Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammlung des Gouverneurs Arnold Gijsels van Lier - Cod. Karlsruhe 462 bis 500

Korrespondenz-, Tage-, Rechnungs- und Gerichtsbücher, sowie Berichte und Karten in Sachen der Holländischen Ostindischen Compagnie, besonders unter dem Gouvernement von Anthony Van Diemen und Gijsels van Lier

Resolutieboek van den Gouverneur Artus Gijsels geduerende zijn E. Gouverne 1631 inde Quartieren van Amoyna. 27 Mai 1631 - 3 Junij 1634 - Cod. Karlsruhe 491

Gijsels, Artus

[S.l.], [17. Jahrh.]

urn:nbn:de:bsz:31-373801

Visual Library

Resolutie boek

VAN DE GOUERNEVR ADJVS.
GYSELS GEDVERENDE ZYN E.
Gouverne Inde Quartieren VAN
Amboyna. Bj[illegible] Inde Adj.s xvij.e
Mayy xvj[illegible]xxj tot

Adj iij.e Juny

ANNO xvj: xxxiij

~~Durlach EE~~ Karlsruhe 491

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

G.B. Hofbibliothek Aurich

Actum Vinsdach den xxvii Mey A: 1631.

Aengesien met het vertreck van W: Heer Gouverneur Philips Lucas, ende aenwanck van W: Heer Gouverneur Artus Gijsels predecessie Gouvernements, op verscheyde verrichtinge. redres, en verminderinge van noode is, waer op desen standt in goede Ordre, evenigheyt, ende mogelijcke winagie van tijt, tott tijt soo veel beleydett werden Datt in alle manieren Der Comp.as Ommeslach, Onder de Ware Religie Loisant angestelt, ende Zyne E.E: besonder Eere. moette bewonderett blyven, Ende gemelte present Gouverneur Die Vanden Rade in Deliberatie, Of t'nutt Redelyck sal waere de nagevolgende personen (: Wiens verbond tijt geexpireert, Ofte in mindere ampt, ende qualiteyt gemployeert syn) In Dagie, Ofte Tractement matelyck Werden verbetert.

Soo ist Datt gemelte E.E: ende die vanden Rade voorn: gelyck stemmich goetgevonden, ende gearresteert hebben, Dese nagevolgende personen de novo aen te nemen, ende den Redelyck Tractement nae yders merite toe te eygenen Namentlyck.

Abymon Lievertsz. Coffel Coopman Op 't Comptoir Stilton, Wiens verbonden tijt nu geexpireert sy, Wert in gelycke qualiteyt de novo aengenomen De Comp.a noch Drie Jaren Contrue Jaren int' Landt te Ceylon, Onder verbeteringe van 55: tot 1' seventich Jaerlicks p.r maendt Ingaende Date deses.

Pieter Nanninghs van Amsterdam assistent. Wiens 20. Jaerlicks p.r maendt, syn verbonden tijt nu ock ruym geexpireert Zynde Wert Tegenwoordich aengenomen De Comp.a In qualite als Undercoopman Op Colombo, noch Drie Jaren Contrue Jaren int' Landt te Ceylon, Onder verbeteringhe van 20: tott 33: Duit: p.r maendt, Ingaende als voorn.

Abraham Van Vollenhoven Vendrich Wirt Om
Considiratiën, geordonneert, in gestelt als
Opperhoof Der Soldaten, Garnisoen zoudende
In Comptoire op Hittoe,

Wouter Sirojen Van amsterdam Assistentt
Wirt verbonden tytt al gedespirert is, wirt om
syn goede Dienste Batavia. De novo aengenomen.
De Comp.ª Van nu af noch Drij Jarst continde.
Jaren in qualitytt Van Ondercoopman te dienen
op t' Comptoir Ouwin Onder verbeteringe syner
Tractement Van 25: tott Sich in Vertic gul fl. m.
Rantsoen naer uso, De tytt Ingaende van dato desen

Jan Marchiandtt van Bergen in henegouwe. Int
Landtt gekomen mett t' Schip. Vlieter, Onder
De vlagge Van VE: Heer Gouwen: int Jaer
1630. als Lijr schutt Van syn Ed: Winnende
12: Guldens fl: maendtt, Wirtt van nu af
aengenomen als Hoor Meester, Opsiender
Vant' Huijs, ende Vivres, (: aengeen Datt
Ysaeq. Stimm inde Wt Casses als Schoolmeester
Zal gebruyckt worden) Onder verbeteringe
van 19: tott Twintich Guldens, ende Vier
Realen Van 8en tott Rantsoen, Ingaende Dato
Desen,

Jan Willemsz: van Amsterdam Corporaell
(: Tegenwoordich Bitt ampt van Capt: De armes
Den tytt Van Vijr Maenden bedient hebbende)
Wirt De novo aengenomen als Corporaell
van D' Adelborsten Onder verbeteringe Van
23: tott 24. Gul: fl. maendtts, Ingaende Dato
Desen,

Marcus Van Kilangé, Andre Van Soya, Ende
Lourens De Frits Van Flatina, t'samen
Soonen Onser Respective Orang quayen,
(Welcke tenlaste Vande Comp.ª int' patria
gestuderett. In verscheyde Wt enscappen
geoeffent, ende nu Wederom mett syn Ed:
In D' Indias gekomen Zynde:) Om verscheyde
insichten in Dienste Der Comp.ª aengenomen
worden, In qualitytt als adelborsten Appointe
Onder Tractementt: Van yder 12 Gul
p.r maendtt Ingaende Dato Desen,

Hendrick Brüyningx van Amsterdam assistent Int' Landt gecomen mitt t' scip Leyden Int' Jaer 1626. Wirtt op syn versoeck tott accomodatie der Burgerye aengenomen ende geadmitteert als Notarius publijck. Omme ock int cleyn gemeen Ampt voor den gerichte alhier als procureur te mogen postuleren.

Carsten Andriesz: van Lonningen Int' Landt gecomen, mitt tott scip t' Wapen van Hoorn Int' Jaer 1621; Wirtt verbonden tijt, in gelooffve Zynde, Wirtt Tegenwoordich wederom aengenomen, de Comp^a noch Vrij dest Comende Jaren in qualiteijt van Meester Knecht ende midts dien

Onder verbeteringhe van vijf stuijvers, tott twintich guldens p^r maendt, Ingaende Dato desen

Ytt Gallen

Christoffel Buffelaer van Ciriex, Adelborst Int' Landt gecomen mitt tott scip Vlissingen Int' Jaer 1630. Wimmende 10: guldens p^r maendt, Wirtt Tegenwoordich aengenomen De Comp^a als Cadet. Dese arme den tijt van syn verbandt Int' Landt te dienen,

Onder tractement van achtien guldens p^r maendt Ingaende Ofte Dato desen,

Blatius Arlof van Wanvryn, Int' Landt gecomen mitt tott scip Hollandia, Int' Jaer 1626. Wimmende 9 guldens p^r maendt Wirtt Om syn bequaemheijt t' Halven in qualiteijt verbetert, ende gestelt, tott Stuerman Op t' Eylandt Rossekanne, Onder den tractement van vijf stuijvers guldens, ende vier Realen van achtien tott rantsoen Ingaende Ofte Dato desen,

Jan de Crouw, van Japon geboortich. Vrij burger, Wirtt op syn versouck in Comp^as dienst, voor den tijt van Vrij Jaren aengenom-

tott

tott Provoost, geinterde tott Dagie, Jude
Kantoor tromtich Guldens 14. maendt
ingaende 22: November A°: 1630 -.
Als dus gedaen gesloten wirdt, in garresteert
Amboina Int Casteel, Datum ut supra

L: Cysels

Ey Jurlacra:

Evert Hulft

Joan Attens

Salomon: de Waal

Louis de Buis. Secret.

Woensdach den xxviii: May 1631:

Daerdien Datt ons Hedenaendermaal berichtt
ende voor verscheyde rapporten van Lozor, ende
Cambello aengesz: wirtt, Die vande Ridderÿe
Lessidÿ gestÿft t Zynde mitt verscheyde vrinde
voor Onse gedane tocht tegens de Vreemde
handelaers, als Macassarin, Mallÿs, Javans,
ende andere nationen, mit laÿt opt Eylandt
Lantor aengewendt) soo verbittert zyn
geworden, Datt hun bÿ den Onderwonden,
Onse Logie, (Welcke aldaer tott opcoop van Nagelen
provisionelÿck gestelt mag:) te Remoljeren
ende Onder De voett te werpen, En aengesien,
De Comp.as Constitutie jn Desi conjuncturen
mitt en gedoocht, eenige Lÿfftochheÿtt, tegens
Die van Lessidÿ, Cambello, Orangi, oft eenige
Jnwonderen. Desze Cnste aengewendt werden
Stret' D'Heer Gouverneur Lysels Die Vanden
Raedt en bedienden Of t mitt met verÿsch
Den Opperkoopman Sr. Jacob Janss: patacas
liggende Opt' Comptoir Lozor. Dienaerdt
Wirdt gedisputeertt, En zynde Voor den selven
Saerlÿnden perfectelÿck mochte af geraedt
worden, Watt Oorsaecke De Nederlanders
tott soodanigen actie gegeven, ende wie haer
tott sulex aengemaendtt. Of t geraden Radder
Hem ock Expresselÿck af tte Vragen.
Of t gemelte Orangquays Van Lessidÿ mitt
gesint waren, Jn plaetse Van D'af gebrocken
Logie, En ander suffisant Huÿs (: Waer Jn
Comp.as middelen mochte versekertt zyn:)
Op te Richten. Ende bÿ wÿgeringhe Van
Dien, Of t ons mitt Behoorde tot gelegender tÿt
mitt De Wapenen Jn Lÿfftochheÿtt te dwingen
Jan Of t soude mitt De Zaecke, Omme rijpelÿck
Considratie, strekkende tott naedere Van
Comp.as macht, naem, Of te Reputatie
behoorde, (: als mitt Argende,) Voor dingen
Tÿtt te remonstreren. Ende.

Op welcke Propositie bij Vlissr Souverain, in die
saen Colligie voorut, naer verscheyde ampele
Debatten, gearresteert, ende goet gevonden soo
gemelten Offercoopman die nu hier is, datelyck
verwaert af te vaerdigen, met ordre Omme
Op sijn aencomste aldaer, de Gemeerden Ver-
voert: Ridsijs, wel t'Onderstaen ende ock promtie
af te vragen, waer toe Gemeralijck meer te
Inclineren, Namentelyck tott Onsen handel
ende amiable Correspondentie (volgens Jongst
gerenoveerde Comptracten) oft tott Weygeringe
dese sij, ende administrighe der omsijn Vrundelijk
aldaer, naer welcken geval Ons alsdan moesten
Reguleren, &c,

Sijn ock op Dato in gemelte Vergaderinge
Desi naervolgende persoonen aengenomen, ende
verbleven te Weten,

Daeidt Bijl Vlaender Moude Adelborst, Gutt-
landt geroomen mett dett Schip Vlissingen
a°: 1630: Onder de Vlagge van de: Heer Gouvern:
Sijsen, Winnende t'Hun Guilden 14: maent
Wertt om sijn bejaerde Leyte met Tegenwoordige
aengenomen, ende ger tott tott Sieckentroosters
Vant Hospitael. In verbeteringe Sijnder tracte
mendt, van negen, tott vuerentwintich gul:
p: maendt. Ingaende Dato Desen, met sulcke
Reserve Datt Sijn voorut bij gevonden
beyt, alsdett Bevinde Datt hij aengenaem sal
sijn te profijte Vant Hospitael te employeren

Pieter Cornelis van Rotterdam mr: timmerman
met Landt geroomen mett t'Schip Dett Swaen
Winnende Vertich Guldens p: maendt
Wirdt verbonden tijdt gedurende sijnder
wert de nowo aengenomen de Compe noot.
Dry Jaren in de qualitejt tot Hunne
Onder verbeteringe van 30. tott Hier ende.
Vijf tich Guldens 14. maendt, Ingaende
Dato Desen,

Symon

Symon Dourontz: Van Bolswaert, Schipper
Op 't Jacht Mocha, Zyn verbonden tytt ruijm
gestadeert Zynde, Wirt De novo aengenom
De Comp.a m.d. qualitytt Dry achter den
volgende Jaren. Int landt te Vienen
Onder verbeteringe Van 40: tott sestien
Guldens p.r maendt Ingaende p.mo Octob.
A.o 1631.

Aldus gedaen gerasolveert en gearrest
Amtoina Int Casteel Datumdt supra.

L. Vsels

Fy Jansz.

Evert Hulft

Joan Ottens

Salomon: De Wan

Louis de Bunz: Secret.

Alsoo Wij bericht sijn Vanden Opperkoopman Pataca, Liggende, Op t' Comptoir Tegen Vatt in seeckere Revier bienden Grangi. twee maliysse Jonquen liggen, Die vermeet worden, gelijck wij Ock voorseckere konden voo haar Zulex mitt Billet en wordt, mitte. Eerste bequame geleegenheijt, ofte Volle. maen van daer Zullen Verseylen, inde Ons soo veel Vagelen verwerven. als daer mogelijk Zall wesen —

Derselex wert bij desen wel Expresse belast aende Hoofd Officieren Vant Jacht moge. daer datelijck Onder seijl te begeven, inde. haer reijse naer Grangi te voorderen — De voorneemde Revier te soecken, Die Wij mitten Longo Caroú te wesen, Zijnde. den stuck Weegh bienden Grangi, Ontrent Vatt van Rassouw, voor de Wieck. mitt 'n Jacht ten ancker Zult bleven liggen, tott Onse naerder Ordre, En Waer Vl: seeckerlijck bericht werdt, Vatt De voorst Jonquen waren wertrocken, Vatt Wij verhoopen selen, In Zulcker voegen Zult Sij Vl Op Grangi transporteren.

Vl: sullen sich mitt verwonderen yetwes aen landt te attenteren, maer wel met 'n Schuyt bij nacht, En Dagel goede wacht houden, Ommte sien, Of Eenige Vrunde oft' amboinesz: Die haer Vagelen naer Grangi verwerven sunt attrapperen, Zulex geschiedende Zult De selve In 'n bewarингhe nemen, Inde De bequame Persoonen In Hechtenisse houden —

De 4 bien Soldaten, mitt haren Corporaell, sullen Vl in alle voorvallende occasien gebruycken wel verstaende In qualiteyt van Soldaten Inde De Reste mitt discretie, alsoo 'n Jacht Cuyten De Soldaten, met 20. Cloncke Matroosen

Matroosen ende Vierluyden, Den Corporaal sullen VL
als Hoofden vande Soldaten Erkennen, ende
Dienvolgende mett hem goede Vrientschap
houden ——

Dat de Soldaten, ende Bootsgesellen, soo wel
bij dage als by nacht goede Wacht houden
Op dat door Vrindelingheyt, ende amboines
gen Ongeval Overcomen ——

Ende alsoo Wij voorsichtig houden, Dat
Eenige Cjiampans van Erang, Kilangh
ofte andere Vaer Ontrent gelegen plaetsen
of te Rivieren, mede mitten eersten sullen
soecken te Vertrecken Zullen Ons prasten
mett hett Cleene Jergatt, Om in den
geval te assisteren —— Waerbent sijn
sulcken Ordre Zullen sijnden, als Ons dunckt
Zal tot meesten Dienst vande Compa: te
Verwijsen ——,

Den Boye Banda. hadden gemeent in
Wassers te Latin Cruyssen, Op de commod.
Javaensche Joncken, Doch Ons nader Dato.
Raetsaem gevonden Dien selven oock derwaert
te Zenden, Waer naer VL Sich hebben te
Reguleren, Zult Vergalven met den anderen
Overleggen, t'gene de Zaecke best vereyscht
—— ende soo genoot saecht sijtt van daer te
Vertrecken, Zult dienvolgen doen Om Ouwien
te Becomen, Om Onse naerder Ordre te
Ontfangen ——,

Actum Amboina Int Casteel
adi. 6en Julij Ao: 1631

A. Cyssels

Actum Vrydach desen 15 Juny Ao: 1631.

Aengesien dat bij verloop van tyt, het Collegie van Burgerlijcken Raede, als ock de Weesmeesters dese plaetse Amboina vermindert ende verstelt dient, Waer bij alle differenten dagelycx bij de Impoonderen voorvallende, stilgaende, bedisputeert, beslecht, ende gedissideert als mede bij de Weesmeesters alle wedinwen, in wesen recht gemaintineert ende naer behoren voorgestaen worde, —

Stelt Ed: Heer Commandeur, Sijn Vanden Raede in bedinckinge, watt bequame, aensienlijcke, ende gequalificeerde personen men daer tot behoorde te eligeren, gelijck Sijne Ed: ock in Deliberatie stelt, Watt volgens Octroy van verscheijde Jaren (ende Ock Lobaessin selfs 16.) bij Oosten Evangelie ende Macassarse Jonguen aengenomen sijn, of met wat verdijscht mochte, te Jacht mogen van Victalie, en Amonitie van Oorloge wel Versien, voor gemelte Reviere (Omme tuijtcomende voorsz: Jonguen te Bestieren) met den alderersten afgevaerdigt worde. —

Waer op bij Ed: Heer Commandeur, en die Vanden Raede voorut, naer verscheijde Overleggingen gedaen gevonden, ende gerasolveert sij, dit complete getal van gequalificeerde Persoone tot dese gemelte Collegie der Burger Raet, als Ock tot de Weesmeesters, op het aensienlijckst te stellen, ende authoriseeren, Namentlijck tuijs te posten

Den Oppercoopman Ed: Gerrit Pietersz: Hilf
Capt: Gerart Westerman, pro Vice Christian
Ondercoopman en paulus Vonck tuijtman
tuijt de Burgeren —

Capt: Matthijs Flatting, Thomas Janssz
Engelbert van Sterenwyck, en Hendrick Mourij
voorder dat tuijt de 18 Respective Oranghay
Jaer Om Jaer als tot 6. Zullen continueren

Actum.

Welck voorut: Collegie vermogen sal, trotsmaal
sy werck Comparerende, alle groote en cleyne
processen, soo crimineel als civiel (dingstens
consenterende) Onder approbatie van d'E. Heer
Commandeur ar, f te handelen, ende te
beslechten, Besonderlyck Datt alle gyn
fraijerije bij Reise, ende Beluyden Slyeren
de zaecke tott appel, en Revisie te trecken
Dair, ende soot bevoren Zall,
Wijders syn Oock tott dit Collegie wanwegens
wesende, gestelt, ende de novo aengenomen
hyt Comp.ie Suposten, S.r Ewert Pietersz
Hulst Ottercoopman, ende Pieter Cristiaen
Ondercoopm.n,
tijt de Burgeren zyn,
Mabij de Clerck Out Raets Persoon, Cap:
Matthijs Slattingh, ende Engelbert van
Steenwijck, welcke Oock alle Dinsdagen
vergaderen, Opt' gesomgerde bij d'Heer
Commandeur aprobatie versoecken, alle Schijnen
voor den Secret.s te stellen ende Rotteren
ende t'allen tyden (als versocht synde) bevoor
Burgh. Rekeninghe, ende Reliquadoor sulcx
gelijck oock gedaen werdt, en Raetsaem geordelt.
Is, 1 Jacht mocha, Vieren mett 40 Coffijn,
ende den Boyer Banda met 20:, Hare bevoor
ammonitie, ende victualie voor 2: maenden
de bestellinghe der voorz: twee Jonequen
voor de Revire mede zull en bevorderen
tott tijt tyt, ende Wijders, Datt Vant Casteel
naerder Ordre vernemen,
Werden oock dese naervolgende Persoonen, in
Dienste der Comp.a aengenomen, en in qualiteyt
en Lage verbetert, als Volcht, Namentlijck
Dirrit Hermansz: van Emden. Sold.r Winnende
9: gul 1 maent, Wiens verbonden tyt geexpi-
reert synde, om sijn goede ingenie, en bequaemicheyt
s'Lants, aengenomen mett Ingualite als
Onderbarbier de Comp.a noch drij eerst achter
den volgende Jaren, Int Landt te Bieren
Onder verbeteringhe van 9: tott Sestien gul
en 1: Realen van 8 tott Raetsoen 1 p.m.
Ingaende Dato dese.

Mahu de Bacq. Schrÿburger Timmerman, Wirtt
op syn versoeck in Comp.ie Dienst aengenom
in qualite van Mr. Knecht, Drÿ achter den
volgende Jaer te Diemen, Onder tractement
van Dirtich Sulders, en 4 Re: van Sln tott
Rantsoen 1 p. maendt, Ingaende den 7en dese

Jan Adlof van Dortmont int landt gecomen
Ao. 1630: met 1 Jacht Noortwijck, voor adelbort
Wirtt de novo aengenomen, van mr. [illegible]
de Generale Comp.a te Diemen, in qualitÿt
van Cuÿper, Onder den tractement van
10: tott Dirtich Sulders, en Soldaets rantsoen
p.r maendt, Ingaende als voren —

Jan Hendrixz: van Amsterdam Sergandt, Wirtt
verbonden tÿtt sÿn reÿsen gedirigeert sÿ, Wirtt
Dergelÿcken de novo aengenomen de Comp.a
noch Drÿ achter eenvolgende Jaren. Int
Landt te Diemen, Onder sÿn Ont tractement
van 28. Sulders, ende 80. Ex. Rÿs 1 p. maendt
Ingaende 7en Dese —

Michiel Michielsz: Louck van Medenblick Bootsman
int landt gecomen, mett de Galiasse. Int
Jaer 1627: Winnende 9 Sulders 1 p. maendt.
Wirtt Jegenwoordich aengenomen als Booge-
bootsman vant Jacht Mocha, De Comp.a
noch Drÿ Jaren int Landt te Diemen, Onder
verbeteringe van 9: tott twintich Sulders
p.r maendt Ingaende als voren —

Jan Ottsen van Bamburch uÿt gecomen met de Galjas
Ao. 1627. als bootsman Winnende 9 Sul: 1 p.r m.d:
Wirtt aengenomen de Comp.a noch Drÿ eers
comende Jaren. Int Landt te Diemen, in qualitÿt
als Bottelier vant Jacht Mocha, Onder-
tractement van 9: tott 20. Sul: 1 p. maendt.
Datt uÿtt Considratie sÿne ampt al den
reÿsen tÿtt bedient sÿnde, Ingaende dato dese,

Harman Jacobsz: van Boorn uÿt gecomen met de
Galjas, Int Jaer 1627: als Bootsgesel
Winnende 7: Sulders 1 p.r maendt Wirtt
de novo aengenomen. De Comp.a noch Drÿ
eerst comende Jaren, als quartiermeester
Int Landt te Diemen, Onder verbeteringe
van 7. tott 14: Sulders 1 p.r maendt, Ingaen
als voren —

Jan

Jan Aertsz: van Amsterdam Bootsgesel, Wirt
verbonden tgelt gerepiderrt Zynde, Wirt ingemelte
qualiteyt De novo aengenomen, De Compe: noch
Drij derst comende Jaren te Duinen, onder
verbeteringe van 9: tott twaelf f Suldewe
pr maent, Ingaende Dato Desen —
Jan Cornelisz: van Opmeer Bootsman, Int Landt
gecomen met de Sal jae 1627. Wirt de novo. aen-
genomen De Compe noch Drij derst comende
Jaren Int Landt te Duinen in voorige qualiteyt
Onder verbeteringhe van 7: tott Eelf Guld gl.
pr maendt Ingaende als voren —
Huybertt Jansz Hooploper Int Landt gecomen
met t'Schip prins Willem Wimmende 6: gul
pr maendt, Wirt De novo aengenomen, De
Compe noch 3: Jaren als Bootsgesel jntt
Landt te Duinen, Onder verbeteringe Van
5: tott thien Guldens tg. maent, als voren
Rijck Jansz: Bosschuter, in gerout Persoon
dieser plaetse, Wirt op Syn versoeck toegestaen,
ende aengenomen De Compe, als Bootgraver
dieser plaetse te duinen, behoudende Syn
voorich tractement, ende Rantsoen
Isaacq Jansz: Hoploper, uyt gecomen met het
Schip De maerkt van dortt, Wimmende 5: gl
pr maendt, Wirt Tegenwoordich onder Syn
Drij Jarich verbandt aengenomen De Compe
als Bootsgesel te Duinen, genietende
verbeteringe van 5: tott 8. Gul tg. maent
ingaende 17en Desen —
Aldus gedaen gerasolveertt ende gearrestee
Amboina Int Casteel Dato ut supra

Ysbrant Hulft
Evert Hulft
Jan Outens
Salomon De Vlamingh
Louis de Bruyn Secretis

Saterdach den xxviii: Juny Anno 1631.

Saterdach Wydagh hier bij Experdutie bevonden
Datmen tegenstaende de merckelycke afbreuck
voor onse verscheyde tochten, t' sedertt 2: a 3:
maenden bewaerde op de Omreyse vrundelings
angelyt, ende voort verbranden haerder vaertuygen
als andersints mitt victorie gheobtineertt.
De zelve noch ewinnich tott hett cleyn getall
haerder overgebleven Jonequin, Wolderaend.
Cleyn vaertuyer, als Mazoulyes, Orangbayes
Cor Corren, ende andere praemen opte boyen
en tott Chiampans te praepareren, Waer mitt
sy, nae alle apparentie tractten zullen
de zelve mitt nagelen volladen (soo verr als
doendelyck sy) mitt dit monsson na macassar.
Of te elders Westwaertt te verwoeyen.
Soo ist Datt de Heer Commandeur de wand:
Raden in deliberatie stelt, Watt practicable
middelen, Om Julica te evitieren, Onderstaen
oft aengewendt dienen, Namentlyck off de
gerichtt en hyght vande zaeck mit onwederseght:
Datt bevalen hett nieuw gemaeckte Jacht
Rossenrode, Ock dit Jacht Mocqua met sonde de
Boyen Banda; ende den Cloecke Ingangers
Examen van volck, victualie, amonitie, ende
voorder behoor hen met versien, Onder t' beleyt
van den ervaren stuer fisant Persoon. Heeft ende
passagie tusschen Bouton, en de Straet van
Pangesanna, tott Cruyssen gesonden Wiertt
Dan of t'mun gemitte Onse Jachten (: Om
t'strychet van wederwyen voor te comen, ende by
alle voorvallende gelegentheyte, gewoneliyck
te comen gebruyckten) In dese Eylanden
voor de beqaemste haven plaetsen op de Waert
te hoorden te beroeren.

Sijdens alsoo op den 13e dito. Den fiscael Ottens
ende Capitayn Gerardt Westerman, met 5:
Wel gemonteerde Cor Corren, op de Noorrende
paponnen, ende andere Vyanden, tott int' gadt
van Kassonno uyt Cruyssen gesonden, en voor
de zelve bij Conequisticlan en gelade Chiamp:

den.

Din quimelaba, Ende andere Orang grays bebeyden
Op Din 16den deser Aenden Houck van Sint gemaeckt
Ende op 26en daer aen de quantiteyt van 25
Portugiesche Bhaar Nagelen, als goede prinse
binnen gebracht sÿ, achtt Zyne E: oock goet
advÿs van gemelte Collegie, Ende of te voirderen
te Weten of t voorsz: geconquesteerde nagelen
dienstens aende Comp^a getrocken, Dan oft
de waerdy dese Zee te, aen d'Of sieren
Soldaten, Ende mett gewesen Amboineesen
toegestaen, Ende nÿtgedeelt te worden, Ek

Verder ook Rÿpelick t'Overleggen Dat aengesien
Voor t'Verwaren der gemelte Nagelen
Welcke (: als voren gesaeyt) door den quimelaba
En andere Zyner Creaturen, naer macassar
gesonden, Ende mett gewelt waren, Eenen
Silveren metale Stuck, (dem Vanden macassaren
Eenwaerts toegesonden) Voor Onse macht Op
Manipe mede Geromt, Soodanige alteratie
Op Lohor, Ende de gantsche Overeenkomste
aengebracht Hebbe, Dat al bÿ gemelten
quimelaba, Ende andere gelooft werdt mach,
(: soewel t gene wat van d'Orang grays Op
Op Lohor) Den Opperhooftman Sr Jacob Jansz
Batavia, met sÿne alle de Comp^as effecten
nÿt dett Comptoir Lohor te Lighten, En tott
Restitutie van voorsz: metale Stucken
Ende aengenoemde nagelen: In gevalle Sulckem
te vinden, Ende of t dienvolgende oock nÿtt
veel verÿschte, (: Om soodanige naerdeel
En quade gevolgen Voor te comen.) t'Comptoir
Op Lohor Ingetrocken, Ende de Zaecke alsoo
Op sÿn Beloop, Eenigen tÿdt aengesien Wierdt
Dan Offmen d'e quimelaba mett reÿtitutie
van t Sÿn, Of t'andere Vinde te Bevreedigen
Etc^a,

Op Welck ampel wirtoock, En voorstel bÿ d'E: Heer
Joannes Thysz Ende de Vre van gemelten
Raedt, naer de Zaecke ter matterÿ met rÿpe
wae Voorsien) gelÿckstemmige gelooft werdt
En gerat gevonden te, De Jachten Mocqa, Ende
Rosseraw, met sÿne de Boyer Banda

En

Sud'en onse groote Ingangh gemaut met 40.
Soldaten van alle behoefte voor 6. maenden
versien, Onder 't beleydt vanden Capte Gerardt
Westerman, naer Bouton zal gesonden werden.
Omme sich aldaer int gemoet van Wandt
soo te Regulieren, als in met gegeven Instructie
ampel gementionneert staet,

Gelijck mede Om verscheyde Insichten, ende
Wichtighe Considratien, op 't stuck der
gronduestede Vlagten, Billick, en raetsaem.
geoordeelt is, (te meer d'Innwoonders onlangs
met verscheyde voeghten, Onder toeseggingh
van 't Vrowerde te genieten, swaerlyck overlast
syn:) De waerdye der selver ffo prorato aen
Officieren, Orangnayes Soldaten, ende
gemene Amboinesen uytgedeelt, en te Cassa.
in Credit als ghesz: sal werden,

Mitsgaders dat noopende het miscontentement
van den qualaten Loose, op de Custe Ceram
wegens Onse goede prinse de Zaecke tot dr.
Comste der Schepen van Batavia op syn
beloop gelaten, ende het Comptoir van Loose
ter erster gelegentheyt gelicht sal werden.

Werden Oock de naervolgende Persoonen de nowo.
aengenomen, ende naer merite in Sin
fractement verbeetert, Namentlyck

Pieter Lucas van Amsterdam Bootsman
Wimende 8: Sild. pte maendt, wirt om
syn goede diensten Salvin de nowo aengenomen
Omme de Compe voortaen als metselaer
te Vianen, Onder verbeteringe van acht
tott achtien Sild pte maendt, Ingaende
Dato dijs.

Philips Fontyn van Hesdyn Adelborst, int Land
gecomen met 't Schip. middelburgh. Int Jaer
1601: Wimende 13. Sild pte maendt, Wirt
de nowo aengenomen de Compe. Vry dese
comende Jaren Int Landt te dienen, Onder
verbeteringhe van 13. tott 15 Sild
Sild pte maendt, en Vatt in qualiteyt van
portier, syn Sagie ingaende Dato dijs.

Jacq. Jacquar. van Vouw. Jnt Vant gekomen
mett het Schip Egmondt voor Soed. a 9. gl
p. maendt, Wirt aengenomen De Comp.
Zynde verbonden tytt jnt Landt te Vienen
Onder Qualiteyt om t'koorloge naer te gaen
Waerte nemen, Ende een Sagie voortaen
te genieten van twaelf Guldens,
p. maent ende 1 3/4 R. tott Rantsoen
Ingaende Dato Desen.

Aldus gedaen, geresolveert en gearresteert
Amboina Jnt Casteel, Datum ut supra

L. Cysel
Evert Hulft
Joan Ottens
Salomon: De vaer
Louis de Buys: Secret.

Instructie voor den Cappitÿn
Gerard Westerman gaende met het
Jergatt Mocha, den Boÿck Banda.
't Jacht Rossenaer, ende een groote
Jngangh op den Wyandt uyt Cuyck

Compaignies Constitutie Dese quartieren
Amboina Jegenwoordich gedoogende, den
prajudicieusen Negel handel der Vrindelingen
als Macassaren, Malleyen, Javanen, ende
andere Omrÿe Moorsche Natien in haer
vermeint voorrecht gewoonlijck gestut
verholen, verhindert, ende naer alle apparentie
een groott gedeelte can vermeestert werden,
hebben Wy bij Resolutie Onse macht soovel
bemeldt, dat Ons voorsz: Jergadt, ende ander
Jaertuygen, van volck, victuallie, ammonitie
van Oorlogh als anderssins wel versien
Jegenwoordich tott dien ende seylreet gebracht hy

Daer met het sonder eenich verseÿn, (goet Weder,
ende Windt Waerneemende) op t'alderspoedigste
Onder seyl gaen, ende naer de passagie van Bonton
navigeren Zall, en aldaer verwoingende ende
Straet, of het Voorgaenck t'uyt tegent Landt
van Bouton, ende t'Eylandt pangisama te
ancker Letten de met sonderlinge Ÿver
De wacht aldaer op t'passeren, der voorsz
Vrindelingen, soo wel gevonden werde, dat
gene der Zelver bij moglicheit eenigsins
comen te Ontkomen,

Hier toe hebben wÿ Onderdienstich gevordert
ende het toegewoncht den Onsen bequaemste
Jngangh Duÿly op het hoogste willen ge-
recommanderen Laten Wesende altyt bedenckt
Voor Zee gesleept, ende Continuelyck by den
Seyl met goede sorghe bij te gehouden werde,

't Synde tijt met gemelte Jergat, Boyer, Jacht
ende Jngangh op de voorsz: diverse plaetsen
bequamelyck te ancker geromen Synde.

Ende.

ende aldaer by Dach, oft nacht, alle Vremplt
vaertuÿch gerendeerde, Zult mitt alle diligentie
soudre moytentie segrowen, of smitt den
Ingangh, Of smitt hett Jacht, Off mitt de
Hoyer, Of smitt hett Lizgatt, Of toock wat
gesamenderhandt (naer de macht vant
Vrempt vaertuÿch Virtgoont) Datelÿck
gain Stroocken,

Sonder datt nochtans Onse meninghe ÿs, dat ÿ vant
alwaert schoon naer een Schampan) soo ten
Erstin aen boort te leggen, of te Zult alwoorin
roepen, ende Vindende t'Wy andtt is, alsdan de
Zelve mitt Canon ende Serge van Musquetten
soo matterin, Datt gedwongen werden, haer ÿn
ware handen op genade, ende Ongenade over
te geven,

Mitters Ingevalle enige der voors: Vrindelinge
mitt Jacquin, Corabb, fusten, Schampans,
Of te eenich ander vaertuÿch, als meen Vloott
t'Zamen gesonden, of stie gramente wiselÿns
Zult Datelÿck naer Vermogen, (Zulex Wee
Windt, ende Stroom toelaet) in maniÿnden
anderen rieden, ende te Zelve mitt groot
als cleyn schut geweer soo emploÿeren
Datt den Vyandt Gutelÿck als voorngesegt)
gewoltsaeckt werde, in Dat over m: tilaten
ÿn vougen wÿ gerensnte begeeren den ingangh
Of te den der Cleyne Jachten, meer als naer
Zeeh der Vriendt vaertuÿch Zal gesonden
Of te gasz arderett werden,

Eerst altÿt voorsichtich, ÿnt aborderen, ende
Enteren, stiet goede Ordre, Op gelt Vroet, ende
Outÿdich plunderen, merckt sonderlinge, Op
Zaer moordadich amoeg: spelen, in gommerkurt
Vl mitt goede versekeringe ÿn alle actien
Soo Vigilandtt, als mitt minste perÿckel
Onsis Volcx, Of te naerdeel Der Comte a
Jnnegenten practicabel wesen Zal,
Ende Oft gebeurde (: Datt Godt gebi:) enige

Jonckeren

C

Joucken, Corabb, Lieten, Champans, ofte ander
Vaartuÿch, Voor Dese onse macht wirdt mit
wert Vl. cristelijck belast, Ipsius Notitie
inde Inventaris van soodanige Volck, Vaartuÿg
inde Ingelade Vagatien, als andere Borden
van stuck tott stuck te Vinden, inde Zulex
nae Ceylon al Bitt gevonguÿ tierde, Op de wederc
comste albier int Casteel aen Ons over
te leveren,

Mitt Dese besittinge Zult mitt langste als tott
medio; of te uÿterlangsten, Vltmo Septemb
Continueren te ware bij Experientie
vernaemt tott medio October die minder
passagie bÿtten, inde de Zeen mit voordt
vrÿmer te Vinden condt, In Welcken gevall
Wij Zulex int gebiet aende Vrÿnden diser
gedragen,

Ontrent Vltmo Septemb: Zal Vl (mit godes hulpe)
pr f Jacht Amboina toeromin, vingen Onse
missiven naer Batavia, Welcke dadelyck
int Jergatt Mocha overnemen, inde mit soo
Wÿnig Volck, als t mogelÿck wirdt, Cito
aen Cwaerdigen Zultt, blyvende mitt d Amboina
inde De Voorder macht, soo langh Voor
Bantham te rieden, tott dit saysoen gedaen
verkoopen, inde t Westermonsson Zich wederom
Vertoonen Zall, Latende mit, naer De
Nederlantsche Overcoopers Ernstelyck
te Vernemen,

Soot gewis (gelyck Wy hoopen) datt inden Voorst
tyt soodanigen rÿpen quantiteyt nagelen
ofte andere Waren, (bij bronden Vaartÿes)
Wirde gevonguÿt tierdt, Zulex int Jergatt
Mocha mitt gevongelyck naer Batavia
conde gevoerdt worden, Zult in Zulcke gevall
Wegens Bitt Ingeladen van Mocha gelycken
recipisse Obtineren, inde Bitt resterende int
Jacht Amboina, als Ons Voorder Vaartuyg
tegens Bitt verwachte Saysoen soo prepareren
Datt voor al tydtych. Int eerste Vant ninsoen

Monsson

Mour Convoirtuckun, in alzijn mett Victorie
for gordertyt verschijnen mochte

Ende op Datt gedurende Desse Reyse alomme gode
Ordre, ende Eenicheytt naer begeeren mocht gehe-
observeertt, hebben wy Vitwolgende Articulen
Willen Ordonneren, Reden, in Ordonneeren
Den manhaf Sin Capt. Gerard. Wisterman
Omme Continuelt tott de Wederkomste
jueluw, als Hoofman al hett voorut Varen
In Volck in alle Resolutien, in aenslagen
Dair voor erkent, Voor hem Den Raedt
Raett beroupen, In vande groote Steng
De prime Vlagge gevoert Zal worden
Wenschende hun tot Van Godt den almächtigh
Vl geluck, ende beijonden Reyse

Aldus Verleent Amboina Int Casteel
ake 2en July Ao: 1631

A. Cysel

Artus Gysels (: Wegens de doorluchtigh.
Hoog: Moog: Heren Staten Generael, der
Verenichde Nederlanden, syne Forstelycke
genade Fredrick Henrig: bij der gratie godts
prince van Oranien Graef van Nassouw
etc: als mede de E: Heren Bewintebberen
der verenichde Oost Indische Compa
Raett van India, ende Gouverneur deser
quartieren Amboina, allen den geenen
die desen zullen sien, of te hooren lesen salen
doen te weten, Alsoo mett ons Lettresen
Dagelyx bij swaruchtigh ondervonden
wirt, Wat moetwilligh gedesbaudeerde
Vroncken, ende Ongeregelde Soldaten
tegens ons begeren, Onderwinden, soo in
Herbergen op s'Heren Straten, als int
Casteel sich te doen andern nyt te scheyden
te trotseren, ende met den degen in
Dul te treden, Waer door (godt betert)
van tytt tott tytt als in gewoonte gebracht
soude. De bevoirderingen van ons ander
Crupel, Ongesont, ende Kampsalige leven.
Daer door Consequent t'Gemeen Beste
al te abondant gestortt. Den sterckte
hoorn godts op ons geladen, De noodige
Medicamenten ydel geconsumeert, Des
Grimelycke actie Dagelyx al te veel
gesuccedeert. De Compa van te voorender
Dienaren verstercken, ende gefrustreert
werde, Soo ist Dat wy (: Willen prevenieren
alle Dusdanige schade, ende skandelycke
misbruycken) gelyckstemmich mett den
Edele Raede, geresolveert, geordonneert, en
besloten hebben, al hett Dusdanich onnottich
Onredelyck, ende Onbevoorlyck strecken
op t'alderhoogste t' Interdiceren, ende
te verbieden, gelyck wy Interdiceren, en
verbieden midts Desen, allen ende yeder
gelyck, Soo Officieren, Soldaten, als
andere, Onder de gehoorsaemheyt vanden
Nederlantsche Staett staett alhier
sorterende.

sorte vnde t'sy van Wat staatt, qualiteyt, Ofte
Conditie de zelve zonder mogen wesen
van nu voortan Om gender gaende Oorsaeke.
Yrick geleden nadeel, hinder, ofte affronte
Virtelyck, Of te Judicielyk, met middel
vanden Degen, Ofte eenighe Wapenen te vervolgen
Maer dat alle geinteresseerde gehouden zullen
blyven ter eerster Instantie te Justitie.
Yrick Crijgs Of ficier, Ofte and: Officier
te Openbaren, die daer naer begeeren
Datelyck Remedie Op prasenteren Zall
ende soo wie sich Comptrarie desen Onsen
placate na desen sal met Rechte comen
te verloopen, Waerschouwen wy mits den
yder die zelve sonder eenige Semulatie,
pardon, Of te Commiseratie opt alderrigeurichste
naer gelegentheyt van zaecke aen lyf
zal gestraft worden, alsoo wy zulcx tot
Wederstandt, ende gemeene ruste vinden
Aldus gedaen, geresolveert. en gearrest:
Amboina Cast. L. adi 7 July 1631.

L. Cysel

Actus Gysels: (: Wegens de Voorluchtighe
Hoog: Mogh: Heeren Staten Generael, der
Vereenichde Nederlanden. Zijne Förstelyckhe
Genade Fredrick Henrick: by der gratie
Godts prince van Orangien, Graeve van
Nassou &c., als mede de Ed: Heeren
Bewintebbers der geoctroyeerde Oostindische
Comp.ie Raett van Indien, onde Gouverneur
Deser quartieren Amboina, allen den geenen
die dese Jegenwoordigen Zullen sien, of te
hooren lesen, Salut Doen te weten; alsoo
wij Dagelycx by Veelvoudige Intollerable
actien, Onderwinden Belt gulsige Dronckenen
Vinckers, en principale Oorsaecke Veele
Ongeluchten Zij, t' welck nochtans bij de Soldaten
onde andere Comp.ie Supostin, In cronghen
en herbergen, Soo Ommatie wert gobserveert
en naergevolcht, Datt de Zelve daer Voor
Betalen Bonger, onde andere Armoede
in d'een, en d'ander faulte, Spuitelyck tott
een miserabelen Staett comen te vervallen.
In plaetsen Voor dit vijement Dronckenen
Vinckers Dus Continuelt t' Quaetsen
gelt Soldaten, niett alleenlyck tot dobbelen
Spelen, nachtlooper, Vinerije, en anderssints
verleydet, maer Oock de Zelve int Schilt
wacht in Slaperich, Op tocht en achterloos
aen t' Overheijt Ongehoorsaem, onde tott
de Comp.ie Dienst, In allen Delen
gantsch Ommütt gemaeckt worden
Soo ist datt Wij Renoverende d'Onde placcaten
Daer Op gemaeckt Willen praevenieren.
Ende Voorcomen alle Schade, en schande
misbruycken, gelyck stemmich met den
Crijgs Raede gehouden, gheordonneert
ende beslooten hebben, te middel van dit
Onuerdelyck Dronckenen, en gulsige Vinckers
Soo veel mogelyck wert, opt' alderhoogste
t' Interdiceren, en verbieden, gelyck wij
Interdiceren, en verbieden mitts Desen
allen

allen. in den ygelycken, t'appa, oft de Herbergiers
t'sy Burgs, of de sinpoost, hoedanigh de selve
zoude mogen wesen, van uit voortaen in eenige
manieren te verwoirden. Des sondachs voor
de clocke drye uren, en voorders alle Werckdagen
naer de Clocke seven uren, des naermiddachs
Compas Vinaers te tappen, t'herbergen
of te Jenigh sitz, of de slaep plaetsen in huys
of te pagge te verleenen, directelyck, of de
indirectelyck, ten sy de zieckte van d'Heer
Gouverneur daer toe expresselyck alvoorens
wert gelicentieert, ende soo wie den ontfangen
desen Onsen Placcate. mette selve t'appen
Of de Huyswirten, Jenige Soldaten Boots gesellen
of de Werckluyden, naer den voorsz tijt
bevonden worde, zal soodanigen waert
vanden Huyse t'Eenen Reyse verbeuren
voor yder Ipsoon, Vamende van dry Realen
van 8en t'applicueren ten profijte vanden
fiscael, alsoo wy zulcx ten dienste, ende
Weerstandt dezer gemeente. noodich vinden
te bevooren

Aldus gedaen ende gepubliceert Ante
Hut'asterl. adi 12en Julij Ao 1631.

L. Gysels

Maendach desen xxi: July A°. 1631.

Overmidts Ons Jegenwoordich te voren gecomm.
ende voor verscheyde proceduren der Secretaris
Notarisen, ende procureuren deser plaetse gd.
nouchsaem verthoont is, de selve int prepariren
Coutchieren, ende Collationeren der Instrumenten
de Luyden Ouerdijcke betalinge afgenomen
hebben, ende uyt eygen motie t baer salaris
alte eygenbatich vergroott hebben, Ist dat d H.
Commercie (: soeckende de Redelijcke gelijck
bij allen Steden in te plaetsen) gecontinueert
hier t, de vanden Rade dit misbruyck voor
te dragen, ende te verthoonen hemedich zn
deser sinde versoen, te weten, of t niet wel
en bequaem sal zijn op alle Instrumenten te zij van
watt aerde, of te Condition die zonder mogen
wesen, ende voornamentlijck. In Verditen
Heuren, of te Willighe Executien, t zij by
vercoop van huysen, Hoven Landen, inbolen
Coopmanschappen, of te andere sodanige.
een precise penninck t ott salaris te stellen,
dan of t meint zelve. Om hierop Considerati
op den ouden voett bequaem te laten passeren
Waer op bij de E: Heer Commercie, de vande
Rade voorst: verboden geoordeelt hebben (: gemerkt
den Secretaris van zijne Ed: , Beijde de Secretarie
vanden Burgerlijcken Raedt, ende ooch de
vande Weesecamer t'samen Comp^a. Supostin
ende dienvolgende ooch vande zelve bequaem
gegagiert zijn:) van nu voortaen alle Comp^a.
Minutes Op een versoeck voor halff salaris
perfectelijck doen, ende geen meerder t
te vorderen als voor,

een Requeste	fl.	1/0.
Ordonnary attestatie	fl.	1/4.
Ditto procuratie	fl.	1/4.
schrifftelijcken Eysch, antw:	fl.	1/
Repliq:, Dupliq: & ydere blatt	fl.	12

ende zullen gemelte Secretarisz: voortaen ooch
mede vermogen (: gelijck voor desen gedaen) bij
van ymandt anders, als van Gerechtigen

Volgende

wegens Schuldt, of te Verroop Bailder Jordens
Salarius van S. Ig. Cento, af te Vorderen
Maer Zullen Hun in alle manieren tot prejoratie
Van Papieren, ende Documenten, — Enige
processen Betreffende Vragen, Voogen, — ende
Reguleeren uytwysende Ordonnantien
Bij V.E. Heer — Admiraal, in Raden
Van Indien in Batavia Daer Op gerumpt
Waer Van Copia berustt. By Den Raetsaemt
Der Voorsz: Burgerlycke Collegie —
Actum gedaen ende geresolveert Ambt
Int Casteel Als datum vt supra —

L. Gysels
Evert Hulft

Ter Verbeecken

Joan Sterns

Salomon: de Wael

Louis de Buys: Secrt

Hs: Pingsdach. Desen xvi = Julij Ao: 1631 =

Als boven dat volgens d'Ordre door VEd: Heer Admirael Jacques Specx Aen VEd: Heer Gouverneur Pieck mede gegeven, over d'ingenomen alle goede gepasseerde Resolutie by VEd: Heer gouverneur Admirael, en Raden van India In Batavia geraempt, nopende het committeren van 1: a 2. politique personen. Onderspraeckt van hier in Kercken rade dese Plaetse Amboina te visiteren, t'welck dienstlyck sien in opsichte van de Onderkoopman Pieter Christiaen uyt d'Eylanden Vlassee tot op Heden zijne overcomste gestaen ende achter gebleven is, Eerst te gemoode VEd: Heer Gouverneur die vanden Raden In bedinckinge of t'dienstigh ende nytt Cracht alsvoren, mitt en bevoort d'expresse Ordre naer Resolutie plaets gegeven werde. ende sonder eenich langer uytstel te furt te sorteren dienst,

Hs: welcke Propositie by VEd: Heer Gouverneur Specx, ende die vanden Rade voorst dienstigh gevonden, gresolveert, en Raetsaem geoordeelt is, mits sonder eenige Insichten of te Convoceren en bequaem Persoon uyt Onse Collegie, Namentlyck Louys Pe Bruyn for dese vergaderinghe, mitt acte van Credentie Pack tot te Committeren. Omme in gemelten Kercken Rade continuit Recht te gen Over den president zijn Sitt: plaetse te nemen, alle Capitale Differentie notering ende Pant gesoingneerde advisen Gouverneur: Prompte beantwoordt Dan,

Nuttegenstaende Dat Wy van meeninge geweest zijn St Christian mede uyt onsen naem te Committeren na Ceram den secret: Bruyn tot Wercken ende hem uyt d'Vlassee Op Ontboden hebben, Soo heeft sich dese saecke soo toegedragen, Dat Wy uyt Considiratie den Kercken Rade ingewilligt hebben den gemelten Christian als Onderlinge te promoveren, En Ons dienvolgens met voorgenoemde Commissarius Zullen bedienen.

Werden ock de naervolgende Persoonen In Tractement: 1
verbleven, ende de nowo in Compas dienst aengenom:
Namentlijck —:

Lubbert Ydens van Jeveren Soldaet, Wmmtrent
11: Jaeren 4 maendt, Wiens verbonden tytt
nu al ruym geexpireert Zynde, Wert de nowo.
aengenomen, de Compa noch Vry dienst comende
Jaren, als adelborst Int Landt te dienen
Onder verbeteringe Van 11: tott 13: gl. 4 maent
Ingaende Dato desen —.

Jacob Pietersz: Van Amsterdam Bootsman
Int Landt gecomen metten Jacht Texel Ao 1627.
Wiens verbonden tytt verstreecken Zynde
de nowo aengenomen Wert, de Compa: noch
Vry Jaren als Soldaet int Landt te dienen
Onder verbeteringe Van 6: tott 13: gl. 4 maent
Ingaende Dato desen —.

Alles gedaen, geresolveert en gearresteert
Amboina Int Casteel, Datum ut supra, —.

A. Cysel

Evert Hülft

Jg Jurisc:

Egan Ottens

Salomon Swart

Louis de Bunj: Secrets

C

Volgens d'Ordre van V.E.: Heer Commandeur Gent
ende Onse Resolutie van Dato 16en July, dese
loopende Jaers, alsmede om verscheyde andere
Considiratien, heeft sijnde het Kercklijcke Collegie
deser quartieren, heeft het Ons Raetsaem gedocht
(ten Eynde voortaen bij t'Zelve, alle voorvallende
dit feuten, proper, en sonder Politique maxi-
te gebruycken, mett Kennisse vanden Commis-
stiebtelyck mach ar (gehandelt werdy) Sin
gequalificeertt sijn fisant Persoon, uyte Onse
Collegie Daer bij te Committeren, Soo ist
Datt Wy vande sijn sicaere en bequaemheyt
Onser Secret. Louis de Buus, genoegsaem
vergenoeght Zijnde:) Die vanden Kerckenraedt
Voorss: bij Desen Expresselyck gecommandeert
en bevolen, Den Zelven de Buus, als gecommitteert
Ensent t'Wegen Kercklijck aen te vaerden
ende begeeren Datt Den Zelve in alle vergaderinge
Continuelyck Zijn sitt: plaetse. Recht teghe
Ook Den presis houden, alle Wichtige dissiju
Notitien, ende Saken gedisponeert werde. Ons
prompte berichtinghe Doen Zall

Amboina. Int Casteel. Ao: 24en July
Ao: 1631

A. Cysel

Acte gerasolveert bij die Vanden Kerckenraedt
over seeckere Commissie des EE: Heer generaels
den zelfden, door EE: Heer Schouwenaer
Artus Gijsels: nyt last voorgedragen.

Alsoo EE: Heer Artus Gijsels Raedt van Indien
ende Schouwenaer over alle de quartieren van
Amboina, ons Ondergesz: de Dienaren des Woorts
den 16en July desen Jaers 1631. In synen Raedt
geset hebben, ons voorgedragende den last
ende bevel, vanden EE: Heer Generael Jacques
Specx hem medegegeven, daer in bestaende, dat
Wy zouden in Onse Kerckelycke vergaderingen
vinden, ontfangen, ende annemen, den, of de
voor politie, ende personen, die EE: Heer gouver-
daer toe zoude believen te kiesen, welckers commis
zoude wesen, om nyt den naem, ende van wegen
EE: Heer Schouwenaer desen plaetse acht te
nemen, ende te notieren alle zaecken, om alsoo synen
EE: prompte berichtinge te doen. Van alles dat
inde Kerckelycke vergaderingen soude passeren
tsyn van Censure, ofte bestraffinge, accorderen tot
vrede of de anderesins, t'welck het meeste is, dat
inde vergaderingen der Kercke geschiedt, ende
wirdt, zynde ook den werck datt Godt de Heere
de Dienaren des Woorts, als den dese saecke
belast, ende bevolen geeft, ende voor ogen
stellen middel van Onse Kerckelycke auctoriteyt
ontbloot worden, t'welck ons ongetympt docht
als strijdende tegens den H: Woorde Godts
ende de loffelycke gewoonte der Kercke van Ons
vaderlandt, ende d'Ordre die wy met onderlyckinge
van Onse eygene handen bevoor t'hebben t'onderhouden
ende soovele alst mogelyck is, naer te comen
Wy hadden de zaecke gern gedebatteert, ende met
goede redenen willen bewysen, datt sulcx ongefondeert
was, of datt zulcx achterwegen ware gelaten
ofte in suspentie gestelt, tott datt wy de zaecke
aende Kercke vant vaderlandt (vande welcke
wy nyt gesonden syn) hadden geadviseert, Maer
EE: Heer Schouwenaer hadde geseyt datt sy genoodsaeckt
was, om seeckere redenen synen last t'achterwegen
ende datt EE: Heer Generael niet en wilde
datmen van dese zaecke in disputen soude treden,

: Off mit, of t quaelijck was, gelijck sijne Resolutie
sulex te Rijnen gest t) maer Datt den ydere Vinaer
de Dis woorte, bevolen wirde hem in Visen te geroomen
soo ist Datt Wij Ondergen: verclaren voor todt, (Wans
Vinaren Wij onbekoren sijn) inde Voor onsen Kercken
Raett, alsmede voor allen Die Visen sonde mogen
Lesen Datt alsoo desse Zaeke mijder stricktt
tott Visitatie van Onse eyge persoonen
als mit tott Verminderinge Vant Lest der Kercke
van Ons Vaderlandt, inde aenmerckende Datt Wij
sijn in Wij gerick waren, sulex groten Oproer inde
Here gemeijnte algijr Sonde causeren, Jae De
gemeijnte sonder beraets Sonde wesen, aengesien
den last Vande E.E: Heer Admirael soodanige als
Datt Wij den Zeer de mitt mit naercomen
mit magh wirtrecken, Desse Zaeke van Ons in
Onsen Kercken Raede voorgestellt Zijnde, hebben
Zijntlijck mitt malcandere gerisolveertt, bij
forme van protest, inde bij provisie De politieque
in Onse Vergaderingke te aenvaerden, inde te
verdragen t' geene Ons van A.E.E: Heer generael
Opgelecht wirtt in Desse Kercke, tott tijtt toe
Datt Wij hijr of advijs Vande Kercke int Vaderlandt
Zullen hebben bekomen, verclaren evenwel bij desse
Ons te Sonden aen De Loffelijcke Ordre der Kercke
int Vaderlandt, Vande Welcke Wij tott den Dienst
der Kercke Zijn aengenomen, inde bevestight
Voorts is mede Ons wijsonck, Datt volgens De
verclaringke door E: Heer Sonsbeeck Zeer
in Zijnen Raett gedaen, aen niemant anders als
aen Zijne E: allein Zal gerapporteert t' geene van
Zijne Committe De Sonde mogen geoordt, inde
genoteertt wirden,
Ten anderen, alsoo daer merckelijcke swaerigheden Voorvallen
Om de welcke te decideren mochte wel wel gedebatteertt
worden, den een dengende meerder den anderen, Datt
Zijne E: niet meer mochte aengedient worden als de
Zaeke int gemeijn, inde de definitie daer over gedaen
sonder Datt de stemmen, off wijsen van den Ygelijck
int particulier sonde genomineert worden t' welck
niet wel Sonde comen geschieden sonder de eene,
ofte de anderen te Sijnder tijt, Aldus gerisolveertt
in Onse Kerckelijcke Vergaderinge den 28 July A: 1631.
Was Onderteeckt: Wouter Melchiors Vitr. pro tempe Praeses.
Joannes de Praet scriba, Hermanus Hermanij
t'merck van Leenderdt Adriaens., H: Pontanus:
t. t'merck van andre de Fruijt, Andre Vruijt,
Jan Vander Voort, Jan Willemsz: diaconus

Artus Gysels (: Wegens De Voorluchtige
Hoog: Mog: Heren Staten Generaal, der Verenigde
Nederlanden, Synne Forstelycke Genade Frederick
Henrick bij der gratie Godts prince van Oranje
Graave van Nassouw &c. ende alle De
Heren Bewintebbers. Der geoctroyeerde
Oost Indische Compie) Raadt van India
in Coninckrijck Dese quartieren Amboina
allen den gene Die Desen Zullen sien, of te
hooren Lesen Salut, Doen te Weten, Alsoo
Wy in aenwanck Onsen Commissie
Onder andere Genade gewoonten bevonden, ende
geexperimenteert hebben, De Chinesen natie
Onser Ingesetenen alhier, Oock mette misbruyck
van hett onnuttelyck Lotten, Dobbelen, en spelen
soo Onmatich mett genegenthijdt ingenomen
Zyn, Datt geduijtte natie mett alderley, in
Zijn Zelfs, gantsch verarmpt, Hare natuerlijcke
Laborieuseijdt verstruijden, De bloyende negotie
uytgeroyt, maer Oock Voor dese misbruyck
alle vile ende trucken van valscheijdt, Dieverije,
Logentael, Bedrigerije, ende andere Chinese
practicquen in de Zelfde Stadt gebruijckt
ende aengewendt werdy, Daertegens midts
Desen nootlyck, ende promptelyck (: Omme alle
Quade Inconvenienten hinderlyck dese repeteerde
Voor te comen, Dient Voorsien, Soo ist Datt
Wy Oversulc. mett advijs van Onsen Raade
allen, en eenyegelyckeen van Watt Staet
Conditie, of Qualiteijdt hij sij, en voor al
Dese Chinesche natie, wel expresselyck hebben
geinterdiceert, En verboden, Soo Wy Interdicts
ende verbieden midts Desen, alle Desselvs
Onsse Onderdanen, Ingesetenen, of te Inwoonders
ende voornamentlyck De voorsz: Chinesen
sijn Cleijn, of te Huijden, van nu voortaen
t'ware in Huijs, Hutt, of te ander plaetse
tott hett gemelte Spelen, Off by Daege, off
by nacht, wiegsmts te Laden vinden, of te
De spelende Wegesel schatten, Directelyck, ofte
indirectelyck, Op peene soo Wie hierin contrarie
Desen Onsen Placcate, mett Hett sterven. of te

Kaertspel

kaertspil, Ofte ymmit bynnen Vanden: naer deser
comste verloopen, t'welcken Reyse yder waerin
zall, V'amende van ses Realen van 8 in
t'applicieren deser Stadt Hulpe In plaetse Vande
pacht voor De Comp.e. Ende V'ander naer
Bygoorin, Ordonneren Voorts Onsen Fiscael
Dese quartieren hem hier naer te Reguleren
Ende de selve by desen Onsen placate gestatigh
tegens D'overtreders practycklyck t'achterwege
Dezelve, Ende Executeren, sonder eenige
Conniventie, Oogluyckinge, Ofte dissimulatie
aengesien wy t'Zelve ten Dienste, In Beter
Staendt Deser Republyck. Bevinden alsoo.
te bygoorin,

Aldus gedaen Ende gearresteert Amst.
Int Casteel desen 28.en July A.o 1631.

D. Wysels
1631

Dondersdach den 6en Augusty 1631

Saerdinael voor Desen Ons aengedient is, en uyt
rapport vanden Sergandt Rogier Jansz: Op
Oman. in 't Eylandt Vlissingen geschiedt
personen hebben, 't Inwoonderen vande Negrye
Jra, Inde Man (:Zynde mooren:) alle middelen
diligentie, ende merstichtigt aenwenden Onse
de gecristende, Onse Onderdanen in 't Eylandt
aldaer woonachtich, tott gemelte mooresche
geloove vande ware Christelycke Religie
af te trecken, waer toe alreede (:Godt betert:)
eenige der selver gebracht hebben, Inde hare
in hunne Negrye Onthouden,
Voorders also ook verstaen, sommige der
Inwoonderen, op de plaetsen Larique Warcasm
te, (mede mooren Zynde:) naer gepresumeert
wert, wel Zouden (:mett de hulpe Godts:)
voor langduerichyt van tytt, goede ondersyn
inde aenradingen dese Zitt, tot de geformeerde
Christelycke Religie comen gebracht worden
tott E: Heer Sommerdyck die vanden Raed
in bedenckingen, of 't mett noodich waere
(:voor dese:) een gequalificeert suffisaent
persoon, naer 't Eylandt Vlissingen voorsz
gesonden diende Zich naer behooren van alles
te informeerende, ommme t' Zynder wederomst
alhier van t' geadligeerde Ons te rapporteren
te Doen,
Alsmede oft mett meerderyschte, van der Comp.
Dienaren, van godt leere. Ommegangh, en inde
Christelycke Religie opgetrocken Zynde,
naer t' Comptoir Larique mitter woon dienden
gesonden, Ommme te Onderstaen oft eenige
der selver mahommetisten van hun superstitieuse
geloove, tott Onse Religie conde gebracht
werden, doo Jae, Wie daer toe best bequaem
inde suffisaent sonder eenige Opspraeck
bevoosen, gestelt, en gelordonneert Dienden
op. Welcke Propositie, en noodich bevroet. by
Heer Sommerdyck selves, en die vanden Raed

Voorst

voorut: gelijckstemmich, gerésolveert besloten
en goetgevonden is, den fiscael Joan Ottens
in alder yle (: welck en windt toelatende :)
nae gemelte Eylanden Wasser te dispeijen.
Omme naer t' gelligende prompt te komen.

Gelijckoock mede wert Raetsaem gevonden
den bequamen persoon van goeden Name
leven en Ommegangh metter Woone vanden
naer t' Comptoir Tarique, gesonden sijnt,
Omme de voorut Magumetisten aldaer in
alder billicheijt, tott de ware Religie te
vermanen. Onderrichten, ende de Zielen
daer toe sien te bringen, hebbende Onderlinge
gelt of den Schoolmeester Domingo Vaes.
die daer toe sin fisant gekeurt wert
Verhael van aldaer gerimpleyert worde sal.

Wijders wert Oock gearresteert, mitten eersten
de Boode bij de Burgerije, Cunden, ankomende
als mede bij eenige der Supposten uijt te
Zenden, Omme de Zielen te vermanen
t'is Compas Onde uijtstaende schulden
(: die Extraordinarie groot syn, en verre
inde t' Seventich Duijsent Gulden beloopen)
soo veel moegelyck sy te comen betalen,

Worden Oock mede generalijck alle de assistenten
alhier in Dienste der Compa beschreven.
Welcke minder, als twintich Gulden
ter maendt trecken, voor Immergenge.
dagie, als andere Considratien
(: op approbatie van d'E.E. Heer Generael
in Batavia :) van nu af t gestelt op
twintich Gulden ter maent, gemerckt
de zelve assisteren, voor schaerschijt
vanden tijt alhier in amboina acht
Realen, ende meer maendelyck voor
haer Costen, moeten betalen, Waer voor
sy noch sobrelyck getracteert worden,
ingaende de verbeteringhe op p.mo Deser,

Jacobus

Jacobus Cricius van Haerlem Int' landt gecomen voor adtlborst Inden Jare 1630, Wiuuende thuin Tilders 4. maendt, Wirt tin respecte Zynder bequaemigheyt, gaet Lewin, in Omgange van nu af tot geluyt twintich gul 4. maent Om in plaetse vanden Schoolm: Isaacq nimm (Die yn 't Eylanden Vlaesser, of Oma gebruyckt wirtt) De Bygoorlycke gebeden, binnen Castel als mede Int' Hospitael naer bygoorn naer te wonen, Ingaende de verbeteringe of p^mo Dese —

Bartel Schuer van Limburch, Sergandt Dese, Tiarinsaerts, Wirtt in respecte synder getrouw langduirigen dienst. Op Considratie, Ende Insichte, Den 1 p.^mo Januarij 1630: Op Cambello yegens De Macassaren, Ende Mallyen Int' Sgermutsery Zynde, swaerlyck mett den Corgel yn Zyn mondt gequest sy, Waer door meest al syn tanden, Ende gewoonlycke Spraeck verloren heft, tott den Verringe toegelaten Te Somma van Honderth Tilders, alsoo dy voorst Bartel Schuer naer alle apparentie (gemerckt hier getrout of) mett Int' Vaderlant comen zall, Om aldaer aende Heren Bewinthe Zyne gerechticheyt te vorderen —

Alles gedaen, Ende gerisolveert Ambo Int' Casteel. Datum ut supra —

A. Vicelo
Evert Hülft
Jogn Ottink
Salomon: Dewael

Den Saterdagh, desen XIIII- 7bre Anno 1631

Alsoo wede by Resolutie van 7 July laest lede
van hoodigh advaet, goet-gevonden, ende gearre-
steert sy, de Jongeste Missive mede tot midsw
Fredgat Amboyna met laeste schip van dit
voorgaende Monsoen waere naer Soucksos te senden
des eyndes de selve by 't Jacht Mouga (: sedert
van Pagarana en de vaert Lesyondo :) voorder
naer Batavia gevoert, en aldaer aen d'Ed: Heer
Generael Cendraet Cuijlenburch te worden
het overgeleverde silex, dat tot voor nodigh
Fredgat tot ballast onder boorden, als onvol-
maeckt en slaende gelding is, en nae alle
Apparentie tot deses reyse naer de verlaeden binnen
14 dagen sal connen voltoocken syn, gedenken
syne Ed: die vande Raedt wooneden met dese
Missive en naedere beraetslagen: staet, Of
dit vele hoodigher Heyr (Amits de
gelegentheyt in Banda, Amboyna ende
elders des noots) gedaen Missive mede
soecken te crijgen Banda (voor
't Comptoir Cittoor aengecomen:) tot is Soutsos
of [illegible] vele voorder tot Batavia dient
gevonden. Dan of [illegible] de selve Heeren
met de onder Equipagie als tinganen der
Vaert beschoore affstraffelijck.

Heyders of [illegible] op 't Instantigh versoeck
van den [illegible] Commandeur d: Jacob Janss Pattacka
des selfs saal consenteren, Met mede gevoech
vaertuygh, was hier sijn nae Batavia te
transporteren, dan of [illegible] met de Inslegte
't Comptoir Lonzoor (: alwaer sijn besich met
gevaet vlijt :) door de vele noodigh dijn-
den in 't voorder gebleeven, als voorstaens ende
Fedquentie om Negotie voorgenomen Reedenen,
aldaer op het voorgeschreven aen noodigh is, 't voorts:
verloopen des Jaers aen voor nodigen d: Pattacka
beschoore d'ander [illegible] slaven als 't ontbreeckt.

Als

Als Mons. of Goede mit noodigh sÿ E. M.
t'reyat Mouza uÿt Bouthoz nae Batavia
t'sÿne Gadinge, dese straz alle Ammonitie vÞ
andre Bz oorlogh soo wel Victuÿe ontbloot sÿ,
als ÿ dringhelÿcke / tot noot dürft sÿnde Rÿse
sonder hinder soude comen Vedere ÿ dinet. Oo
Ÿ meugt, Oums t'selue: doch ons Vedÿdre
Heeren Jaeght, hier Vbeomingh: Raetlÿse
vz: noot wendigh dÿt de redene, tot dit Ed.
ÿ gnadigste Vorsedet, vÞ ÿ d'Employ dere
so wedere.

Nade overdachte Proposite is noodigh Slooy Ed:
Ed: Heer Commandeur Artus Gijsels, vÞ
dit Brandz Raed voorgedragen. Gelÿckerdinnigh
ÿ oordt ÿ dringh, Besloote, vÞ ÿ dese volwordt is,
dat voorsz Jonete (: die voor stuÿr soÿ credit liegt:
met ÿ dinste Missive nae Bouthoz or
t'Landt ras Banjoelana, Adut Jaeght Mouza
tot dispositie zijder, Met Expresse Vorige aen
dese set sÿ overdÿt, ditto Jaeght dat dÿe in
alder ÿe soo te Bedaen, als tot vz noodigh
Rÿse nae Batavia van noode wesen sal.
Gelÿck oock ÿ oordt ÿ dringh Vbtet dese Overloopen
de Jacob Jansz Pattacka (: die sÿn Instantie
Vloeckt, vÞ Hart aengaende: nae Batavia
te Lande Medene, vÞ nae ÿ oldÿdt sÿ in
dese selfs plaetse, Soo daeraf Edgnadm
Vdsoon t'Employ dere. Als nae Edelding
van sÿne Ed. vÞ dese Raet ÿ oordt ÿ dringh sal
Vbreden te Bedroeven.

Voÿders dat mit uÿt t'Jaeght Mouza (: t'selue
te Zuÿder-reede was Ammonitie Vlÿe is:) soo
wel sal doen lieghe, Als ÿ dringhelÿck sal comen
ÿ dinst, vÞ: doet ons Vadet uÿt Edgnadmoe:
Laetbaerts ÿ Bbraeght sal comen Vbedere.
Eindz also de Eisser of t'sÿn Vrÿborgher de
voorsz Jonete. Oock Instantie Vloeckes
Eom Vdmits dat of t'sÿn complaenten
Particulier mogte Gedient Vbeden, Bbrek
Eocke,

Voorts advys stuck Synt de somme van R: 100"
Cumma de somme voorschr synde Rijxs mdl Gouds
Silverpel voorschr Gouds, voortgedr[aagen]
Onder Ricadz van 8— Stuyvers Vlaems
Groninx advys Generale Comparitie L:
Resolutie dez. de by gebreckelijcke Vrindt,
Comx: Amboyna daerover, resolut van
Banda Gel Comx: Generale affgedreven.

Alsoo gedaen, Gerresolveert En: Gd"
Warrigt Ert. Amboyna Int Cantel. datum ut sup.

Cysel
Evert Hulft
Joan Outs
Salomon de Swart

Den derde dagh, desen xxiij^en Junij 1631

Wt Zeelandt door Edwardt Noddingh
Ed: Mog: Heeren Mitsgaders Jan Boomaert
Pieter Cramer, Heeren Staten Generael, ons
Compagnons aen Londen gedeputeert, alsmede
Joosman Sr Jacob Janss Pattacca. mit
Convoyers. Midtsgaders Pieter van der Hagen
als op 't Comptoir Hillebrant Adriaensz was. Is
by de selve dat Zeeusche Gedeputeerden, door Syn
Excellentie Prince Maurits, by tweedonderstendy
Commissarissen Friedrich, doorden Kimdalen Lorentsz,
met Brieven daer voor Heere, als door den
Ordinaris aen de Ed: Heeren
Staten Generael, op de gedane Remonstrantie
ende Overdracht, by Sijne Excellentie aen
Sijne Hoogh: Mogenheden, ende Sijne Excellentie
Raden, ons Lorentsz op Londen te stabilieren, ende Pro-
visionele te gebruycken als Gecommitteert is. Ende
aengaende mit het Absenteren van Joosman
St Pattacca ende andere Plaetsen Vacans sijn
mit als Eschuadin Luytenant Admirael Pieter
Adriaensz Codde dienst, staet de selve
Heeren dienaengaende Raedt in Overweginge
ende indien noodigh sy, Mr Dirck Fiscaet
Jongh Ottens (als Expeditie gedaen) was
Fiscaets Ampt door de Eschuadin Instituit
Provisionele ordinaris, als Joosman Pieter
Adriaensz Codde continuerden, dan of
Mr Dirck Fiscaet Ottens in syn Ampt behoorde
gestadight te worden, als Joosman Pieter Adriaensz Codde
mede aengaende de andere Plaetsen door als Joosmans Pieter
Adriaensz Codde.

Op 't gene by de Ed: Mog: Heeren
Gedeputeerden van 't Collegie voorgedragen nader
Advijs gevraecht, daerop gedelibereert, Is goet ende
raedsaem is, Nademaele door
dien Process tot volle dagh geen verder onlust en
sal dienen, dat de Gedeputeerden sullen mit Mijn Heeren
van Londen Presentatie maken tot Middelburgh

Landt tot dienst onder alle tractementen van 12 ℔ gr:
per maendt Ingaende dato deses —.

Claes Jansz van Amsterdam Int Landt gecomm
met het schip ... An° 16 voorsoldaet
timmr 9 ℔ gr: per Maendt Wedts Sonder lyt
Ook yd-laxeerdet synde tegen de Chora aen
ydnomen Vbedt de Comm: nots 3 Jaren In
ydmaets gnaeckelyt tdienst, onder Abtdenys
In tractementen van 9 ℔ gr: tot 12 ℔ gr: p maend
Ingaende dato deses —.

Hans Stoutenb: van Lubeq — Inlieus
yecamr met het schip de Eendracht An° 1627
voorsoldaet timmr 8 ℔ gr per Maendt Vedt
Respecte synde Jodden dienst, als Ordonnateurs
Salaris, met ontdecken van seeker Conspiratie
tegen Wooedige van soldaet tot Middelburg
ygestelt, onder Abtdenys van p: tot 12 ℔ gr:
per maendt In gaende dato deses —.

Jannet de Crous van Jan Outgent Gaerd
geboren door de Edele Heeren Maegh van de
Spaingaerts Sondet synde Vedt een synes Langh
ydtrouwde dienst Jaeren Ook Vroedt vande
exxer Coccmas S: Gallacken van gelijcken
als tractement tmaent tot ydelijck van 2: R:
24 40 Stb Ays per Maent, Ingaende 12 Augusto
Laest leden.

Actum Edam, Gerresolveert: En: Jarresteert
Amboyna Int Cartel Datum vt supra

Evert Hulft

Joan Ottens

Solomon: Q.c: Wat

Vrijdagh, desen x- Octob: 1631-

Nadeen Ex de Heeren de Missiven van Batavia, item der Hoochloopmas: Jacob Jansz Pattaeter. In Cokar Rey Burgers Jouck dato 20 Septemb: Laest Leden (: als Schout Schepenen Gesworen) Overleyt is dat by Resolutie was Ordre voorsz: Inwandt Godt gedroonden sy, de Fiscaede Raedt Otthons Calis ende Coopmas als Comptoir Landt Vrij Ingesetenen daer toe te instituiren, die selve plaetse sonder gestoet verdere tijt dyende de noodige dienst by gedurende Otthons ende Lonzoo, als mede sijn ad Schout Ampt sonder syn Prejuditie so mans Verder Overleyt, als oock de selve Lodewijcken, als Cooy- Schepelycke sijn stilex tot Comptoir dienst te Bedienen. Ende nadien de ons by gedaene Rapporten, dat Jonckheer Gualdorp Raedt Vlaedte, den Hoochedelen Heere van Vlaem Heeroi door overleden (Godt betert:) ende Heer Vongelucke, doch geldt groote gebreyt sonde dyen, Wordt de Ed: Gecommitteerde Raedt aldaer Recht dienende gelast, de voorsz: Raedt in Beduchte te stellen, te voorsien met de vacante Comptoiren van voorsz: Coopmas: Pattaeter, Comptoir Lonzoo door dien overleden: Dat soo by gedane Resolutie gedreven dat Sonde Verder.

Verders voor de Ed: Amptes Proposities om Acceptatie Reddens by de Ed: Gecommitteerde Heeren Gysels, de Vlaming Collegie, Godt Orboir: de Raedt samen gedoorden sy, dat Jongestaende de vacante Comptoiren Vlaemsche Pattaeter, Comptoir op Lonzoo Offer by mder gemelde Otthons Ingesetenen Verders bevolen te Mder alsoo by Collegien

der

de Remedaza d'Brantquays als voorder Inwoonders
de Lust Cl Cram (mit als voorgem: Mader Ju
als ander Doctrin van Moorder Rebellyche dyst
ins sullen predonteerd.

Ende Nadien (als voorn Agnyd Rodt) tot Suppletim
als goet, Gdgnaliseldt, als Capabel de voor
dyst aerdes, sal dat wy dadr toe Gedommdert
als bedroden, als dersoor van Cornelis Willems
Ontfoors Secretaris der Conyglyckers Raden
acht, Woelckes Ju Abrent is Nagels Pascade
Onder alle Ducht (: soo vele dy Conyglyckes
als Supreme Raden concerneerde :) voor Oprs
als der Conyglyckers Collegie Ordinaris Byste
dagers als andere, als yder Gelimeynant sal moyen
Accusidt, dadr togens by Formes van Rechte
Processderen. Ende Exigentie te concludderen
als de saecke altyt met kennisse van de Hr:
Superieuren, oft Gedenckt, tot dy nyt
Synde toe. Soo togenwoordig, Als met Gedde
Hr: Gedagerende Koyglyckes Advocaet
Nodig, als Accorddert Zal

Actus Gedaen Geresolveert, En: Gearrestert,
Amboyna ut supra Int Casteel Datum ut supra

L. Crijnsen

Evert Hulft

Joan. Otters

Salomon de Vlamingh

Donderdagh, desen xxv: Octob: Ao: 1631

Nadien Sijn Excie: Jongelucken, de Vryluy de Jonck, mijt Schanda ende dronck lyn, ende wedert, Onse Jongste Missive aen Sijne Ed: op Batavia (: doer ende bredete aen Vaderlant :) mit Pieter Jansen de Jonck op de Passer ende dyerdt Schip Eylandt, dese 11: dese Maent Augusti aen Batavia, ende tot dien dynde de selve mit alle vrij Goeder, Sijn Schadue, ende Cargatie aen Boord Schepen, deser Vloot, Oppercoopman dat (: als oock Oudt Boeckhouder Mansen Jacobsz Coopers 18:) mit goede deligentie de Rijse naer Batavia noch Macht Salanget verder.

Ende aengesien gemelte Vryluy de Jonck In Compagnies dienst aent Eylandt Banco geleden is, ende door d'eygenaers de Vitaelinge dese voer, ende alle ander Vas geleden Vadrayen, Inetandegete ons Broeder Vedet, Isaac Inlese dat de Heer Gouverneur de Raet Collegialiter Syaadt hyndt: In deliberatie Sijnde wat in deser saecke tot Minderinge dese compe: voedige Advys wedde, Is Vadt, dat mit Spoet Reddelycke maer (: Aengesien d'eygenaers dese voornoemde gelderse Jonck vaer vaer Sijne Excie: Aff gerandt Sijne Schepen :) dese Schip mit alle onder ende onderstedes Maccassaers Jonck Vedde comme Schijnt gemeet accommodeert, das Sijne Excie dese Schip tot alle Emergentie bereyt, ende gelden Jonck tot alle Civile Dienst In Compagnie Vadt soude.

Gelesen Proposition dient dese voorsche by de Heer Gouverneur Artus Gijsels, als dat was Synne Raet doer nodigt, Mett Sijne Schepen Eddene Edmeert, als dien noch dringtich gevoordert is: Ende ten tweede vande mede gemelte Jonck nicht In compagnie Salt Vadt Mede mit alle ander Jonck Vas gelycke dienst

geeoctr. vñ. waardije sal gedeontonteert w. vol.
dare. Vord.

Is dit oock Mod. om consideratie in qualijck
w. Tractement te doen
Actum ut supra

Jacq. Minnis Dayl. d. 1. Schoolmeester nyt
gecomen met de Galjas Vlissingen, int jaer 1628.
onder de Vlagge van E. E. Heer Lenaert
Coes, Vrijman 24 Ge: ∞: Mant ende waerd
Landt by de Heer Lenaert Philips Lucas
geleert tot Schoolmr. in Moorlese
onder w. Tractement was dagelijcx gul ∞:
mant. Vordt mij om sijn goede dienst verdient
als Overluijder der Schoolen ende Eylandt Amboina
gelt, in gadinge sijner Vrijdom op 14 d
gbris ano 1630.

Actum Batavia Int Casteel dato Ut supra

A. Cysels
Secr.

Evert Hulft

Joan Ottens

Salomon de Swart

Saterdagh den xviii. Octob. 1621

Gedruckt dat door Ordre van [illegible] Heeren Staten
Generael onlusten onder de gehoorsamen myden
Edmr der Eylanden Walcheren Commandeyr
de Vlissingen Espaza &c. Versocht door de Moore
aen stroomen d'saeken aldaer soo verre Moorsch
sijn, dat alreedts voor de Stadt [illegible] Vlissingen
soodt Vlissingen haere schadt & Vlaedtsche [illegible] ende
schadens ex sija yet vanwoort dat schoen, sonder
dat onse voorsz diligentie [illegible] ende de
minne der vriendelycke hoyl voor in haere
Ordre woningen (doch bedroch) advysende
Ordre de Rade stadt Vlissingen dat [illegible]
Vlissingen dat Ordre daeghelycks Bericht
vertroch dit excessive voel gebaden meenvuldigh
lyck onder de edele onse onder-dadige in die
quartieren moesten overleden, als alreedts
voren dese beyde dat oogen ons dese dachten van
voornoemde Heere, tot merckelycke verdruck
onse stadts burgers ende soldaeyen [illegible]
sonder dat wy kennen Oorsaeck dat doen de
Borgemeesters, die ons soo veel ons stadt
schade Ordroogen is voor dadingen nade [illegible]
wy yeder int nadeel der commercien, wy
verstaen dat onderlooses voort aen geschiedt
als de geschiedenis dese saeken tot Vlissingen
aller onlusten voor Heyden: maer dat de
contrarie de stadt Vlissingen van dien
voorder door misnoegelycke [illegible] dese
saeken oorsaeck tot ons de selve
wy verstaen de Moore & Vlaedtsche, doch
nae stilte der [illegible] Heydens der selve
wy [illegible] occasie geven, maer
inde de inwoonders haere [illegible]
soeken.

Soo ist dat de Heer Commandeur
Arthus Dijcks die saeken hadde Eenigh
in Oordencken [illegible] Oorlogh, oft niet
noodigh wesen dat tot Vlissingen [illegible]

Maendagh desen 3en November Ao 1631

Alsoo vermits 't vertreck van d'E. Heere van
d'Ed. Heer Generael Jacques Specx ende
onse genomen resolutie van dato 26 July deses
persoon van den Secret: Louis de Bruys saly:
voor desen gecommitteert sijn geweest om van
onsen 'twegen ~~van de~~ alle Secretarielycke saec-
keringe by te wesen, van d'incomende
saken notulen te houden, ende ons van 't gepas-
seerde rapport te doen, ten eynde
aldaer niets sonder kennisse van den Poli-
tique ondersoeck mocht verhandelt ende dien
volgende alles deugdelycker aff gedaen
werden, ende als nu door des selfs overlyden
tot noch toe geen ander in syne plaetse
geconstitueert sy, ende 't voor nodich geoordeelt
der advocaten Raede, daer sonder [illegible]
gecommitteerde te sijn bevindende, soo ist
dat d'E. Heer Gouvr: Artus Gysels, die
van den Raede in bedencken gegeven 'oft den
volgende ende ter cragte als voorn. [illegible]
te beroerde d'expresse orders naer resolutie
plaetse gedragen te wesen, ende Maerten
[illegible] ende [illegible] Vosant persoon in des
selfs plaetse gesubrogeert dient.

Ende alsoo 's Compagnies Orangcays van
d'Eylanden alhier, tot diverse malen
aen d'E. Heer Gouverneur klachtich sijn
gevallen hoe tot de minderheyt der school
kinderen de plaetse seer slecht van schoolen
versien sijn, is der halven genoot saecke
hare kinderen tot haere groote discommo-
datie moet op andere plaetsen [illegible]
school te bestellen, versoeckende daer
in geremedieert mochte werden, Is besloten
d'E. Heer Gouverneur die van syne Raede
mede in bedencken gegeven, [illegible]
syne E. gesint is [illegible] ende
mede gemelte d'Eylanden te [illegible] oft
tot beter voortplantinge der Christelycke
religie, ende aenqueeckinge der schoolen

als om d' m woonders des sd mdr gier loo l.
Anmerck mdr radtsadm Baders alle vijdyrs
did mayeting syn 20 a 25 stemmers sder se gool
sd Gestelder, mdt xx M. sd accomo addert
et wde sdeuw op dr ouder rodt
sd continuerck.

Voordeck proponirt by d' E. sHr Conradt
Syrcks alt did vander Radt Coornadmyt
vt Stemmyg yoet ydwonder ydrsoesdrt
xl Radtsadm ghoudet is, Vbdrom wz Gd.
gnadm adrsoos arbt opr Collegiumadmtlych
Marter Hornbouts sder Stede Vgaddringe
mdt acte van erdenis sde commissarijs
opnom ydrsochs sdrecks Raedts m alle
Vgaddrygs sd comparerck, W. van sy
Vaerdrygs adn d' E. sHr Conradt
proponirt sdorck.

Als mdt dat alle vijdyrs did mayetig
syn 20 a 25 stemmers sder se goet sd Stedyngk,
mdt xx se goet Mdesdr sso sulcx Gdyderig
Stirfelick vbdurt also door sadn gnedichen
sder se goet jongdrs dd como: mdt als dithet
Raet ydesgedrt.

Heydrs also door dd ydyndom Immerdeidr
sHr rdgnot adn d' E. sHr Conradt m
xl Raet ydwordt ontdruckt, vbadt mdt
ydr 2 madtdr yaytic op Raets cohen:
tot Raet noodtig ondrhoudt vandt como:
sd moyt liechz Vgestz: Is van syn
xl did vander Raets ygapostilleert dat
Raets Rdedmyg by dr Goedt sonder ot
sijn rot dt sdeuw mdt dd como: staet. Sindt
also nadt ogedrwindig ydr nadt y dd
yontgyt Vsijn sal vbdrt.

Voerdt gaet dese nadt volgyndt vdrsoeck
in desse Vgaddringe in dienst van dt como
dt scrivo adngenomt xl in qualitijt xl
yaytic Vbdrdt sowdt.

Sdrman Cdrsoe sec: vbidns Vbaumz
tijt voor dt 2: maet in April voorledens
dl yd ydrpindt is, Vbdrt alle mi vb sdr

de Roo Admyndt d'Comp. neffens alle de
Ed. respective raden als Adde Borgh Schepenen onder
Ed. Vrachtdmondt van 13 ge Sdr maandt in gadre
date dese.

Cadsenor waerschijnt soe! mit Landt ydkomp
Sluijs Schuldbrieff d. 4 630 a 9 ge: Sdr maandt
vordt ommeyn goedt dienste van mi ar
gestoet in qualitdyt van Adel. mit Schildem
van 9 ge tot 12 ge: in gadre date dese,

Adriaen Schuyrdt van Amstdam soe! verdr
Bonder, lyt 23 Augusty aa date dr
voor de Weedde made ydt dapwdt is vordt
de Roo adn ydnomr d'Comp: 3 alle ge
volgende raden voor Adel. Schepenen onder
Ed. Vrachtdmondt van 12 ge: Smaandt in
gadre syn Weddemye date dese,

Edwig Voyde van Dortmont middmye
raden Samuel van Slats Goods als Curdt
Weddes a 30 ge: Sdr maandt vordt van sijn
ad syn Stocke, de qualidyt van
ore: der Addeboorth Legmt mit dese
Edsdrs dat ydt onder sijn voorige
amptman Goods onder de selve gaue Bedroge
Vadr Sondrs.

Thomas Pataye Inlandr vordt mede adn
ydkomr d'Comp: Schepenen als gedoemde
ex Routor onder Ed. Vrachtdmondt van 4 R.
van aegtr Smaandt in gadre 30 Decbr:
passade.

Aldus gedaen, Geresolveert en Gearwert
Amboyna Int Casteel. Datum ut Supra

Cysel
Evert Hulft
Salomon: de: Wart
Pouwelus Doncker
N. Rombouts Secret

Alsoo volgens d'ordre van d' E. E. Heere
Gouverneur Generael ende onse Resolutie van
dato 6en July deses loopenden jaers, als mede
om verscheyden andere consideratien, betreffende
het kerckelycke Collegie deser quartieren
Amboyna wy voor desen raedtsaem gevonden
hebben, om van onsent 'twegen daer by te
committeren den persoon van onsen secret.s
Loris de Bruyn sal: den dienende by 't selve
als voorvallende differenten, processen
sonder politique macht te gebruycken,
met commissie van ons schriftelyck mochte
af gehandelt werden, ende nu door het sterff-
[illegible] deser plaetse mede in andere bequaem
persoon [illegible] dient, soo ist dat wy van de
sit vacante ende bequaem [illegible] onse secret.s
Marten Rombouts ons genootsaeckt
noodigh vonden, die van den kerckelycken
raede voorsz. by desen [illegible] recom-
manderen, ende bevelen den selven Rombouts
als gecommitteerde [illegible]
[illegible] te wachten. ende begeeren
dat deselve in alle vergaderinge contin-
uelyck syn sit plaetse te nemen [illegible]
den tafel recht tegens over den president
sonder alle [illegible] [illegible] notteeren
ende van 't gebesoigneerde ons prompt
berichtinge doen sal.

Amboyna int Casteel Ady 3en 9bris:
Ao: 1631.

Op huyden den laatsten November 1631
Is Heer Gouverneur Artus Gijsels, met den
Raede Extraordinaris Sweers, ende Orangeay"s
der nederlantsen staet deses quartiers
Amboyna, nae gemaeckt van Prysen voor
de ordye" etcabo, op 21 deser Vergadert
ende tot beden Kasteel Victoria versocht,
om door den selven te middel na redenen
ende redelyck, den ydelen baeden der gevan-
gentè, van ontrouw. Ex bot. aen stadthouder
met remonstratie te straffen. Is verwonden"
verscheen, dat aengesien d'Orangeay"s alle
middel in gebruyck inden voorleden
Cabo, instantelyck versochten de gestoorde
straffe, met middel doorgaet gelyck voor
den rayen, gratielyck te willen verder
sonder. Dat by gebreecken ons omsonsi"
"deratie in regten ons verdedigende, soude
met moedigen stoock onder den signalatie
laden. Dese Vaendel is varae gelyck sodanen
den accorddren, Vaendel.

Den dertsten dat d'Orangeay"s inden gyde"
middel in gehoorden der voornoemde Heyden"
Cabo, van nae den Casteel Victoria,
Hoender, ende onder dadinge Kleyne
Oe. Hoog M. Heer etats Gevolmagte
der vereenigde gedoctroyeerde Oost Indise
Compe: mits gaeders baere Oe. Inbaetvers
Heer ghe der Oost Indios,

Den twaelfden dat Jogen gebooden tot
Hoofden van stadt gelyck: den Kemelapoallen
voor den Raet de Kinderen, onder op"
sicht van sijn Ede int Casteel Victoria
Honden, ende tot nader Relaes
alder op ydtrocken Vaendt —

Item dese dat verscheyden alle Jaeren schip
volcken syn, tot de macht ofte sterckte
dese middel vereyscht aen
Casteel te Batjan.

Item, wijders dat alle ordinaris schepen nyt
de quartieren Amboyna, Banda, ende de
Molucques op Batavia stracks gedestineert
geen enige Cargasoen van Batavia voor
de Compe van hare Ed. mogen innemen
ofte laden tot de molucos aldus comt
ende tot de Custen, ofte aldaer uyt gedaen zijn:
gedestineert te laden op Choro Comando voor
de Compe van hare Ed. geworven
te Cadix volcken.

Item wijders dat de gedestineerde Oranje cayen
ofte in wooninge der min gedestineerde Cadix
van nu af gedaen sullen worden tot de
staetwerck, met granaten ofte gewoude van
tuyge, soo wel inde quartieren Amboyna
als Banda, wel inde cranck te houden
navolgers, met protestatie wijders alle
andere onder dagen, onder cost en ver-
schotten——.

Eyndelyck dat nader dese dagen waren soude, met
alle ernste met advijs onse onderdanen
van Amboyna, d'eylanden Uliasser ofte
elders op de custe staen, in oorloge
te treden, sonder expresse last ofte kennisse
der E.E. Heeren Gouverneur van Amboyna

Mits op dat dit bouw staende met
verdere praesi gedreyght werde, Cadoon
wel gedestineert Choro nae Lons
in wooninge staende. Item dese alle
gedane last mits ordinarie——
alle tijden, dienstelyck te observeren——
Gelijckende dese dat d'Bouw staende
by onse syde side. Mits oock gelyck

nad ydcomn dordz, is dit tot lasten der
Vbedisdyt als wart Bloot stg mit Cyys dus
Landts onder segelent, gedo. y dzboorkijcken
Jngnatidro Bet raest.

Dus gedaen En gearcordeert Jnde
Bestellinge voors. Hrobo, datum ut supra

L. Cysels
Evert Hülft
Joan Ottens

A. Rombouts Secrts

Placcaet, tegens den particulieren Handel

Jacques Specx, Gouverneur Generael,

Ende de Raden van Indien, allen den gene/
die dese sullen ofte hooren lesen, Salut,
Alsoo bij het octroy onses Heeren
wordt verclaert, dat wij alleen de Oost-
waerts bevonden is, dat wij tegens de Ordon-
nantie van 't Vaderlants tegens de Ordonnantie
Oock indien sommige, hun vrijheyt
te buyten gingen ende tegens alle ordre en
Edict verloopen hebben, met dry/ers van dyen
particulieren handel, soo voor haer selven
als andere vrye luyden waer mede sy dat zaer
dinaris groote middelen verdoenden ende in 't
Vaderlandt oock gebracht te hebben: dat mede
dienstpersoonen soo ordre sijn gecomen, dat sy
haer niet en hebben ontsiet te doen voor haer
van sodanigen voor haer particulier te
verbanden: ende dese alle andere dat in
strijdicheyt. Alle t'welcke bij de Heeren Bewinthebberen van de voornoemde Compagnie tot
haere dagelijcx groote schade uyt de Cam-
pieren en Baten van Indien aen haer on-
dersaten clagelijck gedaen
synde, ende sy considerende, dat het sonder
ment ende veel waren van de Oost-
indische Compagnie oodrinne gebracht
om alles (met exclusie van alle andere) te
mogen handelen sonder welcke haer niet mogelijck is, die met eenige: reden voor de gemeene
participanten, te continueren, maer mette tijt
noodsaeckelijck sonderlinge te verfallen, ende
mits dien dese jegens, hoogh-noodich ver-
fiet dient, soo ist dat wij t'selfde oock gedencken
hebbende volgens den octroyen last ende ordre
bij de Vaderen van Seventhien
ende aen ons gestelt
over see sonder. Alwaer wij niet en wenschen alle
voorgaende ordres en placcaeten op 't stucke
van den particulieren handel als noch gedaen
ende ge Emanceert, dese alleen (voor soo veele
die dese niet en contraricren) confirmerende

van hoore graeue. Ordonneeren ende bevelen
alle ende yegelicken Commandeuren dese teg-
wordigen / Fiscalen / Cooplieden / ende allen
anderen onse ende onse hove subiecten ende ingesetenen
vanden voorseyden Oudelant / hoe hooghe
oft nidere Competerende ende hebbende
de Administratie vanden Justitie hebben is /
dese placcaten ende Ordonnantien ende alle
voor Publicatien als voren / ende hun
vonder dienste laten comen indien oft dese
mistaten / ongehoorsaemheyden / voor-
doen / ende alsoo alle voorder dienst
ende ghelegentheyt vanden voorseyden Compa-
gnie voorsichtelyck bevonden sullen
behooren.

Maendagh den 12ᵗᵉⁿ Januarij 1632:

Soo tot vervolgh der Marcquartz Maelyts, ende alle andere Comdoningen die van tyt tot tyt iaerlyckse gewoont syn (: ende gelaten door de groote questien:) haere thonopolien brande in dese quartieren van Amboyna tot onder de roote staden: Is aengedraegen van de Comᵉ: te Rembrandt, die: des Comᵉˢ alle te hebben voorgedragen brandt der nadigh verleent. Dienvolgens hier gepropt, die wesende der Schuit de Rotterdam door d'E: Heer Generael: van Speult met het gene hy van Rotterdam Middelburch, Vlissingen, Brouckhaven, de Brack, die Mosa, ende 320 vande gecommandeerde soldaten die: 280: Matroosen, dewelcke op passage alhier (: Godt loof:) onder het commando van den Capt: Schayen voor Adriaen Antonisz wedergecomen syn, soo ist dat de E: Heeren Gouverneur: Artus Gyselis, den E: Heer Commandeur die: de vanden Raede in Ernstige beraedslagen: gevallen, dat nae de macht tot noch toe gebruyckt, Linetz op dese custen ende syn Inwoonders die: niets te pletsen nadigh gevonden aen de overzijde in het gebergte gelegen dat eenige daer van mede op Amboyna wierden gebracht, ende soo hier soo lange gehoort de Rommel te Rembrandt tot dat antwoort van de Heeren Comᵉˢ dese saecke gedaen, mits dan gelyckse brandt, met de Armade der Compagnie die tot dien eynde expres gereet gemaeckt, den vyandt te gaen soecken, dese dan op Linetz ende wederom de Schepen soecht ende Compagnie tegens alle Rebellen vyanden het recht der Oorlogen, sonder die: met het gene daer in gevonden, soo veel, mogelyck soude gehouden.

Hyerna also d'E: Heer Generael: in syne E: missive onderandes meedebracht dat soo als dese in Forti

"ficatie ende andere tnmaeghe by der hoandt
sal ghenomen worden als moghelyck is dese wedt
tot Leyden van de stadt tonys te Lancque
ht dat ter dispositie van de Heeren Gouverneurs
ende synne raedt omtrent nader noot wendinge dyer
Des selfden is Ridderen als midts malle
andere noodige weerdige dese sullen moghen voor
"zaelly soo ghedaen dese Heeren Gouverneurs den
commandeur ende: de vanden Raedde midts
tegenwoordicheyt oft tot mit noodigh en waeren
dat tot Verclaringe van dese conclusie: Item
ende dienaers alvaer de stadt Leyden ghelyck
voorsz, waer in dese comp: goddelyck voor
Grant ende: ander ongelycke moghe begaen sijn
sijnde doch den ander tonys noot wendigh
alsdan mede ghemaect worden, ghelyck tot
dyen toe voorsz gants out ende swaer sijn: en
begrijpen om langer denghe dommighe in
den Hoonder. Midts oft de soldaten buyten al
hoeren inhalt de dese ganste out ende swaer
syn ende: de minder mate veel stucken gheschut
hilde dat ghroot gheweer Loopen voorts de
lyste in t swaer, sinder de bedroeve ghedeparteert
en: mit des dese ghemaeckt te syn: op dat
anderssints door tot swaer soldaten aen
ackeyden ongheluckte en ghevaerlycheyt voorsz
mits dat mede noch bedroeft soldaten

Midtsdien Ernstige ordre ende voorstel by
de Heeren Gouverneurs ende: dese vaen dese
raedt in sijne deliberatie ghenomen synde
is den stemmige ghedesolveert dat de voorsz
Heeren tot middel ghedinghen ende: aff
bedrich der Mattassade, Maldyon ende andere
vremde vaendraghen dese sonder moghen worden dese
comp: alhier tot bedroevelycheyden vaende in dese
ende ander ter onderdruckinghen dese selve soo haest
ghedoen sullen worden op den advenemende: sijnde
onder t commando van de Jacob Jonckvaet
"sal sullen volghen, ende met dese voorsz ende
raedt ghelyck ghedenckens worde te wesen
te Jacht, Broeder vaden voorsz Boinz dat ordonneris

Boot volck Schip mit 40: dan Bracke mit 40: Mocka mit 25: dat tot Celebes Jacht Amboyna mit 15: soldaten, ommegaer de 10 vroomste Galeyen, de Coots te krijgen tusschen Bata, Amblau, Manipa, Melangh en Lambello, die den gantschen dach vry aen Cabo de Bonne Esperance voorby gestreken, alsoo de middel Brouche te doen, dese Schepen strandden alsoo te naedder by de kant te rooden: inde dat Vlagh Middelburch de reede van Lambello (: gram zijnde tot sulcks door redenen hier voor vermeldt :) sal doen stranden, waer toe den Heere ordonneris Boote volck mede 40: soldaten sijn tot dien eynde, als dat Schip Schiedam naedertrecken sijne waerts tot krijgen ofte bestrijden van Krijgs redden, en dat aen boort gecomen sal gaen doen voor Loot tot bevrijdinge van dese vercoorene soo langes sal waeght tot dat advijs van de Compste dese vijanden genoms, omme dan het reste deses volck dadelijck onder te brengen en d'in woonders met eenen ontijdigen togt te beslaen, hier by oordeelende met vercoorene op dese vijanden in openbaren oorlogh niet te rechten sij:

Bijders dat met het maecken van de redenijt op Laricqo en Schiedijck der kantse met cracht met den anderen sal worden aengevangen alsoo dese tot dienste van de Compagnie hoogh noodigh geacht werd, als dat met inde Munde van Ceylon op te trecken sal gelasten te koopen ten dienste van Compe: de Redelick ouwe van Adriaen de Matroos de wederlegh hem wijsen is, en: Dirck geeder bij de hant leijden.

Joan Ottens voorschr de Compe: geeden

Hobbords door opparcoopman van Surcade,
oppder contractom dt van 80 gl. maandt Vbus
Vbouden tyt mi al dr iadr gd daporcht is,
Vdrt de noro adngdnomz de Comp.e noch
hebbe arrestr ddn volgdns iadrs tddinz
voor oppdrcoopman dnw Raadt van d'E:
Heer Gouverdr.s onddr Vbdringe van 20 tot
200 gnlders 3 maandts m gadnde dato ddes..

Worddt also door d'E: Ff.te Commandr: Adriaan
Antonisz ons dn scedts raadt d'E: Ff.te
Gouverdeur Stoont by" doe dat by" gdt edt
transporte des ors of Snijders by" gdnoot sadet
Vroegh y dno 88 Vpt dy de tot de gequadmets
van t volck dddr toe te gdenyctz omde
vacants of Litiz t'bdedde, dn: de selue
Raadt op gdelyde dinstz volg ons rapports
Vde de saeke tronvoelyck hebbe Vgeadr gnom,
Vbdrt dese selue by" gsolueert is in Vg addres
in Raadt arrest dn gde ontminder gdmdtdne
Vbdringe vany aen in volgdne dr artyckele
bruc

Aldus gedaen ende gepasseert, en gearresteert
t'Amboyna Int Casteel Datum ut
supra.

Ita est.

A. Victorius

Evert Hulft

Ita Patet.

Joan Ottius

Salomon: de Wart

M. Rombouts Secret

Ghemelt voor den Opperkoop-
man Mr Jacob Janson Postgeesta
ende Oldermeyster wande Schepen
ende Raemtlicke Schepe-
dam, Rodenbloch, Bronckhorst
von Bracht, Mocka ende Mr Jacht-
Amboyna. Vertoocht mit eenen
Gedeputeerde Lingans ende
Salomon ende te declareren
te dienste Compe tot bekenisse ende
tot dienste Compe ende
de Maccassaders ende andere
Inlandse Handelaers waer Na-
de selve selfs hebben te Reden
Noderz

Ten eynde toe syn geen Vremde Handelaers
Inwoonende in de comst, tot wederen dyne op alle
Plaetsen bevonden mogelyck geweert te onderhouden
te doen, om ons daer van te delyen te waerschouwen
Volgens ordre Heeren Meesters ons Overheeren
te voren gegeven ende hoe wel dit niet andere als
alreede dese Heeren is gemaect.

Alsoo goet gevonden: ende beslooten door
Vergaderinge voor dit: Comandeur Adriaen
Antonisz als dat Mr Jacob Janson met de
twee Jachten Bracht ende Bronckhorst haer
als oppe reede leet, dat sy in dese Landen soude
laden waer sy in Comen; om Banda Lantor
Bracht Mocka en Amboyna te vesoecken met
onse groote Jacht Lingang Boots en Salomons
te gaen trenen en te waer waer dat te vinden
Inslaen, Loco Manipo en Solang soo te
bevinden dat geen waer te crygen ofte
Jonckers en Escaperen te Amontleychommen
te laten opde reenst der Maccassaers Maleyers
Javanen ende andere Inlandse Handelaers
schepen van wat quartieren dese Landen soude mogen
comen.

Dmgs wadetnÿgs van gd maltz Vroudd-
tuygs Vnbroude sal Vs oppa ymandt vands-
voorstens sgs oppa offs jaeghden sÿn d'voÿr dor
dsel mogdelÿck sÿnde te vmdeet dor, offt
pa: Vanlts van nie: trade vdr volgde soodan
ydt alt mogdelÿck is en ons op thont tappoors
doden door dmgs salon pas offs Boots vrant
ydpassirds als ooch op vaat pladts d'dsel
ydet rant sÿn opdat Vs. in aldr yll forcures
van hÿr mags tod ydsorde Vs dar

Dmgs Jouchers offt ander vadetnÿgs dor
Marc allers Maldÿr, Jarraden offs ander
Vroudsluffandoaders adn dn baal ydvags st
hebbende sal Vs. t' selve als voors door dmgs
der Boots offs scepnÿton onstÿdelÿch dvrdr-
tdrn ondstin Lchr. Boots. dmgs mts
mogdelÿck is en sonder pdrdÿchde sal dernm
ydstelldr voor d' pladts mit d' Jurst
d' redde best hond ond opdat ondrthiss
mit dn tromels to Escappdens

Schrs Schridam sal sus volgons ydno-
mdn rdsolutn op Loobroo vdrvrodgdn omal-
dadr opt selve strangs godds vraa st d' hoovs
ton adn shr voorn: segs d' hoadt ydoordelt
wordt om int dds qnartiers to krenÿgs yn:
noch ons bgnadmdr om op Comblllo Liend
o to Eranys to anchedens

Segs Modnblicke sal dom dvonÿgs opdo
redde voor Comps: om dwadr t' selve strangs
to bovrÿdn en mit ddns ijnoogs op Liand
to hoovens, totvrodelen dynds hd mooch
Valns Comps: soldatÿn todydvodgt: om
de Boot to scepn to mannÿ dr ydmodt
hantdadrs hut st vandr to Gdelthe voor soo bde
hadr mogdelÿck sÿ.

Dese ydde commanddrt voorengstus to

Voorts dat men liecstraderis ofte onbedaechte
lijcke dinghe aengetaest en worde
maer dagenadelijck worden sullen
mer als: Groote [illegible] ende dese tot de
voorsaemheyt dringen, alsoot nu alle
de notice soude gheven sy tsaer alder voor
vadigor saken en dat[illegible]

Item dat Jonckheer hoogdagher de selve souden
mogen weder sullen ende [illegible]
dinghe Amboyneers Hueden, ofte [illegible]
mer, alsoo alsoo door ons aen stemmige
op Boulton en Lambocko gaet begint is,
ende oft gheviel dat sy door de stemminge in
desen gheabneert mochte worden, soo sullen
sy niemant gelaeten voor dat al sy dat
sy den ordinaris contentement sy ge-
leidt, ende sy met haere gaen aen boor
dekijns sullen de selve als vremt lants gaens
en waer dinghe Radge ofte Gaedeijen
sy haer worden bevonden, in sulcke dinghe sy
sullen sy de selve persoone in goeder ordre
nigs nemen en ons de selve ter gedeyende
tyt ter hant stellen.

Item strandt voorvaert de selve souden
mogen verkiesen sullen sy die selve gevael
schoone maer de selve vreemde Landtaers
en quaet grinstigh ofte onvaedt te verwerven
gelegen, dan op dat haer de inwoonders van
Soram, Manipa, Celangh en Boero, ofte
dinghe ander onder tgebiedt vanden comuch
in Larnach, staende haer daer ontgrijpen
de beclaegen is den oppercoopman ende voor-
Ottons rade expresselijck belast de gemelde
en oppercoop [illegible] de inden quartiere selve
aen te segghen, dat sy haer met den sullen verweren
dien dinghe vreemde Landtaers aldaer
op haer strandt te [illegible] ofte soo wy

[illegible]

anders Gerwinde tegens d' sulcke schelle gedaen
sadelet worde te voren dese nader Gelegen, alsoo vele
redene ons dese dese sijn dat sulcke dinge wel reden
hadde te compareren.

Voort t'gene dat dengene wandt gemelte Stadt
degene in de handen gnadige te dalen sal
ende de selue in goeder vrede te nemen ende niet
te exciteren soude Gelt Stortinge daer
omme des noodelijcke is, — Jacht alsoo dese
dat sal — in dese beste.

Aen het slinderen vant voleth voorgaen
voorkomen als doenlijck sij ende ordre dat
alle Loose ende andere vermanschappe Gelijck
lijch gedreigt dese woorde opdat dadernae
dadere van Gelijcke mach worde gedisco-
nieert ende sijne toerechte mach
gemelte.

Vraegt voorts dat de schepen ende andere
dagh bij den andere komen om wadecan-
de te communiceren wat hare ontmoe-
te als voormelde: Spatacka int al
schedde sulcke andere stadt als noodich sal
wesen.

Also de schepen Schiedam gedestineert
sijn voor Ladoos, ende Middelburch voor Lams:
de anckeren daer gedurende dit Mandement
liggen waer is soo wegt de hooft Officiere
wandt dese schepen Amandelijck schappe
ende stuijrluijden wel expresselijck Gelaeten
goede borge de dagelijcx voor gemelte schepe
sonder faute van minder als ander andere
dagh d'anckeren voor Lams: selicke, de
Commis te visiteren ende de selue soo te Gelo-
yen dat de wn sadingaden de schepen gelij-
delijcke in loopen, alsoo de sij conde aldaer
de scherpe ende wijsel sijn. Ende om Gelijck

„dese bolaeten aent laetste tokomen mit wt lor-
„teren ofte (crangh baey" ende boden aen rudth
dat soo wie die, hoenders ofte ander spijse mit
bedinge des mogelijck is.

Actum vt Legent Amboyna Int
Casteel Adij 22 Januarij 1632

Crisels

Donderdagh, Adÿ 26ste Februarÿ Anno 1632

Gemerckt de onluste ende mis verstandt onder
den volcke tÿts geweest mede bÿ landen ende steden door
den dood der moorder, ende sedertdien niet lÿcht door
die was sÿn, dadÿ dese saecke hoe langer hoe meer
nemen, de advysen, hielden dat de schult bÿ na
tot alle openbaere oorlooge tusschen
sÿn, dese
saecke voornoempt dis: dienvolgende onse heeren
onder dadinge dier quartieren komen te verwerven:
hebben wederom gemelte heeren staten generael
de hostiliteÿten tegens de Negrise staten ende
Pilatus met de waepens betoont, ende ooc den
der stadt in wooninge tconfereren, mede
ende alsoo uyt de lasten millioenen van
coopman Jan van der Voort van date 18ste Febru:
Staten de schult tot subsidien ende middelen tÿts
gedeelte dat nyt ontrent 20 stux waeren
sÿn met alle de stadten der Negrise Liverancke
: als tot onser tÿt : hebben betaelt in Brant
te stellen, maer ooc al de wenckel toe bagn
gels Lauwer boomen daer rontomme gestelt
te staecken ende bedecken, met intentie om
ooc de Processe (: die onlanghe te voren gedaen:
eyndt de Honomoa gebraeckt waes : te brande
waer onder den commck van Pilatus altemet
van dien soldaten tot afbreckinge van
sÿne Negrise pieren aen backer der gedeÿgde
steden waes afgecken.

Soo ist dat de E: Heeren Gecommitteerden der
raden in Ernstige beraedtslagen gedaen (: als
gedient de E: Heere Generael, mede E: meeninge all
ende vermits tot noodige ordre wegen de excessen
bÿden ende ooc onder sÿn waer de contra-
van Mars callaer ende alle andere
Indiaense handelaers noch mochten voor handen
wesen waer tot eenige dier redenen saecken
stuttinge der Moorsche soldeniers bewÿdinge
onser onder danige, ende mede de Indiaense
van den Compe Staet inde voornoemde Eylanden

voor dezen [illegible] bij der hand te nemen om
op dat de inwoonders door onse altoos [illegible]
hierbij mit [illegible] van ons en [illegible]
verordent.

Ende also de [illegible] der stadt Mechelen
[illegible] Maria, Frouwe ons Ouve altoos [illegible]
te bloosen mit [illegible] van d'E: Sinte Rombouts Kerck
tymre: soo [illegible], hare hoogheyt [illegible]
buyten voor wedue van d'E: H: Jonkheere [illegible]
iemant and des hare te [illegible] nader [illegible] als
dade dienste [illegible] soude, sonder dat
sy [illegible] krimpe wedue, noch dadinge [illegible]
te [illegible] mit den [illegible] der stadt [illegible]
om redenen van haer dadinge [illegible] dan oft
mit [illegible] voor dese sy (: door oorsaeke [illegible]
nodich [illegible] sal connen.

Sy dese also voort [illegible], tot liefhebbe van
[illegible] exempel, en mede [illegible]
sy van [illegible] tot [illegible] en [illegible]
alwaer sy den [illegible] van de [illegible]
Mechelen [illegible] E: Heere Jonkheere [illegible]
te [illegible] mit [illegible] (: dien [illegible]
Antwerpen mit [illegible]) voor [illegible]
[illegible] stadt van [illegible] Mechelen [illegible]
[illegible] mach tot [illegible] [illegible] is, dit:
nader van den [illegible] [illegible]
wel wel [illegible] dese de logie [illegible]
[illegible] om het [illegible], tot [illegible]
alle [illegible], en tot [illegible]
van [illegible] in alle [illegible]
prompt te [illegible]. Soo is dat d'E: H:
Jonkheere [illegible] van den Raede voornoemt
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] voornoemt der [illegible]
sal [illegible] dan tot [illegible]
[illegible] van de logie [illegible]

Gedruckt Westerman der Staten Generael committeerden
Heeren Comptoir van Edelmogenden Admiraels Vlaenderen in de Oostersche
Revier, den 20sten Decembris 1633 tot Amsterdam, tot dat alles de Steden sullen
gedisponeert hebben.

Burgeresse present en: Jean de Cogel
Ant Coymans Secret. Actes. datum 21 Sept

Cyrsels

A Wassenaer

Evert Hulft

Salomon: de: Wael

M Rombouts Secret

Woensdaghe den 15en Martij 1632

Is gemeerdt de Rebellie en Tromboeren dijt
Edmijde onse voorsegde ondersaten, en voor
gemelteyde der selver Allecxsoe onderlangh
Syt gedreven, dadegelijcx te continueren,
en soo groot diversie van onse stadt
Vanquaet sal dijen apparent stadt te
paelle, hebbende de selve met onlancx
soo Landen gedroest, dat met alle macht be
voorderlijcken dienst van met d'E: Sl: Generale
te doen gaen, als andersints te doen gebeu
gert te presteren, maer selve onder dienst
dadegen van den Cap: Schrandt Abesteman,
om sol het maeckers was de nieuwe huijs
op Christ volgens gelieft de behuijdelijcke
handt te bidden, en gemant sonder selve
Slat yet niet te doen voorts nae komen
Sloe Eindelijcke alle sgerons mit onder
de Generalen: maer onder Capt Hillou te
sorteren van den aedelen soo haer inden
Slato gelijst sloidt, waer af afgedaen selve
Promptelijcke nae te komen, gelijck sy
alreede in de fortificatie van Mou soo pe
en dat aen brengen van steene getoonden te
sulex dat sy door dit haer doen haer genoeg
sadm van de ytte doen sadm dijt die sy de
Sloo: Moo: heeren staten Generael der
Vereenigde Nederlanden haere sonderlinge
Sodren, de diene gegunde d'E: Sl: Prince
Soner: van Amb: schuldich sijn genoeg
sadm out te doen, vrese dan gedane
Sedmoedt by andere soo dat niet alle wel
modige en soe onhandige stemmen
gevolgen sonde kennen gedreven, en
der stadt als nederlant sonadm ende dis
quatieren, indien gelijck vreese, soo ist dat d'E: Sl: Gouverneur Artus,

Eyssels die van de Raedt te Venetien Admech-
tigen gheeft, oft het niet noodich sij
Waer te trachten de Principaelste voor-
nieten en. Bevelhebber van de Vronsvloot
actie sij den Capitein te vergen die doorde Hr
gnaedigste middelen trachten in Sclavonien
ende Candien te brengen, ende hoegen de selve
te procederen nach Colloorn.

Sij voors also d'E. Heer Conr. doorsien
hebben mijnen van Hutten van dato de
selve mijnen Heren bericht sij, dat alsdan selve
Papoose Legatie van Hadrianopolis
onder de Keyserin van Hungeren, Coninc van de
Vlaemsche die met hare Vrouwen Vrouwe
Dirckxken int jaer 1520 te Rome ontfangen
alsdan gedarrivert is, met haer gebracht
hebbende selve Hutten, door haer in mid-
der gevaer als oirsaecken gevest synde,
Waeromme nadien het seker sij van de
Hutten, alsdan op haer stranden, ias selve
in de negeris met alle haer goederen geladen
en. gadmittert, mach oock in groot
gemeenschap en. familiarit sijn met
malcanderen Ende gaet den. Conrad
den, en het selve te beduchten staet
gemeerckt haer groote Vrientschap
dat sij sonder iets te vonnen oft te dadin
te uit hunder van de strande niet
en stille steecken sijnde het mogelijck
soo sal het den. sij dadelijck verdommen
so lange en dangie eenen sijn aen-
komen. soo goet als d'E. Heer Conr.
en van den raedt meenden dat es
het niet nodich waer Capt. Hutten dat
te doen te hoe d. voorsien en nadien
alsdan in Carinthien met sonder traet
laet te stercken, mede als men onder
stut [illegible] met den. Vronsvloot

Geloorden te approberen, die D. Schout der
lyen te dienen ende exerceren te laten, dan
gelyc mede te doen dat inwoonders te
laeden te confirmeren.

Item wederom te voegen en: voor eerst,
by de E: Heer Govaerden Arents Gysels, Heer
Burgraef ende Raedt in Zeeland, gecom-
mitteerde ende gesanten, ingaende
eyden de baljuw der Walcheren, de
bronden, de drossaerdt, die gerechtsheer
Ridderlyck dat men met alle mogelyck
middelen sal trachten de hoofden, die
hoofmannen der rebellige Arnhemsche
eyden den koop en trent int landt in afsteken
ingen te keeren, ommidt dese soo
dadinge te handelen als naer voorgaende
informatie haere excellentie sal goetvinden
dienstelyck sal medebrengen.

Item anders dat men wedegen de papoor, capt:
Hato sal laeten aen Sr Breyn en by dese mede
te voorders synde ordonnantie aen de van
den middelant en stadt met haere voor en
de die goedertz alsdan inne te hebben
sal laeten brengen, als voormidt die stadt
die soodanige gelempt om dienstelyck
Gradelyck soon, dienste accordeyren
strecken, ende minder middelen te gebruycken
by hoofden te verdelgen. Mede dat men
Capt Florisz voorn: eens soude
oranje boys in alder haest sal trachten
af te doen, om daer mede de
: mede als voor diversen stucken
best gelicent sal te verdedigen. Als
anders haere op de fenetre aen Cram
ont hondende op 't spoedigst
te volgen, die men ons gewerden

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

sijn te doen commen om den voorgaende vrij-
heeren onder dese segelen voor te
brengen.

Ende ten laetsten dat men den predicant
Johannes Melchiors mit sijnen adhe-
renten des Heeren raets in sijn voorige
ampt sal doen continueren, also ijeder
„der sijn afgeeschte redenen breeder sijn genoeg
voor desen ons predicant voorgehouden
„ende verclaert te hebben, bevindende ijeder
„van hun goetvinden ende
Politique gronden recht te sijn naer
behoren sal doende.

Dus gedaen ende gearrest in
Amboyna int
Casteel, datum ut supra.

L. Ysel.
Antonij Hurdt
Evert Hülft

Salomon de Coart

Crombouts Secret.

Donderdagh Ady 2. April Ao 1632

Den selven dach hoochmoet, Croats en: obstinaet
tyt der Moore op Ibaj Man in de Dyaandt
Alexandre geschiet alle de voorders geen noch laden
bekomt tot soodadigen en stout ingesteldt
acht geboeren dat met tegen stadt te doen
en medewerdigt godes inadeninge en: staat
schouwinge aen haer selves, als door andere
daer den godden geschiet, Ommestraet van daer
Boos en quaet voornemen en: dienstwaerdigheyt
tegens onse stadt in die quartieren te dirigeren
met dese gemonteerde ander sins geen noot sadt
sonder sijn ons op t'strengste t'synde tyt van
hadi te gewonnen, after dit alles met sijn
sluijts daer met op hebben geen ontsett, mit
tegen alle recht en: reden ons Vloodigen
onder dadige van Turbatra de Jonckheri by daer
op te komen, de selve van het Christen en
geen bloet dat by daer, al voor dominge raden aen
geen droomt, en: dat mit by hi geschiet geen doopt
woaden, als tot tyrchye, en: tot het Vaderlandt
ofte moorderen de broders, maer ook
sonder eenige voorsaeken te doen, ofte voorige
den oggens van verlooge stegen den persoon
die voornoemde Regierig, te verdelgen naer gebeuren
te Fil en: Paisibegen tegen daer den tijt met
inconvenient te gedijen, sinisterlijck inet bos te
bedragen, de selve te vermoorden, en: de hoofden
als in triumph met daer zoden tonen
ved 7 a: 8: persone der gevlugte Turbatra
met daer zoben aenden: sie onse wederin
daer Regierig willende tenden: sy als in vreden
schap met den sijn daer tot daet woden
genaeden geen aldaer met alle gedagen
den tijt dat tegen de slaegen is met daer
den tijt als geen noch
noodt hebben, sonder dat van onse sijde noch
dinge weerdige worden gemoordet, waer
voor daer op geen bladt int gesicht hebben
tot genomen dat daer met den hoben ontsin

van Sorrisori, soo veel Bosliz aandre steede Boom
te tiseren die tijd bijde ed. Ihr. Dorpbroeders
oer ende gedaegen, die daer mede noch steede
Die eygen gerechtigheyt syn: ende commen ende
dese saecken mit den dreyen vrede noodich
by der hant te nemen, dewijle sunder hulpe
ons gode in communicatie alle feldnaetuing
ons soe nadme ende blijft oft staet ende
onse ende die daeruy in dangier steet te
verliesen staet. Soe ist dat d'E. Hr. Gonderam
Artus Gyerls den E. Commandr. in der van
der raede in vele dingelijcx beraedschlagens gehad
dat nader domaet dese stadt Noortwijck,
Sommer, Harmont ende Cortenbur tot
onse secoers macht dienstlich toe verwachten
der Marcgraven die andere verbondte hande
laders van d'E. Hr. gemerckt ons syn toe
gedraegt den 30en daege dito Godtloff
Rodesyn gedurende dat tot noch toe gheen
verbonde saecken in dengen dese quartieren
nemen dyn. ook niets tot Godtsbant
noch sonsten geraeden gedencken te doen
hebben, ofte tot der tijden mit raet ende
dat tot beschermingh onses stads van noode
sijn, omme dese voor verhaelde saecken
die mit te wallen mit dese redenen te maecken
ende redres van dese saecken te comen dijsch by
der hant te nemen, ende dat onse plaetsen
ende gnaden te dregen in goeder wer,
dat middertijt hier tot best gedenken
mach.

Voch alsoe d'E. Hr Gonderam in syn E.
mitten het aentaste dat raetsam na
gelegenheyt wesende dat boomt ende huis
dram soe comende stadt tot dienste
van d'E. Hr. Gonderam ende syn E. raede
comme voer mine te dispenseren sulcx
als sijn E. mogelijck dunckt van de Lamp
die baerlieden selfs bringen, soe stelt

lyn E: dy vranden Raedt mede voor oft hy
de vader lyn mit dese saecke maecht en? hun
baer de vaeder van het eygen Meneson dese sache
by der baet toe doen, dan oft mit vreedens
lyn E: ende tot andre goedgonste oft dar-
huedes sal gemilderz.

Hyder also de papiste corroc over in
onse vroeger Resolutie gemaeckt voor den
Cap: Geraw Boudeman op t stranz
van Namala, is Neuw Caledonia
alle aen lant gedreven en door dy was
Capita aen gebaedt lyn die vaedre hadden noch
lyn ontbroken. Vaedt van de Resolutie
mit mindre made door E: H: Gouv: dre
vanden Cap: Hitor Hoedt is. dr: tot
noch toe mit meer Vaedt dan (Gryd)
stael lyn. Soo gaet E: H: Gouv-
dre vranden Raedt mede in Overlegginge
off het mit noodich en Vaedt Cap: Hitor
doch den made tolaten Hoedt, dr:
by Faute van vaedt dat Cratel
de selve mit alle middel, in onse gr:
vreede te bekomen, alsoo bevonden voor
Raedelyck dese middel voorz mit
Vaedt raedelyckst voorst dese staet
lyn.

Hierop Stoot de Propositie
by dr: Hilt: gedaen: en: dy vand:
Raedt wort de Propolyck gedaen lyn, is naer
langen en: Alegyden debatte gelyck t der
mier gedt gevonden, gerelateerdt, en:
vaebevet dat alle de heeren Raedt gedaen de
Jachten, alle die noch in Bataeuia Legge
t te ontbieden, om gelyckelyck mit
dese noch t dgenvoordige, mit Cons-
Jeraden der Corroc in t voorz noodige
gedres tot de impingie van dese moorde
voorz moet de restauratie van onse

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

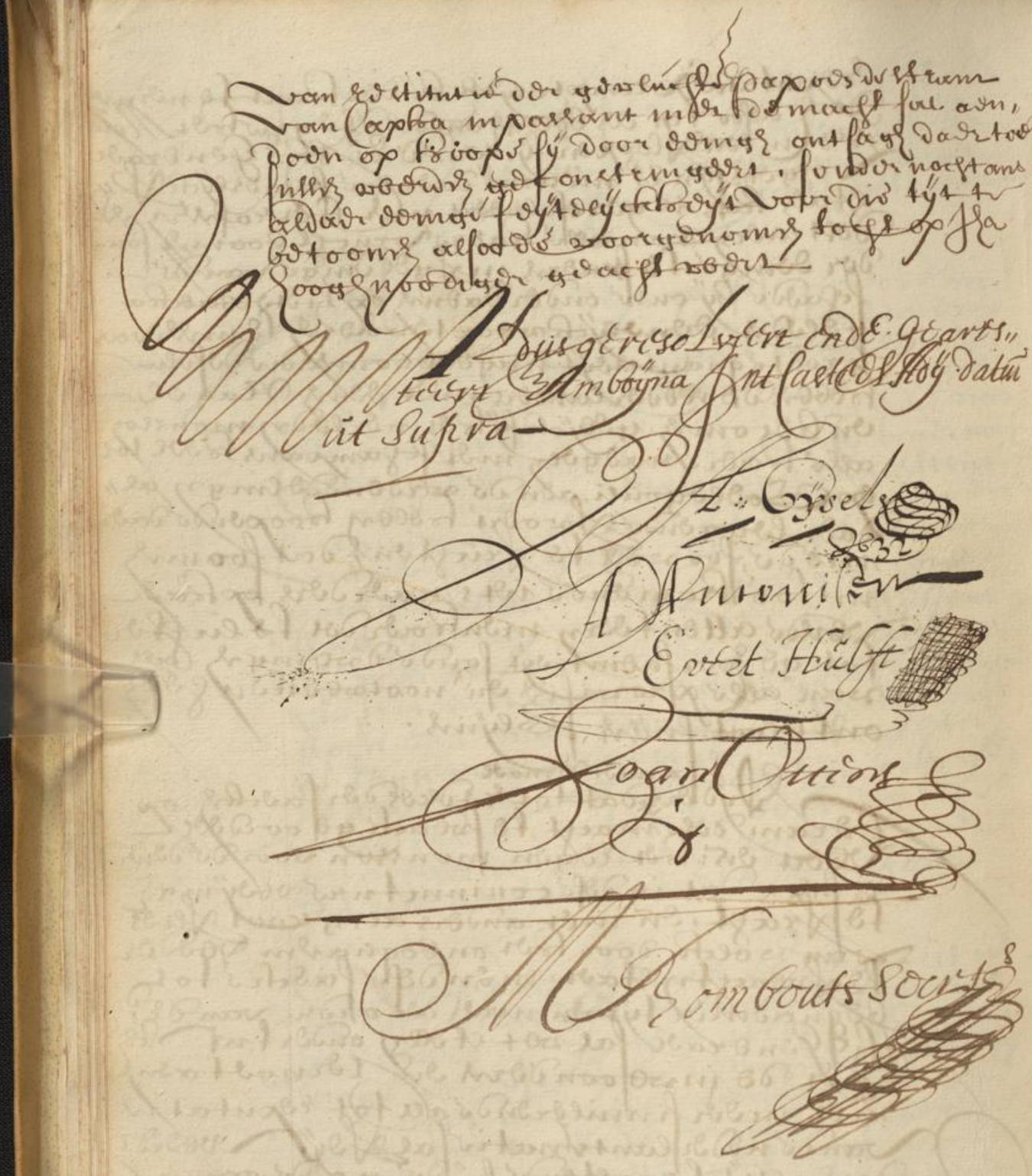

Dinghs dagh, 11 May Anno 1632.

Nadoo mart dat om Sijne Hoogheyden Onlenghen der
Vereenichde Nederlanders Alliantie, by Resolutie van dato 27.
April laest leden, eenige dienstige Gedeputeerden
gedoordeert is, die van wegen Sijne Hoogheyt Graef Maurits
met de adresse lijcke macht tot Gendt Bruggen Oostende
Endt voorts tot Calis mede tegaen Boulogne,
Roomen, Middelburg, Vlissingen, Brouwershaven
Zierixee: Monica, en de Heyr Hermond, Wesen
14 dese gedeputeerden Commissie Patent
mede ontrent 700: Ducaten, en 2000: Gulden
toegeleyt worden die reedt gedaen, Soo 14 dese
gedeputeerden gedaen Wapen Mantelen
daegelijcx tot distinctie van Alle andere Heeren
gedeputeerden, en tot een Leden in 2: formen
Guarnitien onder den Edelen Graef Johan noch gedeyde
Sijn.

Waerenmede nade Alle Apparentie wegens
Abondante Reden den 11 Octobris laestleden
Besonders dienstig voor alsnu mede Sijn te Utrecht
daer omme de Ed: Mo: Gestrenge Heeren Gedeputeerden
commandeur den: die van wegen Raden Deliberatie
te stellen, Wat in deser Goeder ontheyt, tot Redt
Conservatie der gemeene Saecke te beraden
der gemeene Landen, tegens den Vijandt mede
dient den: Heer Moore Aengaende
den: voorde Vreeghde dient.

Nae dien men nadt Raedtsaem Gheacht
Aengaende dese Gedeputeerden Saecke ende macht
mede dienende, den 27 Aprilis, den: by Missive van de
Ed: Heeren Gedeputeerden der tydts Residerende
der gemeene Saecken Generael der Vereenichde
Nederlanden, Ons met de Gantsche Armade te Velt
gecommandeert, Ons met de Gantsche Armade te Velt de
gelegentheyt Sijn (: voor dit Jaer :) ordentelijcke nade
Hoort te Redeneren. Dan om [illegible] mede op
copie van Reginamen Heer Jn voor de dispositie
voor dese tijt noch Geheel Hoort gaen,

Sijnde Wat Guarnitoen tot Assistentie mede
Gedeputeerden sonder onder dank wegens Sijne

Quitancie Stedelijck Schulex als Syne E: Ordonnerde
ontf: Gerardt Winsen sal

Actum godaen Gorichzolgoort den Gedruckten
Jaer Lettere voor Jha: datum ut supra

L. Grysels

A. Wittenhorst

Hz. Barbarlee.

Joan Ottens

Gerard Westerman

Hans Jacob Kindler

Henrick de Rijcke

Mattijs Schrijver

Jacob Scheuls

Cornelius Donckers

Dobbelstyn

Hans Meyder

Frans Hendricksz

M. Rombouts Secrts

Woensdach den 12 Mey Anno 1632

Wede de mach de saeddinge dester dor gelonden
schepen van Batavia by de Heer Conrade
van Heemskerck op
's Hoogers — is gerdt ommazuert weert bin
dessen alda sijn de nacht dese van den Comp:
saeken te mogen gedencken, en alle dessen
so hier voort te arresteren als skilte Godt
sal geven dat sijn, soo
wedder wellyden sal, soo
sal de Heer Gouverneur die van den Raede
voor, of soo het niet noodich en waere
in aller diligentie de Raedes dis op sal
Gericht noch sijn vergaderinge, derhalven
Mogen offe een ander nacht skilte gedencken
en dessen alda in vergaderinge de Heer
Conradus segeren togen te overigh alda te
Coden Lengende, gelegden weerden, om dessen
geladen schips, met het alder beste bequaem
gheer ook: Schint de segeren na Batavia te
doen seylen.

Dede also door het langh weerende
Rade gheras van Raedes of soo een ander
Consideratie dit moisse weers of sijn mach
Macgeert en: andere gerenden staen de Raeden
en Anemer, en door het apparent aen het aen
Coon gheras te bedne sijn stadt dessen ons
Gode wedde en ontsiene moeste extremen
elder het schoder van Batavia toe comen
sijn: waer opin aller maniere gewaecht
en de wedering der selver tijn alder hoogste
gherecommandt dient, soo gaet de Heer
Gouverneur die van Raede mede in Goedtach
of soo niet nodich vinge sach tijn gen
tijden dienst, omme int gheest van het
wedin soen van Monicen het waer waet de
der Heeren gemaeckt mede te begeven
en de selve Heeren over al te Zeylen
als mede en laden soo dapper van tijn
nae Batavia te doen.

Wydes also ons hiervint [illegible] mit
onnoodige gheschut van Salecoone, Soeck als
anderssins Gestruwet, hebbende dienstich hier
tot laste van de Comp[agnie] sonder profyt of
dienst bij [illegible] Coyers, ende mit der haest
te scheep gheschut mit nader Batavia te voe-
ren sonder, alsoock [illegible] Oster salt expas-
seren, alle nader Vaderlant sal kennen
Wesen verdorven.

Voorder advertisse door Vetervet ommege-
voldete als die op haeren Voyage haer bij
dem Prins, en Negotie die haeren aen
dese tyt te expireren bij en dienstvoegende haer
Vloeyende Voorder, ons ervaren sal mogen,
Sijn Versachte te, soo draegt de E: Heer
Gouverneur die aenleedde middelen voor nade
Domade te doen van de Vloote voldate tot
de Monteguis en Banda haer hier te verder
voorder te Vervolgen, ende mit de schepen onder
Voldemar van gheseten hier sal laeten een,
tinnedere, dan ende mit sal hebben mant[illegible]
tot al tot de voldaten van de Commande
te verder te ordonneren.

Voorts mit de Schepen synde
16 a 17 int getal, voegen ordere mit
hemdere bij haeren gronde hier te verbreeden
op haer Voyage Noch nader Batavia sal-
lentiere te expedieren, daer [illegible]
dese sal verordonneert die hier te
Vinden sal admegaers hier te medde
beijden.

Als mede ende mit de persoon van Samuel
Pickegaes sieck en te verlaeten voyage
mit het Jacht Voortvijck gaende: Heer
Generael mit sijn familie hier te
verblijven, ende sijn broeder hier te
nemen, sijn Vrouw van beeden nader Batavia
te mogen expedieren, sal tot staet Smits
[illegible]

klaecht om syn impotentie ende onvaerdicheyt
in de tackle ende wagens gelijck dienst te doene
doen, ende om syne boose iaeren heeft de voorsz
de exercitie te stellen leeren, en verandert begrijpt
Nyeson sijn sal houden, doen oock niet te
laet noch te vroech en sijn de Jonckers
aen het exercitie.

Also voorsz is voorstaet ende Hooge
voorslagen bij de Ed: Heeren Gouverneur Generael
Cyvelijk, ende die van den Raede van Indien
Nyverlijck gedelibereert ende overwogen,
overcomen ende gesolveert dat men aen de voorsz
Portugijsen dat het tractaet Mycka binnen
de Straet van Lancrio de Oosterz naer
Middelburgh, dat oock door een Lasse
Vreden, die de selve alreede aen de Edele
Heeren Staten gesonden sijn, sullen
worden gesonden, ende dat de Edele
met de selve sullen overcomen
naer Batavia te doen, die mede de Edele
met den Coninck van Macassar naer
Vaderlandt te brengen.

Item dat men alle het gene noch
hier en-woordigh aen cleet voorts mede in
dese Straeten sal laden, omme
Batavia te brengen ende aldaer naer
't Vaderlant te senden.

Item dat men alle de Officiers bedaten
die noch voor handen sijn: iaerlijcks
sullen weillen continueren, mits dat
men naer opvaert Edelmoedigh sal doen.

Mathys de Medt van Rotterdam Jud
gaue A°: 1626: in septembre mdt 1 schip
Henrick
Hollandia met Lantgedeelte xxiiij Lasten
tyt mdt ged expidt is / wedt om synne diste
Compoort vmont gestelt van Admirdt
tot andre commandte Abt drmas van
20: tot 36: gte: smaants Omgaand dato
dese.

Abraham Symonsz van Amsterdam Com
voor met 1 schip Hollandia in dt Jaer A°
1626: mdt maant septembris met Lant
gedeelte xxxvij Lasten ad ged
pointz onder dt gauie van 9 tot 17 gte
maants Omgaand dato dese.

Louis gedt Esolvert, En gecavelde
Amboyna Int Cast Et Hoy datum vt Supra

Exselt
Abraham
Evert Hulft
Lucas Christiaens
M. Rombouts Secrts

Ontfoorder dit Schepenen dingen tijt als subetuy
vecadt gehouden Hoost stijnt dijt — om Schins
absolutie te bedwingen upper sentorinde, Legmo
dom Jonker Gijsbert Ontfanger van Slant
in comps — der — Godch Gerardt Jnaims
als dit voo gedt — d. E. H. Commissie dit
raadts Kadt mdg in Gedachtenisse, off mdt
Wran des Raadt tot des Ampts voe
eenmalich behoort te Gecommorden daer off
mdt Schins tot naedre Gedts Grand E.
H. Gerardt Gebooden Act 1 stuck —

Vorgelecht Gecommitte die voorstaende bij
d E. H. Commissen en dijs wandt Kudde den
Kommag is Godt gedroncken, Gedsbedde
de gedaerte, alsdt ontrent tom Kadts
voorenodigt hijt te behoudt, Sy mdt on
ons mdt de te sedte te benoodigen, mit Gom
R: 4000 — sonder stimmen Act machte, twelck
Sy tselfde schlagenden voor Batavia sonder Sy
en voor ontrent rede en anspoorden.

Edt dat mdg mdt tot Gedenis van
tot Fiscaes Ampt absolutie tot naedre
Gedts Grand E. H. 4 end tuge sal wesen Act
Kadt dits Schins onderteu Sch door Comdeis
Ontfoorn voornodigt als voorsedt Gedicten

Aldus gedaen, Gedtegeleyt en ge —
Gesz. Ebbert Imbijns Jan Act Stadt Sdy datum ut supra

NB
Copie tot Leer de
toe Schepenen
dijt 23 May 1632

Wijsel
Ebbert Hülft
Jacobs.
Otten
Rombouts Secrt

mit van ydts Hooghe Officieurs als Wachtmr
ydt commandeert Werk, siltse dat door de
ongedonderdoyte ydt er soo dadts d'Compe
Gants Modelycke sonder Lant: offte Luytenant
in goede discipline stonden sy, Soo ist
dat den Wachtmr Jonge Walraven
d'Schrijver midts addrincx van syne
Raden is gecommandeert ten eynde
gh: die van der Raede, Omme Canon van
Luytmans in plaetse van mdre dinen
Selicke t mogte bevinden. Soo dese by syn
E: in den Raede in bedencken sy genomen

Voorts also tot steeds Regt door synne
E: aende Officieurs ende Soldaten bekant
en: opt Hooge ydt gecommandeert is
soe sy t Sondags soo wel
des voor: als des nae Middages alle de
Soldaten neffens
de Borgerije in d'eerste Luyden tot de
Predicatie worden aengedaen, omme
tot tot ydt woort van Godts woort t'beyden
Soo ist nochtans siltse, dat tot gelooft
hoe in sijn nae Catholijc worden bevonden
in wijts Huysen, Ja die wijs als ydt
van hun Luyden synde comparen
sullen niet anders als tot grooter
ergernisse van d' inwoonders (: dwelck
sy niet en willen hebben :)
is stedehouder, Schouten syn E: de van
Raede mede in bedencken gedaen offmen
met in Cohoorte soude moegen komen
de soude de meyerije sy voor te comen:
soo wert op d' Officieurs als Soldaten in
voor de wercke Werck gedaen steede
in soo verre als dan bevonden worden tabac
telle d'selve te comen te doen, Straffe
gedreycht anders niet te gemoegen
te doen sy ons bedanken hoop tot het woort
Van Godts woort te leeren.

nadr Middaghs nae [illegible] dus d'Borchbitters
en d'Borchlingen met perdicatie Comm
Ordonn soo jemandt bevonden worde
te hebben [illegible] Clacht van synne maentlycke Lidmaten
Ettelycke saecken, die strijdig Ordonn
soo bevonden worden dat dat
tegen de Ordonn soude wesen —
Vodan f' Actum Edinex de Comm —
van tweede Maendag van Augusti Mdc
soo bevonden worde dat dmr
Wand voorde Lingde Bij Timmerlingde
medeleden ofte andre sonder consent —
Radts des naegts buijtens Cattle Edinex
voor yder naegt tillen Edinex uth mand
Gaets en die tweede naegte buijtens Cijns
nadr Advenant d'Applicatie nadr Ao —
d'voorsch staet op Radts Rdkenge
a [illegible] de segrent sal wesen.

Wert mede Jan Rodymans van Gdrenuijden Borgr, inde Stadt Goudt Edinex —
inde Jaere 1629 voor coopmans Goudt
int landt te comen en int Amt —
van Bolduijs ontrent 9 Maenden gewandt
te comen, sonder daervoor dmr Edinex
te betalen van nie al [illegible] onder de
gracie dijt van Allerstont int Amt van
Bolduijs geleden onderlinge tweedtonden
van 8: tot 1 Stge te maent in gelijke
Edinex Ultimo Mey 1632 —

Willem Hermans van Noort voor Jongman
met de Naedgt van Oort inde Jaere Ao 16[illegible]
int landt gecomen en dadr nae tot
Bolduijs dmr Jaers voor soldaet
te dienst Agt de maent Edinex Cijns —
dijt nie gedespiceert sij ebat de Noto

Aen d'Edele Compagnie noch drij acten
van 2 volgende Jaeren voor Advocaet Fiscael
eijnde omme van 10 ge-
p[re]mant in gedane Adv[ij] 26 [dag] Mey 1632

Alles gedaen En. Gepasseert
Amboyna Int Casteel Datum vt supra

A. Gysels
1632
Evert Hulft

Joan Ottens
[illegible]

Pieter Christiaens

M. Krombouts Secr[et]

Op Maendagh den 7en Juny 163.

Alsoo den Sone van Radja Soulaut in de Vongedwade dry honderd Thiex Alfoers van 't benet Seram ligt sonder dat oyt van Hamtroune macht op ydbrecker syn ende d'gemeete Alfoers op Honomoa die — d'Eylanders Vliallers hebben ontboden, — ende die van Ja dadr door te middel in dabanck tobonden die vooren: inseboon, ders Eylands onse onder dadre, te bedepen — beschermen, d'selve togens alle Attentaten die d'Hadt sonder mogen met swaerd stil d'Christenraden handt te binden, doch — alsoo sy soo wel als d'Vliallers door Godts — hand ydsladers sberen die van Hadr — almedricht waren dese dry selve wandt trinder — pocken of Lodt, Lodt sidt togen die — dinge dry selve ydt stoene syne Soucker — sy die Balie van Hadr backe Rotgedrie tomoy Hatchers die vooren dese lyt d'gemeete Eylan ders te Hadt, Hadr onder vooren: Radja — Soulaus Raty Radj" hadt ydt Cost we — ydt sonder te doen. Omme d'selve aen te Gonsden te optineren soo ist dat — syn Hadr die van de Radt in Hadtdem voor stet ordre dry selve soe Hadt Hatchers dan oft Circonvalle waer dese — Inyder stryladers vooren: noch voor alle — tot beyns te bewillen. Omme — d'Hadt en andere onder Hande dat — provisie te bidden in devocitie tobonden mede — soo mede die selve tot stadt Hatchers, — die Hadr linyder sonder dese mogen — Indifferentie aen d'ene ofte d'ander zeden — Hadrd" aen Hadr linyder togens om aen — den Oude Radja Soulaut die Radja — Sammitte ne Hsons d' gemeene Hadt Vrang

Alsoirs sal mot gom Raedmeyck Dre Laloo
de Brix Hodja Saulau en synde dijde Somm-
hedd ofte Krombodt wolde wegdr-
hedd schelde, dan parnijs dmes Kelling
Krafaloirs en pandant Marijs wedrech wz
Dythes spiegde dr ez pmangz bocker nid
syn tod bdroocz, dr Dotor Hodja Sazmm
ez stromhodt dz pbadt wdde Comes
schilt, Voords Alsoirs mt gomedt dest
aen d pmerpaskes Dranegnaijs 10 ze
bbadtz 120 nice Rdyros eedtz dbdet
ende dr Hadr selle Addet wbdrz,

Idt dat Fransvan Kaxdsbdy van
wi a d Lampt van Boddrd Eldr.
corporadr stap provisionde sal bdrn-
wd d wedderom comp wan y dmdr
Konni Voogde wadrvoor kom nae dest dr
als dan Abdtdmes bdt dmes fal wbdrz
Hod y bdyt

Aldus gedaen En Gerbolvert
Amboyna Int Casteel datum vt supra

A. Cysel

Evert Hülft

Salomon de Swart

Ulrich Kristen

M. Rombouts Secrs

Op Maendagh Adij 14en Junij 1632

Alsoo op den 13en deser syn E: voorgecomen
ende waerachtigh bericht en aengedient
wert, door seeckere vrij Mardijckers vroou"
achtigh op Banda opt' Eylandt Lontor
d' welcke d' Ed. Heer Gouvern.r Raembur[ch]
eenige maenden geleden gedient, de-
heeft met haere Jonck soo op d' Uliassers
als in Amboyna haere vyanden ...
soodat, welck voor eenige maenden ...
op Honimoa en Uliasser ... gelegen van
geweest, en ontrent
daer weder onder seyl gegaen om haer
sy nae Banda te vertrecken, soo-
... dat door incontinent van haer
... en 't ... ontrent
anders op seeckere droogte geleyden ontrent
... haere Jonck hebben moeten
laeten sitten die aldaer in stucken gestooten
is, sulcx dat genootsaeckt syn geweest
op d' een ofte d' ander Eylant, alwaer sy
... mochten syn, haer te salveren,
eyntelijck geresolveert haer nae ...
... te begeven alwaer gecomen
... van die van ... sulx
... van ... soo lange
... onthaelt en van ... socht
daer gedoodet syn van ... drooterij ...
... tot haer luyden ... gesor-
... en op seeckere ... van ... door
... sulcx eyntelijck die van ... door
Lobo, en Warnamma gewaerschouwt
... syn, hebben aen d' inwoonders van
... haer te ...
... socht omme haer ... intentie dan om
en dat tot ... andere intentie ... te slaen
haer luyden den kop af ... voornt. haer
... welck die van ...

Op alle redenen stoot de voorstellen bij
Hare Ed. ende de wandel staet den stemmen
gode te dancken: hoort nu dit
Edict dat alle de jaerlijcksche
van Militiales die andere reedicheden
Spits, d'solen te samen nu
de voorders strijts die Roots altijts gode
Vyandt te leet te strijden, die wijder solen
op de waeght te leggen, om ons van alle
Attentaten onder Vyandts practijcken, die
corrocoos mede voorde doen dagelijcks
altijt waerdigh te houden, voorder dat Jacob
Heydenbeich nochtwoort als tijt voor Hittos
stelle houden, te ondrecht door dien d'ander
part van't volck met eere bedanckt als
sulcks de Compe te huyden voorder te
ontslaen verwijsen dienst comen doen, die
soo dapper te sout volck van't solen worden
te dienen, met mogelijck souden sijn t'solen
met de stronppelen en rocken d'Heeren te
Erlangen, die dat meest en pijnlijck Oppert
Garbijn want last de d'redenen te oordelen
staet sijn goede Experientie te hebben van
gnaden te sijn te tijden. Op Hittos saal
houden te schuren die soo wijde mogelijck sijn
t'volck op de been sullen te houden, Op dat
dat van in tijden van noode dienen
mogen treden, te mede also oock de Heer
Gondtade in sijn E: Missive aen de Heeren
Gouverneurs te staet soo spilex de noodt
Heijsche dan jaegt ofte mer als tot de laetste
defendinge van noode souden hebben te
mogen houden en sijn te staet van
houdt stoppen mer als t'Ordinarij
Guarnisoen.

Dese met Johannes Arnoldts met
t'schip t'Hoff van Hollant met Jacob
Art.° 1630 voor coopmans Jongen met Laen

ydromz sñ nu ontrent 6: Maendz als
Alsnoch sñ op sonder van de: [illegible] Gouverneurs
huys sñ sÿne tafel [illegible] voor Assistenz
int geheele van nu af [illegible] voor Assistenz
en Burgerkindt adn ydromz onder sÿn
tractement van 8: tot 15 gl de maendz
in gadne Ultimo May 1632

Hans Schuppe voor Adelborst mit sÿne
Lebaps van dese [illegible] int jaer 1629 tot
int Land ydromz sñ als nu sÿ ydenÿmz
t Ampt van Constabel provision onder
sonder daer voor te trecken dienst Adtorms
van gaige, Abort de Bakin als nu adn
ydromz d'Comp.ie voor Constabel tdint
onder sÿ tractement van 32 gl p.
maent ingadne d'Adtorms May 15 —
Juny Ao: 1632"

Actus gedaen en: gepasseert
Amboyna Jnt Casteel Datum vt supra

Cysel
1632
Evert Hulft
Joan Ottens
Salomon de Sweert
Christ
Romboutsoorte

Op Vondervaegh den 15en Juny 163

Alsoo Ock Gielden Arnout alsdr aen t'
Casteel gedaechvaert is door verdacht van
Crimen Alligeant Lesynde op Lodewyck mr
Brouwer Lesynde Jacobs Mieris wandr onder
cooman tot Sluys Cramman Lvadr Lbl
Stadt gelijcke ock Mondelinge van gedien
Lbbes gedaechvaert geeft, hoe dat hedd a
eyn daegen gelden by Lbbes doge Woorn
8: Cramman nae Lombden opden selven
daegh, om te hooren oft iemant van
Dronden hem Londe vinden dat hy com
men sijnde, onder anders Jacobs Carnatan
gedachten Cutelje Lboor Lbbes Lgedron
den de Lbbes aen gedien Lbbe met
Lijmelijcke oncondbaren, hoe dat hy aen
Lbbes Jonegen die op Lezam Lauwt
Lbadt ontbroken Lgelicks 6: — xx —
in 200 xbadt gelijck, en wie van den selven
Sijnde Maldijden [illegible] die op Kolen
end' andre op Kolobbeo, xbadt gedanken
Omme Lbadt personagie en Lbroeders
der Raedt Lbesoet gelijck sij op die van
Leeuw Lbben Lgedr dat Lbadt Raedt
Lbadt conde Lbelt Lboden Lbeden
(soyen) d'selve te adverteren Lbbes
op Lodewyck omme metten Kinderen te
Hollandts te Lbanen, op wedden
becomen Lbin Sijn Lgen wandr Lbadt
Lbooft Lbroedt omme Lbedrogen te
Ondersoyen wat in dese tijden
dienste ende Commo Lbodt off Lbadt
stadt, soo ist dat hy Lbin Lgedronden
is voor Lbedienden offmits op Lbodts
denst wedrtmijn (om gedien Jonegen
te Lbanen) in 200 Lbt Lbedr
dano [illegible] (gemerkt

Actum in Hoorden Dairtnyen aelyt sooverre
Hoogdycke vaerdigh te bouwen Compts —
en Boots met goede personen mackt te Cadt
Als Alsmede dat den oppercoopman s.
Hans opt' voerdigh — sijn op Hoogen
Eyden Emblaza sal stroomen en goe —
gadingen conducten als boven Cbaedt hem
t'Medtaden Cmet sal gaen gedraegt Cbe Edz —

Aldus gedaen en geresolveert —
Amboyna Int Casteel Datum vt supra

Gysels

Evert Hulft

Jan Otten

Pieter Christiaen

Thomas Boots

Op Maendagh, A°. 21. Juny 1632

Gedruckt de Krijgsr. der Ambtsbed. Raden
persoonen, nader Onder gheboonte alle—
haer weerd voor gedraghen, op ofte dinghen
der selver Hooft saecke tenden, soo ist dat de
Hr. Gouverneur Gijsels, op Vrydach voorleden
d'selve Sinedert Casteel Batt. Hl. Rood.
Omme te onder staen ghesint waeren te—
continueren ofte niet, op dat soodanige
saecke by haer verder met bequaemer persoone
mochten werden beraedt, soo ist dat de—
selve by sijn E. sijn Assomme vanwedeghe
Raetspersoone tenden Envoye bort van
Stoutenbeek den Heere Moncis sijn tan"
tedeyde by de Hr. Gouverneur hebben aenge"
bonden omme van haer dienst ende
plaetsen te moghen vervult, alsoo haer de"
selve ghenoch: Ingevolge dier toe ghanti"
ghent, haer Hoe Mogende, ghedreght te beyde met selve
Ampt ghevult sijn, door haer Hoogh. Mgh. als
anderssins indertijdts ghedaen pleghen
te worden te houden, soo ist dat d'E. Hr. Gouverneur
op haer Hoocke Radelijcke wanden der
ontlast, invoeghen de plaetse als Raetspersoone
sijn ghecommitteert Mgh.
d'Heere den Admirael Adriaens Luyt
naeudt der Zeeuwen. Mede alsoo door—
f'Afreden van de Luyt naeudt Comste de
Heeren inde met Zeeuwen Raden tot
op sijn Afreden naer Batavia ghebenyckens
in tot noch in des selfs plaetse sijn
ander ghecosen, invoeghen plaetse der
Vaendrigh Gonne. Hr. Waerneve d'Heeren
in der Vaendrigh Jan Cuijpers op d'Nom
natie inde Raden sijn onder ghedaen—

Omme de saecke bequaem tot t'Ampt van
Schepen t'Autheurijsen voirs. dat de
E. geleerde Joncheer Cornelis Claesz
d'Heuxteren also voorsz. Jaer een t'selfde
Ampt tot Edammen bij de H.E. Gecommitteerde
Lucas al oock gecommitteert is de voirs.

Rodeloff Gerritsz Coopman op 't
Jacht Sodtsbergen onder —
't Vloot vanden Commandeur Adriaen —
Anthonijsz Hoorn van Batavia gecom —
en gecommandeert dat 't selve bij sijne Raden:
Rotterdam Jacques Broot daer toe bij de
Edelen Heeren Gecommitteerde tot Hoog —
om 't selve hier tot synen profijte te —
Amsterdam. Doch alsoo daer van meer ander
als simpele cleijne sorgen gelijchsoo is dat
d'E. H. Gecommitteerde op 't stricten Ordre van
't Jongh de placaten gemaeckt tegen
Boeren smeden Rodeloff Gerritsz Restitutie aen
sijne E. in gedachtenisse Sodtsbergen —
Verzeijdet als noch te gelijch voor dese daer
toe Edelen Heeren Gecommitteerde Heeren
te stoffen Sodtsbergen dat E. H. Gecommitteerde
daer onder als sijne E. gedient te hebben sijn
oft aen boort bij provisie sijn Broodt
Bloedt laeten onderhouden gelijck hem
dus wordt als Bonis Raden toe
gestaen.

Actum Amboyna datum vt supra

A. Cyzes

Evert Hulft

Joan Ottens

Salomon de Sweart

Frombouts Soort

Pieter Wichtius

Op Maendagh Avij 5en July 1632

Jnnedeckt dr Capp: Gerardt Woltermans Cap
op Honomoa bedoet ons op bedeckx voor sla
nde ontrent 50 soldatx bij hem ontrondx —
Cumme d'selve tot sodeckinge van d'jn"
wegondorst door Jaccatra onder bairo Redgeide
sodadden, Op dat dadr door de Jrad ddmgx
nuts mde Jaendt ydtondx dn Jogdn alle —
ffactiehtdyt dw d'selve op gemelte Eylandx —
sonder mogen admwangx ydallegeert —
mogen sbordx, En als wi godt ydwonden
dn Capp: sbtd: Eylandx Jnndt ddmgx —
soldatx bur adnt castell gold op bidx,
Cumme offte ddmgx Jachtx (: op d'strnd" "
hingx d'Maccassarx dadr van wij wdr —
sedeckt sijn ontrent d'30 — boor op —
Jeram Laijset put bondx, van wdeke —
al ddmgx Jadr Jedz obbx bogdmg d'sbt
Cnijnx wbidgx ydsonder sbadr tot gemelte
als boot — sonder comx ydbnijckx —
dit alsdr op 1ron July adnt Castell is ydarri
wdet, Soo let dattijn E: (: mde bogdn stadhr
voor dn tijt tmackx ons dn d'Jrad stil —
stant van wadpenx bdbbx ydaet coedrx
sbadr onder van Jadder tijds mde d'sbadpenx
op dons offte d'sbiandx Comparant mde —
fijllx dr wx Attentevx) Landis vandrx —
Jradts in Dyadderma voor stoet off mx
d'soldatx noch aldadr sijnde d'wbeeke voor wx
fijn adnt Castell wdr comx ydmit —
sbordx, Daer als noch dadr sal ladex, mde
offte mx d'selve mde bdroordx mde Jrandx
boot — 4 Cr Jechtdr fijn dn xadrdrijx —
offte Jregdandt tdsporex dan oftmx dr —
sekis sonder dmgx dr Doorgdnodmde Offeijx
dadr sal ladex continuidx, sbadr tot sijn —
Ed dr Jordoor van Hans Jenriadne Jrapx:
Voor stoet

Wdd alsoo door dr ygh stadmeyr sraadr
dadyckers Hoyds ad Dird' Ibdgonadin ad
tyants ou-mit dr onbdgnadm om to ydbenyck
fyn Soo ist dat syn E: mdrs voor plaat (yd"
indrect E Inboymanmit D nadmo vanrr —
stadt onder al Stedelyckest dr yd tuydvrt
Ibdt D stoir imvBdroodr Hir to sredrs
dr door den stadts Sodd' mit Ib'dckrs om
ladtr plaat alls d' Inghsolldm dadr mdr' —
sorbadrsgon wor dat Dimmrdg lyt van —
14 daghs dese Langs Baedr' bnysmyt —
dr Ersr den Grippse dadorr ydadrr to
Wdrr vant dry' vodt Iby't in onder Ladrs
vodt dido Sbadr door Sbater fymm Soop
nad' stadyghs bdgnadm: Selcommr —
nomr S'solrs Ibt staedtmeyn dr poghdes
yd Bondr, alls stadtr paetaem Schridr
dr d'Ibdgon bdgnadmelyck fullr commr yd
Bmyckest wordr,

Op wdeckrs proposeitw by d' E: Heldr —
Sonsdrr dr fymm'sradsonr staadrrr —
Hogimmyts vodt ydwonder dr yd gedenckr
rs door dest dr Sergiant Hans Jonriadr
mit dr Salder dreitr tot nadr de Ordr'
lyr op Honomoa sal transportrr om —
aldr Sr yd sat onder d' soldatr 18 Sbdr —
dr allos onder badr meyd' Ordr' 18 Sbdr

Wdd dat door dr stadts Sodd' sal —
Open bad mit Ib'dckrs omgeslagrr —
Ibodrr dr alls d' Inghsolldm ydwadrsbon
Sommr den lyt van 14 daghs Langs baedr
bnysmyt dr Ersr den Grippse yd —
dor yradrn van drie Bondt vodt Iby't —
dr ander al — d- vodt dido, Op pdmn
soo wanneer Jemandt nadr d' Inquisitr
randr vande ydmdtionwdrr lyt Bdron
dr wdrr' sonder mo nadr Ladtingr yd —
wdest Se hebben, voor yder vodt Longst

Sal geboden sijn te betalen de gagie van
alle soldaten

Item mede d'onderstaende in dienst
van de Compagnie aengenomen Camont.

Abraham Adriaensz van Rotterdam
d'welcke voor alle tijt bijster dienst
aen d'Compagnie sijn bestuijman als ver-
ernert heeft ordinaris Jaerwedde Anno 1631 de
dese 9en October inde selve Jaerwedde
(: als doos op d'Palo Roos :) d'overige
Jonaden Schorten ommede Rogotie Hoeden
Rotten te schijven ommede Rogotie Hoeden
nae ons de Laste Militie alsdan int'
Jacht Mocka onder Coleine: mede welcke
Crijdt geretourneert Jacht naer Batavia
sonde stricken, sijnde wegens sijnen Last
geluckigh het gerooden heeft, en mede sijne
Jacht persoonlijcke voor Stuijrman naer
Batavia gestuert, soo dan bandij sijt tot
gebruijck mede compa dienst heeft gedaen
gebruijcken wederom als noch schorten
sal mogen continuerende, alwaer de Heer
de Compa het sijne voort doen sal
Dienst gelijck sij, mede alsoo gedaen
alwaer gode verandert sijt hebben
Menschlants gebruijcken te worden, m-
sijne dienst noch gecontinueert tot
Discretie ofte gelieft van de E. H. Gouv.
ingevalle dat Stuijrman op Jacht
Mocka overleden Present sonde 30: gl
p. maent ingevolge sijnen gagie de 9en
October Anno 1631

Sijbrant Martensz van Amsterdam Stuijr-
man ebidens, boordt sijt nu voorder-
ste dexpireert sij en sijn present dienst om go

Gideon aende compt. tot Enchuysen mits overbr.
Overtoninge in date voort d'voro aen gt
nomz de compt. noch dry eerste vz volgende
Jaerz tot datum onde den seecken bondt
van 18: tot 28: ge p'maent in gadinge
dato dese,

Victor Barnaerts Adelboz, voor Corporael van
Adelborts mit s'segre Swallonder mdz Jaer
1630 int landt gecomz, ebert mi van
Corporade der adelborts tot Sergiant
geeert mits gemutineert soodanige gage
als d'Camer van Amsterdam aen haere
Edamary Sergiants met ebt wapen gelyx
tmes 22 ge p'maent in gadinge dato
dese.

Rodbot Ebbenzoon Sous bdcq voor
Bootsman mit s'segre d'Leeuwarden mdz
Jaer An.° 1632 int landt gecomz en dan
vaer soldaet geworden d'wedden, ores
ontrent 10 maenden s'segre voors Amot
altyt bevonden soo te water als te lande
in alle gracitdt van adelborts geeert onde
vz seecken bondt vang tot 12 ge p'maent
in gadinge dato dese.

Aldus gedaen en gepasseert
Amboyna Int Casteel Datum vt supra

Anno
1632

Evert Hülft

Gerard Westerman

Salomon: de Swart

Christoffel

Frombout Sch

Den 12 Julij 1632

Alsoo eyn E: wandr Oppde coopman s: Jan Otedsz
Ingecomen op t Compt: ffittoe opden 20 dese Selve
Mieriw is toe gedroudt d'ordelicke Sindet aldaer
Ebdyma daer gedeelt dan Jan aenkes Jonck
gedaen dert, dn: sigt aldaer te Kidde gestr
Kadde: dergelijcke E: die wandr Kadde zijn
Dittidratie gedaen, gemerckt d' E: Jh: Gaare
in sijne Jongen Mieriw wede dese verdeyche-
dacht, ende Jedwede eyge op dese straet bij
ooch wade, dn trouw' selue sonder moyte wed
te geddoen), maer habe te accordeen aent' last
Ebacht' moydelijcke sij, dien volgende wooru ofte
Ebort of — mer op dese stricte Ordre d'selue
sal aen klacke dan offme dit als noch sal geen
E Jingeder sich tot t'der tijt dn: Eijl bet der
dese Kort syn hoe eige d'sladers te —
ons on: die wand' Onder Crist sal toe dragen
dan offme dits met te gen — stadue d'Ordre
dan sij E: hier in prompt sal volgen,

Is dese also door Ostrecke wandr Luyt,
Eaende haiwbes doch d'plaetse van Kuytman
Dat ant sij dn tot noch gene in sijne plaetse
gemerckt, soo ist dat dn Cop: Gerard
Kloetdman in gedane eyge aen E: —
dn die wan dijn Kadde Sladers: gemerckt —
alsie stoe gedaen is dn t Gnarmsen
Eboot sij die dese dr des Luytnandt mocht
Ebdue toe gedaen sijt alsoe d'ongebonden dijt
der soldatse van dage tot dage der toe als dese
ridinpt dien volgende t' commandement
sonder Luytnand bdm Laetige raet als mdse
sinstinderende prise tot eijne dispositie —
Ostrecke, soo ist dat pn E: ander mael
Modelaet of — Emx ommse E: Compe: van
alle Caster soe rede moydelijcke sij to dijne —
den Luytnandt Corbekom, Jodenwedrijge
op stittoe Dese dese, sonder Cast dese sal
Ostrecke, dan o — de Compe: Bet der —

gecommandeert soude werden door de Luytenant
die wy oock de stock [illegible] weeldekes niet hebben soude
mogen maecken, aengesien doch syn doch uyt
alsanders voorvallen die wyle onder d' soldaten
veel jalousie ontstaen.

Ende alsoo aende arbeiders voor het dienen
haer volgens den Artyckel brief haer
moet betaelt werden, ende daer tot noch toe
aen haer in contant te weten half
gelt en cleeden is goet gedaen, 't sulcx syn E.
gants ongefondeert dunckt, deselve van
advis is dat mij voortaen t' selve op haere
besteedinge betaelen geheel te weeden
en niet in contant ~~betaelen~~ betaelt alsoo
d' Comp:^e haere contanten altyt besich ge=
noodich hebben, en: met de selve in alle ma=
nieren waert mogelyck sy besparen
te Menagieren.

Op welcke propositie en: voorstellen by d' E.
Heer Gouverneur en die vanden Rade
den stemmen goet gevonden en geresol=
veert sy eerstelyck niet tegenstaende
d' ordre vand' E: H:^r Generael is gedaen
Jonckers te admitteren, nochtans om
gemeenwelde redenen met d' Jonckers
van Tonckin in jegenwoordige opstelle
synde voor desen te simuleren.

Voorders wegens 't stock vanden Capt.
t' selve noch tot den naest comende [illegible]
opte houden, en nae d' meeste stemmen van
staets persoonen jegenwoordich aent E.
Casteel syn, mede goet gevonden alsoo d' E.
Ottens Raet vande E: H^r Gouvern^r en sy
hem aen te schryven syn schriftelyck advis
tegens den naest comende Rechtdagh over
te senden, blyvende (: soo er nu een ander Luytenant
gemaect moet werden :) de bequaemste
daer toe soude oordeelen, en syne stemme geeve

Edt dat de Barbiers tgene nae desen
aen Dexterotdonery Cuders eenige Edicten
aendraege nicht als voorheen in gelt of Cas
eedder sal goet gedaen worde, maer dat
t'selue opbaeren Ridderinne sal worde
gestelt.

Verder mede d'onder geschreuen persoon
in dienst van d'Compagnie aengenomen
Examentlyck.

Hendrick Coopman van Hoeldyn mits Jacob
Ao: 1629 in t'Jaer te Rotterdam voor Schoute,
gaue int Land gecomen, leeft van nu aff
voor Meester knecht in gelijcker waen
mits belooche aengenomen, mits dat ooch
altyt sorge sal draegen voor sijn abdeck,
onder gehandt van drij Jaren gedurende
Contracts negatien van 8: tot 24 gl: p:
maent nae gelange d'Contracts van die
tyt dat in dienste gecomen is.

Jan Nicolaes onder Barbier Wijens fyt
30 dupiedert fy, woont de noorse aengenom
de Comp: noch drij achter de wolgedu
Jaren tedienen onder dentractemente
van 16 tot 25 gl: p: maent negadue
dato desen.

Wessel Staets van Lubbeeg zeeuws fyt
onder de selue maende gedupiceert fy in gedurende
den Jare Slamp van Corropotaue sonder
gaens bedient heeft, leeft d'eerste aen
genomen d'Comp: noch drij achter de wol
gedurende Jaren voor Corporaal te dienen onder
Vrijheyt tonen van 16 gl: per maent in
gadue dato desen.

Aen Jan [illegible] van Waldeseggen Jonger

Edüsgedaen, in't Gerechte Amboyna
int Casteel, Datum st supra

A. Gysels

Ernst Hülft

Gerard Westerman

Pieter Bruistens

Rombouts Doncker

Donderdagh den 22 July 1632

Alsoo van wegen d'Gecommitt. Guarnisons albier mede
d'Heeren, van daegh tot daegh meer ende meer
tot ongemack dese middelen anderssins
dese stadt, dese middelen, waer van veel verdorven
d'gantsche gemeente, maer dit kon-
d'gadn, gelijck van d'minste, maer dit kon-
principaal tot d'oorsaecke inocht werden —
gedurichlick daglicx & hilex by ongerustigheden
gebracht worden, Soo ist dat sijn E: advijs van:
Raden voorstaet, d'wijl noch van sijn dn:
schoonen dese sijn ongestraft
dit hooghe noodigh sij dat men dese soldaten
met alle ernst dn: dappere soldaten —
tot des stadts profijt op sijne redenen
accorderen, en gelijck dese Compe soldaten
onderhalve met Arbeidloon of Arbeidt
dn werck, maer teconstreng dese, dat men
alle daghen op d'parade tecomparen, Op —
hoop dat daerdoor d'jonckheyt sonder sints
gebracht worden werden.

Idd d'wijl wij dagelicx sien d'soldaten
daer te moet weil met arbeijden (: Godt betert :) van tijt tot tijt (: tot onse
groot leedt wesen :) d'selve tien gerijen en tot
nemen, malcanderen om gedinge oorsaecke
Ja omd' alderminste Questie in dese dese
lij segen, waer door ons dit lijt herwaerts verre
drooge ongerustigheden sijn onder gecomen dn: —
dagelicx bouwers onder d'Guarnisoen verre
gedinet dn: Ammelet worden voege door sij
(: wegens flucht :) aen d'E: Compe: Raden —
schuldigen dienst met en comen presenteren.
Soo ist dat sijn E: advijs van den Raden

Voor stel en oock dade Conor[illegible]ons gants
ongefondeert dinctes te zijn, dat mit dit gene-
dit hare soo licht waerdich te zijn male andre
mit gerechte stelle, dit dienende Conor[illegible]
Ed[illegible]der hare gaen (so lange mit Bynaer
om hare gerechte te handele) sonder Ladre
voort gaen. Maer dat Billick en recht waer
e selue met anders als hares Edenes La-
Ladre Predicke, dit soo lange hare dienen
met hebben comen weder neme, sulcke
tot wint dage toe op hares Hoochmoge-
Gebroeder[illegible]Lydtgewin te wederen.
Alsoo des Coninghlick doet ende alle recht dit
gheet ende noodich is.

Op verdere propositie dit voor slaet by ijn
E: en dit van den Raedt gedaen
dit gedacht voort dat men dese soldate
met dienste coms en als gade segedinge op
hares Hoochmoge sal accomoder, Hollandt
d'Lon tot twee Raedt en dese toesegginge tot
als Raedt van achte, dade by gen Hadi-
Colantz op hooge pene met d'selue allo-
a wonts op hares parade te stelle.

Idt dat nade dese alle soldate die met hares
dienste te gene male andre te[illegible]
dit Landt gemoet gedaen
dit dienge der selue gequot weder, soo
lange voor hadt quemen Erfenisse dit ijn om
hadt gewerd dit zaet voor: nade Edelcoms te
komen weder. Want pimpes Edenes
soldate gaen te winne den stilt modte
onderhouden, dit sal sulcke vande die ijn
dat gene dient hebben comen doen, tot
dat se hier hare weercomst gerechte hebben,
om hare gewerd te hande, op hares Hoochm
a[illegible]gelegen voeden.

Tractement van 11 tot 14 ijf p. maand
in vaarde der Ablevinge Opp. 1mo Januarij
1632, Also als dese aengenomen is de
Ge Abnijs. Suijnt/opt Resolutie Stadt
te stellen.

Uijsgedaen en geresolveert
Amboyna Int Casteel Loath, vt, supra.

Cysel
Evert Hülft
Gerard Westerman
Salomon Dr: Wart
Pulo Aij
Rombouts Secret.

Pt Donderdagh des namiddagh Ady 29: Julij An: 1632

Hoe eenige dagen geleden syn E: door
voorschreve Missive van den opperkoopman
Sr. Joan Ottens bericht is, dat op Lisidij
met drij stux lorrecoers hoede des Conincx
van Carnattens Ambassadeurs heerlijck
genoech en den Bengaija van Motir
was gearriveert, waer over syn E:
gemelte Sr. Ottens aengeschreven hadt
hem met d' ~~gemelte~~ voors. Ambassadeurs
hier aen 't Casteel soo haest doenlijck
sonder vertoef te begeven, omme te onder-
staen d' oorsaecke van haere comste
en wat d' meeninge van haeren Coninck
mochte syn, waer op sy gevolght dat voorn.
Sr. Ottens met de voorn. gemelte Ambassad:
sterck ontrent de 45 in haere schuitjes op
maendagh des naer Middaghs synde den
26: July met den orangkaija deser aen
't Casteel syn gearriveert, die oock waer
op stont Ammont fort bij syn E: hebben
vertoont waer op door d' E: H: Gouverneur
die van syn E: hadde syn Schrijver omme
alsoo eenigermaete te onderstaen wat haer
Conincx (: van d' welcke geschonden waeren)
syne meeninge mochte wesen, die daer op
haer Edelens lanck en breede hebben
gedaen, en dit met een ghestich deijl
verclaert, dat d' oorsaeck haerer comste was
den Coninck van Carnattens herwaerts
hadde gesonden om dese drij principaele
poincten geschieden namentlijck

Der stadt Emmerick gunder radt vnd
doorsaecke was dat tusschen dier
stadt vnd Emmerick dagelicx vorderinge
en hoyer ontstondt, vnder ander dat
Emmerick in tarnadtz Meyerey vuldige
klachte deden tot gedomt, en dat
gedruet was mit d'Hollanders volck dat con
tracte mit gode dem hoyt en vrede beding
tracte mit gode dem hoyt en vrede beding
nlex ock haeren last was den Emmerick
en: synen voirder gunderstadtz medt quartier
opt hoogst — Item dat Emmerick dry pferde
pometide te onderhalden en: tarpforbot
gen vnder op den gemelte Amptmans
(: tot inderder sicherheyt van synen
oprechte inkumen) stelt hadde dat
gewerden ant tidinge dat synen Mat:
als noch gelick mit last mit de Maent
April door synen Ex Mitiren an de stadt
gbunden tod gesondt. Item mit willigen
tot sodaner dinge van der Compagnie
stadt, Op latsten den stemme tonyen he
mogen maken, omdat door des Comp:
er — bete sodaner tod vordt.

Item vorder dat haeren Commete mit under
Mauricius Knechten door den Emmerick
ofte dem synder onder dachtz achter
d'Hremdelingh gedoucht, er ock
tod geladtz door den Marschalck als
Maldyer dinges Raidgers sonder vorder
vordt made was des dinges dreigs
vorder d'selue p' sy vorder, ofte op vat
tyt hadt by synen stranders sonder Comm
tod vordtz, sonder dinges Consinckings
p' sy ock ander vat dat ses sulex sonder
Comm Abloomt vordtz gedenckens —

Admitteren, maer ter contrarie alle mogde-
lycke vlyt en naerstigheyt aenwenden omme
deselve synne stranden te doen ruymen, alsoo
mede en begeeren dat de Nagoers door
d'ontmoedinge sullen werden. Seyde oock maer
dat de[n] alle aen d' Hollanders volgens de gemaeckte
contracten moeten gelevert worden, Gemelte
Ambassadeurs repliceerden mede dat den
Coninck dagelicx claeghde over [illegible]
soo dat den [illegible] tegens syne Matt:
last en geboden [illegible] d' [illegible]
[illegible] en [illegible] der Nagoe
lieden in [illegible] d' selve op synne stranden
permitteerde de[n] [illegible] by deselve mede aen
gemelte synne gesanten gelast, in gevalle
sy eenige [illegible] alhier op synne
stranden bevonden, dat die door de [illegible]
in alle yle van daer souden werden gedreven
als mede d' selve aen te seggen synne strand
naerdesen te schuwen en niet sonder staen
omme d' eenige Nagoers te [illegible] ofte
dat haer sulcx ten beste souden [illegible]
sonder meer naedere macht te [illegible]
[illegible], maer haer en haer vaertuygh
[illegible] aen te tasten, waerom
het alder [illegible] als mede [illegible] d' [illegible] synne strand
[illegible], maer voor desen [illegible]
[illegible], maer [illegible] Coninck hadden
noch geen last van den Coninck hadden
omme tegens haer met hostiliteyt
aen te gaen.

Ten derden en ten laetsten omme aen de E:
Heer Gouverneur te betonen [illegible] geloven
dat haren Coninck d' [illegible] met oprecht
[illegible] voorn: Ambassad:rs
meenden [illegible] macht geleden
dat den Coninck [illegible]
den Oorlogh tegens d' [illegible]

Alba dyon zeilds helpers wdrz, dis dat lbdz on-
dinnsstraonds d'wdeleso voodoor dz gimmdaza
als andors syns zdeants dis eudr dzdns
ydecommitteet hr zdeedndrtyt back. —
straet vo nochtd zydz stout, nzc vdm
mdrz ouzstandzodz; Hdoedends hadr —
Er dsbrandzsindd' xp d' Mulwo van d'Hdz
Gnaedn. Loe dz tdyn al wgadr dzn loqnch
Pdsliw indo'mondden gz Hdadt hadd'sog —
Pbamcke door d'ons' Heidmandt van had
tot d' lbrintdeycko hdtgw gdroodzdt
zeidwo, tdeych sy ook bdoz hdr
dat van hadrdr syde tddns tot hdr moors,
dom sondn rodchz td bdwBilldyn, mad
deex mt syn ladtz Hnoedz, mde dtzby H
as as tdhadtz Gmnck hadd'hü
d'sadchs' opredtrt dn sondr dmes bdrogz
rdt ons woor, dat zby alsoo mdr dad
Pdds bdzmdz. Hidn zolzdad' wgde
Exerdeycke adn alle symn Oranegnays hadd'
doort bdaetz dat vdns van had dz
Gimmdaza ze syn boos wooradmz sondt syn.
hochtz odcht dzons sdm dd zaptmz
mdd' handt n dnez mad' had' elae dz
din adn gadnd' admden Gmnck sondz ad'
sondz om sdm dadroind tddoor straz
Item dat dis Gmnck wde Expredsdeyck
doest dn bdaetz dat mdmadt van syn
Gimmdazas of dz didmadez idtwdz
van syns Lolez hdr in Amboyna sondz
Ontfangez made dat sdm dd sdn Jadrlicx
oudtdmadt sondz bdrdz.

Op al wdckes Hdads wandz Gmnays
ydsantz wooz: had' doordz: Hdgourdn
sy gdantwoort, Hou dat zby van tyt tot
tyt, soo door dz Gimmdaza als andrs syns
Amptsaadwns ydHadtz nit opgdpronckt
Pogdtions bdrdz ydsdadyt dn om dz
Lijn ydsdyt, schre dat on morgdyck

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

te Stedten laet Alÿnx Logen, ghader ghet dan
met andere te beslÿten sÿ als dat d'selue hader
personagie met gheseten van d'Raden soo dat
vorige sÿn stilte, ende het tot
cam onder goede moderatinge ute vaert:
Dengÿnen laza van mÿnre ons hilex niet
te bekeeren, ghelÿcke ons ooch van ghemeets
Vaderlÿcx noch op 't gene laet synde, ooch
voor de hader maegt fal tot Bedth, met
anders te verwachten stadt tÿt sÿ dat wÿ
d'selue met ons maegt gaen verstaen. Soo
dat wÿ dese voor ghaedts presenteren
Nadien dÿ ch is Alÿckwijs dat wÿ d'ongelux
met oppenbaer walle soo ons verdr
tÿ passÿt t'werck aendr cammer van Lar
madthx ende aendr cinolaza als
dan sÿnde den ongheval van
Alÿnx cammer met segortx, hilex nu
sÿnt alle tsamen Welcÿnt ghelÿck fal moeten
voorder dagh comen, want dese hader
salsegÿt met moghelÿck sÿ Lanegen Godder
tot Alÿnx maer dat comste van de sladers
sigh niet verenigen fal moeten oppenbaer

Hader op de voorde cammer ghedantwoordt:
Primo &c: dat ghelÿck ghedinght ende
cinolaza dienaengaende hebben verclaert
hilex Gants contrarie &c: tegen den verzoeck
van sÿne d'hader cammer hebben de Leden
van sÿn Mat: raden ghedient omme
te vergenoegen de onder staden wat quetsinge
Wesselÿn tus tusschen den Gheburen &c:
en den cinolaza albaer, hebben wÿ d'selue
ant staen en hader te verclaren dat
de hader verdragen sÿ den cammer Regaer
cammer doen, Actaten anders made ghelÿck
voren doen, hebbende sÿ. voer omme laet

Op donderdagh Hoy 5 Aug: 1632

Hoodoort Strechvander Coopman &c. —
Salomon d'Wack d'weduwe voor dese —
Jader synen dienst in dese Comp: Logie —
Simon de Laet heeft weder genomen Loge
nodigh weder den anderdoor van dese
tot dese Comp: en dien — Heyst voort
also bevinden door d'groot hoy van &c. —
Gilarmoon ondaetlicken Occupatie thoen
door Wr persoon alloen ende weder genom
tan weedrs, soo ist dat by d'E: Ht: Gouv:
en diverander Raedt hier tot wederw gedor
den door d'persoone &c. pieter Cruisinx de
Ht Matthys d'Mair Boyd oider Coopluyds
Jan Wedecke den Coopman d'weduwe syn
transport van dese Comp: offerte en onder
som bernestandes syn bevrachtinge tot onder
Edwerts Wagh door soo de gemelte —
Jaristis als d'voorh: Matthys d'Mair selfs
Caerten, en dese dient aen Raedt Edn
Wedesilles hebben te Vant voor dese —

Oidro Ja pomos domarx tyt geleden hier
onder t Guarnecoen voor soldaet gedient
en daer nae op syn Goedt by d'E: Ht: Gouv:
Jacas vry gelooven, dewelck als nu
weder Gelooft en den — te weder
Hebt om Redenen van nu an — syns
voorigs Gnaden tot dat gelieft onder wes Fae
tomont als voren in gedenden date dese —

Huybert Kaelem van Limburgx soldaet
Lyons Boots tyt als gedexpireert sy
Hebt te Rowe aengenomen d'comp

voor Corporaale nochtdy ac stor. edc. volgdn
Jaerv tg ordnaz onder Abotering daran 13 tot
16 gl p maent mgadnde dato d[es]s.

Actum desgedain en: gecollocqt en Amboy
Fort Casteel dato ut supra

t: Gysels
Evert Hulft
Joan Otteps
Gerard Wisterman
Salomon: de Wart

Mombouk Sock[er]

Sondagh des naer Middagh den 8 aug 1632

Alsoo by Resolutie vande 29 July laest
lede tot verder ondersoeck is geadviseert dat
met Heer d'Amballa dens vanden Commis
van Tarnaetis (die mi de mijso daegen bij
ach t Casteel sijn gedroogt) ende
de Commissen nader tolangh sonder
te decken; Omme de saecken hier te dromde
Jnsecken, daer vande drij haer ontrent
tolangh die d'andere vier mijle verre
van t Hatiboutij haer dient bonden, pade
de daeg Audientie sonder Radygen dom
te decken, Dion volgende dat tot beter
de commissen van Gerarde
Abeti mas Capt des Guarnisoen ende 8 Capt
Rammen onder cooplan op lodzo
de accompanieert met twee soldaten
de vorige met den Amballadeurs
op Altmo July van hier sijn getogen des
op den 8 Augusty weder aent Casteel
de arriveert, Rapporteren als op lodzo
Guadus dat sij onder myt als:
coop Tronwedoen Moors, drij Walsche
Tarnadis op de stadt waers; die ons
de dingen met doen die op de pronche
Redelijns soecken te opwagen en met beyder
dat de Jonckers door ons sonder verder
de verrichte de gunste Amballadeurs dese
echt lbt dat de Ed: Heer Gouverneur aent Casteel
onder beloot de haer als daer vanden
Commen te laet waes, Jnde dat Cadelyck
geschiet met de selve trauchement Coop
lieden de middelwaegh Adviseert sij,
Sbant alle haer doen voe bevindende
met waerschoyt Jmdien sij op de decke

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Rapporteren sijn E: den Raede in alder E:
oost dese beroepen: Ommo tgesuchte
te onder wegen wat in dese saecke tot
dese comp.e middel soude dienen tgene
middel deses bij der hant genomen diene

Soo ist dat bij de: H: Gouverneurs: ende: de
vanden Raede een kommige goet
gevonden en gerefereert, Alle ons-
mogelijcke middelen daer toe te stellen (: voorbe-
Ommers doende dese saeke bij malcanderen
te samen: d'Correctoren hier aent laetste
tot stont gelaten, te adviseren tomen ter,
als middel daertoe nader E: landen te senden
met ordre dat met Raede correctoren bij
stont nader stille te komen en aldaer nader
ordre of te doen: H: Gouverneur te verwach-
ten tom d'Jacht Coutchuis, Mocha ofte Am:
ontrent Kolanen of te Hartbont te doen
anckeren, Ommé te strecken door Jonegen
daer door te Colster, Den wachtenden Jan
Cuijpers met bijde d' Lingans in alder-
haest met bo: Ex mutsquets en Amo"
nitie voort voeck op d'Jacht en
te vaderen dese tot de plaets voornt
op t Jacht Coutchuis sal brengen —
d' Lingans aldaer gestadigh met war
water houden, En ist moegelijck met
d'eene t Jacht van Narcoicke voort stock
Emmer voe te onder stadt voet
dreunt daertuijt te bedaden als for
plaets voorent sijn sonde mogen —
Ontbonden op dat t gyons alwaerts met
d'gantsche Flotsie sijn ordre comt
blijve, ons voornden bij Landt onder

Actum Amboyna den 15 Februarij Anno 1635

Gerard Westerman

Salomon de Waart

Jacob Cristiaen

Jan Komboutsz

Op Woensdagh Anno 7bris 1632

Is oock gerondt, ende de selve ter oe: geleert
heeft de gemelde Mocha soo wel als Loutchim
van alle gelegentheden, als: aller van Louis weech
gebonden als hier oen: te weeten ontbloot sijn,
met noodige weeder te doen dies sonder
is oock de factorije te weeten, Mede gelijck
Loutchim der Mocha tot bedi[e]ninge naer
Batavia sullen werden gedestineert de Heer
alle Colaster tot dien doen 10 september gelaede
dese te behoudt sij weder tegen sijn [illegible] de Heeren
aende [illegible] gelijck wat dienst sal moeten
vroeder Colaster de Goeden en bel t'geen
dat aen de ponderen doch tegen oock gedaen
te werden, en also voort aen dese produis te
verwerven,

Voorder dat men Capt: Joyde naer gedient
t'sij met 2 of 3 Matroos om sijn Jacht
naer Batavia te brengen sal accomodeert

Voorder met de ondersaten Luiden van
Comp: aen te nemen in soo tractement
gelijck gebruijckelijck.

Soude Limmerig de Goorties gelijck de drie
Heeren Heeren sijnde Edmeesters opper
schoolmeester onder de negotie Batavia de selve
onder contract tonnen voor drie jaren
van achten 9 maenden ingaende de dagen
Met April 1632.

Item soude de Goorties van Haltum
gelijck om sijn Edmeesters dienst waer
schoolen te houden onder de negotie Cuise
bestelt en dat onder dit contract tonnen van
drie jaren van achten 9 maenden ingaende
de dagen Met Meert 1632.

Mertkoos Paty schoolmeester op Letsoeij
Comende 3 jaren van acht en [illegible]
maenden gelijck omme sijne gedane dienst
also met meer Croonen in tonnen Schelen
is, in tractonnen gelijck van 3 tot 4
jaren op maenden ingaende Met Augusti 1632

Jacob Arent de Apprentis gedient met
t'schip t'Wapen van Delft voor jaren

1629 door Rootsman int Land gedient ——
gelijcks dese jaers alsoo voor soldaet gewor-
den ——— en als mit Junius tijt gedesert
is, wesende ongetrout ende sonder
qualijt ende compagnie noch drij achter
volgende jaren t Gedient ende middels
Gebreckige wang tot 10 ℔ p^r maent ingaende
Ult^o Augusti 1632

Crijtiaen Gerrits vander Gouwe uyt Schip-
broeck uyt den jare 1629 voor
Rootsman int Land Gecomen die daer na
soldaet geworden, welcks tijt als mit-
tes desertie, wesende Ongetrout
de Compa^e noch drij achter volgende jaren
Gedient, mits gemeldt sijn
voor Gebreckige wang tot 12 ℔ p^r maent in-
gaende Ult^o Augusti 1632

Thonijs Pieters van Amsterdam Lambert
mit t'schip Herderwijck uyt den jare 1626
int Land gecomen, voert doorgaens ende
Corporael de Compagnie noch drij achter
volgende jaren Gedient mits gemeldt
Gebreckige wang tot 12 ℔ p^r maent in gaende
Ult^o Augusti 1632.

Hans Fedders Pottbacker van Aecken uyt den
Haegen mit t'schip Dordrecht uyt den jare 1630
int Land gecomen die als mit soldaet gemaeckt
gemeldt Gebreckige wang tot 9 ℔
p^r maent in gaende Ult^o July 1632

Dese gedaen in't Leger voor Arnhem datum ut Sup^r

Everd Hulft

Gerard Westerman

Salomon de Wet

Rombout Sanders

Instructie voor de Schepen

Met schip de Meerenberch
naer Batavia Hr Schepper
ofte naer hare d' hoort
Officiers hiller boeren te
volgen de Heeren Raemen:

Wy recommanderen ons: Schepen v.
den boogh d' de Heyr soowel doendelijck
sal weesen te voorderen, oock alsoo ons dienst
lijck dese scheper met wille hinderen d' rancken
bedaert d' niet sijn selfs dese op te houden
voor Oosten 3 dagen met de schip aen boort,
alwaer oock de met ijsers eedere soo wel
honders d' anderen voorschreven tot spinckings
want volcke sien te bedienen als noot sijn
sal blijven, Ende alsoo te voorsien d' met
versont volcke de Heyr tot Batavia te
erlangen.

De schipper Eylandt van Amblaeuw soonad
koopen als doendelijck sal weesen d' met
Canoon d' schoot doen Ende ons volck die
alwaer bleeven: Soo aenders in vier soldaten
dat met aen boort te doen comen d' van
de schip Hoecken Carnadas die alwaer te m"
voonders te bedienen als noot sijn: gants
schadeloos volgens belofte te doen voor
ders aen d': Boort sien te becomen, Don
schip Bloemendael sult hem met naer Batavia
leveren ende in handen van d'e: Ed: Heeren
ende Heeren d' Ed: Compe
onder leveren. Doch d' sult hier en ons
tijt langh niet, d' onse Reeder landers alda
aen boogen soo sij daer o[illegible] te daer ontrent
dienen te komen te retourneren dat schip
tijdelick laden weesen.

Item oock te bewaren dat de Heeren
raedtsheeren van Macassar, Maldijen, Javaen
als anders in Oost Indien, niet alleen alle
mogelijcke reputatie sijn doen die te becom
en maer dese heeren regents d' boots sonder
de schip in dienst gerijcken te stoffeeren

Donderdagh, Adi 7 8bris 163

Aende Bÿe sweten Vader, Overste Ampt altijt
met Hospitael dienaers bÿt Bedient en waer-
nemen bleeft, en Anna sÿne Dochter
Magtildegent te Bedanken tot
t'Overste Ampt te weder, Sÿ weder also te
verwerven sweckelycke is, Derhalve sÿn E:
souden Hr staen t' Hospitael met sÿ
ander Bequame persoon tot des Compa:
medeten dienst en: tgene Accomodaet is
der selcker Bedroefder vereÿnt te verrichten,

Also also sweker persoon van Alckmaer
met maent Cluyt to Loet Cornelis Vos de
Hongie op sÿckeres tocht: tot op
bedicte der Mocassary en andere Vrendt-
schaddelycke handelaers Comps Door de E:
Heer Gouverneur aengenaem: tgene sÿ
alreede met' aen wallÿ, Overmits Vÿ aen
bÿ de Ridder van Platbouty met sÿ
Cooghel met mant geschoots weirden, selcx
dat sÿ tanden den Vijcke wandt Longs
Hoorn hadden, waer door alsÿn Vrden
en Oldenmerck spraeck soe Boven, dat
sÿ weder to Lÿf is onder bout
aen nood dat sÿ, met den groote Moÿelycheÿt
sÿn Loven Cancke moet Overtuygen, en ooch
door t' Vlijt van sÿn gebiet trom van alle
Natuerlycke spÿen gedwongen te out Hoy
der Hoecken, aen sÿn E: ende der ander Kraft
: also t' selve weckwonder Brandt weer dry-
vende comen hadde :) Komen voor-
sÿn met den merckelyck Vlijt sÿnder
gesonde Eedens, als was mogte tot gedyt
werden, selcx als sÿn E: en der Kaden raet
Dienstlijck sullen Kennen Lesen voor.

Opwelcke saecken bÿ sÿn E: en die raeden,

Raadt gedt synde, is bij de heren Dan Hamme
tot ten onder en voorsoorden, Dreteyck
Dat willem Willems van Gent, gedoopt
schoemaecker Op Brilange de plaat en van-
wegen wader int Hospitaal aen te spel-
laden nemen en bedienen, en soodt hem be-
last zaende dat gaende sieck wader-
te worden alt gene onder hem (t'Hospitaal
aen gaende) bevonden is, soo verre de Cantan
als anders te doen.

Idt dat aende gequetste van Ottmoway
voorsyne smart tot den Heeren soll gemaect
worden te continuen, daden van achten ed-
delen heeren en edden het de Cosen tot
beden spelen worden.

Sijn mede de onder staende personen
in tractement bet der treamente.

Anneke Ide geboorten van Soya, daen
gebooren schoemaecker Op Baexe valle
laet Annis synder begraven bedt als mede
toe ingesetten dat gedt consent sy, mytracte,
mont Albert van dry tot vier Ridaders
van achten p. maent in gaende de Hattemer
Aldt 18. 7bris 1632.

Gerrit Jacobs van Haerlem met t'schip
Amboyna inden jare 1631 voorboop loop
int land gecomen onder de slaegen van de
H. Gouverneur Albert Als mit Albert van
5 tot 12 p. maent Ommes voortaen —
op t'minder gebenijcht te worden in —
gaende dese der Betrauwen. 6 Octobr 1632

Henric Ludens schoenmaecker Op Haconale
oft de drij Konincx, Albert Annis synder begraven
als voren in plichte dat gedaen en tenden

Hdd [illegible] Abtdrtwandrey tot alder Iradae
aran achtn 5.en madnt in gadnds dd Abtdrmgs
5.e gbris 1632.

Hermanus Fynd dz soon van Iradja Amdz
Abert vermits synder Bgnadm hoyt voo
Abolmedte bndr ddrdgdrey Amdtz gstde
endr den tractdmdt wandrey Iradaen 5.en
madnt in gadnds 5.e May paasdo. Also
b selve a 5.s machtn bddindt hdd [illegible]

Düsgedaen [illegible]

Embdna, Jnt Actt. datum vt supra

L. Cysels
1632
Evert Hülsse
Gerard Westeman
[illegible]
Ruiter Wittich Gbz.
Thom Boets [illegible]

Den Donderdagh Anno 18 9bris 1638.

Soo patty Anny Cranenburgh van Alckmaer
in Hage nae Louis den Cranenburgh
Woonende boost van Maboey in de Cranenburgh
van Liboit Flattinderé, mit dese Dagen
als wie aent laetste gedroeht, van Mommers
ouders wegen de derde geldtpenninck
voldaen nae Cornelis Reydens te Rotterdam, soo
ist dat gemelte Woonije aen sijn E: mit langh:
en breede verhaelt heeft, te groot,
ongelijck dat hem door Jacky Aly Elbyncx
tijt voort verdroch aen sijn E: Gerechtigheijt
Incas: Is onderdrongen, synne Reydens
af gelooven, hem met vreese Ruder
Kinderen noffens ontrent 50: persoonen Bouw
op de Reyden Lobo gebracht, gelijck gedaen
op Warnemo, en wijt in Prugnitus
op Flidtou gebracht, welcke door hem aldaer
Elisinas Adelt, als sluyden verrocht syn,
En synder sone met drij kinderen wanden
Cranenburgh Flattinderé voorts als sluyden
bij hem gebruijckt, mit nader dat gemelte
Woonije den tijt op Lobo gewerckt is: gelijck
ooch den tijt als E: Gerechtens daer voor
laag noch stimmen: Daer nae gedeputeerde
sinde is met vreese en kinderen van daer
gelooven wederom in sijn Reyden gecomen, Waer
Mommers sijn ordt onrecht en groot
Elias, aen Jacky Aly schijtelijck gedreycht
tot wederen eijnde met alle sijn Reyders
volck op straet bij den selven hem
mede te stercken, in sulcken geval
tegens die van Flidtou mit schutten gewelt
echt te weren, Doch sulex niet gevolcht
aen wanen, sonder sijn E: Advis hier gaen
te hooren, Alsdoen is mer aen sijn E: also
met af gelooven der Reyden denne Hallen
Straeyt syn Reyden mede Hallen om soude
te volgen de Flidtou, als ondert syne Vyanden
te mogen dat Londen, die met Jargouwe

Marroco presenteren tot Bataven, offte in gebeden bij wijse dat de saken wel voor ons geschieden zouden in opdansen voort soo first — die van Utrecht en Haija deze met ons soo ist dat de H. Gemaden sur die van Vlissingen voorstellen met ons tot Vlissingen te komen noch met die van Middelburg door de Dingsen te — fin, en tot Biervliet geld gent bij te brengen als mede of met haar op soo danige — condition als voren. Indien de saken soo te staen, dan ofte met voorder tijt te Utrecht sal — plaets,

Voorders stoot in voorslagen by sijn E. onse die van Vlissingen geldt sijne Excellentie dan stemmige goet gevonden, die Graef Maurits in dan te gaen, sijn als voor te gen, voorder aen die van Middelburg ende sijn — gelden en recht met te verrecken, als — mede dat dan drij of vier saken spelen sullen voldoen volgen gelijck mede aen die van Utrecht en Haija deze met geldert sal — bleven voor voorders gebruijck spelen sijn — Achtenhuijsen dijsent die saken Marroco, van ordonnantie groote voor secker saken te decreteren en bij manquement — van dien selve spelen die saken verder nader Orders,

Mede goet gevonden met die Graef Maurits Vlissingen als mede aen die van Haija deze den Nederlants soldaet mede te geven, Om in haer Nederij te doen — alsoo de Redenen gantsch diegenadigh sijn — Ommé voorts de ons op de verdeelinge — altijt den Dagh met spel te houden, ofte Ommé onder Graef van Meurs als Marcellaer onder worden stellen, gelijck mede met de moeders van Bergen —

geschiedt is, Dat Jacob aen de met gegaen
hebben Jacob soo ists dien aengaende
Andries Schlex schadeloos aent Casteel te houden
verstaen, Mids alsoo onder haer. Noch
28: Herzeele Nieuwlys sorteren, die daerlieden
der plaetse kommen, van de selve noch niets
gedaen te verdragen staet tot advis dat gedaen

Item Weerden mede de onderstaende aengenomen
met ende in tractement der Boeren
Namentlycke,

Alsoo patty Nady tot Schoondycke made soo
op de Cust Coram als mede met Baeren
der Boeren tot Compagnie dien
sien hebben Casteel gedenycke, soude dat
de met tractement daer voor genoot
hebben, der Jacob aende E. H. Gouvernieur
verkocht dat hem den redelycke waere
maetlyck mag worden tot geldt, waer
op by synE. ende den raet geleth synde
redenen gemaeckt op de goede dienst voor
desen door hem gedaen, hebben hem
maetlyck tot geldt vier t. daelen waer
aegtig, in gedenis p.o Mey 1632

Antony Minnis Adeboret inden Jaer
Ao: 1630 met t'schip Dorothea met Lant
gecomen, dewelcke op gemelte schip
tgelyck ook hier aen Lant den genegen
tyt t'amet van onder Barbier verdaen
genomen, en bedient hebben, Heert
tegenwoordige Smits synder bequaemt
voor onder barbier aengenomen gemaeckt
tractement van 15 gl. p.o maent den
onder Barbiers rang ende in gedenis des
Schoonmaes dat.o October 1632

Gulis Philips Adeboret met t'schip

Catarina anno Jaers 1629 met landt ende com-
te alle gemeyne maeltijden ende smits gebruyckt
ommeganck, wallen wandelinge ende gebeden
te maecken, bade in als hoecksmits ende gemeynde
gemeyne gebeden mede pocht te contin[ue]ren
der halven bekomen nu ende voort 100 gl.
lyt 18 st. 8 p: maent ordonnancy smits gast
Cantoor, wedert gaen in bekomen be-
wedert (: soe dem nade ordonn: comparerden
tot met wader landt, met eenige fyne gebeden
8bre 1632.

Gerrit Hermans van Emden met Hester
Claes dr Haen Jaer 1627 voor Ewout Hoet, met
landt gecomen en dade nadroge onder-
barbiers gebruycket wedert als mr gebeden
zanger 1646 p: maent Ommegaen onder-
barbiers Ampt met Eylandt Vlaerder vaer
te nemen onder ordonnancy soe dats Cantoor
en bij gedesputeerde: gebruyck mede soe[n] en
waert wader te nemen, met gaende de gebeden
Adv: 15: gbers 1632.

Barent Vlecker voorsoldaet met 1 schip
Noortwyck Anno Jaers 1630 met landt
gecomen nie al ontrent Jaer als met landt
gebruyckt wedert in nacht pocht te con-
tinueren, soe dem in gaen de gebeden
gebeden wedert toe gewaegt, der halven
zang de 1 lyt dat admt met de gebruyck
ende gebeden zang: tot 16 st. Voe gemelt
wedert gebeden met langer sal
tracten als de comp: komt tot mindere
van Noods brood + en daer now
wedert in fyne voorige gaen tracten.

Reyner Reimaert Jans voor Adelboert
met schip Swaen Wandel met
Jaers 1629 met landt gecomen, de zelve

als mi den wÿe mde smits (: alsoo wel schaf: wapenschip de wapens en anker haddn:) tgebruyck 13, waare in als noch sodaet tde ontfinck mits gemetticde den addeychs gaen lbert der baten tgelt van 12 tot 18 gl: pr maent, smits gaet rantsoen, redelijc- baris bdm bdoet 1 wort (: soo bdm nad bdoen comporteert) tot mt vaderlant, m gadis de bdtdrmgs 20. 8bre 1632.

Hans Kÿmer voor soldaet mdr 6 febrijo bdoens mdr jaers 1630 mt laetst- tgecomen, wort smits synder bdgnadm: en goede comportdmonts tgemaect en bdtdrt pang tot 12 gl pr maent, m gadis 11 8bre 1632.

Willem Bonifes van Londn mdt 1° febrijo prins Henrie mdrs jaers 1631 voor bdt- int land tgecomen, wort den adenfis- synder bdgnaemdÿt als constabels maet- en hoogt bootsmaet twaertny tgelt des, onderbdtdrmgs van 13 tot 18 gl p. m. den hoogt bootsmans rantsoen. m gadis. dÿ 10 8bre 1632.

Jacob Thomas Haderi jaers mdrs jaers 1629 mdt 1 febrijo Hollandia voor- soldaet ag. pr maent int land tgecomen, den 25 april mdrs jaers 1630 als- op Amboyna want febrijo 2 doden aen landt gebaelt en mde smits tgebeurt- waer voor hem bÿ d Hr. Gouverneur Incas bdtdrmgs van 9 tot 12 gl: p. m. bÿ tot gelÿt, selck oock op synen dienst Kÿcht doch als doen Kymer syn- Acte tgeschiedt, soo is dat hem op

Syn Ernstige vorsoeck bij de ss. Ed. ouden gewoonten
te vorstaen dese aen de Comdat van de
Sonder.

Actum gedaen en gesolveert
Amboyna ut ca[illegible] datum ut supra

L. Cysels

Evert Hülft

Gerard Westerman

Rombout Sloot

Op Maendagh Adÿ 13:ten xbris 1632

Is desmaels alhier opgekoomen donderdaegh
t'Jacht Mouega comende van Batavia
met Mr:s van de H:r Gondrade Hdrick
Crouwbos sÿ gedestineert, dewelcke nader
Middach maent September met 't seghe
Zuÿden alsdan was aengekoomen drie
dr:n daer aen voorsz:, in plaetse van
H:r Gondrade soude met alle Eerbiedicheÿt
Geboodtschapt dÿt tot Gouverneur Gondrade
aldaer gedautoriseert was Overgelevert
sÿn E:n aen de H:r Gouverneur de dese
Commissie het Hoochduytsche Copie van sÿne
Hoochmogende: van de E:n Doorluchtige Hoog: Mogende
Heeren Staten Generael als die van sÿne
Hoochfl:e Excellentie den Heere Prince
van Oranien &c: die van de Heeren
Majooren der Admiraelscap Oost Indien &c:
te Betrouwen waren, met dese
Order aen sÿn E: de selve als nu in
Behoorlycke forme gedaen present
Doch dat alsvoorts bÿ den Heere
H:r Gouverneur den E:r van gedaen
Dienst dÿt soude worden aengedaen,
als voornoemde sÿn E: het exacte
van sodanige Schrifte deÿche Autoriteit
bÿ de E:n H:r Gondrade voorsz: gedaen
Bevolen wordt als de Compagnie dienaers
nu alsdan onder des Heeren gedaen
samendÿt middel gemackelijer soude worden
Eerstdaegh van 't dÿt sÿ Luÿden voor
desen aen de H:r Gondrade Padre als-
dan sal Heer Gondrade bedanckt,
Ende ontslaen &c: als dan

Dz/ St: Gondrade Kroonweder Noorent:, dan
Est van gtrouwerichtyz tdorz provid
Adlartons mdr in syn E: Missive D E:
Hebt Gonsulendr sus personlych op all
De comptoiren t dorzoodz, en t schrs —
in Conformite als Kon: Mt dienadr
al dadr mdd at tdrzoorders, soo
ist dat syn E: dwzanden raadsm —
deliberatie t dot Kt waarmede schrs
gdzoodtz bychact sal kunnz gdschudz

Idd alsoo t Joacht Mouthe voor all
wch mdt sulck kunnz gdruychs
en altyt adnt Last de voorsch tyt thuysk
loos sal beyzen soyen, soo ist dat syn
E: adn dwzanden raadtzvorstdes —
at Kt mdt dienstigz woud dat dzelv
hodt v nadt de Comptoiren Sarcurqu
Gdrunz en Hillior gdsonder Vondts,

Voordr alsoo syn E: door de prelecturz
Hebt dn: adnydient is, wdt wodtsl
wdadrs Demas bygnadms porsoons —
als oo sunders dor stercke en dor Gzadn
tot sterck midtdrs wordn gdcorz,
Om alles dienadn t adnts nz godds eers
tdsonz, sroeck Kt de sterckeychs
in comnz conds t gdschudz, Kadt Kt
alles Deputatis sonds wdtz t gdaen,
Dz saeks Ernstlych by syn E: adnydroud
hebben, daz ouder mdt syn E: raet te
willi deliberetz,

Op alles wdtgtes propositie en voor —
stellen by syn E: en dwzanden raeds —
Heldt z synds bedacht nz st dunnuz god
gezonden dn: gdrdsolvdrt, Dz stadye
dat door de Kroods als mdr dor —

Crom slaen, alsmen ydt sal weder-
ydt bad schouwt, sies op den stadzw-
Woendags Binnen Calcke 48 Weeks
als wan der Raet de drij voirsies
Gemeiller wallen E: Heer eyndraet
Brouwer voorsz: sullen weder voorgs
weder naer Raet den Edt van ydtroy-
roigheyt sal wedder afleggen ydt wolder
sullen ock met bot eerst opgenam-
wedder personlijck door synde: opdelf
de Comptoirs sal weder

Weyens Jacht Mouwbadat mens
Schuit de eedt en: Schouffs tot de
Comptoirs sal doen in laden.

Wedden mede tot Secret Medesters bij
syn E: en die wallen Raedt Heer, Matheis
Slattingh Capt der Amazerij, E: Pieter de
Goyder Ontfanger, en: Lauren Marcus
Boot van Slatting, en sullen de-
selve door syn E: eedt Secreter Raedt-
selve door syn E: eedt Secreter Raedt-
weder, tgeen de selve, Emmis de eydt
der Secret als mede de ordonnantie voor
desen opt Stadthuys voraemt, te mogen
Schomen.

Anthony Idsma geboortig van
Abbo en oudt dertich maend
out Schoolmeester gebruyckt
synde, verdt Emmis syne Cognaem
Schoolmeesterije op gemeldt
Plaetse geduldt onder den eedt
mont van drij Raden van ad
maentlijck mogen dese Gagie

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Actum 1632 adi 20 Novembr. in Casteel
Lange Adjoint Bode [illegible]

Ita est Ego Ricolvius Evt.
Amborna Jnt. Cattle L. Datum ut supra

L. Cysse

1632

Evert Hulft

Joan Otten

Gerard Westzman

Rombout Sonnes

Den Woensdagh Anno xxxjxbris 1632

Also op 17.en dese maent xbris alsijn
ydelcke sijn gbaerschepen met de schepen
Lodewijck Coutelo in Meden bleue
t'Jacht eglos, en op den xxi.en Jachte
den Greeck, alle onder de Vlagge van
Den Heere Commandeur Adriaen Antonisz
Dijsthuijsen met Krijgsvolck 400 soldaten
Bestaende en 450 Matroos, Volcke mede
soo sonde de Militie van de H.e Geno-
ons dienst worden tot defentie, tot bedwang
alder vromde einde en voorder dese stadt
tot best opt Cracht te setten en te bewaren
alle vromde moetwillige onder-saten, als
oock de stadt te stercken, en: met de meeste
redenen te doen, en: met de meeste
consideratie heeft onse gedogen
Comen bijt toestaen, soo uit dat de H.e
Commandeur aen dese zaecken soude voor
Comen, aen gesien dat als noch geen
vijant, aen gesien dat als noch geen vijant
Vromde schepen en voeck on-
bijdig Omme met de gedachte macht
tot best te Attoneren, of met
noodige wapenen, en: de Compe. dienstich
gemelte schepen op de begeerde
plaetse, alwaer de vromde einde (: soo
Comen schepen :) consequentelijck schijn,
moetten passeren Godtvruchtich schijn,
op dese saecke het gebruijck gedeyt, does offenen
de selve alsdan tot redde soude gestaen
en dade mede noch voor bedijnen tijt
ende stijt

Ende also ons door de Goddelijcke
Cop de Cust soeken, soo waeren wij

Jdmaz Exployt bÿ dt Raadt nomz fully,
mdrckdÿckes bÿlpo can gestaedz, alsoo
dt selve zaandc in Landers onder de Hr
tzvrdent vordz, Ends alsoo Raadja Saulous
Raadja. Sammtus dn Raadjas dt Godeo adn
fÿn E: voordsz Sockt bdbbz, sogvaamdt
tzvrdt Boddrdz, td allontdyr Raadt
tzvrdt Boddrdz, td allontdyr Raadt
t'Slotÿdelÿcke maakt vrordt gdvaadt,
ckt out, Jmmo Raadt voeck t'vrdeck
int gdbracht sÿn Excÿt vroont for
Gdkoorlÿcker tÿt bÿdn andrs bdbbz,
soo vt dat dt E: Gouvernr mdt vroor
stoct oft nidt noodaz vraadt dat mz
ndrdns patÿ Raadÿ dat bequaam pdsoo
dravaats sont, (tomdr alsoo dt E:
Gondraat Plex in sÿns Millits bdeert
dn tot dvon Eÿnde adn Raadja Saulous
Raadja Sammtus dn Raadja Godeo Wchde
prÿsent om Raadt td vrorlÿgdn Jmaadt
brÿdt sont.) dn Raadt td Jmaadz dat dese
voordde voeck Ioyndat gdvrdpz Sulle
vrordz, bÿdn andrs maadtez Gdbbz
als doon dagÿck gevrordz, alsoo van
mdrmeÿ sÿn Jmmo mdt dt gdg dvr
macht dts mdrckelicx bÿdn Raadt
tdnemz.

Op vroeck Stoock bÿ sÿn E: dn dvr
vdndn Raadt vordt gdvonden dat de
overstdrt sÿ, Dat dagÿck dat mz
dt Schepen Gdvrdt Modonbeick mdt
Cb: soldat vroor Lodjos, dn Brouck,
mdt 30 soldatz vroor Combolo Sjacht
Cedlos mdtsmdt 30 soldatz, dn dt Saloup
onder t'Eÿlandt Kdlangz Coutchin
ook vrdt dt Saloup dn vrdeÿck gdtal
soldatz, onder t'Eÿlandt Mamjpo, Mouc
ends Jmboÿna nor dns vrordt.

Instructie Wat gaer hun
Hillz bedraecht te regulieren alss
de Officieren der persoons staende
de Jacht als Middenbeeck
Braeq, Cheles, Coutchin Mouck
en Amboyna nae
4: Galeyen onder de Vlagge
vande E. Heer Commandeur
Adriaen Antheunis Overhoofd,
Gaende de middelmoeder Vaert
op d'advenue
deinde het Eyland

Eerstelyck Ommo Middenbeeck
voorkennis tot of
vandaer
gedenderende de Galeyen opt Eylant
Horgen, soo ghert al voor
Commandeur en by die vande Heer
doende, t'Schip Middenbeeck voor Loper
den Brack voor Combelo, t'Jacht Cheles
mit den Galeon onder t'Eylant Celangh,
Coutchin mede met de Galeon Schir onder
Mampo, de: Mouchou als vlieder Amboyn
Schir met: Bogna ons Galeon onder
t'Eylant Bonoa opt alder spoedigst
ten Anchor te loopen, Eylandts op denden
plaetse volange gewagt, de tyt onder
dese Eylandt by expresse Ordre van Synne
E. Heers geordonneert of
ontboden worde

Indien opdat t'voornemen der Vlaggen
Eylandt haer Ommoy belogh de: de Heer
Opt Cracht niet
Cheles, acht de Vlaggen
de: Smeetdat bedroge, stilles gedaen
Galeyen wederom de Continuerende
vande reys op d'ander voorgenoemde Eylandts
plaetse int Ordinair voder water gehouden

Hoofd van Loeckes wedderwaerz sonder—
Synen offe nadr ladtichheyt aent stroo—
den Straet voor Lombolds Rapport sal—
wedrs gedaen, Ten Eynde syne doorduch—
tich uyt alsdr datdeyck gelt t'selve als
anders Advijs onde Loo voe die Hooftof
fygepasseerde mach tot gelt Liede en ooch
syne Edes nae der Ordre achter volgh
mach worden,

Dingen Hands Jouckers, Gerabs, Lust
offe ander dyants Hadrtuyge gemoedt dro—
felt: des noots synde de by gebroeck vander
Halouper mededer Maeht) datdeyck anckr
Liebt, de selve Vroeden, andere, en door
Gebruyp van groot en: cleyn Schut gewach
Loo ontfachlyck trachte, ematerie dat
Hedre Comen den syn H: medeter onde t'selve
t'dadtrs

Vyders op gebeurde (: adeyck wr
gestkapers) denae Jouck offe Joucker by
dely ofte meer der gemeete Schuppe offe—
Cruyp Hedre Halouper gnaems Lo Hoeren
dat Godt gedr: sal by de cooplieyde—
pertinente Jnwentarise van alle de Jnsid
Laddy goddren, Hadre Etc. Bekoorlych—
genaem en t'dr wedder comp de adn—
syn E: onde geldwert wedrz,

Ende op dat addirends dese Goetmaz
en Cruyp voorent, alle en Eyndeyt—
gewedert en Hz goddr Lot deyckr—
Ordre te Observeer dat wedrs, en dat als
Voorde Hebber onde t'gemeet dreployt
gelt det en de domicilie wort, Schuppe
Mijne Heeren die tot dien Eynde
Welcom gedaen als voor te oppedraen
en bewoen, Eyt— t'Hedre Halouper—

lbÿ al ende den ÿ deser Victorie soedan
en voortgang, t'commandeert en ook
de presentelycke gelastinge den selven Admi-
rael wel voorsz dadinge als voor
is, te beiden Erkenntenisse
ons respecteren, sulcx hem nae gnaedtgÿ
schuldige en redenen sy te doen, also
lbÿ sulcx in dese saecke toegestaen
voortz Comp.e dienstigh under te
schrijven.

Wert oock aen ÿder schippers als ook
stuÿrluÿden van gemelte schepen ende
factie voor deze presentelycke gelast,
also na: dagen: voors Anckers te
doen op raden, de tonnen t'dwaerts,
also ons bekent is dat t'der gedie[n]t inde
plaetse daer de selve sullen Anckeren
souden sÿn, en voorts
voor inde t'gene commandeert te selve
plaetse door de stuÿrluÿden al ommes
te doen diligentelyck, dewant ontrent
der gronden opportune Notitie te
nemen, ommes te selve te voorderen
gedaen comp.e bÿ gedestroffeerde aen
sÿn E. ondersaeten.

Actum Amboyna ten Casteele den 22
January 1632.

A. Cyse[n]

Jacob Outhoorn

Den dijsdagh · Nae de Middagh Dij 4e Jan:
1633.

Present d'Hr Commandeur Adriaen
Anthonisz van Dr Oppercoopman
S:t Joan Ottens op den 21ste Octobris 1632 passado
Batavia nae Lodzoo Hebben getransporteert
Cimms aldaer tot woort gaende vanden
Ontfanger der Radtdez, den Similaza
als oock de Hoor Dr van Lodzoo aen
t Dmadnz, alwaer tgecomz bydz de"
wonde dat den 40 onlest, tusschen
den ander coopman Pieter Cramm 45
en den Similaza waeden battaye, dien"
volgende d' Lorden der Radtdez mit
veelder toestadz, de tweedinge soldz
by den Similaza Hoodz ebbe, Hebbende
ontlicten by gemelte S:r Commandeur
t Dirtigt pijnwoodz gehomz, hier
Dat wedder tot het Lorden der Radtdez
pijn gebracht, den 9e January 4 d'
Indets S:r Commandeur nae Dns 8:
Ottens woone: alzijn wedder aent Lantdz
pijn afscheidz, soo ist dat op den 3:de daer
aen volgende Jaerlicks Mitsz van
S:t Cramm 45 vandoen becomz
meldende dat aldaer vedder op Rijden
domas en hoijelz waeden voor 40 valle
en dat de Ballance 0 — 45 dat is
Hebbende logis baedz 40 baden, soo gende
aen den Cramm mit mit 1 dreill
Lorden d'oock den ander Coopmas
Hoogden, soo ist dat de E: H: Gouverd
dit wandz, Radt voor stelt wat in
Dese Saken gedaen en advijsz gegeven
dient, en o — ons omt Radtdez te
Dorz voort gaen, S:t Ottens mit Compagnie
op Loodz Londs Gedommen, en Hoeten

Dcammys voorsit: op Stadhouw[er] t doorz Bou
dan of Ammz S:t Ottons, sin ander Magnadm
persoon tot hüeps hoofds bÿ wonen, dan welck
in sÿn Absentie op hoogen: alsoo dit wolz
gedaen Casu Exÿstet Word. Dde dinerz sul
Stromen, dan of S:t Dcammys —
neffens S:t Ottons op hoogen hadt spulen —
ontboden, en op Stadhouw den Magnadm —
persoon bekleet, dit dds Comp:ar soldeert —
in Absentie van S:t Ottons Kostroedrz.

Wÿder alsoo sÿn E: van Modmmys is dese
aensogt met de coroeon soÿa nae de Comp:t
t d Stedeke Ammz dds E: van gestrou,
wesende, van alle ordnade af t d —
voorsÿn, ende alsoo Woonÿ den Graengue
van Ridbot Stadtmeets, dmys wedr
geldrs als dit eidt Cattele sÿ gedaen,
eadgends ondt gedot ongedrag, dat
hem t den tÿde van de St. Gouverneur
Lucas door Backey Alÿ onder gedrongen wa
dit stuck met eoneont wands St. Gouv:r
gedaen t d stadt, dd redene" als
gedoogen van sÿn welck: Lucx
tot Stadtz Burgerecht, en ooch wz —
sÿnder woonz als mds t wedd kinder —
van dt Graengue Ridbot Stadtmeets
op Stadhouw voor sÿn Stadtz gebruÿcht. Soe
ist dat d St. Gouverneur dit wandz —
Stadts wooningh of mit bedroogle
weedrs, alsoo sÿn E: mdds op Stadhouw
mit adn gadt, Capt: Stadhouw t d con:
stronge dat d d'on Burgerecht t d Stadtz
Dwop Stadhouws noch hoofds mogen wesen
Als mds de soon van gemeets Woonÿ
in dd Stadt kinder van dt Graengue
Stadtmeets, ende t doen alsoo met
anderz to gedoogen is, van dat Backey

Aly" t' schip op syn Eygen wordt, en sonder
consent van ff: Gouverneur Lucas aen
gedraegen hadde.

Dedalsoo nu mede schepen van Batavia
geen Contantz syn afgesonde, en ons geant
wardt schrift ontbloot vindt, Insonderheyt
van spaen geset, hoe Gods segen overvloedich
mit wijn dan 1200: Cuvs Tedaes in alles
pr Lasta, Ibt de voorleden 8: Ollons 1100:
Tedaes dw al geordres op stiettes in Madyra
Ontfangen syn (waer van Arnoldus
gedenckt hebben:) mogten wederom bstadet
en alsoo de stucken alle mit vinden geset
bstadet weder, die geen ceddel ontfangen
mede mit brabe geset selve te mederen
comen, soo ist dat syn E: aen dese wandes
hadde in deliberatie hebben off mit
noodich waer ommede Raedtheer in eyge
andere handen te doen Tvalle, als sulcks
Ontleeders van dese voort te laden
gads, wandt gedinaeturen Antwerpen
soude spaens geset tot des minsten Jnt
stelt opt dunnen, Als hoogh nodich
tot des ontfanck der Raedtheer stelle
aen dese hebben, Op dat de compagnie
dien aen gaende geen schade comen
tolijden.

Dedalsoo Jan Rodenant mit mede
t'schip Medenblick van Batavia
alhier gesonden, voor Doctor dese opde
Oberrugge, den wederom Brantcorf alles
alle andere coopluijden syn tot gehoorsaem
(en: alsoo dat vereischt is:) aen syn E:
verschicht hebben, hem mede voegende
d'andere Doctor op Batavia: oppercoopman
Brantcorf mogt weder tot

gedraget, soo is dat sijn E: mijns voorstels
of Consideratien op Approbatie van de H: E
Gedeputeerde mijn Heeren in rauwe facture
hier, dan oock mijn advijs voor sijn
Edelheden,

Op alle welcke stucken sijn E: die: de
Raden der Stadt geleth hebben, te beraden
ende te overwegen, de besloten
heeft dese E: Stadt te commen alle
onluste op Lodijs voor te comen die:
E: Heeren der Majesteyt door voorsz
sijn voorstadt mest op Lodijs sal
Ontbieden ende alsdan onder toesegen
Remedie, sulcx dat van wegen voorsz
van Honnoa op ons Godts sal worden
de begeerte Op Hiltos in Absentie
van E: Otten voornt: des Compe
sullen sal worden mede,

Wijders worden die van Ridbout
Hettinghe op Hiltos comende, aen
Capt Hiltos daer van sonders met te
spreken, alsoo doch in dat andere
souden aentreffen als dat sulcx door dese
Conferentie niet geschiet soude, dat
soo t' geval mede Redes mochte geven
Comen. Item met Drumtslach te
maken dat de soon vanden Oranje
Voorn: ende de twee Heeren van
Oranje Haltmodt tot voorsz
Ladijs Behoeve te Brouw maer dese
over Rade Sinders oudt te Sweers —.

Wegens t'opnemen van seecker Somme
Spaens geldt, is te dese reste dat, Nadien
niet mogelijck is, dat de Raden
op Hiltos souden comen Entfangen.

ende mede ten manequimente van Spaengien
dat men hyer de principaelste wegen soude
sal connen in dat tot soo grooten interest
als Zeeuwen mogelijck sy: en om t'gerasen-
der nadere in tractaten, Noodigt ende
Vorderen sal worden,

Voorder dat der post voor dan Jan Rodenburg
sal zijn voor doct. de Cuper Schrijver
tot Amsterdam als voore tot
tot nadere approbatie van
de Ed: Mo: H. Gondrade.

Dus gedaen, en gesloten
Embarnaest Casteel dato ut supra.

A. Cysel
A. Ruten
Evert Hulft
Joan Ottens
Gerard Westerman
Romboutus Gerritsz

Op Maendagh, Adÿ 17 Jan: 163

Alsoo sÿn E: ons geadviseert hebben
maght toestaende, in 't lest stuck schoppen als
Jachten, sÿnde nut ons dwack 400: soedat
dit 450: Matroosen bedraecht tot gesonden —
dewÿle sonst d'oorsaecke der Redenen te dese stonde
de vruchteloose te worden, ende de Rebelle
onder dadenn te raecken, dat men —
toecomende alsdan in 't eerste worde moge
letten, 't gene des te stercker ordre dadelÿck
moet geÿcht, 't welcke Macht als blÿckt
bÿ resolutie op den 22? xbris: passado,
opdewelcke der Vroedt van Middelb: sÿn eed
tgeordonneert, alwaer de woorden waren des
noots te danckert worden, in tot noch —
toe onvruchtbaere te voorschÿn sÿn ge-
komen, soo ist dat de H: Gecommitteerde
te gelegentÿt aen die zÿde Rade voor
het oor sÿn sullen schoppen noch op
haere beste plaetse sal laden, dan —
oock denen der selver daer te vorderen
sal sÿn, die sÿ t'sÿnder comen worden
versocht op onbieden, en met de selve nae
onse macht die alsdan aen sal comen
ist voor op onse wÿse der stilte gedaen,
dan offmant alsnoch voor de hÿt sal —
consent, ende de macht mit eenich ander
te delen, te meer gesien bÿ de Jachten
Alreÿs door de Vrede ons tot gesonden
sÿn E: van Middelb: is dewÿle met
schap, van bÿe, bonnedes, stucxpoy —
en schaden onder te delen, die in alle —
gevalle tot 't Exploÿt van noode sullen
wesen.

Voorts dat sÿn E: als die van der Vroed-
schap met eenige redenen hebben gedaen

In den stuyver groot geworden mit alle
Attentaten noch tot de admiraelse Vlaendren
maer te brengen, onder tusschen alle de
Convoyers wede waerdige te bevinden, de
Capt. Ubbetsman met de Brave Jacht
nae Dons 4: a 5 soldaten van boord naer
de kust Catalonien te sonderbevel dese alle
onder dadinge langes geweers Cust dat
soo wede waert mijn als doondeyck sal
doen, te gaen voor tijt waerdige bouwen
ons mede sijn Ed. opden admiraelse te gaen
te gaen, waer het ons toe sal dadinge dan
Raedt geven sullen worden, en is mede
aen gemelts Capt. bevolen de geleydinge
van alle de plaetse soo wede als te
Coen als moeydeyck sal wesen om mede aen
goet Rapport aen ons te doen, en is
sijn Ed. mede van Meninge dat
C: a 7 daegen mede groot Convoyen
naer de Eylanden te strecken, om de
Vlieten elder te doen, die hem gedaen
lijcken Raedt te geven soude: tijt geraedt
te bouwen te belasten.

Aldus gedaen, en in gevolge van
Amboyna int Casteel Adjxvij Jan.
1633.

A. Cysel
1633
A Diemerssen
Evert Hulft
Gerard Hesterman
Balthasar Sandrecourt
Rombout Wyntje

Instructie voor den Capitein Gerardt Wettemans [illegible]

Volgens genomen Resolutie in, dato 17 January Anno 1633 is [illegible] Orangebaij op de Custe van Guiana [illegible] voor desen de Indyaenen Arawaij [illegible] andere, de Baij Galanta [illegible] naem dat sij Baij mit de Arawaij [illegible] Spaniaerden woonden aldus Caribes, [illegible] in Eltsplaetsen ongeldig is, wat tijt sij [illegible] te komen, soo sullen sij [illegible] Baij gedestineert worden [illegible] om te landt te komen, daer Baij ontboden sullen,

Voorder sal de sijn Transporteren op [illegible] de Indyaenen Hat Zoiuba die ons [illegible] ook wat te vreden want Orangebaij [illegible] geldig is, om wederom te komen [illegible] doch mocht de: in formen wederom dat Baij beneden streecken, en oft sij Baij wederum int Bosch soden comen Baij, soo mit dat Baij gedestineert souden worden ons de mogen [illegible] te landt te doen.

Ende voorder sal de sijn Transporteren op Camarin de Baij Cedens Oosten, nadien met [illegible] die van Caijlando Zeeuwsche [illegible] Conlalis die de sullen doen [illegible] mit Baij vijf twee Cedens Corocoren [illegible] van die Nacie sullen [illegible]

Voorder soe de Ingeseetenen
Arlaston dat die van Lamarin gemeet
Middelis onder Geboorlycke subiectie
subiect souden, en soo dat niet onbillick
schijnt dat onsdat van Cappron
subiect soude.

1 Die Graue Raedt van Lommedaey soe dat
aen sagen dat Radt dese voyr doen en
corrigeren tot bater Bemerck gelyck
Radt anlanck aent Lant Recht. Belast
hebben tem dat die Commissen Geoorde
Authoriteyt Betoont onder synen onder
Dadin, en dos Gouuernieurs Lant Recht

2 Voorder soe als sijn Ladtte Vinden op des
Middelis Ladtte der Stadt die dese
ment by sonder soe aen sagen dat Radt corri
geerde soude, om dont Lant Recht t
Romen verandert door die Gouuernieur
ont Boorde stille worde, Inaduntlyck dat
Radt Regens de aen staende die Maen
Gerechtmaechte.

2 Van Ladtte Staloy Dat rechte subt sijn
in praesent dorrdagen gerechtpassante
echten, met tegen Stadts dat die Ge
meynschap van Radt Slechte soude,
maer dient op memorie alsoo Staet
dat noch die niewe Corrector gemaect
soude, dat sy die van Den Radt onder
Dadin Belegghende by voor den Gebaucke
Radt, ende Corrector der pausadyen
ofte den minste den Arbeyt Beuy
sheren sy Radt met ons, onder Commis
van Faculteyts maent stille Beraet alsoo
grey godt weet dat die Commis Van
Faculteyt den Sommigh soe wel mach
Raet als te Lande Raet.

Item dat schuyn sal de schippers maken
Cammabey die Schaecke Zeeuwen, die haer
aen setten dat sy mit schuymen die syn haer
met twee corren of drie mannen als
corren in den Arangbay ende dat de
Boeren, die sy mogen, selen hoe sy segen
ende dat doen, also van haer noch van
nidmant ander ons gebiet sort dede
langer met loegens ende dyeverye als
die van Cammelouse haer doen
sullen die corren ende doen
van des mogen koopen, ende
aen Arangbays sal haer niet gebreken
Doch behoeren sy tot twee Arangbays
de ene trecke dat ander voor als
corren gangbays

Item van Cammelouse sal de aen segen
dat haer met twee corren
gaen mit haer, haer tonnen
sy haer selfs ladden, moegen sy:
ladden sy niet, al of dan haer syen
laden sullen, dat onse ingesetenen is
haer oirbaer. Dat ons niemant is
haer in onse Dyenst trecke sy of
haer in onse Dyenst doen maer gehen
dat alle de Christen doen maer gehen
mogen laten.

Item van Cammelouse sal de segen naer
Haya ordinarys van haer twee corren
niet betoonen, sy houden ons gemeen
"doen Hollandt van dese landen goede
vrientschap maer mogen haer aen bren
tuygen gebreken dat sy naer alle gepaerdt
doch meer goet gelt dan sy.

Item van Haya sal de segen naer Baldya

Bogem absonde den Oudeman mede Koopt
van Haya tgelden Hynde onder dadem drie
Haya dese Colooy mit Arangh bady van-
Brandt t exangadyn

2 Item Balthasar Cesis nade Albertus
Brongs Oedsbuds onder dadem vande
aran Jammelouse goldes inde Koopt
van Haya dese moolen ende medt
voordt dat medt twee Corrocoes Compa-
nie sulcx sy gemeeselyden dese Brouns
alsoverich mag dadevan Spruchdt Landts

1 Item Albertus sult ytoy Pinade Haya
Bogdon ende wedelen Oudeman sult-
Bolaert dat de Corrocor van gadyn

1 Item Haya nade Hyna die gelycks —
Corrocor als die van Haya moolen vader
sulcx sy soo arde als d'andere mae ghinck
syn

Op dese aenstaende Oudemans gedaente
Hynde sal de dewoyse dese om de Cuise —
Brandeguay ende Hattisbaude te spreden
Die troy godt wilde wel in syne Oudeman
te gaede Bespreken, we kan medt dem onde
Logen of Hmoysdych soude dese
Dat medt alle de Belissimas Hat syn de
1 t' gebreght van Tibor Baltasmolen Car-
ugaert gnamé, om te dsix of Lacy de
Belissimas in dese grieuster, die saude dat
soo arde als ons hier bindelyck syn, —
Hatsoes medelier kenne Albertus
oochaade godt dat by mit Corrocor
of Lasde onde Hdquam dat de
principael Brandeguady
Kenbaet

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Dl sult alsdr Heirsinas dadr rid dadr
Entrdut adsdgr dat ons adugonadn is
eh lby ons Abej't hebb, oind do fictoris dis
sj ydgdns do Rdgdris Roonlo ydl at ydbb
bdedt fictoris bej modus Vrolen sock
dat bej ydboort hebb do stonjt is sj van
dis van Hspa dis hadr vandr bondr lorsr
dmgs dodt ydslads hebb, sodt mogd
bdadr bej bdeldn, dr de dat hdsdrs maes
bddtrom bdrsbarts gan, dis sod
ydsn outous voor d' Heirsinas ydd
Bredtz

Soorbamn dr ep Hatthaus sjt brou
dadr in forundr bddydns dr stant van
Libot Hattum dis bej bdkt ons bis,
tot ons lodt bddrs dat dr Orangnas
bloomj dodt sjdt is, sodat in al d dis
stadt dadr tdgn, of midt, madridn
hadn, soo sjlex sondr sonddrdins ydldt
ydsjdn konds, dat ddrsbarts timdt
on tdsjs of dr dddtdrdndr nboondr
bddrom at eamn, dr dadr ndgdrj
Bginnz tdmadtz. Dibsan dsfattindt
fulmar handt mouns mit dr amn
Blaatz bardbarts tdkomt, dnsbar
Dat sj sjlex dbt dadr Eigsn motwdl
dadr dr p: fauls van sjlex sonds
jmandt, mdt dadr corroct ydrdt
Komsbordz.

Soose op Libot Hattindts stont
sult d bdde Informdrs of dadr langs
d Lnet Bockbarts opj ddin ydd bdde
tnj ydspalt dt is, sjlex op Hayj
Bock ondr stadt sult, dr bdde bapotdtdd
Blaatz, dat dadr op godt dd ydbdt
Hdnomn bbort, dr dat ons dadr bas

Den 1ste dagh Aprilis 1633

Gedruckt door Gerrit van de Graeff Graefboom van datto op de Hoogt van t'Strijp by de Gouda

Het Banda onnoodigh gedacht, alsoo sulcx
machtich gheweest van hier te kunnen uytmaken

Des datums den Capt. Westerman sulcken
schrijven bij denselven de Corrocorus alle
vel doen bleek maeckt, en wat daer uyt
selven bij den woorden alle gedruckt sijn, sonder
dese woorden verder te proeven, hadde denselven
ordineert: dat alsoo wanneer sulcx bij den tot
tot tijt sij ons bode worden, bij dien dat sulcx
sijnde dat soo danigen predicis Corrocorus
ofte ander waerachtige ende bode, daer
in dese andere dingen te spreken soude
laden, van gelijcken dat bij boven
met sijn Orangbay tot op Lobo sou
voeren, en voort bevolen dat sij voort met
hare Corrocorus tusschen ende 6: a 7:
voorts predicis aenstellen de laden wijders
om met de gedreven gewelt met de
selve gewenden tot pangayn.

Des alsoo met dese voorgaende boot
wat te gekomen is, dan per soon van
Nicolaes Coke voor alle sijn daer
met alle de eylanden van Banda gedaen
sijns leven en doch ons alle gemoet sulcx
bekent is, en dat alsoo hier licht bij
wert tot dese stadt soude komen te vallen
soo wordt door de E. Heer Generael ende
en dese raedt Cardes Cenodias gedacht
tot voor komende van noodes ontbij
dese steden bij Corrocorus op t eijlandt
Rosengain binnen voet met te stimmen
en hem tot ontbiedinge van symen

Hinderwinden den 19 maÿ alt vermuthl
Dom[inica] Cantate Salve Admittor —

Ausgegeben Ein gd Resolution Amb:
mt Calsten Datum vt Supra —

Eyssele
2633

Antonischer
Ernst Hülsse

Hans Jorg Lutzmann
Balthasar Landacker
Jacob Christian

Rombout Gerritz

Op Saturdagh Adij 12en Febr 1683 —

Naedemael alhier op den 9en deser maent Febr:
de Heer Commissaris Anthonij van der Heijden
met de schepen t' Jacht Grootebroeck ende
Macassar aen't Casteel gearriveert sij, wesende mede
noch twee van sijne vloote, te weeten, buyten —
en t' Jacht Bergius outeent Stoltas ende Adijl
de welcke alle staende aen't Casteel gebracht
worden, met bevangende op dien der gemelte schepen
so. sedert en voorder alles van schoon Croots volck
sijn. ~~[illegible]~~ de E: H: Gouverneur (: de welcke op den
6en deser met de groote Corvette [illegible] Cont-
de H: Commandeur Adriaen Anthonij ende
de Gouverneurs Uitte inde Eylanden te doen, op den 11en
deser maent des nae Middaghs alhier aen't Casteel
weder gearriveert sijnde, dienvolgende sijn E: op
den 12en dito van den Raeds vergadert te doen —
beroepen, ende hoeghwaldter de Missive ende
Ordres van de E: H: Generale te morgen sijn —
Alwaer doge de E: H: Commissaris voornt: —
deselve in vergaderinge sijn voorgehouden die —
gelesen hebbende, bevinden soo der Heeren meesters
als mede de E: H: Generael Ampeles Ordres —
te wesen, om deselve als mede de vorige macht
van schepen en volck in desember voorleden hier
gearriveert, de macht toe gesonden te sijn, ende
te weeren der Nagelen aen alle Indiaensche —
en andere Natien Crachtigh met geweldt te —
beletten, den gemelte die volgens de gemaeckte
Contracten haer betoorlijck Sauvegarde —
de predestert hebben, vijantlijck met geweldt
aen te tasten, haere Nagele boomen om —
te hacken ende te extirperen, en in andere —
Bewerdelinge die ons in dese quartieren gants —
schaddelijck sijn, soo dat wij hebben te maecken
dat ~~al~~ mede den snijden Nagele handel —
bij de Compa: ende geen andere Natie gewoon
ende geconntinueert moeten te werden,

tot weeckes lotgeld ubt Roodmus bÿ dē: stedrz mett
den voercomē resolutie genomen is Omme hier eddiri
lÿck in dese quartiers alles Moetens ons zz Edgnams
macht onder te sonder, Opdat zz mael van desē —
moorsche troop als ander Obstinate onderdanen
en dese stadelÿckes Raedge en wonders gehÿ wort sÿns
baedz: in dese quartiers wandt Jaerlicxes de extraordinary
groote last tot weÿt baer Autoreÿt dÿt aenzie —
met middel ont laet te maintineren, de redgotie
in den Cotder en Flocisanter staet soe stoet
mocht worden, tot weldeer tÿdts te: ff: te onder-
houdē voor Rest dis van stadelonez Labinaels —
en ander baedz bÿ geldez plaet adutaetz —
de selve op t'redyneret soo te laet werden te:
baedz Raedge Roome al Omme te dispriven
als onder dengodt bedÿt met dese ordonnantie
fully comez te worden bedragē.

Den raedt dis van stza onder baedz verdere moddez
gnedeboorsaemz: met de meerts aen sÿn lyeden
soo te staet te: sÿ nogtans ander ons onder
danez in tod comende baet als ÿet connen —
onderlaetz gnÿtz mogen, Als midz tot wede —
staet dese Comte: laetez, in Landa dis van —
stram Laet met ÿet middelen macht aen 1 de-
taetz, dese plaetes van de verdedigez de weder
ons daet dese met woorden en met swoerd der
Raedge sÿn staedelych sÿn soo te spÿ wort
dat alzz in dese quartiez als in Landa de Comte:
ÿdem swaerdragen aen aen gadus mogen onder
Comz.

Voordrop bÿ sÿn e: indt dis wandz raedt gedt ÿdroedz
en ÿdaerstaet is Correctelÿck dat mz de macht com
van soldatz als Natuz te stedelÿck te dyen te
middel sal maeken wederdiz te doen, indt selve —
de Corrector soo pant Castele als ubt de Landz —
en wandt sÿnt stram baet rondt dese stadez
en wandt Edgnams — Raetz ÿdt se locht mede
te nemz, als omme de Victuaele, Amonitie —
van Oorlogz, indt welck te wederzÿn van noode soe
wedt, en ons volgens den last van de: ff: Gene:
op dis van stadelonez Labinaels als andere baedz

wegens t'ouden loonder van onse Sloopers onder soete
Stroobaardeade hoog Hoedaeh, om: dat d'lijcke op onse
pallaes soo voort t'Palleis als op andere plaets t'stadts
ordre onse gebroede saem krijt comt daer dese dit
alles tot voor van Heer en Actuaelis bedryf.

Item dese dat mr de Lecht van Sdram Laet soo lange
sal niet stellen tot dat hij voor gemelt is vergolyt —
tegens dit van Hodeons Labinale - - - sal wesen
ordrugt dewijl dmagt niet dunt gebroecke —
maer dijt sal voort bij den ander t'dreijen mit
andere gelts gemaeckes soo op Hodeons als op
Sdram Laet for brandt sneeuw wesen mot
ent Brue van onse Vjands des Spaenlers Moor
en: ontroerders der Staeten.

Voorder also den persoon van s: Joan Oetens opper
coopman onder de comptoire Lodge in Stilten
Door d'E: Hr Gondrase gedaen wert sijn
van hier op t'Brecke, om mr d'E: Hr Commissaris
voorent: naer de Monloirgnes t'dselve in alsoo
voor President gebruijckt t'gerechte, soo ist dat
gemelte s: Oetens ende in Vergaderinge voor —
bront de wijle de Comptoire Lodge in Stilten
bij den op synne last staet, ende voerens t'ordon
gebruijcke de redgot in Boecke op Skrijng deser
t'sloots wesen; Godt waerde dat op Lodge —
t'selfste van des Lands: de Heer ende Coninck
Coopman s: Pieter Hanninge in Stilten
aenden ouder Coopman Jan vander Vrooge —
gestaen soorders en op gedaen wert, Ommme
dem van dij de de Comptoire t'gerechte ontlaet —

Waer op gevolgt dat is dat mr s: Oetens volgende
de Order van d'E: Hr Gondrase met d'E: Hr Commis,
varius voor de Monloirgnes sal Lodge Steede
in s: Laureins van Middelbourg (: t'gene in voorgaende
Coopman op t'Jacht gerooden Broecke :) aen Oost
de Stilten sal wesen gedaen, aenden voorschr
Heer Transport van de Compagnie, dat
sal wesen gedaen gelijck op t'laet deser maeght
Verstaen van t'Comptoir Lodge op Stilten
en ook op gedaen sal wesen.

Wyders also de Vrydagh geleverde in Ceylon
ende meest in 't werck syn en Luyden noodigh
waren, voor alder meest de Honigh ende Arack
de selve in dese Compagnie schips geladen wirdt
Afgekort werden, Ende dat de Comp.e dierhalven
gehouden sy den schade te Vergoeden &c

Voorts is 't noodigh dat in dese Jacht dienst
voor Ceylon soo doen ancken Omme de vrydagh
en de Vrydagh van Laridego de eerste
in ordre, van gelijcke grootte Arack voort
Hollandt en de Vrydagh alder meest in 't
ordre, Medecke Jacht de
twee soldaten van
dese selle ontlasten, die sy op 't Jonck
dese selle ontlasten, als wanneer Medecke van-
dese ingeladen, als wanneer
Lodewijck Strooch sal syn, dese op selle ende voort
met Medecke schip d'E. Ottens suyck ontrent Ceylon
van Mallabar by de Honigh sal laden, ende
van

Dese gesonden persoon van S.t Lucas sal Labor
Coen d'E. H.r Gondrade als wanneer 't schip
Comm.s Comberje van Out Hoorn provisionele
Fiscaal tot Jaffanapatnam, en wirdt als Absent
Fiscaal van Amboyna gebruyckt te worden
Offmits volgens syne E.e Last den selven dese
de Visitatie en gemelte Out Hoorn naer
de Orders van d'E. H.r Gondrade met d'E. H.r
Commissarius stadt Hoinde laden stracks

Op 't wederk. daerselfde is dese persoon van
Cornelis Fabor volgens d'Orders van syn E.
Fiscaal Amptt en gedraagen sal worden, de
Cornelis van Out Hoorn (: die d'E. Heer Hoinde
by provisionele bedient staet :) Voorts
d'Orders van d'E. H.r Gondrade met d'E. H.r
Commissarius te exacte sien sullen.

Sullen by d'E. H.r Ant. Hoinde stadt Hoinde
de Commandeur Hom van d'E. H.r Gondrade
gelaedt, d'E. H.r Gonderdinr Gysels in
gaddinge onder gedaen, en bedden dese
voor soodanige in alder voorderlijcx by 't gedestineerde
als Raden d'Ed. syn E. persoon bedden wellen Erkennen
met bedienst syn E. in alles behoorlijcken
sullen worden.

Hort mede goet gevonden den Coopman Adriaen de Groot (: tegenwoordich op't Slot Loevestein :) tot wedder Reden een Lant te doen kommen, omme hier nae't Vaderlant te keeren, in plaets gequetst den selven soude worden gebruijckt.

Ook is by de E: Hh: Commissarissen voorts: voorgedragen d'Heer van sijn E: te weeten dese Compagnie het eenige Schuldig te worden alsoo onder Schijn den Vrijheyt, Inlanders als Vreemde die merckelijcke Somme gelden den gene van sijne Vrienden tot Rotterdam aen te maenen, hij versoeckende van Rotterdam met dese te doen komen te verschijnen voor de Vaders tot des Compagnies ontlastinge spoedigh te worden.

Soo ist dat nae te gissen want voor eenige middelen gedacht sijn den selven aen de Compagnie schuldigh sijn door Goods t'doen aenslaen Omme tot een middel Maniere Satisfactie te voor den Heere's Staets te komen heeft de Vergaderinge voorgenoemt geresolveert Amst: Int Casteel Datum Vt supra

A: Cijsel
633

A Heuvel

A Antonisz

Evert Hulft

Haec Jo: Ens Herman

M. Trombout

Op Dinsdagh den 22ste 8bre 1633

Wesp Hr Secretaris op den 12de deser maent
is gedeputeert ons met de gedeputeerde stoneste
op Altmo deser maent van hier nae Stod-
lingen te vervoegen, Synde alsdan de voor-
genoemde saecke te Breichten, set dat hyn
Ed: in dit Rhandt Raedt gaet winnen te
plaetse voornt: tot den achten Octobre te
Schijnen, den Rhyant int Rauwen den Breuchs
Wadt de Rhoomp soo vele als Rhuck-
den te doen als moglijck sal wesen, Als-
wanneer ons gedeputeerden alwaer dit den
den voorn Stadt by deser weer Aggeyt, —
Rudt dese Hr: Commissarius staen stunde
met de voorn: macht den Rhandt-
schapen, de welcke sich op den 10 April van
Rhando onder seyl sal moeten tonen, en
ons als boven voor Staijn by comen —
en als dan gedeputeerden de Jacht op
Stram Laut by den Rhandt nemen.

Voorder de Jachten Groot Broeck Rudt
Rudmer dit voor op Edewerdt en gedeputeerden
hyn Synde de Rhadt der van Stadt —
Loodregio en Boven met de Rudt weder
als nu Rudt gedeputeerden nae dat de
Raedt selfs in genomen sullen, of
de noodt te Eijsch, te noden Eidmit-
den voorn Brem, en gewoon Brieff voor-
Staij tot noch der Beden —

Voorder van Outzoon Alle tout dit
de weeder hier Rhandt tyt t Amt van
sijn cede provisionele Raedt gedurende
Gedurens Rudt t Rhandt door de Hr:
Gendraet als nu de persoon van Corneles

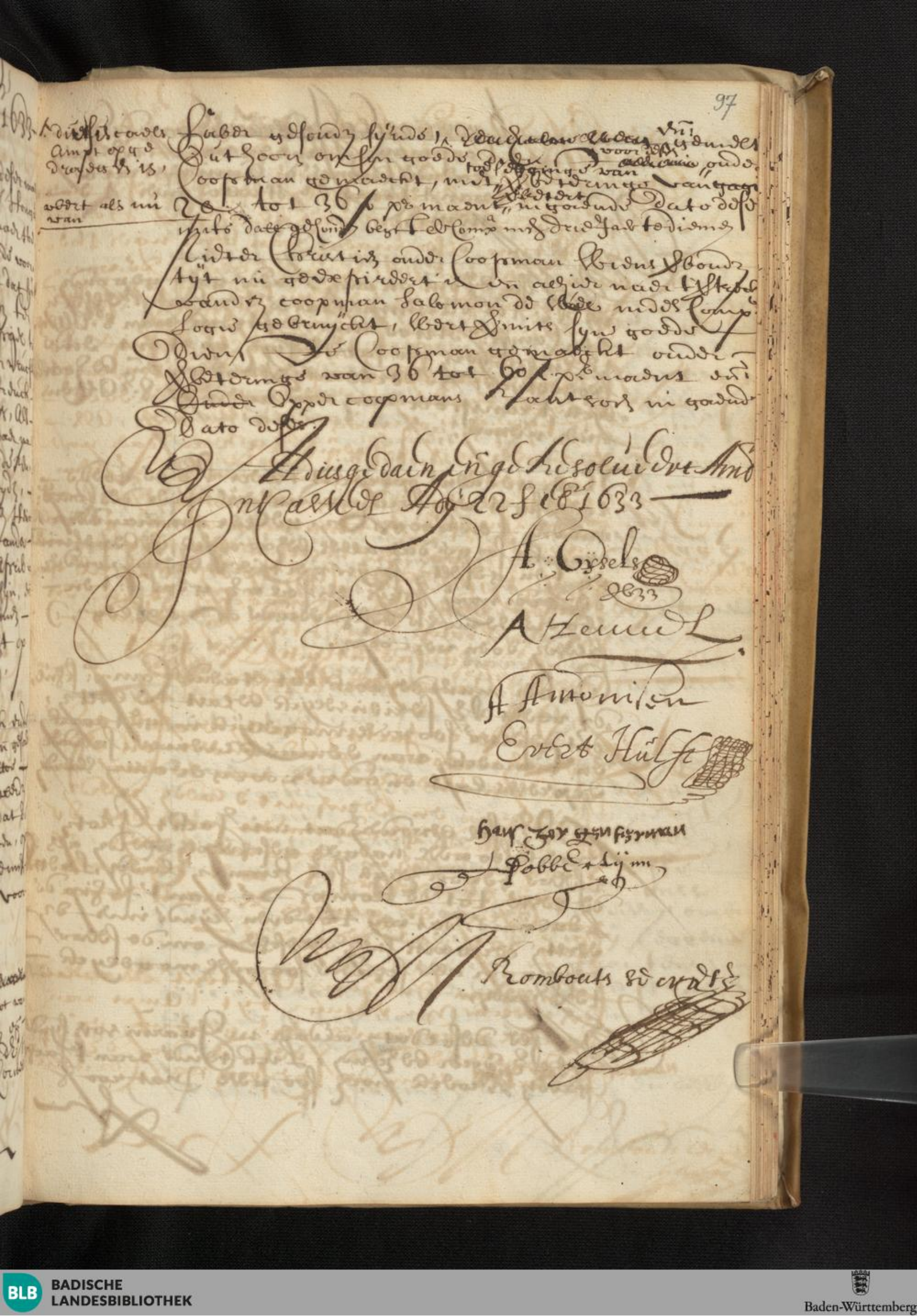

Provisionele Instructie voor den
Coopman Jacobus van Muyderhaij
Gecommitteerde bij de Admiraliteyt
van 't Comptoir Hirtos onder A.
nomen.

Also bij ons en onze Raden goet gevonden
is de Ed. tot de administratie der Compe: saken in
den Compe: Hirtos mits 't afsterven van S. Ellis
den Compe: Hirtos mits 't afsterven van S. Ellis
te employeren soo laden, lossen op 't ons duns
goedkeyck sal voorcomen, sal hij sich in 't voor"
"bij 't transport van voornoemde S. Ellis
onder nemen.

Naer sijn aencomst sal hij de goede
toesicht en voorsienigheyt onder des Compe:
minders en knechten, die commandeeren,
draghen voor dat alle behoorlijck gedisciplineert
en in 't stelt prijs werdigt werde, onder
de ordinarij straffen en soo 't noot sal (:in-
dien de minder bestaanders of 't geval :)
selfs doen voorcomen.

Sal hij inne dienen het Staedts Compe: schip,
de goede Hoop genaemt, als 't selve,
dat dese soude moghelijck in 't voorby
en 't macht van den vijandt verdwijnen, soude
dese selve last en orders voor sijn comen gegeven

Sal hij sich verders dat uit Jacht Groot
Broeck soo veel nodigh gebeuren werden als
't selve gevoeglijck sal kunnen laden, Ladden
de eerste tot de stomper en van 't leste de
laetste, dat wij tot dien fijnde met der-
selver voorsz schip gesonden om de selve
aldaer voor alle gevaer soo veel moghelijck
te bewaren,

Als dese aldaer in Ghearin sullen
sijn sal hij door Gods, Lieden van 't Jacht
Groot Broeck soo veel 't nat voor

als tot welcomm Stadthouder wordt loopen
noodich sijn achter de weeken als voren
voor rein dito saecken sijn doen Hoogen.

Ende also bij Ons ons aengebraven Depleit
mit de similare voor ware Luijden —
in de opponden Borlooz moegen comen te
Zwaell, die sijn oock op Ons ander Comptoir
Apparent dijen sal treckten te werden, voor
elck als op de Hooge Raet Stadthou
gode weecken te houden, de wordt alle naeghe
te bedroeglicke tijt te doen gaen, ende —
gene Wedenden, onder wat protest Schelen
moegen wordt bij weeken Binnen Deventer te
Administeren ons des Comptoirs midden in Loo in
voor alle ongelicke te verdedigen —.

Item in weeonders sal de Stadthou —
gode Drinkstraep in Ons Hijs onder —
houden als accijt bij Raet in weeken ons "
gunst mitsdijen in alle Tabbe Stoonen
voor wie sij selven met de in exportatie wande
neder landen nat is sal kennen gebruijken doch
Selven gebruicken worden: sal wij Ons
Autoriteijt daer tegens stellen.

Wegens ons aengebraven Depleit sal de
de in weeonders gene Tradeijken als Linnen
gut wij nicht tegens die van Loozen offe
Laden Corpen van sints sijn te attenderen,
en waer sij ons Ampts Ridder offe —
Borgaden daer toe noden, waer buijten
Dellegijm Jurdijcte daer toe sonder, ende
van Stadtlooze Tabinale en bij Raeden
Corpen, als sijnde Publijcke in saken tuijs —
der contracten nae Behoore te stellen
te meer sij tot noch toe niet alle Wandele
aen ons Hoogen gedaen

Op alle de pointsieringe der Stede en Dellegijm

Maendagh Adij 23 May 1633

Alsoo de E. Hr. Gouverneur Gysels wegen
gens de Ordre van den E: Heer Generael
met de tegenwoordige alhier gecomen
nachten [illegible] ons de Hongi vander Corcorren
op 26 Februarij vant Casteel is vertrocken
om t'rasen der Nagelen en de [illegible]
vaertuych te verwonderen, gelijck oock
geschiedt is volgens d'Ordre van syn E:
op Ceram Lant en Warnamma, sulcx
dat naer verrichter saecke, Godt loff
op 19 May aent Casteel in salvo syn ge-
arriveert, soo is dat syn E: op heden de
die van de Raede heeft beroepen om alles
conform d'Ordre van syn E: uyt Ambon
te executeren soo veel des Comp.es
staet als tegenwoordig sal connen
lyden te betrachten.

Naerdat hebben E: voor eerst goet gevonden
hebben de schepen Groot en Cleyn [illegible] de
[illegible] (: [illegible] met haere [illegible]
[illegible] volgens den Last van de E: Hr. Gen:
al onder gecomen syn geschickt om [illegible]
gebreck te hebben (t'welck mitsdien
lange en duerigen tocht vertimmert is) in
alle haest [illegible] en haere [illegible]
en gaende [illegible] naer Batavia te [illegible]
de selve ordonneren soo [illegible] mogelyck haere
bij malcanderen te houden, op dat de Comp.e aen
[illegible] van dese [illegible] [illegible] schepen
[illegible] te [illegible], met [illegible] de [illegible]
van Cambello en te ontbieden den [illegible]
wegens syn E: [illegible] naer Ballombaam
syn [illegible] doen [illegible].

Voorders alsoo ons voor gewis bericht [illegible] op
Mampo [illegible] [illegible] [illegible]
Jonckers syn [illegible] sulcx door die van
[illegible] geaffirmeert wort die [illegible]
[illegible] hebben [illegible], [illegible] van

Ommedat de Heeren Staten Generael, ofte Commissaris
vanden, staende den Comptoire van der Amsterdamsche
[illegible] Godt gedanckt, dat sonder schade van
't Fram Land [illegible] alsoo daer onder in de Jonas
Kinder sijn, dat onse Ambassadeur [illegible] Coopen
in dat hof den Heere daer voor wesende bidden
de Majesteyt Gonst selve bleyven.

Doch dat men de andere Lijnen met 't Jacht Sonbeeck
van Calis als in gebracht onder de soldaten de
matroosse [illegible] daer de schuyt onder [illegible]
mogelijcke waerschouwinge op de Heeren staten
treyden. Item oock aende Ambassadeur broot 1
groot broot [illegible] 1 diverse den Coopen gelijck
sijn den [illegible] geschreven geven
Ommesdesen in allen voor waerende saecken
te doen t'Amsterdam.

Voorgedane [illegible] gi resolveert Amst:
[illegible] Datum vt supra

A. Cysels
1633

A Heemskerck

A Antonissen

Jan Ottins

Evert Hulft

Cornelis Faber

I. Rombouts Secr.

Den vrÿ dagh Adÿ 27e: Maÿ Ao 1633 ——

Alsoo de schepen die Jacht[en] alreÿdt voor Oost[en]
Oostwÿsch Zeeuwts gebonden waren, de Dolphÿn
[illegible] de wanden raadt voor dienstigh
is noodigh sonder sÿn middelaer dienst
Oost met spoet voor Texel te [illegible]
te Vlaenderen, Ende dat daer[en]t' schrÿven
van de Staten Generaal en t' Collegie der Admi-
te Amsterdam, Dan oock t' [illegible]
Roosen in Zeelandt en elsinder dat hÿ regt-
voor sÿn maatt dat is dat hÿ dadelÿck met
spoet mogelÿck derwaerts.

Dat op by Raadt Ende Gedeputeerden die ge-
arriveert sÿn als noch sÿne Ed[elheden] by de
Raadt te vernemen dat men het proviant
soude nadere Ordre hebben, soo wierden
te preparatien gemaeckt de schepen in alle voor-
vallen te mogen gebruÿcken, tot welcken
Ende oock Godt zÿne Z: A: Heeren te
Rade sende voorbaet te laden schuÿten
voorts dat dienaengaende soude ons opt' dun Ÿ
te Alkmaer te verwachten.

Is alsoo t' Jacht de Arnhoÿna Gantsch Lock
[illegible] dienst soo als
dat sÿne Ed[elheden] dienaengaende [illegible]
de Comp[agnie] dienstigh sal sÿn te
ontlasten aen [illegible] Jacht te Vlaenderen dan
off Texel voor de Oost- weder [illegible] Jacht
aen de Boeÿ te Vlissingen, Dat op [illegible]
[illegible] met [illegible] t' naeuw[illegible] van
[illegible] Maetrosen, de Jacht met vele
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Item alsoo t' Jacht de Leeuwendoorn [illegible]
Lock synde met [illegible] van [illegible]
Comp[agnie] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

sal comen doen; Ock dat voors Jacobs sonder
vrij groots Costs voor de Compe. Liber met Laud
met sal sijn 1 stoelpas, die also gemeets sal komen
te werden by attestatie ofte Cedy de Comp. pro don-
dersteunt sonder gestaets; Acto C.d Lant Rud
aen de weal gestadet en de sloopt stort, soo
wel dat staet C. Adris Franc. Letzpoors mede
gaet comen onder weegen hebbe, en soo des seeps
staende sal men gemeet sal zijn, 1 stoen
soude aen de weal 1 stade en de sloopt. —

Voor de also dames soldat de sin Cledyen —
dat voors geschiedt sal op den Cocht sijn de we —
sloet, daer de voors Cocht aen staet nade —
gelegent by't mocht voors Strecht, soo
God gewonde om gemeets geschiedt de sees
AD Accomody soo wel tot staet noodruft
noodig sal sijn.

Item dat men de Heeren dy" de ordris de selve
Brugge nade gewoonte sal geven dy es sy"
den Burgt nade voorsz met meer als 1000 ℔: De selve
Colonen met lagen 1 stadts voor dese alt sy"
Dijcken staende gedenckers sal 1 sijn
en de sees in 1 oppen staet sal stoen
en met op staen.

Item dat mede den priveen van Laurens van
Middelboro den voorsz Cochs dienst tyt sijn
leden van Zee te Groot en Cleen en Cluet
en de Comptoir Stadthouder voor Coopman
geseght, wie welcom sijn de qualiteyt van
Coopman gegeven de Cloet en Garen
van 30 tot 60 st: maent oppre Coopmans
Cant soos tot sijn de Priviatie van sijn verband
in goeden verstande van dat en Land
gestaen is.

Item mede God gewonde om Cledyen leden
de redenen van Lijmen Landt Coppe
gewed tens Coopman op t' Comptoir Stadthou

Satcrdagh Adÿ 28: Maÿ 1633

Gemerckt doe de Hr Ghendrode, den Erwaerd
Godt Salich de Domm Petrus Hurinus, Pastoor
Ghesondz, Ommes Cloÿlick Cranghelmin den
Rÿden ot [illegible] Alsoders op doe wt Frans
aen dis tzaen Salonl, Sanctus, Sosodoes Hatti
Sanctus Andreas ondusen, de sijn Schepladers
ons alzijn nawt Ghelden als voer Bÿ dese Hr
Gouverneur als dis tzaen Rade doe Ordel
dat weder, de Ordel de mest tzuchtig te
doen sÿn verdonti te doen. Ommes met
Ordel as de mannes, de alle mogelyck
middel sneex met weder te doen, Als dat
dese onwedende Hÿden den Gode te Ghevoegt
sÿnde, Ock dat Commissie Stadt in dese gheorte
tot den Gelde de Waerdstant gheÿnwedt
Ghebracht, Hat ordre lodet is Moordom
onder druct sÿnt Ghedÿ moegts weder

Voert dat op dinÿdz nest in sÿn Ed: ordre
dem is sÿn Broder D: Hendrick gins de
D: Jobannes Hoomerde, Ommes voegt
den Last wandt Ed: Hr Ghendrave, Raet advis
met dem, op dat sÿn Ed: Godes middelen
den Godes aen tzaen nemende, sodes met
Godt Hat sÿnde Ghedaen te tzaen Ed
daer op moegen voegen, Welcke daer by
Raet met eanes, de Gedde oÿn tzoo Ed,
en Ghemerckt de ongelde ghent dÿs de Stadt
int Ghebreck daer Ghemeets Alsoders daer
ont Bondz, oock dat de Stad met alder ernst
zant te tzien en Ghelooft noch Ghen Kommer
hebben, en Raet daer op te Staen Ghelde
(soo de Commissie Ghedaen dat Ordel) mest
dese nerbet moeder om as met sÿn de
ons dis tzaen Salonl Cont[illegible] Raet Be
loo[illegible]s, dem is maende Ghelde ach
Ed: Hr Ghendrave Ghedaen (soo Ghesegt
Hebt sÿn ac[illegible] Ghedaen) Raet onder
de Ghemelde Beÿden. Ock dooe dy

Donderdagh Dy 30e May 1633

Quam Jacht de Sleutel de Bode, naer Baldivia gesonden om sijn Edele Hoocheyt te Batavia te comen versoecken, is den onderkoopman Pieter Pieters de weder mede gebracht van Batavia, Hedensdaechs avonds gecomen, mit ordre dat wij alle Landen geen proviant, dan alleen voor dry maenden, mit uijtsonderinge van Bantam, dewijle de Compe schepen voor de Custe van Java leggen, ende Pieter Pieters mit de Jacht Bantam mede naer Batavia gesonden is, ende dat de Rayjt als gestaect en gedreven mit Loot

Het Bevoorderingh der Compe saecken, soodanigh is ons uijt Cylandt, alwaer de Capitein Jan Thomasz voor is, goet bericht mochte worden, en der Compe dienst bevoorlijcken te sijn, voorders bevonden, te goet te vinden den onderkoopman, Cornelis van Rijt hoors alsnoch te gaen, dat te gebeuren den eersten Edelmans sijns soons plaetse advise te doen op Heinom te sijnen huijse, als men alle voorraedt der saecken der Compe daer toe sal vinden.

Voorders also van de Major Coopman ten Comptoire Banquis buijs Bengis gedacht, aldaer der selver overleden ende lest is, uijts den onderkoopman Jan Vander Voort bij provisie en dadt gedaen, is goet gevonden den selven onder Compe Assaijer tot Jambi te verschrijven te overdragen ende aldaer sijne plaetse te bekleden.

Instructie voor de Officieren van 't Jacht de Craeue gaende van hier noordt Baloubaan

Volgens Resolutie, onse Laetste Ordre van de E: Heeren Bewindhebberen van de Generale Vereenichde Nederlantsche Provincien, gaen, naer Baloubaan tot proviste van onse voor Batavia noodige schepen, dat gelieft, soo wij hier onse Schepen volladen, onse Vlaggie voor Schip te hijsen, ende met de eerste goede wint te gaen zeijlen naer voorschreven Baloubaan,

Aen hier gecomen, ende 't Eijland Bouton gepasseert sijnde, sal het ons bedunchen goet te sijn, hoe wij voor de stadt, om Bijnaija te leggen, ende de patrinbetjes omte koopen, also ons bevolen is, waer wij dan alsdan best sijn voorder te helpen, als nader bij de patrin ordre, van dato de Edele Heer Jacob Couwen ondertecent

Sal 't de stadt goede weder, ende voorspoedige bevinden, altijt wel nae sijnen gemacke nae Capoen langes 't smalste patrin oosten, middelwaerts, met 't modt, als men 't Jacht wel bestiert

Mogte ons eenige Eijlandt Schepen, die: dreigen te ontmoeten, sal alsdan de beste dadelijcke middelen, met Canon Schooten, Musquet en Cardoes, mit advijsinge van de diepte, ende gronden, voorsichtigh gebruijcken, ende 't schip, met alle voorsichtigheijt, ende Crijgs wijse gouverneren, ende de E: Heeren Commandeurs, ofte Schipper E: gelaten ordre prompt nae comen.

De E: Commandeurs sal alle goede ende

Aan ons boord: Wonstbaers d: 1. lieden, die mede
den 15 deser hier aan broor gedient Doyaers —

Actum Int Casteel Amboyna Adyo
May Ao no 1683 —

A. Cysel

633

A: van Hemert

Op Maendagh 8ber 6: Jany 1633

Was d'maede by Informatie hy's Prochs ouer
hoop der stadt ons dadelick by den Gimnaza
Arbeyt beleyt, gedyeht by van andr. Persons
inddroon, dat op Ascanio de stuyx
Jonche, soo Manalabes, als Maldy syn gd
arriveert, d'voodacht inds Vonders, dan
d's Dingdy des auonts, mi Jonet door
d's R: St: Gouuerneur die gedoopt, op
gedaet syn, inds daer d's Vrydagmis t'or
Vlaer plaets by d'mil woonders Ascht
Inwoners Anny d'Vrydy noch mi Jonet
Abdemis opgedoopt daer, Cock Brijt
Ascht Vader Om trent Jonche to Ascht
Vonderlicht gemaeckt, dus opds Ct'lijo
aent Strant daer inds Ascht, ooch dat
ve des soo d'minsquots, soo op Ghelinda
soom boogs, by daer boogs, daer niet to bi
sluyt in sy dat Ascht maeckt, syn V: mr
d' t'gedinsvoordigs macht daer voll ouer
Gsoocht, soo ist dat d's St: Gouuerneur
dis vands Raeds m'd'Ghibrat ie gedaen
Vat in dese saeckes tot dos compe mdert
Dinres by d'Brandt gnomen dient, Ende ouer
Vuydtsvoordigs macht Bestant acht
om d'selue mit gedroet vand aerde to Vry
soo mi di ons dan door Ascht niet
van d'mes Jacht, ende Coude in voor
waerd der Galioen, d'selue Vlaet vand at
Monsos to Atrecht, ende Compe: gen na
toe ont woort by d'Vrede syn V:
in d'is vand'n Vende ondr. aogh Gsoch:
Conside ooch soo nodigs d'ordinaris
voor d'Compe, gemaect Atrondsems by
in Vaer Vaertuyg t'onder gebracht
Vinde Ooch Verl. ons voeck, soo wel

de soldaten, als Matroos swaark sijn, indien noch eenige
sonderlinge behoeftigen voor handen, die alsdan
comptoirs gelooven sullen, die alsdan
met hare 250 lappen nijt connen maken
mit welcke niet gedaen is, dan sal aen hen
door, de welcke ons de selve gunst doen plaetse
ook bekent sijn, t'welck alsoo tegen woordich voor
waerschijn aen landt comen is, de baten be-
haelt sijn nae reden onder ons gemaeckt voor dese
tijt tot des Comptoirs meerder dienst noodich
achten de Jacht Moneba aen noort Eylandt
Eylandt van de Mampro, Amboyna aen de N.
hoeck van Celamack, de 1 Jacht Sombouwe
voort Gadt van Hattibouty waert gelt 1 Lants
de 1 Salonpy dese met de Cleine Arangbay
de hoorlicke Cranjolaet, Ilan, bijwaer water
Alomme soo te doenne, dat de Comp: oor-
lauffer moge weder omtrent, ook door
gemelte Arangbays haer oock waerschijn
lick te achter wesende door dese mid-
del als mogelijcke schaden doen.

Sijders also tot behoorlijcke dispositie
van des Comp: Comptoirs als mede sijn
de Limsacan behoorlijcke residentie
te doen door dat de Comp: dien aengaende
gee mee Jnsaem mogen comen te legge
deer haer noodich achten 1 Galiae in
voor mee houdt man mee 1 Schuyt,
Als mede dat alsnu sullen worden gebouwt
tot de besettinge ende Comme de Last
behoudens Celebes, de Jacht Moneba
d'Ilon Amboyna de: soo boven ende dese
de 4 Salonpy.

Gemerckt door de H: Commandeur
Generael ende Raden van Jndien dese
dese tijts tot diens der Comp: alsnu
ende merckelijcke exercitien soldaten.

Instructie voor Willem

Willem van Aenrade Admiraels
schot Correcteur van de Admi-
gaende als hooft — nae —
't Eylandt Amblaine Wad —
naer dat by ons sal worden —
gerapporteert.

Eerstelick sult ghy de voir doen
den sondrelinge voegh draegt, dat de Olifmas
der Olifmas vant eylandt ende
ghedt ontsach ende hondt, ende mit
mede andere in sodadinge ende
aen te doen

Alsoo wy ghedt gevonden hebben den expres hooft
en Heere Graeffmaey Admiraels Nassauteyck
onder de Olifmas denz Moder Vlaende, die onder
de Olifmas
het opperste beleyt van alle saken sal hebben
willen hebben, Dat teeve Raden de Gedeputeerden
hant sal eyden, ende nadrucklich voorkomen
dat eyghene by sonders Bittiadinge andere
als met voorwaerden van hem den gemeene
Oranjeyaye ghedaen

Ende van sommige der Wayfamma sulx
ghy mede doen, soo langhe, als dezelve
lyden is den van tgt tot tyt nadrucklych
ende sooch dienge Gedeputeerden
vrienden op 't Eylandt Vlaende gedaen
syn, soo sal ons niet lyddelick sake
Vlaende, dan hoe nadrucklich, en wat maet
dat sy hebben.

Alsoo voorsz is, sal de Heere nae Vlaende
Informeren, den ondergetaen off Olifmas off
Olifmas syn, den hoof dat gedruckt Boeck ende

Dwoonodmds plaats Commits dn Chay saamma-
stadt,

Voor al sal wd sorgh draghen, dat ydw Vaders
grant lant, als t dwaarts nae Amboyna
Vaders weert, mede ghy alle de m weerdes
Cpley Afcraft aen sorgh smet, dat soo
ghy in gheenigh deyl, sal beladinge
ontbreken, als de omg: daer Cy komt te
lyden, op D: gh baden wedrz

Sal oock sonderlinge raedt ghy hebt
dwerck aen t dwedwey, om wt de Comps dn
Borghs lasten n t lant, die baden collambeau
dn Vader noch ontboven, of
mogen afcoopen, tot wederey Cynde dt noch
dnyghe blijft dn Vaders weert mede
t dghdrift

Soo t mogelick is, dat den Carnestant dghen
weerdigh op Ambeau weonachtigh gebraght
dy aen Edms van ouwjaers dghebracht
kan worden, de Comp: pleidt dair aen dienen
ghelijck: Voorts bevinde, dn resteranden
dt op t Vaderhooft ghelijck voren
dn ons van gelts te bedeelen

Actum Fort Castel Amboyna

[signature]

1633

Instructie voor Cornelis van
[illegible] Oudt ... coopman
[illegible] nae Stoutmoedigheyt
Eylandt Vliellant omme te ...
plaetse, als hoofd ... [illegible]
commandeur, die tot informatie
hoe de saecken staen tot ...
op Eylandt Ama, die Noortsyde
tot die haven van Edam dese
voorsz plaetse als oock die
compste gelt is voortgaende

Eerstelyck wort hy expresselick
gelast, die tot voorsz Edam, sonder
yet, oft sonderlinge ... tegen te houden,
met alle ons commetz, Orangyaens ...
ende luyden, als voorsz is, ... Vlie-
lantsers, die, die respect, die in alle deser
in respect staen, ende ... blijven

Voorder sal hy ... ende
reise tot informatie voorsz ... [illegible]
daer voirsz ende ... [illegible]
de selvers doen in alle manieren ... [illegible]
dient, ende of ... [illegible]
strijdigh tot hinder ... [illegible]
sochte afbreuge, sal ... [illegible]
die stadt daeruyt comen ... [illegible]
by de hoop watz, ende voorts ... [illegible]
dienstelijck tot advt sal ... [illegible]
Opdat den voorsz ... [illegible]
moge stant hebben tot ... [illegible]
ende ... van Edam ...

Ende also hy ... dat ... [illegible]
Eylandt, daselve ... [illegible]
ende ... [illegible]

de proffelijck Blad, op 't geen nadrucklick be-
holtz en alles waer dat noodich in Regt-
vaerdigheyt, den selven dan godt gheboort te geven,
Anaendtreyck, die aen de Placcaten worden
in 't ende alles recht Christelijck Informe-
Borgerye dat Amoy alle ordres Justitie
in den selven [illegible] te doen, mits dat
van allen, dat recht dat voort, oprichtinge
Notitie gheven, Amons de Regimen
ende gheordert te worden.

Ten eynde soude [illegible] vanghelijck offe
eenige voor valle, die 't onrecht hebben te
komen, sal men sijn ende 't gene voor In-
dien, den Inquisiteur, en alle ander Regimen
van [illegible] te hebben, op dat wij van
alles goet Bericht, die de questie voor
voort gheroepen mogen komen,

Sal sijn op papier comende Informe-
ringhe de gedaghe van [illegible], die nae
Amoy gheschreven, op dat wij van alle
ander Besoigne mogen hebben, om dyen voor-
dry[illegible] wederhouden te worden, die hier in Indien
sijn, te procederen nae Behoore.

Also ick vernae dat op [illegible] groote
dis orders gheschiet, den admirael, dat de, onse
komen ouwe is, en [illegible] den Commando
[illegible], soo wenschen ick hebbe nodich
in voorderlick voor dese Compste staet,
dat den Compste ontrent [illegible] mede
Beleyden van [illegible] voor provisionele
tot mijn [illegible] comen [illegible], als hooghe ghestelt
[illegible].

Sal gaerne Raedt adviseren, dat hy soude
voorsien, dat [illegible], die alle onse
ordonnancien advijsen worden, omdat

Cinsecaza, en sijne Onderdaene, als
bedieck 4 daechs.

Also die van Marnamme Vaderlandt aen
ons hebben opgedragen, en gesonden haren Secretaris
hebben, soo hebben wij tot Commissarissen gestelt
de heeren, tot welcken wij ons drij saem:
men gaeden. Oranengnaij kenden sijn
gehandhaft soo en hebben wij mit eenen
houden eenen, salex aen die van Gnelaparoise
te doen weten, dat sij" ons dan stantelijck
gehens desselfs antwoort, also sij" mijn Hr.
Graef hebben mit Raedt de vorderen soden
en dese hebben natuerlijck sijn, dat ex
haer praedy" wij mit dese maniere aen"
gegaen, en ons Raedes Antwoort gedaen

Als ons aengaen Commissarissen door Monst.
Hassel mit gedane last we en in dese
Stadt van de Compe. gedurende, die daer
van de gedeputeerden Lijst overgelevert
aende Coopluijden doen, en wes sij aen
sanden Graef begaert gedaen hadden

Also dan die Remaden gebeuren, hebben dat
de Neutralen der lieft radelijck handelen
mit de communie, die door Raedt Granges
gedaen wordt, Niewerdende dese sterke
der lichtelijck Raedes Negotie getogt
en de Luijden van der en Cijdelicke gedane
beraden, soo weert de vede de gemeene
Edelen, de soodanige de Raedt te Gelder,
en mit de gedaen, dat sij in sieckere
manieren, als vede voordesen gedaen
is, tegens dese Luijden procederen, en soo dese
den onrechte bestreden weren, soe
men tegens de selfde procederen, soe dese
gedaen

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Instructie Wadmal wyhaer,
Anth Hobben Ordinaris, de —
Jacht de Sonne, Maent ba, Aud:
end Schoorman de — Louis —
de vier Salomons, die de Ed:
Heeren Raden van Indien
Jun: ende Gouverneur Generael
der Vereenigde Nederlandsche
Geoctroyeerde Oost Indische
Compagnie, tot de Bevelhebbers
der Cruyssen, ende voor Mayn:
de Coninck Matthouwy den Heyd
Nassauw —.

Also volgens genomen Resolutie
Goet gevonden is, dat men sal trachten
de Joncken op Solang, daervan dese by
Commissen, om hare Ed: voorz: der —
Raden te Batt: te senden, dat
hare alle de Cleede quantitey toe-
behoort is, soo voort by dese, geordon:eert
ende gelast dat het Jacht Mouche sulx
den anckers sal verwachten, soo dicht om de
W. Hoeck van Solang op het Nauw
van Solang, ende Mainpo, 't Jacht —
Amboyna ende voor Madawoy aen Eylandt
Mainpo, 't Jacht de Son ende voor Matti
„bouty, alle verdeelt met de bygnamen —
Salomo, om alsoo t'waer waerde tusschen
Mainpo, Solang, ende Soeram, soo te —
doen ende, dat de Noach, met de Barcke
Wede geroert, ons — tot Donnes der —
selve wederom van daer op andere plaets te
gebruycken Worden, Ordonneert ende belast
Jachten, ende Salomons dese voorder by
Wet, haer soo lange op de selve plaets te
ontbinden, tot der tijt, ende Wylen, dat andere
Ordres becomen

De Salonpas sullen van yder Jacht ghemant worden,
waer toe Raet ende Crijchsvolck vereyscht is,
houdens dien voort yder Jacht wt crijchsmen
10 soldaten, om op ghemelte Salonpen ghebruyckt
te worden, om alsoo continuelijck van't eene Jacht
tot het andere te loopen, waer door bij wijle
hoopen, dat ghemelte Salonpen ghedurich dienen
souden, ende alsoo nu dapperlijcker mach
voort worden, dan tuyschen stille hebben, in welcke
ghevalle de Salonpen yeder voor een Jacht
te weghen sijn, dese te ruym verscheyden plaetsen
stille comen liggen, ende aendoen, waer
door die van Lambalie, Lindy, ende Evangy
ooch ontrent stille lijden, alsoo uyt dien hoecke
ghen de gronde, ende tusschen mont Cortz
stille comen te comen, ende van daer soo
ghants nae off wegh magh den hebben.

Ende op dat wij bij alle occasie want't ghepasseerde
bericht moghen hebben, soo't Jacht Louborgh
ligt daer men de ontrent te bruycken, sij aende
hoeden gewis, den hoeck van Calang
ende Evangy, ende ons van tijt tot tijt
op Odrian, soo dadinghen Advis te brengen
als noodich soo wesen, ende hem bij te voegen
hoot ende van ghemelte Jachten soo wesen
ghedoorneert.

Voorts ordonneert, dat den meester der
heren schips Salonpen ofte Jachten, die onder
sijn schip sullen moeten ghaen, den meester Joncker ofte
Kampans gheadmen te doen ende ons
Godt gunne: soo bij de oppercoopluyden
van't Jacht ofte Salonpas Inventaris van
alle de meubelen ghedaen, ende gheadmen ghe-
nomen worden, ende soo verre dese comen
sonder ghe. ghe. Consideratie daer van Rekenninghe
schuldich sijn,

Wort mede voor dyrecteyck bedacht, dat sulx
in gedenden manden, t'sij gedaen op [illegible] Boots-
aen gend des wijants Steanders stellende voeys —
op dat daer door in gden spaedrechdijt die Kromis
tot wallez,

Also t'Jacht Amboijna nu dertindert is om-
trenden Cochi tuschen Alta bondj, ende sie bal-
gedoopen, alwaer Acaja Sdoniloi Gd coot
denden Abor to Embarquidry, om tot onez —
dienst op de kust van Sdram te gebruijcken,
soo wort aen alle [illegible] lieden, soo stroeys als
laes, Gend [illegible] ende dese Soldaten, en Boots-Gesel-
gedaen, gmedts Bodij alle druntsheyd op-
te Gd weijen. Op dat deselve mit alle redenen
van ons en voorders, wader, ende hoof, dat de
selve gebruijcken stillschweijens, sal particulier
gelaet voorders aende gende, die hier stillez —
laden.

Ende op dat gd dienende dese Ordre metz —
ende best [illegible] en der Salomponen alle ondermijt
gewedert, sind den gedde [illegible] ldeichs —
Orders gd observeert werde, sal dat als Gende
Heeren onder t'gemeets Vreuloijt gelaten, ende —
Gd ordonneert Schipper Minne Willems,
die tot dien Eijnde t'Volcomm gedane, ende
Goldijt hier voor gemeet op gedraden, ende —
Corsen Reijsen, Wes Salwen wij allez, —
ende Gerdeijck officier gedaen, en Boots-Gesellen
te commandy, ende ooch Expresselijck —
Gelaten, den selven Minne voorsz dadinge
als voor schreven is, te Erkenne, gedaen
„laenden ende respectidy, soo den Ijder naer-
gecreitdijt schiedenz, ende gedanen sij tedoen.
Also bij Sinten tot mede — in dienste

Woensdagh den 15 Jany Anno 1633

In deliberatie geweest, of men den Brief van de koninck van Larnatz aende E: Gr: Vrije Gheselen bij de Poort geschreven, ommede aende Grandclaze te doen stellen, die dese bij den persoon Grandclaze gedaen heeft, te Ontfangen, ende dat voor dat, dat de voors. Brief, soo van wegen, die van Utrecht, ende bij predenden ouden Dadny vanden Comack van Larnatz te wesen, als het de naem vande Compe mede gedaen hoorelijcke dede, die aen sijnen bij hem was geprefenteert, voorde tweede, dese beroerde aen te bieden. Ende geconsidereert, dat indien die van Utrecht met meerder pompe, die gevolgh van volck die raedt nae gevoerde tweede dese daervan met den selven Brief soude hebben, niet anders soude wesen dan een bij den voors Grandclaze in sijn onredelijcke pretentie, die onbillicke pretentie ende Ut: Die tede dependerende ontkennen ende dadny vanden Larnatten Comack te wesen, soude willen, en van onse sijde niet stellinge soude hebben in dese handelinge, dat wes tot redenen ende in tgeselligen. Jeff nae dese voorde vaste van sacken bij den E: E: Gr: Gouverneur in den raedt vergaen, dat men het den soude vanden gemelten Brief sal naer laten, ende dese bij den Grandclaze voor geschreven, ende perciselijck segghen, dat men hem nochte tijt die voorn: Brief voorde tweede dese bij hem soude wesen te handt gestelt, ende dat dese vande principaelste Brieven vande Compe, die onder die den President Otto genomineerde hadde, ons

Donderdaghs den 6. July Anno 1672

Uyt Louenstadius dato 5. July Anno 1672 —
by resolutie gedroncken by alle Borgery
die in gheloouen dese plaetse Amboyna, door
dese stadt Bodt, als mede uyt Compt plaetse
te langes baden huysen die Eerden doe gadus —
den Gerechte Schepen van twee rechte
Acht, die den den dach Bodt dedt, om
alsoo uyt te gaen moeten, als voorsien te
gaen den gheloouen, Borgery, die ooch
Amboyna, Bedeelt mit de name van de
stadt mede gemeldet Bodt, in alle
Goddes Ordre, die Acht gedaen mits sonder
mogen wederom Borgery, tot Welcken Eynde
ooch op yder Bodt die acht van de Borgery
van achte, dagen gestelt, soo als dat by
Ed: als mit in Academye voort Bodt —
dabby de nade ladinghe dier Borgery
middels dese Extraordinaris Bodt, die Inwo-
ghers die voordommarij Eedt in —
mogens dezelven on — moydelyck om te
bedaen by, of mit noodige Bodt
hier onder de placaten gedaempt Gelder
te ontbieden in ades gelaedt by Bodt
Een Lyden den gene onse placaten mede
mit achte volgh, te doen Twee dagh nade
dato voor Bodt ende ooch aen alle
Borgery, en inwoonders, de Welcke dese
Eedt die Inwoners achte Simme de Laste
Koymans dese plaetse Bodt, by, dat die
Inwoonst worden, ofte niet, bedeelt de
selve daer op te Bodt Eedt gedaen die
middelen gelts, die dese Bodt ofte
Acht sonder mogen Bonden, daer boven
wachters Bodt dese by die Inwoners

Dat Mogrey inde Wildernisse Cadix gheeft, oft dat de straet, ende Bay met een, als [illegible] bloot Monster magh worden gheseyckt.

Wat gy by fijne E: in dese saecke gheliefft fijnde, goet gheachte te verstaen te geven, dat my door dese placaet den jonckheijt sal worden gheoorlooft ende Sclaven, Armen den tijt van 20 jaren — Dat de langste haer huijsen, de Erven den Grijp met 4 doodmaeckers, van wegen brout noot Bedt, en Bedt dito diep. Ock dat yder sijne Erven, t'sij, dat gheschiet met zaeyen of immers, ofte met veracht Boomen te planten sijn, Armen den tijt van de maent Februarij met paysen snelle maeckers de, sloots 4 daegen. Als mede dat deese sijne — Instructie sal gheduyrende twee jaren by de — Mogrey inde Wildernisse 4 doodmaeckers, en daerby haere waechters stellen, ende sodanigh als wy nader sullen ordonneren.

Also door de Heeren Staten Oppercoopman Pieter Joan Olfens, die door sijne Edele — voor president inde Marocquin — worden gheseght. Als ock door de Ingesetenen van Cabo Geer Gerart Westerman, met de — gemelde voor Cram. Laet door de Vyandt bedeckt, midts dat hij den oppercoopman — Evert Hille [illegible] nae sijne dese nijt naer de Heeren met de Actorie nader Stranck van Arabonde Stroocken sijne, soe dat sijne E: sich van meninge als sijne Gedachten ontbloot sende, En: om de Barbarese — voor wederom soecken nae onder loop te houden, soe dat sijne E: tot Verdruckinge van Cabo Geers hoofde gode sende, door — komen, als nader persoon den persoon — van Spanien de Goijer Ontfanger, en Bode

Houwer want Guarin soo, die Adriaen Dolyweer
Coopman, tot welcke Eyndt sijn E: brad de 4de
Decembris Edt voorouden dese coorts hoff
doen presidy

Worden mede de ondersaende personen in
dese Raede Compe aengenomen, die in
gracie dijt, als gauw ende Borger Inwoner

Balthasar Padys van Sorrijtorij, den wedelen
Junij 8 maendt de schoole ende stadts plaets
Raede aengenomen, die Edelen hoff, reets Bor-
gerse voorschreve middelertijt voldaen —
aengenomen, onder de Eere formule van
drij Eedes maendtlijck in gaende x^e^ gelts
Ao: 1632,

Andries Hommijs van Louwaza, den selfden —
ende 8 maendt de schoole ende stadts plaets
Raede aengenomen, die Edelen hoff, reets Bor-
gerse voorschreve middelertijt voldaen —
aengenomen, onder de Eere formule van
drij Eedes maendtlijck in gaende x^e^ gelts
Ao: 1632

Adriaen Pardra Ambijnder Wert, Jnnus
Eyns Eegenaemdijt Balwer, alsoo nae de pu-
blijcque Edt Lont is, de qualite van drij —
Eedes van achtij maendtlijck tot gedijt,
Eede voor de Middelijcke schepen mede —
Eedt sal Sloeg die daerdoor Eyns dienst
in plaets dijn den predicant D: Adelmeijn
als oock tot dien Eede gemaende schoole
en andere gebruijck der Raede Eendracht,
in gaende den 4te January 1633

Louijs de Costa die Jean Lopes Eedt de Japonder
dese maendt gelijcke nae die Eede
Gerrit Adriaen van Marcelis Eedt
de selfde oock Ultimo dijt loops die Eede
Eede Raede gedaen, die Eede dien voor
gedaen aen de Compe gedaen, Eede

Om (ouisdrentis Conradenus, de Comp.ie soude
onder (Capitaen Jacobsz voor soldaet te dienen, ende de
Ed.e Heeren Staten van Vtrecht, de ordre
van Zeeland, in qualité als Junij 1633.

Gijsbrecht Moirlaer, inde Jaere Ao: 1632 —
met het schip Sint Pieter voor Oudekerk
met Capt. Adriaen Pietersz, voert, Jonge Heer van
Swieten, de gedeclareerde, de Capt.
des Armes gemaeckt, om de wapenen te lande
als ter zee te dienen, ende dat onder de Ed.e —
Heeren Staten van Zeeland in qualité
als Junij 1633.

Willis Gillisz van Arkel van Gorcum voorsz.
de Comp.ie voor Marinier gedient, Voert
mede voor Corporael, om sijne Honoraria
gebenijt te worden, aengenomen, onder de Ed.e
Heeren Staten van 14 tot 20 maent, sijne
Patent, dat gedateert is den — de
Comp.ie drij achter den Coopendse Jacobsz
voorsz, in qualité als 20 Junij 1633

Hendrick Meijer van Oudekerck — oock Honoraria
de wedeke de Comp.ie Langen Jacobsz voor-
met Land gedient heeft, voert acte-
mij voor Corporael aengenomen, de Comp.ie
mede drij achter de voorsz Jacobsz voor,
onder Heeren Staten van 18 tot 16 gelt
in qualité als Junij 1633.

Jacobe Meijns Oudekerck — voert,
tot sijns Vlaemsche, de gedeclareerde,
Corporael gemaeckt onder
de Ed.e Heeren Staten van Zeeland
in qualité als Junij 1633.

Octavia Macquelyn voor de Ed.e Heeren

Actum in Domo Hujus Curiae Ordinariae Scabinalis / Vorstenhuis Oudtdorpstraat voorde in Leur-
Loorigh gnaedigh Hoffder, ouderlijk Leure Commandeur
van Sto Johannis in Gendt 15 July 1633 —

Dus gedaen Crügers Gerechtt. Amboyna.
Int Cattel Calumet supra

L. Cysel
633
Cornelis Faberegge
Dirck Cristiaens

Barthel Schuurs
Thomboats Secretis

Actum Amboyna Int Casteel der Engelsche Logie
den 12 Januarij 1633.

1633

Maendagh Xbr pro Aug: Ao 1671

Alsoo syn Ed: Mog: Heeren Staten van Utrecht by
haere brieven Jacobus Wt Ratavia van der Monde
als nieuwe Cr Raedt ende gedeputeerde tot dese
steden is Dat dienge van onse Advocaten mede dese
sonder consent offte voorweten van syne Ed: synde Procu
reur, soo ist dat de Ed: Mog: Gouverneurs en die van
Raede goet vinden alle de Gerechten door de Gode
tooden Baenen tot de respective Officieren der Ge
richten Stadtsnaemen laten aen te plecken
ook den eens tot noch nae lastuyt in te dragen
van haer twee Brieven gedeelt, aen de eene
hoek van de selve voor soveer op dat Gerecht
van hier noch aen de plaetse haer Edgen
Heydom Wt dese steden comen te vervallen —

Verder moede onder geschreven personen
mede comp: Dienst aengenomen te worden
Te amechtelyck.

Heft de Goyer van Amsterdam onder cooptoe
Ontfanger der Boecke Jan van Groenewegen
geeyt Wiens tweede Brant op den 4: Julij
Ao 1633 geteeckent is, Wert als nu cooptoe
gemaeckt mits dat het ontfangen der selve
mede sal bedienen en ook het voorsz
Dienst gebruyckt sal worden als het dese comp
meest Oirboir gedaen sal worden
onder Amsterdam als van 40 tot 50 gl p maend
op de cooplaen Jan Jansen nae oude van
dien sy dat syn Jonste Raedt goedtvinden
sal.

Verden de Groot van Middelburgh door
onder cooplaen met het schip Middelburgh
met Jaers 1650 met landt gecomen der Ed:
de Ed: Mog: Heeren Staten voor cooplaen
gedeputeert te gequalificeert. Wert als
nu voor comen gequalificeert tyt van cooplaen

[illegible] gestaen en tot boeck houden onder't Gouvernement
ende onder verbeteringe van 45 tot 55 gl. p.
maent opper coopmans [illegible] / Lijdsman —
Item mede dat de secretaris staen van de Stadt
Lande op gedraden raed voor sodanige diensten
als d'voorige secretaris gedaen heeft — 4 gl.
mede sal ingaende de Stadthouders van sijn
Gouvernement van dese tijt dat als dan Land gd
bevolen is.

Cornelis de Vrij van Medenblick soll voor Jongh
Timmerman mede de stadt de Gouda leggen —
mede Jaers 1629 int landt gedoemt Vers
van 8 tot 15 gl. gedeelt Mits dat de Comp.
noch drij Jaer int landt soe dienen ingaende de
Stadthouders van Jaer 16 deser mede 1633 soo sijn tijt
als dan gedaen sal.

Lodewijck Loenderz van Harlem mede Hollandia mede
Jaers 1631 int landt gedoemt voor Jongh —
21 p. p. maent verdt in sijnder stadt Stadthouder
en tot 17 gl. p. maent gedeelt in gelijcke maende p.
Anno 1633.

Willem Mathijsz van Harlem mede tot selfde
de Gouda Comps mede Jaers 1629 voor Jongh 24 gl.
per maent int landt gedoemt verdt in sijnder
stadt Stadthouder en tot 27 gl. per maent
gedeelt in gelijcke maende p. Anno 1633.

Maurits Beijnens van Amsterdam, voorde stadt
Comp. voor Notaris, onder Assistent gedaen,
mede verder de tijt drij Jaren daer [illegible]
de Notis ordinaris, de Comp. voor —
Assistent te doen, en verdt hem daer benaffens
Boeck hoe Notaris sal gestaen, gelijck
tenoen Edicte. Ende als secretaris mede
van 20 p. p. maent mits dat de Rolle —
van Schoonhoven mede sal voorgenomen —

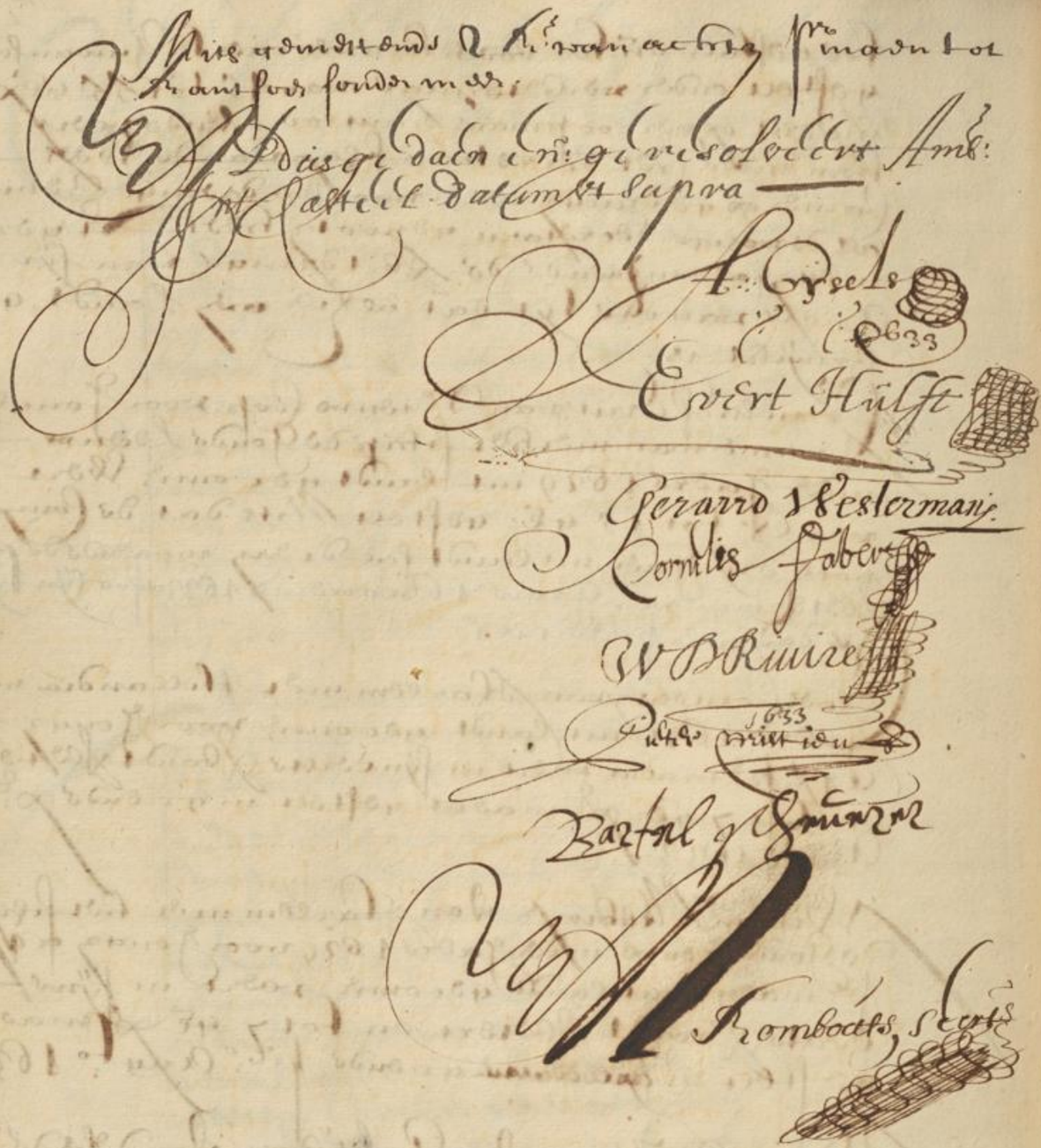

Maendaghs d'y 8en Aug.to Anno 1625

Op Wedes propositie, dat Noorslach Heyden
van der Regts gheset hadde, is bij hun Ed, dat ghe-
noch Raedt der stommen ghedroudy-
dat men, ende dijandt alle moedelijck aen-
bracht te doen, ons macht, soo want het aen-
als nijt de Eylandt, hebben den 20 deser maend
tracht dat het volcomen wadrdije hebben-
en ons in dat ende dis Cadtre verleijden zee off
de Maesy en, en andere dronde Jonste Wedz
gade Dietrichs, voorder alle nodige
Schoot tot het deploijt dage brengen
wadrdije maecken, dat oock Hare Ed: ooch ghe
ordonneert hebben onder de drij Comp^en als d'
Almonte van Oorlooge, de onder gestadige
persoone de wedele Raet naer de gelegentheijt
ghelts ordres, dis hiernae bij hun Ed: soe
Wedt ghedaen sal, voer ons selfs hebben te-
houden.

Als Capt onder de drie Comp^en des Luyts.
Walpoorde de Ridder,
Jan Marchant Wadrije,
Pieter Reijnts en: Jan Hoefbouwer Heyden-
dreiantz,

De Tweede Comp^e Jan Outaers Capt:
Octavio Fredels Wadrije.
Jacquet Jans en Jan Snoeck Heyden Schrijvers

De derde Comp^e Baerde Lekin Capt:
Philips van den Damme de Wadrije
met Adriaens en Jacob Jacobs Heyden
als Schrijvers

Ende onder d'Almonte van Oorlooge alle
Wijven tot Commissarisse des Coopman Pieter
de Goijer, des Wedes ooch Heeren is, alles
Wat tot dese saken staen sal Hare Ed: Wedt
te doen prepareren.

Is mede bij haer E: goet gevonden, dewijle de Elem-
menten als nu soo extraordinarij, en lange rege-
nen gehadt hebben, ooc int eijnde Mousson besoeckende
in dese tegenwoordigen tijt, alsoo weijnich offte
geen vis gevangen werdt, schadelijck soude de-
somme sullen comen vallen, dat men de-
selve voor 8 a 10 dagen, deur de pont bijs-
dagen sal sorgen, waer door sij [illegible] te
meer tot den tocht sullen werden gevonden
en wij ooc schepen door desen middel op
den vijandt beter sullen attacqueren, waer van
wij alle de goede uitcomste tot aff-
breuck van onsen vijandt, en 't op bouwen
van des Comp.s staet in dese quartieren eijnte-
lijck hoopen te erlangen.

Wijders alsoo de steirman van schepen met
ander gewoonte werdt voor gedragen, op dat
de meeste der selve schepen ontslagen te werden
en mits [illegible] gaende vedder begnadinge
versoeck mochte werden verleent, gemerckt
de tegenwoordige schepen meest al stucken
van haer ampt ontslagen te weesen, alsoo deselve
al onder d'ordinarij tijt gedient hebben, en
sommige door andere occupatie [illegible]
qualick comen waernemen; Is 't selve door
den president [illegible] sijn E: voor-
gedragen, waer op bij sijn E: en die van den
raed geleth sijnde, soo ist dat sijn E: in
plaetse van de [illegible] gaende schepen
namentlijck de coopman Pieter Christen
de schipper Watervonde [illegible]
Matthijs Sleutman, Tonnis Jansz en Mathijs
de Klerq hebben geadvanceert Adriaen [illegible] tot raeden
verkoren, ende int schepen ampt gestelt
Adriaen de Groot coopman, Mathijs
de Meer ondercoopman, Jan Bloem

Jan Dircxsz van Medda Nieuwendijck Schoolmr
in Willem Willemsz.

Robbert Jansz van Amsterdam Lamboot
met 8 st[ukken] loyers mder Jacob An° 1632
met landt[s] dienst a 6 gl[d] p[er] maand t[e] betr[ecken]
in 8 jn dr[ie] — 8 x 6 — 48 — 8 x 8 — 64 —
van 8 tot 10 gl[d] p[er] maand t[e] ingaende —
Adij 8 Aug[us]t° 1632 —

Dus gy dan ingelijcx volvoert —
Amboyna Int Casteel dat[um] ut supra —

L. Cijsel[s]
1633
Evert Hulft
Cornelis Faber
W. D. Ruijre
Dit 4 dito 1633 Restituen
" goyers
Briaen de Groot.
Kapitein Schuyter
Lomboats, sdeks

Instructie voor Marten —
Advis ordre schrijven die van dese
op 't Jacht Sonne weder mede
bij Pieter Jacobsz Bordeeler.

Eerstelijck wert hij expresselijck
bevolen 't Jacht Sonne aen ons te komen,
voor de Rivier Redenijs te gaen, om de Jonck
met te brengen die daer voor het Zelt staet in
de Noordwaert Hoek (: zoo dicht de Jonck
de maet worden tot ydereen, wederom —
te laten gen met de eerste bij te komen
ende, ende wederlatig bevinden nade —
Manipse en de Noorder richter of Pieter
gestorven doen, sidnet der Compe Pieter ydereen
ende

Mede sal sonder Consent ofte voorweten, ydereen
procheit 't bij soldaet ofte matroos huijs ende
landt niet gaen wandelen, 't welck bij de
op het hooghste sal worden gecommandeert, waer
toe t' advis dat dem ydereen aendoen quaem
te verantwoorden, het bij soldaet ofte matroos
ydelijck voor desen wederstreven sij de Galge
sal de straffe voorden hijse mogen ydereen
weders, der halven behalven goede Orders ende
straffe te houden.

Mede wert tot allen tijden vande 18 soldaten —
bij de op 't Jacht sijnde noch de Sergeant
ydereen Mede ende 2 soldaten tot ydereen —
om op de Sloep 10 soldaten tot allen tijden —
waende matroos 't gebodene te doen, gelijck —
wedert Sergeant met de orders en voor
weder onder dese de commandeert —

Ende wanneer der Jodsoonne vaerende op de Reede
Galoupen en andere D'Ammiraet van Oorlooge
en andere, wedert de bij dese tot ydereen op —
dat alles behoorlijck ende ordinarie maet
blijven, ende weder van noode hebben hier —

Op Maendagh den 17: October 1632

Nae vermaen ons Heeren hy, dat den hyden Aerdt
stadt Gonnerding Gysbert Op Ten Noum Secretaris
praesent mit de Gonnerders maeckt dese stadt van
Overyssel, Utrecht ende Vrieslandt, omme t'raetsele de
Praesent Commissarissen van dese Ed: Heeren Staten
stadt Gonnerade Brouwer ende Francys Stoutenburch
tsedert den 21: 10 — den 31: Maert
Vergadert op den 20: April, dede aen Borgermr de
Ridderij Wady mit twee Leden van Yder
Ye, te 4 a 5: Persoonen by malcanderen
Dogelyck te Vergaderen, en noch ontrent soo veel
Voorslants als, te vooren, de Leden te vergaderen
mit te nemen, Dewelcke noch te vergaderen souden
en Commissarissen dede hun excuseren, Wadi tot
noch toe noch te vergaderen heeft, Ende
te Stoelsenbert om stadt door twee van de
en d'ander van de Limbergen te vergaderen
in voegen voegen te vergaderen over een
ende volkings dede door twee Leden
hy voor te dragen, Die stadt oock door hun Ed: ende
stadt weder voor desen sonder moeten te
stadt werden, Vadrage der Limbergen tot
den van 3500 fl: van welcken Summe t'resteert
voor dese van Wady voorent: niet mogelyck is
op t'vergaderen, en oock de Comm^rs dese ontrent
mit stadt staen Wadi te stadt sonder
wall, Dien volgens de Ed: Gonnerders der
Provincien mit te meer tot verscheydene
male t'stemmen voorgestaen en Provisie
ende Commandement te doen, soude eenige
middel connen uit vinden dat stadt voy" dese
Advantagie sonde moge hebben Omme te doen
te dragen van de Limbergen onder de den
Adde ontbreeken door soo steede van stadt
mochte ontgaen, Ende onder dat hy te vreden
en de Vrede onder hun volck sonder
Crijgen, Wadi op dese saken niet te spreken
Also dat Memorie door de stadt tocht

Rotterdam in den Jare 1629 voor Boots gesel in
Landt ten Comis Wedde mit seyn Recoordye de Noro
adn genomt de Comp[e] noch twee achter de 4 Doe
gende Jaren voor Adel Roer 1 dienst mit
Wederkomste van 9 tot 12 p[e] maant in gadinge
Ultimo Septembr 1633

Hiert der Huijs de Pott diwan Haerlem soedaet Wedm
Tyt ge expirdert is wort de Noro adn genom
de Comp[e] noch drij achter den volgende Jaren
mit selve qualitijt 1 dienst gedurende Selve tijt
van 9 tot 12 p[e] in maende Ultimo Xbris 1633

Jan Harmens van Hoorn voor hoge loonde mits Jaer 1633.
Hiert de Lodewijcx Hide op Amboyna ten Comp[e] weder
in sijn dienst Landt soedaet ge maekt mit verbintenis
van 4 tot 9 p[e] maant in gadinge Ultimo Xbris 1633

Jan Cornelisz Westbraek soedaet met Landt ten
Comp[e] mit 8 Rapenden raet dese mits Jaer 1630
Wort nu de Noro adngenom de Comp[e] noch
twee achter den volgende Jaren voor mits Hoer
1 dienst mit verbetteringe van 9 tot 12 p[e]
maant in gadinge Als Boven

Jan Jden van Amsterdam Schoolman met Jaer
1629 met Egmont met Landt ge comz Wedm tijt
ge de expirdert is Wort de Noro adngenom de
Comp[e] noch drij achter den volgende Jaren voor
Boeckhouder 1 dienst mit verbetteringe van 7
tot 12 p[e] maant in gadinge Als Boven.

Hidde Wolckers van Ems Koopm: in de boot Jacht
de Swaen 1630 met Landt ge comz wort de Noro
adngenom de Comp[e] noch drij achter de 4 Vol-
gende Jaren voor Boots 1 dienst mit verbetteringe
van 8 tot 12 p[e] maant in gadinge Als Boven

Jan Hendrick van Amsterdam Koop Lopper
met Hinde 1629 met Egmont met Landt ge comz
Wedms tijt ge de expirdert is Wort de Noro
adngenom de Comp[e] noch drij achter de 4
Volgende Jaren 1 dienst mit verbetteringe van 8
tot 9 [illegible] gadinge Als Boven

Jan Jansen Smedt van Oldenbarg voor stuyploop
in dit schip Konwaeder 1630 met landt gedoen
Wert de Noro adnydenom de Comp.ie dry achtd
volgende Jaren voor Boots gesel Bodem met
Afdrenge van 6 tot 9 p.t maent negadn
Actum 30 Jan.ri 1633.

Govert Govertsz van Amsterdam Boots voor Schuit
syn Bejaerdmeester Bimy syn Landt voor gemeldt
in dese opt Schaloep de Son gedient met Afdrenge
van 11 tot 13 p.t maent negadn als Kon

Pieter Arnouts van Leyden Boots gesel Wert de Noro
Landt genom de Comp.ie noch dry achtd Navolgende
Jaren voor Boots gesel t Sidin z met Afdrenge van 8
tot 10 p.t maent negadn als Kon

Cornelis Govertsz van Medemblick Boots voor Jonen
met Landt gedoen Wert de Noro adnydenom
de Comp.ie noch dry achtd Navolgende Jaren
dienstig met wedr Afdrenge van tot p.t negadn
Als Kon

Jan Jansz Kondt van Stadt dm voor Boots gesel met
Landt gedoen, wedt de Noro adnydenom de
Comp.ie noch dry achtd Navolgende Jaren dienstig
met Landt t Sidin voor Boots gesel met wedr Afdrenge
van 5 tot 9 p.t negadn als Kon

Cornelis Barentsz van Hamme uyt Jaren 1630
met Boot Jacht Konichdrick met Landt gedoen
voor Boots gesel Wert de Noro adnydenom de
Comp.ie noch dry achtd Navolgende Jaren voor
Boots man t Sidin met wedr Afdrenge van 6 tot
9 p.t maent negadn als Kon

Hermen Claesz Bl Mbr Soldaet uyt Jaren
1630 met Noort wijck met Landt gedoen die alsy
ontrent 2 Jaren al in dienst gebleven Wert
Oock haer Afdrenge van 9 tot 16 p.t welcke Afdrenge
met lagen sal gedruckt als de Comp.ie syn dienst
van doen sal hebben die dan wedr dienen sy voren
Gueris van 9 p.t Sael met 12 p.t negadn
Afdrenge 3 p.t mer 1633,

Arent Gerritsz van Appd. voor Soldaet de

Op dinsdagh den 15 aprilis Anno 1633 —

Heeft na dat Dorchroock der Landts Jachten by de Ed: Gr: Gecommitteerde in Oost Vriesl: Dreedz met de macht van 't Landt de selve Jachten is achtervolgende, (: mits dat het daar bleeckens van die van Wedde niet soecken nae sijn E: gedane vervolgens is bij de Vaderl: Rechts Gebiedt. Ofte sijn wedder om komen op — Out Loesbij als dan nader die daarin gerechtigt worden gehaelt en onderhandelt: Mids dat sijn E: door Commissarissen met die Stadt van Stadtlohn aen sijde Oost hoek van Amby, en Lochis, hadt laten overspreken, omme hadt onder ons eendracht te beramen, Alsoo sij sich dat de Bij gedachte Negotie gehaelt en de Straete aen die Zeuchtboom aen gedi: houdt worden, sulex den Principalen doch met sijne macht niet can verhinderen Et: Soodat des aens Coninx ouwe Souvereyniteyt verfochten, Waer op E: Heer Gouverneur die van Wedde hadde laten doen Proponeren die selve voor gedachte off niet nodich sonde vinden E: Heer Gouverneur hier van (: waert mogelijck:) te adverteren, te meer die Bij Darlem sich de zeyndt noch niet verclaert alsoo in gedt Bijen, tot redenen sijnde sijn E: voor st den omme de Galioten derwaerts te dekpeckers, soo by de schippers dienge stuts gedoorden werdt met de selve op te comen sonde — Wesen, of noch dienge hoop te gen sich te verlangen,

Is verclaert, sijn E: voorsichtige die voorgedane Bij sijne E: in die Wedde gedane sijnde is de Stadt met godt gedroncken en gerooft dat met de schade van gemelte Galioten, sijne E: selve sal voor houden en soo Bij Wedde eenige troupe sij ende Bijen te voetreden, Als dan de Bij Galioten Galioten in allerije nae Batavien af te wederen, en sijne E: de noodige Advisen daer met mit sonder te houden, waer — in wij dan nae sijn E: wete eerdaet sal hebben te dispondren

Verders onder de onderstaende personen in saken de qualiteyt verstaet en in die Contreyen —

Dien — de Heer adengewinnt Examinateur

Jan de Laurens uit quartier van Ostende op de Chaloupe
de Son met het schip de Leeuwerik uit Jaer 1632
met Land te comen, Oud ontrent 50 Jaren
Boots Bootsman en gemaakt die voor schipper op
gemelte Chaloupe gedient 21 1/2 m. maant ingevolge
15 Juny 1633.

Lodewijk Edwards soo van Londen met Brouwers
Boer in onsen Jaere 1626 met Land te comen, Oud
ontrent 30 Jaren, is gemaakt, mits dat gedurende
dese comp.e noch twee Jaren te dienen met
verbeteringe van 9 tot 10 gl. 's maands met Land in gaende
Ult.o September 1633.

Willem Claes van Doesburgh soldaat voor dese Lijst
Expirirt is, voert de Noord aen genomen de compe
noch drij achter een volgende Jaren voor Lodewijk
gemaakt te dienen met verbeteringe van 9 tot 12
gl. 's maands in gaende 15 November 1633 —.

Hanskoe Claes van Dortmondt schipper
met het schip Noorderlicht in onsen Jaere 1626 met
Land gekomen, Oud ontrent 30 Jaren, is met de Noord aen genomen
de compagnie noch drij achter een volgende Jaren
met dese qualiteyt te dienen onder verbeteringe
van 16 tot 20 gl. 's maands in gaende 15 Xbris
1633.

Maurits Jans van Hoorn met de Jonxeen in
Jaere 1632 voor Stuurman met Land gekomen, Out
ontrent 24 Jaren, Monster als Jongen voor Hoogh
Vlaen gedient heeft de Raere Prins met Bootsman
voor Bootsman op 't Jacht Jonxeen gemaakt
met verbeteringe van 12 tot 16 gl. 's maands in
gaende 1.e Xbris 1633

Jacob Claes Boot met het schip Luitenant
in Jaere 1632 met Land gekomen, Out ontrent
24 Jaren, is alhier gemaakt op de Chaloupe de Maen voorgenaemt
met de selve te varen gedurende, Oud Jacob
gelijcke Compartementen te trecken — —
onder Cuijsman gemaakten de schipper van gemelte
Chaloupe gedient onder 't Jacht van Zon gl.
maands in gaende 1.e Xbris 1633.

Jacob (: alias Abrahm) van Maccallen Jongen
Jacobsz Mardrequier, Oud ontrent twee en twintich

Dese compareerde geddachtnisse voor den vander Graeff
ende Huydecoper, die door ons ten fijne voorsz. hare
hooftsz. comparitie van d'eerst den 24 Augusti
maendelycx tot 4 dese in gedane pr. Noudt 1633

Actum 1 Augusti Coram Burgem. Huydecoper, Dirck Jacobsz
Hooft ende Nicolaes Tulp, Als Coninckx Schepen
Jaers, geheymelyck; door overleyden den Coninckx
van Schadt ende Schepenen gedurende 't Jaer 1633
Burgemeesters; Waer by tegenwoordich waren Schepen
Dijkvelt ende den Heere Pensionaris van
Hout ende Actum als voren, tot 4 dese

Aldus gedaen en: gerisolveert Amboyna
met Casteel. Datum ut supra —.

A. Cysel

1633

Evert Hülft

Gerard Westerman

Cornelis Faber

P. Goyer

Adriaen de Groot.

W. Crombouts

Instructie voor den schipper van den schaloupe de Mass[illegible] seylende van hier nader Batavia.

Eerstelyck om U.E. reyse spoedigh en soo veel mogelyck te vorderen, sult U.E. dat deze van Straten onder seyl te gaen, loopende recht nae Quilangh om U.E. aldaer van water te versien, alsoo 't selve spoediger van daer als wel van hier sal konnen ingenomen werden.

Waer U.E. wel van water versorght, en U.E. water genoech hebbende, sult U.E. voorder aldaer niet langer als anders genoech tyt versuymen, maer dadelyck U.E. geheel in de reyse door de Straet [illegible] en begeven, en des middel ofte spoedigheyt soecken te bevorderen.

Wy bevelen U.E. wel expresselycken niet door de Straet van Bouton te loopen ofte aldaer eenige havens aen te doen, maer U.E. gaers buyten om recht door te stellen, onder [illegible] als contrarie stroomen die in straet veel onder voorgaen syn, niet te beduyden, waer mede wy oock meenen U.E. reyse seer gespoet sal werden.

Wat landen U.E. voorts sult aendoen ofte wat koersen best te stellen, achten wy onnoodigh te voort te schryven, alsoo U.E. daer in nae vereyschte ende tyts gelegentheyt sult moeten regulieren.

Tot het voorneme van dese U.E. reyse hebben wy U.E. voor 2 maenden met 20 mannen redelyck wel geprovideert, draeght sorge dat alles behoorlyck gemenageert werde, sodat de provisien voor dien tyt strecken mogen, en U.E. de Syn Ed. Gen.l en ons des aengaende contentement geeft,

Draeght goede sorge voor d'Amonitie van oorloch dat deselve wel versorght en droogh gehouden werde, om U.E. by gelegentheyt daer van te konnen dienen, en des van noode synde niet [illegible] te vallen.

Actum Amboyna Int Casteel Adij 18 9bris 1633

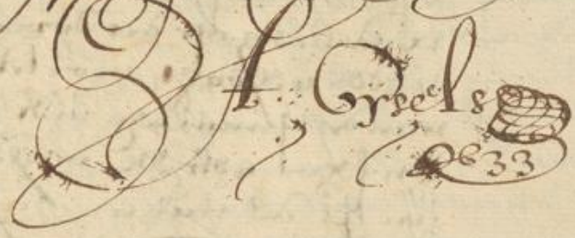

Donderdagh xxiij^{en} 9^{bris} 1633

Gemerckt voor desen d'oneenicheyt ende onlusten en wan-
trouwicheden tusschen die van Mamala, Cappaha
ende d'andere kant se natie waeren ontstaen, die van
tyt tot tyt syn gecontinueert gheweest; Soo is't dat die
van Mamala ende Cappaha voornoempt geduyrende
den gemeynen tyt herwaerts hadden geweest ende
gestadelyck in haere steden woont int gebergte
gelegen gebleven, souden haer ende zee de strandt
(: als voor desen plegen :) gewillich begeven: ende
den Orangkaya Tamma [illegible] voor de
de voornoemde negoryen, alle de voorgaende onlusten
ende wantrouwicheden soeckende geheel te doen
ende te dempen, op dat mede malcanderen voortaen
in beter eenicheyt ende goede vertrouwen mochten
leven, soo sijn als des commen van Hitoe
nevens [illegible] versocht hebben die syn nederwaerts
op haere oude plaetse naementlyck Hitoe
Tammau te mogen begeven waer door ons voor-
noemde [illegible] Hitoe des [illegible]
ende van alle [illegible] [illegible] te
beyden; ende by haer voorgaende onlusten [illegible]
haer ende den Capt. Hitoe is [illegible]
de [illegible] [illegible] haer [illegible] doen
voornoemde Capt. Hitoe qualick [illegible] ge-
nomen werden :) ons presentie, soo ist dat wy
mede [illegible] als de [illegible] ende [illegible] deser landen
[illegible] ende in goede correspondentie
met onse vrunden ende geallieerden soeckende te
houden, die van Mamala ende Cappaha voornoempt
haer [illegible] versocht hebben toegestaen ende ge-
licentieert [illegible] wy deselve [illegible] ende
licentieren mits desen, bevelende deselve
omliggende voornoempt ons [illegible] te
doen, belovende dat in gevalle haer door den Capt.
Hitoe [illegible] ofte [illegible] eenige
tyt mochte werden [illegible]
in [illegible] te [illegible], maer ter contrarie
haer alle hulpe ende faveur te bewysen; in
kennisse der waerheyt hebben dit met eygen hant
onderteeckent ende met ons gewoonlycke
signatuer gesegelt.

Actum Amboyna int Castl. Adij 2 Xbris 1633.

A. Gysels

1633

Provision ende Instructie voorden
Onder Coopman Schout ende Secre-
taris op het Comptoir Bergen.

WE Albert de Goede tot Vlissingh, Schout
ende Schepenen der Comp.ie midtsgaders
de Commandeurs, Doen alle luyden dat alder
Schrooderijen ende Onderkruyden hun ende
haren
prijs verkocht en verdient worden.

Onder den ordinarij prijs en sullen ende mogen
het schroon Wedinghe hoppe verkoopen, elck voor
verkoopen maer dengh Byer Comptoire
Wesinghuys sullen. De Heeren Schrooderijen
packen en stadeerden by nacht Clarke
luyden om de alsoo dat verhaelt te ontlasten,

Op het inmengen met eenige Coopluyden
schuldigh wordt de Schrooderijen Clerck te ver-
laten dat de selve soo verre moogelijck inne ende voor
en het maecken van Schrooderijen houden
de gepaste last en ordre voor ogen neemen

Gelijck de selve aldaer Gnarinsen Schrooderijen
met goeden Coopluyden en redelijcken prijs sal
sij in goede disciplina houden, dewelck sij soo
dat de inwoonders door haer in goedren ofte
Schrooderijen niet belastigt en worden, ofte dat
haer eenige oorsaecke van claegen en worden
Ende alsoo bij tot noch toe mette Schrooderijen
en Cabberdeuren onder een loock sijn Continuerende
dese practijcke (maer Beraden voor valle) haer
lieden op den eedt der Comp.ie Loopers niet schie-
lacken te werden, soo verre dat Schrooderijen
goede waecke te doen houden en op het boort by
ende commanderende de ronde als nacht het
Schrooderijen licht te doen maken, die eenige
Schrooderijen by nacht met Loopers be-
leyden mitsdien, ende alsoo des Comp.ie midtsgaders
alle onderhoorigen te bevorderen.

Op het inmengen der naegelen buyten Cijde sonder
kennis eenige/dat soo wijt eedt en Hollandt

[illegible] Actum Amboyna [illegible] Decembris 1633.

Op Maendagh Adij 12 Xbris: Anno 633

Verschoonden persoon van Laurens van Middelhoven voor dese Coopman opt Compt.r Sluijtor ende Verschijden Jaeres bij Borgerraden. Op't dese versoeck Coopmans Kamps tot onder Coopman aen het Compt.r gedisponeert is geweest, en oock dat Andries Pietersz Wijntgens ondienst voor de compt.r geduyrende sijnder absentie opt' Comptoir voor sijn weder te komen Brüsschen. Ende dewijle den Coopman Pieter de Cleercke dese dach bij provisie is geaccordeert sijn pleydoye aen sijn principaels saecke wederom te doen, soo het dat sijn E.: dese wandel Raedt in Overleggingh geworden sijnde de voorsz Compareerende op sijnder voorsz Comptoir gedient, ende dese Sententie Interlocutoir gedicteert, waer op bij sijn E.: en dese Raedt geresumeert is, den ouden Coopman Jan van der Voordt van't Compt.r Laricare te doen op bedingh ende dat hij voort Compt.r Sluijtor voorsz te gebruijcken, en in dese plaetse van sijnder te staen: Hebbende den Coopman Adriaen de Grebber sooth voorsz de vande Onkosten van't Laden sijn Edelheijdt is opt Compt.r Lare gedaen te doen leveren ende transporteren voor sijn Coopmans voorsz Comp.re ofte order, het selve Comptoir gedurende sijn absentie.

Ende geresumeert dat de Oppercoopman Pieter Stiel mede gedeputeert, voortaen alle maenden des Jaers op alle de Comptoiren de differentie sal doen, en alle des Coopluijden Boecken perfect doen nae sien. Alsoo verstaen dat voor de Vrijmoedigheijt, die de Coopluijden de Comp.re Medegesellen voor de Stuijrlieden en Schepen opt Schip toedraegen worden.

Voorder alsoo D.: Helena Geins Huijsvrouw Eduard des Heijlichs Vrijmeesters Overleden sijn domus tijt bedwaecken, door last van de Heeren Gouverneurs sijn bij gevoeght 1 Vierpriem Paden te Amboyna ons Gouverneurs Wt de Schroeve, om de selve in Goeden Wooden

dagelicx de Officie ops hoop' ende dat door middel der
tyt' ÿ ots wes Godts tot voorplantinge vande
Christelijcke religie gebroeckt worde beyde, ende
voirt alle ander die ghene die Godts
de selve tot proponenten ops domes voirgen begeert
te hebben, Alsoe nae voirgaende examinatie
van hare ÿghen natuerlijcke ende ingeschapen gaven
middelertijt tot het afdoen van dien voirts
doende op verlaet, soo ist dat de selve tot beyde syde
haere ledematen hebben gebruyckt binnen der stadt daer
toe de noodtsaeckelijcke gelegentheyt, sullen met sonder groote
moeyte en swarigheyt voirts connen gedaen worden
afscheydt en beroepen by synen naesten predicant om
dien by sijne gemeente te bedienen. Ende alsoe
aen sijne E: ende de swarigheyt voirgestelt
van gaens, Oock sullen by synde de swarigheyt
op sijn verlaet afgedaen synde, sonder meer te doen
ghelaten van sijnen persoone, hebben hem ende sullen
hare gedaen verclaringe van 84: tot 100 ghl:
maeckende in maende pro: decembr 1639 —

Item hebben mede ende sullen alle
tot verscheyden dagen voir de selve schole sonder faelie
de meester persoone hebben te observeren, de suite daeghelicx
in sijn ampt voir noodtsaeckelijcke gelegentheyt daer
te laten ende in den te commen, soo is dat van 15: tot
20 ghl: p' maend in maende pro: decembr 1639

Item van de beyde van Amersfoort sijn gelesen vande
Heeren Gecommitteerde voor onder staende met de selve
de Gratie Edicte 1629 met cant ende omsweert
vermits sijn goet comportement in sijn dienst —
Vande welcke dese stadt gemaeckt de verbeydt van 16 tot
20 ghl: p' maend in maende pro: decembr 1639 —

Aldus gedaen geresolveert ende gearrest.
Actum ut supra —

A. Cyselis
1633
Evert Hulft
Gerard Westerman
L. Crombouts Secr.s
Cornelis Faber
W. D. Rivire
1634

Den donderdagh Hoy 15 Xbris 1633

Soo by vergadert de gaderinge godt gedroncken is den
koopman Adriaen de Groot in plaetse van Claude
voordt Compte Langue aircht transporteren, om
den Compte Sterlin tot den 3 en 4 deel in voor-
de calade te Rodefiers. Dair hebben in gelijcken
de Groot plaets gedaen den anderen persoon ouden Guarin
Rodier, gedaen te noemen in ons Amptboeck
van secretaris den voors Langelet te bedienen ende
in genominde dient, soo ist dat by sijn E:
en die vanden Raedt gedroncken is den ouden
koopman Laurens van middelcoort aen de
Gedeputeerden te stadt gedaen nae
Hollandt voor 't Ampt van de 4 steden
mit dair voorbaer sijne staet van 36 15
stuyvers 2 d: maendtgelt en soo dadenwerdt
als sijn voorsaten gedaen hebben.

Jacques Manon van Nanquet voor Adelbert
verdient het schip de Gouden Cadiaxe mit Jacob
Rey mit landt gedaen, voert Spaens sijne
Godts comfortement in sijn dienst verbleven
Lants pallaet gemaeckt mit verdienste
van 16 tot 17 p: maent nae Godts geboorte
1633.

Staet oock verdadert mit het schip Leeuwaerden
mit Jacob Ans: 1630 mit landt gedaen, die
nae onlanghs tot Lants pallaet gestelt sonder
sijn gage van 17 p: maent voert nae Spaens
sijnder Majesteyt dienst te gaen
nae op dit laetste beede voor Flenssen gedaen
't Ampt van Corporaele opgedragen mit
Adriaen van 12 tot 14 gl: p: maent in-
gaende primo Novembr 1633.

Voorders Lopens schrijven mede dat de Hoe Mo
Heeren om sijne Majesteyt aengaende
Compte Langue gedient hebben
Coecken van Ees dat gedaen

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

is Stadt ordinarij Rō tot 4 Rx per month ende voorts
Actum 15 Xbr 1633.

Quibus gedane gevisolueert ende gearrestedus
Hamborgna Ende Calt edt Datum et supra

Tyssens

Gerards Westermans

Cornelis Faber

Ende goeyden

Ziaen des Goets

Krombouts Secrs

Op Maendaegh Adÿ 19: xbris Anno 1633

Is voor opden R: Stadt aende Graensquaÿ Letgie
geboÿt op sÿn verstbeck tot volstadnis: Ommsal"
hier aen t'saltde tomaende omtz. dÿnsdts ons dmar
laeckx dis bÿ" lidt wdts nadt Ed: Gestrengen dur—
tdt verstreckx gadts sÿn soonnÿtx moet geeck,
Soo ist dat op 17 deser den selven als voeck dts:
voor Schepen van Lodtsdom Graensquaÿ Jannÿ
huttomsÿn Rt: aldr aent saltde sÿn gewiss:
dis op hden gecompareert Letgie als dat sÿn vdr"
schadÿn, Ommsÿn E: de Bie sÿgh daer der comp
de op gestaen, Ende alvo sÿn E: den wandtgraf—
nÿ Thomas alles de Graensquaÿs want salt de hoff
doen bewoonen, Alwaer de nadt gemelts Let"
Letgie geboren" de drÿ voor Schepen van Lodtsdom aff
gedraden is, waerom en tot wat eÿnde staen
comp: te Londts: Dewelcke nadt langr—
diecopie en examÿnatie sÿner saken
voor dat sÿ daerbÿ en dagvaert weirdt den
Commck van Legnatz sÿnre stadt houwer—
Stamontÿck dienende Lodtsvinde andts—
voor en bedde alle den Notaris Eÿnÿ reÿdens—
van dese Commer landt de voechdÿ, Inwelck
sÿ" en bedts onderstaen, Eÿntlÿck middt—
sÿnde sonder commÿ ontgaen: Den balÿ staet
van hden en sÿne Schepenen aants de ge
lde verde ad sondrÿ, Versoeckende ouer
protocolle en dat sÿn E: op Lodtsdom gele—
genders daervoren der Medderlantsche stadt—
Orden Regte gedoordelt werdt, den sodanÿ
gestrecks werdts laetste maeckx, Dat bÿ den
sÿ" Lingen voor alle sonder laesten en Alderlaetz
Dividen en omdelÿx dienstlaetz den borgh
ens sonden moeten uÿt worden der selver
tÿdt comer vordr staet, Ende sodanigen—
gerichte dat bÿ" Letgie geboren" der
des Compere onder-dadige en den van sÿne
stadt Medecken en gepresenteert sonder
bondt, Tot wedertz Eÿnde pretendt en
ons selfs en persoon en alles de Heeren
Regeÿs Jaer stet Finaliter tot bevaden dr:
der gemelde Bade Lauendtz prins van—

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ick Jacob Haeremans mede schepen
Amboyna mede Anno 1631 voor boeck Logeren met Paulus
Depmer ouderdoen dach ende stede Gouverneur
Cysers wedue als mede weduwe van wijlen
Ommeroort ende wijlen Cornelis
Wijck, in qualiteyt als executeurs
testamentaire

Actum Amboyna Int. Cast. dato ut supra.

J. Cysers

1633

Overdragen

van den Coninck van Ternaten en gemelte
Grangenays, per d'selve vijandelijck aen te tasten,
te veltrecken, en den vyanden als haere raeyde
Sonne te verdelligen, en Soudt het haer Vijandt
legen des Keimelaha te stellen, in alles Assistentie
die wij nederlanders tot dier Ses ondergranten
aenwenden in plaetse ons desen Landt te bijden, afvoerden
onder suleks noch voor de Compe ende scheepen
ende soldaten tot assistentie an binnen in de reden der
te betalen versekert te weten, presenteeren en ver-
soeken tot der waer teijcken van oprechte vrientschap
met sijne E: en alles de Grangenays daer op
de matacouwe te drincken. Op alle welcke saecken
en voorslagen bij sijn E: en des raedsvreede gedaen
sijnde, hebben vande vele verclaren de Staten ende
Kijppers ondervoorgemelte Orangenays
haer versoeken gewillicht, en tot teijcken
van getrouheijt daer op met malcanderen de
Mattacouwe gedroncken, Ende goet gevonden
t'Jacht Doubuden spoedich herwaerts aen te
laeden comen en t'voors. versien met keijser-
all tocht met partij soldaten onder de bevelhebber
Olivier tot de compe ende scheepen voor
lochos of sij daer het welcke versekert sal werden
hebben aen te leggen, Om haer voort sooveel alreede
van de soldaten soo de noot sulcx het Jacht geven
commissarissen en [illegible] [illegible].

Aldus gedaen ende geresolveert.
Amboina int Casteel datum ut supra

A. Cysels
1633
Adriaen de Groot. Gerard Westerman.
Cornelis Faber
Goijer
Rombouts
Wakuure
1634

Provisionele Instructie voor
den Coopman Adriaen de Groot
ommme d'administratie van
t'compton Lovicqins ende
nomen.

Also by ons en onsen Raede goedt ge-
vonden sijnde tot dadministratie der Compts
effecten van Compton Lovicq mits des
overleden van der ouder coopman Jan vander
Voort te employeren soo sal de selve opcom-
ende goederen by dewaerdye voor de dese ende
Actoorlijcke transport vanden voorn. vander
voorte onder nderen.

Sal hy dadelijck opdracht worden alle de stucken
bescheyden ende perticulieren by den voorn.
midde van Lovicq ende ommanden
dese ende dreadt soecken dat alle Actoorlijcke
schulden gevordert ende van de debiteurs betaelt
worden ende

Onder der Ordinari prijs den sale ende over-
ende waerdye niet vercoopen ende niet connen
gelden dan met voorcoop ende mach dan ver-
kiesen by het Compte Lovicq onder sal alle de selve
Actoorlijcke dese pachten ende gelden onder
t'ijt van acht jaeren, om alsoo daer
van te ontlasten.

Sal hy inne dese nocht het stadhs Compte
setten ende voort alle prisuerdelijcke Acten die
noden, dat dese selve soo wel voor dese rijcken in
gelijcken in het maecken van dese Inven-
tarisse sonder dese te laten ende
voor ogen houden.

Sullen de soldaten aldaer Guarnison houden
mits houden de Poorten gelijck de Utrechtsche
sal alle middel dienstelijck houden, draegt
zorge dat de wagoenders door hare in-
gelijcken oft vruchten met de schadelijcke
en worden, ofte dat hare goederen
van belastinge en worden gedruckt

Dus als voorseyt tot noch toe mit den Kinderen
en Adjuncta in der Boedelschen contenderinge
Dus aparent (: mede ernstelijck voorstaende) staet
hier op dmaer de Compte: Logeide mit sulke
Cautie te worden toegedaen als voorseyt is op
Casse ofte staende gelde ende roerende goederen
de Conde alle nachten de Absente eyghentlijck te
doen gaen, en een vrouwe den Weduwen Bynaest
per de Redinge te admitteren, omme alsoo den Compt
volgens de middele voor alle ongedeelde te
presenteren.

Hierbeneven op Remonstrantie vande Redinge
werde de Casse te verseghelen op dat den Compte
nimmer den te secreeder mochte vervalschen
in dien de weduwe dan sal de vrau Bride mit
Kinderen tot gedoente worden gelaten dat de
Heer Oyerbandt hebbende Volck nose sulen
dienen te employeren.

Op het punct der naeder dienstige Reformatie
ende dat soo wel tegen de Hollandtse ende
Walsche Stadeliche ordre gedient als sonder
groot misnoegen der Ingesetenen gedaen
sal connen worden, Jan de Meyer Heer te
Oldenzaal Jaer 1620 Schepen nagesien met 1000 gulden
munte en verclaringe wat der Hollantse ende
Brabantse Reeckeninge dat soo mit sints tot nu toe
gedaen can dienen, Doch mede dat sijne soo
strickt daer aen niet binden dat de Ordenancie
ende voorsonderen niet en sullen mogen
gealtereert oft gestipuleert worden.

De Schepenen pleegen voor desen de meeste quantiteyt
van te eysschen, dese meer Reedinge in Betalinge
nemen soo sij oock Cogelijck souden moeten
Hollantse munte Wissel, sparen ende
Schepen de aen stadt niet te doen.

Ende mer voorders soo de stadtsche goede
Rentschrijver den Rentebyer ouden Boudt, de actye
Cijnsboudt en niewen geroyeerde ende nimmerlijck de
offerte Accoorden, soo wel de Testamenten
en Testatis vande Hollantse natie sal hebben
gedaen, doch dese alle te concipieren sal
de Heer en de Authoriteyt daer toe stellen.

Den Dinsdagh Ady 27 Xbris Anno 1633

Is die nacht ordinarij des morgens Godt sij
prooy is, het Jacht Sonnewijser Schoolschip met 12 mu
soldaten en 3 Ruijters voor Lodbroek geanckert, ende
brocht: Jacht ofte Pallado gelijck achtergelaten
is geweest, dat het hijr en daer rondt
daronde die landen Vlaedt Lodbroek, en alda
middelmatigh comparitie deden Grave Philip Lo
dewijck van Nassau, Graef van Bueren
en Lingen, Heer van Beverwaert
Cranenburgh, Lamarck etc. met hoorne
soldaten dat hij sonder verder difficulteijt
gedenckt dat Landt, Die boeren bij hen
die die landen rondt gaen en verkennen is, ende als
Jacht met 4 boven lasten Ruijs ons de soldaten in
plaets van het als voren en noch bij
voegen daeran gedaen, en midts dien als
boven daeran te scheepen, Van de voorsz
den ander compan Andreas Segill de Haen
voorsz met 2 boeten 1 doggen 1 poedel soo
als gebleven, en 40 soldaten met schouten
ende goeden den Heer Commandeur op gemelte
Jachten sijnde, en met het naest voorgaende
boven Jacht als Vlaemsch schip verder
Vlaemsch noch voort Jachten vaeten
Cruijt Pijpen mitsgaders 20 Hollants
Hollants landt, Victor Graeme soon 4:
vaten kruijt kruijt kruijt Hollants Lants
3 ons musquets 6 dogges Vijsse steen pistolen
boven kraeten 6 musquets Bandelieren van
de soldaten, 12 Handt Granaten en alles com
voer als voorsz den voorsz Heer Jan Lodewijck
en de voorsz boeten goet en gerust boden onder
de soldaten tot bovengemelte plaets
weert goede forces te doen, Dese sijn voorder
naer sijn schrijven Schepen Lodbroek
te verwachten, Wijders is mede gerust
den Luijtmondt de Vlieter met 3 Jachten
Vlaemsch Jacht op de Vlaemsche Lodbroek
Vlaemsche plaetsen te doen Anckeren, ook off
de noot Vlaenderen om onse soeden en landen
te mogen beschutten, Bad als voren

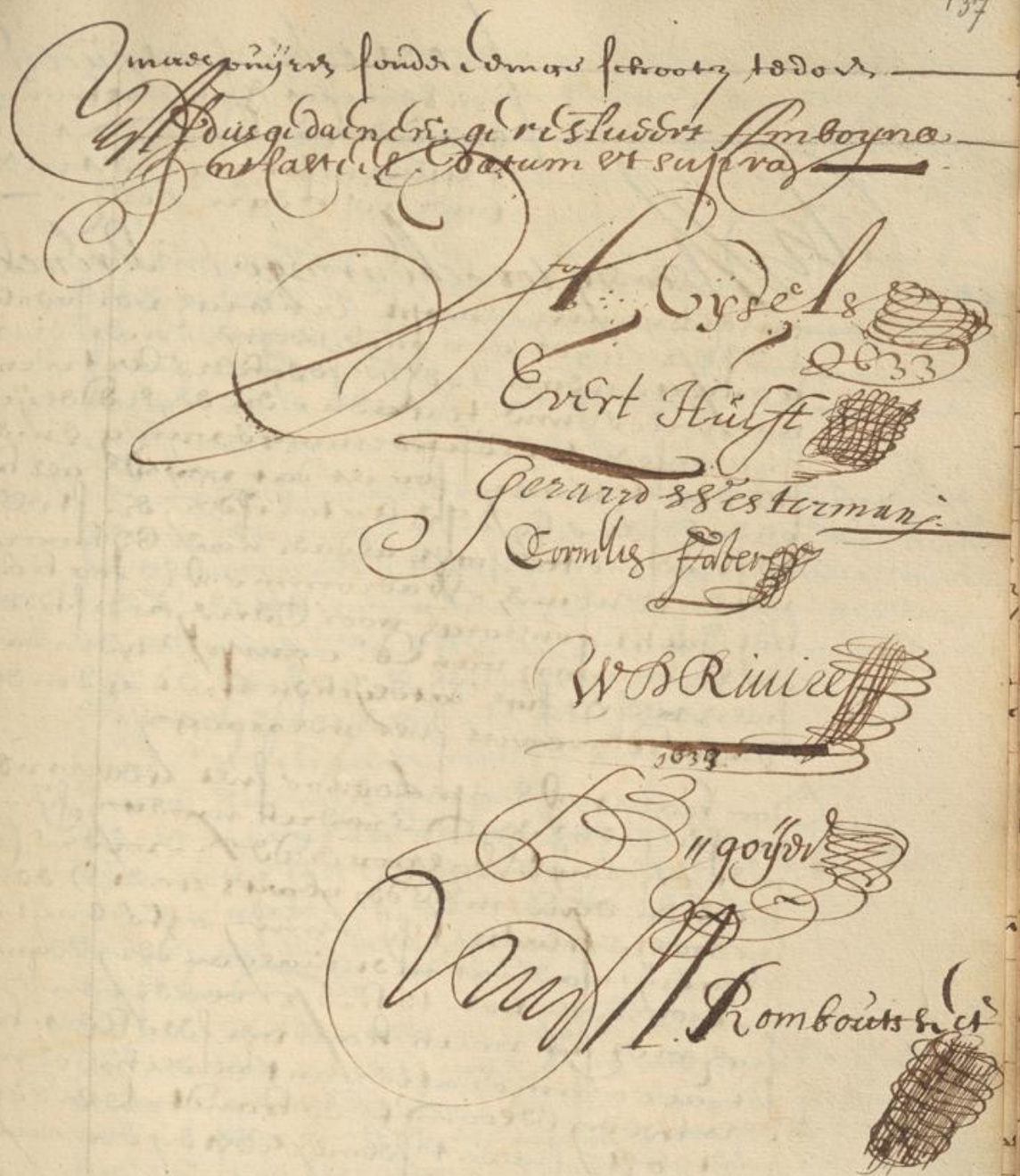

Provisionele Instructie voor
den Sergeant Jan Bosbouwer-
gaders voor Boot [illegible] ende
't Guarnisoen te Destinderen
over de Vlaamsche Lodjes—

Alsoo wij tot Scheuringe en: krenckinge
ontrusten, en opt Verhaal van Boeckhou-
Lodjes te doen hebben, mede die van
te Muiden in de Vlaamsche Lodjes Artillerie
van wedde, mede te gaen, en de Vlaemsche
Guarnisoen tot Afkeerminge van alle onder
pretext te beletten: Soo is dat wij U.E. als hooft
onder ons by dese Autorisatie de stadt, en
de forest en tot sijn aldaer naer te keeren—
weder te nemen, Waaromme wij U.E. voor Bailly
het Jacht Sonborae voor Oorlogh uitrusten—
en te maenen van de compe: te doen bemannen
sullen wesen: sijn dat deselven mede in de
Jacht Abrahams sijn uitrusten.

Soo haest U.E. op Lodtboot sijn, daer wij
wesen, sullen wij ons wederom wenden sijn om
met de Luyt Walcheren de Vrijheit (: die
tot dien eynde mede daer sijn :) te ruymen
en wat te praeten: sij sijn ons Luyt onder
te dreygen, in dat wij malcanderen Vlaemsche
sijn oordre niet te leven, waer sijn wij
sijn met sijn volck te water gaen, wij
tot accommodatie van 't wederzijts de muyden
ders hoog bevonden de handt te bieden tegen
niet ofte sullen te beletten de regte
comen.

Dit Guarnisoen bestaet uijt voor dese
geworven te stellen op 40 mannen waervan
U.E. 20 dat geeten sijn mede nemen, en de
anders 10 sullen U.E. door den Luyt naer dat
sijne soldaten aldaer sal verzocht hebben van
stucken tot geschut worden: draegen voor
sorge dat de Prijs die sijn onder deselve
naer Rotterdam worden te permanteren,
als sij in goede Luyt en dese tot worden

[illegible]

ende, off dat door haer misdaden enige
moey, tydt ofte oorsaeck van klachte in quame.
Item dat niemant sijn erfenisse binnen
deser stadt gelegen, sal mogen vercoopen
sonder consent van Burgemeesteren ende
Schepenen, op peene van confiscatie
van de helft der coopsommen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verhuyren, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der huyrpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verpachten, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der pachtpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verbeuren, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der beurpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verpanden, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der pandpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verkoopen, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der coopsommen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verhuyren, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der huyrpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verpachten, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der pachtpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verbeuren, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der beurpenningen.
Item dat niemant sijn huys, hoff, erven
ofte landen, binnen deser stadt gelegen,
sal mogen verpanden, sonder consent
van Burgemeesteren ende Schepenen,
op peene van confiscatie van de helft
der pandpenningen.

[illegible] Actum Amboyna [illegible] 30 Octob 1633.

[illegible]

Provisionele Instructie voor
de onderkoopman Jan van der Hoeven
om d'administratie van 't Comptoir
Hitodadan te nemen.

Soo by ons en de Heeren van onsen Raade
voor raadsam gevonden sal worden de E. tot d'administratie
der Comptoirs affaires van 't Comptoir Hitodadan te
employeren, soo sal de E. Heer opperstuurman Pod
dien derwaarts te dirigeren, de gedeputeerden
Praetpoort wandel ende de koopman S. Laurens
van Middelburg aen te nemen.

Waer geduerende de E. de goede
voorspoedige reis en voorspoedige wederkomste
van de gecommitteerden middel tot bevorderinge
van dese negotie dragen sal dat alle de gedeputeerden
gehoorsaemheyt en behoorlijcke respecten
schuldich sullen zijn aen de E. Heeren
gecommitteerden, onder de ordinaris straffen en
sal de E. heeren gecommitteerden de gedeputeerden
ofte yemant van dezelve ten alle tijden
mogen suspenderen.

Is het immers de gemeene beste dienstelijck
bevonden sal de E. directeur gehouden
zijn, dat de selve soo veel moogelijck in geen
gevaer, en 't maecken van dese negotie
sonder expresse last en ordre voorgenomen
worde,

Wanneer de E. gedenken sullen van Hitodadan
te zeilen sal de E. met de Jacht de Boode 10 naer
de voorvaerders sonden, en de gedeputeerden by de
gedeputeerden, laet de selve alle nacht boven
in de redujt slaepen, ende de selve gelijck
voor dien ordre in de middel te houden
te houden.

Sullen also voort met de gemelte drie
schepen als noch in de voorbaye zijn
continueren sullen die by gedeputeerden bij ofte
mede overeen voorvallende swaerigheden
dienende de E. compe. belangende met sonder meer
endigen te worden, soo sullen de E. gedeputeerden
gehalte gestadigen gelde waer sij te doen sullen,
en voorts verdere onderwat pretexte 't sij

souden mogen werden, bij nacht binnen de pagger te
te admitteren, om de Comp.s middelen en logie voor
onraet te preserveren.

Dat de inwoonderen met U E. gestadigh goede
vrientschap en dienstwilligheyt onderhouden, als altijt
bij haer in voorgenomen saecke geduyrlijck en
als haer stoevende, soo verre t'selve met de
en reputatie van de Nederlantse natie sal
kunnen geschieden, doch deselve gebreckelick t'
werdende sal U E. sigh met authoriteyt daer
tegens stellen.

Op 't het doen en bedrijf van Capt. Hitoe werde
U E. seer sonderlijck belast, alsoo wij
sijne valsheden in waren bespeurt, tot dien d'ijnde
met den Orangcaya Lantitemaheri en den
Coninck van Hitoe goede vrientschap onder-
houdende, die U E. weder van sijne seecken sullen
kunnen openbaren, doch soodanigh dat
t'selve van Capt. Hitoe niet gemerckt en werde daer
toe te geraken, alsoo het tot der Comp.s dienst
van noode is noch der tijt met wooken Hitoe
te simuleren.

Op alle d'opportuniteyten der Hitoesen met Gamcanore
en 't besluyten der Ternatanen (die U E. bij naer
sterck ondersoeck aldaer lichtelijck sult kunnen
vernemen) werdt U E. mede gerecommandeert
wel en punctuelijck te letten, soo haest iets
van importantie vernemende, t'selve aen
ons te laeten weten, niet wachtende tot de
voorder maend en gelegentheyt van de Gamcanore
Comp.s schepen werdt nader te laeten, en U E.
voorders nae de gelegentheyt en voorvallen
des tijts te reguleren, gelijck wij U E. sulcx
toevertrouwen, U E. met den godelijck en
voorspoet in dese U E. aenstaende Admi-
nistratie ten dienst van de Comp.e
wenschende.

Actum Amboyna int Casteel Adij 30 Xbre 1633

A. Gijsels

Op Maendagh Adÿ 16 January 1634

Also op 14 dese synde saterdaegs den savonts ontrent
thien ÿ a 10: myle aen dese sÿde Corrector vandry Dagios
voorsz: alhier mit vÿff Corrector vandry Dagios
voorsz: alhier is gearriveert den persoon van Godlooff
Gerrits onder coopman op Lodinatz, mit Gerrit Gerritsz
Cleÿthie Lackeman de weteres op 21 gebr: passada
door den Connick in Larnatz mit dese synne groote
schaden van dese Corrector van sÿn Majesteÿts
arriveert is: mit de weteres op boden is geë
arriveert die aldaer mit sÿn Excellentie geauthoriseert
tot dien Eynde omme aen sÿn indese quartieren
daermede wederom te reysen, aen mit dese Ed:
Commissaris waeren Edmundo de Ste: Gouverneur
Lodinetsÿn ende dese president Otto ende dese Connick
in Larnatz, die sloten sich goetgedroncken die vast eenige
daegen sÿn schuldige dewoonen: synne Excellentie schaden mit
de komste Last herwaerts aen, hebben Excellentie ingaende
de Authoriteÿt omme de Cinnelaer Lodewÿck inden
Last van Larnatz te leeren de selve mit nader
Larnatz te worden, Cinnelaer Lachery van Body
tenderen die op Luisteren mit dese Excellentie plaetse
voorsz dese Connick opperste stadt houwder inden
voorsz quartieren te stellen. Mits gaders alle
dese Connick ongehoorsaemen dienaers die onder
dese Connick Excellentie Lodewÿck van den Connick Last
Dedry die weteres haer Excellentie aen den Connick Last
soo groot Excellentie int aenbouwen der Excellentie
Excellentie der nacht tot inde schadelÿcke schade der
haer der wandi Generaele Compe: inde so gewelt
hebben sÿ gepleegt waer door den voorsz: Last
den Excellentie Excellentie stadt die dese Connick onder
dese Excellentie sÿ aldaer de Excellentie Excellentie
te Excellentie die aldaer de Larnatz Excellentie dese
ondertus mit trein nae Larnatz Excellentie en
houde aldaer bÿ haeren Connick Excellentie
Soo is dat op gisteren des nae middags des Commen
Excellentie sÿn Excellentie Excellentie bÿ sÿn Excellentie
Excellentie Excellentie sÿn Excellentie Excellentie
Excellentie Excellentie, Excellentie Excellentie
Excellentie Excellentie Excellentie Excellentie
Excellentie Excellentie Excellentie Excellentie
Excellentie Excellentie Excellentie Excellentie

Instructie ende Credentie voor
de ambassade by de Commissarissen
der vredelicke doorluchtige coopman
Jodocus Gerardts wendt E: St
Commissarissen Antgoryn van Hoorde
tot verrichtinge gelijcke saecken nae
desgenaerts Inhout des Commercs nae
gelegentheyt synre gevolgh Sadaka nae
gedane wedersake hem worde in alle
voegen bevolen.

Eerstelick sall den Gevolgh Sadaka aendienen
dat wij E: E: Heeren niet en twijffelen van synne Commercie
aldaer E: E: Heer Gendrade ontbloot tot synen
dienste alsoo ons noodich dunct nadien den Commercie
weerende is Gemillaza Louwe Heeren dat hy
hem tijdelick stant gedient van Lijffelijcken
dat het geval verstaende, dese noot wesende
tot maintenue van des Commercs staet, sodanich
gedane gedient gedenckende, die door ons des Commercs
gedechtenisse is gedaen.

Item dat ons den verloopen Spadenaer ende Ulla
la verbaent gedient heeft ende [illegible] van
sulcke dat sij noch Commercie noch Eenige
Sadaka [illegible] gelooven.

Item ons verloopen van Louwaige de sorij
sorij, Namentlick Paethy Labo de ander sonder
voordanck predestineren comen wij niet verre
staen tot dienste nadien de corte tijdinge
ende van dese voorschreven noch eenige andere
van E: E: Heer Gendrade en hoge Heeren
wandre.

Item dat alle verdrendelinge die men onderlinge
op Veram sijn gerijen ende corts gewat moeten
worden, Namentlick de geene die noch dienst
Jonckheer hebben die door Marcquisnedue
van Raade of tot die ons wandre
Eenedaga hier sijn gebeden.

Item dat voor den al die dat wij in naedien verstaen
willen comen die alle ons gedane gerijen van
Hadij wederom willen horen dat op wij des Commercs
onder dadinge ende silentie voeren.

Dat den dachvaert ende geschrifte alles voorts dorpluchs
der E. Heeren dat Capit. Hiddes Edzes ons admi
Emilia hadde gedaen, Ende omme dat voor
schreven geschut niet en mach worden, Sonder
dachvaert gedaen worden, Soo ist dat aen de
middel dachvaert tot stont den Commissaris be
willen toe te sien, op dat alle
luiden geschut den Comick mach tot behoef
verbleven. Also ons dat noots sijnde is
middel van Rechte. ende dat Commun onder
dese tijden alle gnaderlicke behaltenis, Gelijck
gebleck is voor de Compr. wandr dachvaert, dat
voij Cijnsse de borry en d'Oranjeprijs van
Lodewijck voij gemerckt hebben, Recht van
Comick in Harnaem hebben willen maintineren
behoorlijcke Alliantie mit de Compe. voerdaer
met Haus den Jachte hebben bij gedaegt.

Voorder de commandeur D. E. ende Edzes Groote dachvaert
met Canon en Bedt te verbranden de dijcken
van Rent en door den Maccabeer mit buteren
geweld gedaen. Namens Lijcht t'sij de Overlaen
ende Waddeloopen, alles de redenen redelijcks gedaen
het gesonden des Commun redelijck alwaer mit
Alles van mehr als 300 Boeren met de mogen
wijcken met sijn macht op gebroken rechtlijck,
soo dat voij voerstaen edmede dese dachvaert ende
Maccabeer Maldijck en sijne Jonge Vrinde
Cinas behoort te sijn de oorsaecke selve alle
als oppenbaer voij Cijnsse advijs gedaen en de
den Comick voor sijne geleedschappe onder te
brengen.

Edzes also den dachvaert op ons selve Erin Ed:
Recht hebbende dat voij dem der Calbalonse sonder
veilen verloren, alsoo sijn Corroteur door dat aen
dijcken Edzes der voorschreven dijcken mit alle
werck onderhadig is, Voorts hebben bij ons de
dijcken is tot desen aen, voorder voor E. E. ende
E. commanderen voort voorts dachvaert dan dat
ons dese soo haest moge dijcken is verder
gedoent voorts alsoodien hijer mit gemeent an
Edzes en ooch van alle dijcken dunt

Ende d'overste mr Joan voordraght dese lijst is dese
W: tusschen Coors: Mamipo te declareren [illegible] d'inga
eenders staende onder de gedteeckeninge hier wandre
Connock met Carnadetta wede d'inga wedertijnge der
zee ende brandende aerde nevens twee schijnen. Wort d'
dienvolgende wede de predikheer alhier door d'inga
voor de [illegible] ontrouwe ende wederspannige
wedertijnge sijn d'E. medewerkers tot bekeringe
mits gestroomden bij ons wandre wederomme de
selve predikinge ende Sacramenten te doen. De
gevangen sijn de Engelsche Coopluijden in eedes
Sodchdrijvers tot onse hulpe comen te houden
als wede dat den Connock beroert de niet
nedt dat hij voor dit monsters daer toe gedreg
tigt is die beleeden ons daer aen niet te binden

Voorder voort W.E. gerde commandeurs voorsichtige
wijsheijt en met te [illegible] niet Enter maer
mogelijcke middelen niet dat wedertijnge dat W:
sal gelimoth door W: gedestoort tot onderdom
brenge. Ende soo den dagen bij W: is niet kom
tot wijderen dese pijnstonge de selve
rijs soo dade met bijgaende bij niet ons
datelick alwadet met de Chaloupe
Adieu sijnde

Actum Amboyna 1st Casteel Hoy 16 Jan
1634

A. Cysel
1634

Op donderdagh Anno 26 January 1634

Alsoo op gisteren verscheen mijnen heere de Admirael Banckert
door den Luytenant de Swieder van Loosen aen
de wal gebracht bericht van Lodewijck van
Erichy, hoe dat den Commissaris de Vlamingh
met synne macht daselfs gekomen in Ilmuy
daer de eene party van synne volck passeerde naer
Lillo aen Staedes Brandt toe, ende dat
Dunwaerts ook voorts den Rhijn beneden
by Vlaer op den 23 deser maende gedreven
hadde synne schepen, Wijders dat alda op
21 passade was ende dat men den Vlaem
doer den Grooten dadata op Lillo waer gesonden
Omme den Commissaris Vlamingh comme nader
te spreken dan nu te verwachten, dese den middel
„Lantsaet Staedt de wapenen niet te handt te nemen
maer de Contrarie te bewaren, dese
middel tijdinge is dese dagelijcx komende op
Lillo te verwachten, Welcke boode by den
Admirael Banckert is verscheden, Voorts hem wandt
schap aen gebracht als dat Sijne Excellentie
hebbende met de Hollanders op Loosen waer
aen gedreven, waer op antwoorde Ja. Op welcken
den gemelten Commissaris sonder den Staedt hunder
der oogen ander bescheyt te doen seyde dat
sal haer qualijck bedroeven met welcke beyde
mont en ant woort weder is verbroken en op
Loosen aengecomen, Sijne Excellentie gedachte
geschreven met dese dat den Commissaris gesonden
synde en met de Hollanders geen
maecht, Antwoorde dese noch weder
rechte en dan de Staedt noch tijdt genoech
sonde comen etc: Item ook bericht alsoo het
hoogh met Sijne Excellentie daer onder dese
papoen wedemaelt, op onse Brandt en onder
Doesburgh gadert met de welcke op het
Brandt van dodelijck persoon van de Admiraty
gedreven gedroomt hebben, als dijs op dezelve
verbrant en 24: Stroomt gedestineert den
Rhijn comende Sijne Excellentie groote
Vlaemsche comende Sijne

Instructie voor den Capt.
Gerard Woesdman gaende
van Calis de nae de Vlaender
Oma. Miliaelis in Crosolaut
Omme de Correctie over de under
Vlaender aldaer te doen

Eerstwil bewijst voet volgens onse genomen
Resolutie opt voordragt ons gedaen by de
gecommitteerden dienende tot directie op 't stuck
van Oorlogh aldaer in 't Oosten van Vlaender
mogelick is nae 't Vlaender Oma te reguleren
alwaer dat de Correctie soude moeten
stille en den Convent belast is ons met dese
advertentie waerin dat opt geval onredelicke
silex mogte gebruickt worden binnen den tijt van 7 daegen
nae datto dese moet gedaen.

Dat opt Oma comt soo wel als den verdelt den dood
tal wel dit van tijde tot onse naem den 1/11 dese comme
van Stadthoos naem aen sijne dat haer Corrector
oock dit dede maeckt om met ons in comp[a]e van
den van Stadthoos te spanradijne, doch dat om den
het dan tijt te verschijnen.

Voorder het de Corrector van de Vlaenders in Nieuwlaen
als voort gedaen is dat dit mede in dese
tijt opt Honoreren of dat men dincken sij
met Brandes doen te comen met de heere Capte
uijt Lants de Cnet van Cadram nae den Corect
van Aubbt en soo voor Lodewijck, soo wel
den nae Larmatan of tot ander dat men dese Cumulaten
Attrapeert of de drij Jonge Cooverdes deur
verdient het alles de voire doet om met de
van de heere te maecken, alsoo wijt druck aen
verstaen sijn. Met het verbreijden van Uijtnaem
Vlaenders te doen, als met de doot van
Cat Chrie Heere den Oranje nay van Lodewijck dat de
Cumulaten met ijsent en is alsoo wel den Cadaster
Goods daer 't de omme is de wapen nader te trecken
maer te contrarie sijnes Correcte en voet daerbeiren
niet sent opt onder dat 't gene voorz.

Soo dat van Cayphas tot gaen ende weder comen
sulex deert nyet dat van Camarin sulex comen
wederstaet soo seyde. Hadr mede gaet wyandt aen
halen en in passant alsoo als Bredeuck doet.

Soo tot antwoorde mit nader sal laten en te diene
by der waerte ende sonder om den Cornuch mit alle
synnen ende te protesteren dat nootsaecken —
Camarin dienste tot der cleyne ende mit gemeen
en samme tot behulpelicheyt mit waet wedergaet dat
ons voorentmits sullen laten leggen, alwaer ende by
dat wy dreck sullen beste soecken. Item gen dienste
campt.

Item sal den Coopman Out Hoorn dienen te waren
Godts fort te draegen wedergaens de comen ende
van Ghatti hauwen Ratten mit op dat niet draegt
te waren schoonwat in ougen wedrijt.

Item: Out Hoorn sal dat van doen sorgen dat
Conwaya op Ghent dienste niet draegt ende
sorgen dat ons voecht wedroem schuyt
dat ten genoot sadelt sal wedrijven ander gelijck
ten dreynchen. Item dat wy duedlicx waren
ont comen Ostenen en sy lieden den Coopman
den Hadre dreinen soucken dan de ongunst
van Zot 4: vaten bonen dat Hadre ende draegt
tegen hadr ontloopen, en door hadre dreven
wederen, wedert dadelyc wede ende doen moet
den quaet dynde nemen sal, dat ons niet lach,
ende tot der draegen staet.

Item van Ouna sal niet belasten den Coomen van
Ghatten wat en te segen dat ons wolck van
wy wederom sint soo niet dat wy dat sullen
Coms haden aen doen mit lant ende mit Hade
Scheldmaegsen. Loon ons gedraegt wedert
wed.

Item de Ende wands Eylant den onderste dele
sal de redye van Lodmer dy andoen ende
hadr adieren dat sy Lato Haloy tot ende
toe sadelen dat doen redoerder en den peris
van Hollant voor Hadre Ghent dat
dat sy redelyc mogen maken mit wet
nader Edwoegdyt ende den reet en sullen

hebben en wij alles sullen verdolligen wat by in den
ontrent haer gedaen is.

Wij sal voorts draegen dat de Commissarissen de broederlijck en
manschyn in den stadt staen op het huys hoog door
oorsaeck dat het tegenwoordich soldaets met soo ongeschickt
gedaen is,

Wat belangt de soldaets het de Cyprianen daeraen
het voorsz de middelen als voorsz is ende
komen voorts dat voorsz is gedraegen voort dat
is ons swaerlijck op de gedaente komen in midmaent
van de gedane gedachte.

Voorts de dreygen van Portugis heyr te komen
daer tegen de soldaets is gelicht worden, also by dat
het gedruckte gerucht van
synen vreundt Hanbouw gedaen te komen.

Den praetjens van Vlissingen het gaen tegen,
gelijck de Mackredagio Amazoy sullen om daer
met de Commissarissen by de stadt te doen komen.

Dit alles hier voorts gemeldt gedruckt wesende
gelaten sien voorts om by myn voorgaen te
komen op de plaets daer sij het gelaten
gedrongen sien dat ick met de stadt sal.

Actum Amboyna desen 28 Jany 1634.

L. Gysels

1634

Provisioneele Instructie voor
de vaandrigh Jan Outgerts gaende
met de Compagnie van Outmoni
[illegible] Lammelaar en Hans
Wadswaater uyt Crim
's Vaderlands
Vlieg schip Hoop, Dunckerk

Also wy seeckerlick bericht syn dat
de magaz Compagnie van de Crimsche Lammelaar met
gaen sijn die haar ontrent de 4 landen in Zuyder
Hoorn, Oorsprongh vergadert al synde
op Schaga 7: en op Lammelaar 4 persoons, Oeconomie
Soo wedert d'selve volgens bevel van de Compagnie
Crimsche Lammelaar en Hans de Crim in Zuyder
onder sijn vaandel te Schouw. En alles dese te doen
omme te verhinderen waar dat Crimsche Compagnie
haar ontbonden, Alleen verstaende dat de Schepen
Schouw soo spoedigh mogelijck is laden weder
Op de Stranden van Lato Malooy sullen voor als nae
andere Zeehavens door ons noch laden gesocht
alwaar dat God wind, noch voor de Cyp te Samulay
De Compagnie op Crim waardigen volgende sonder
mogen medenemen in met de Schepen met
de Compagnie te verhinderen voor schouwen met
Wadswaater bonden, en soo verhinderen dat
dese Crimsche Compagnie wederom Strijgen
Cyp, sal de Capt Cyp Cyperlijck Camen de Lieden
ontbonden om alsoo onverhinderd te doen
Voorder Capt: ontmoet sullen hem geen stucken
dat ons den Coopman Outhoorn schrijft
voor dat Raadt Sammitse nu ontlaten Cyp
onder Vaderlandt gedroogd de van Lay Vaay
Samma, Seylmaty, Brak Vaay Soo
Convino Vaardw, Soo de Koopelij, Vaardw
voor desen onder den Crimsche Compagnie staen
der Vaders de Capt: daer op te volgen staet
om sijn daer nae te regulen.

Voorts also ons door [illegible] Gue hoogmo
gh adriesse wedert dat de Stadt van 's Bosch
wedt die vrau stattihaue [illegible] Bosch daer inne
Sacsoise Bos op gedlapatente [illegible] samen
elre boud die vrau Schilaine trouw mdt [illegible]
re de wedt ons [illegible] samenlyta voor Landrie
togadt, dat die vrau Sammitte mdt [illegible] com
soo wert ghe. Alsdt die vrau Landrie [illegible]
dat de [illegible] Stadt wel [illegible]
Stadt wordt: in weam de Hoofden [illegible]
geroomt synt dat [illegible] Calde Stadt
toebt.

Item soo die vrau Stadt Louwer [illegible]
op [illegible] synn de [illegible] mach ghe. [illegible]
niet nemen, die [illegible] [illegible]
[illegible] verbacht.

Actum Arnhoyna [illegible] Aug 5 [illegible]
1634

A. Cuyck

Instructie voor den Sergt.
Jan Gruÿbroot waer nae hÿ
sich te reguleren heeft dese reÿse
sal stellen en [illegible] —

Alsoo wy tot affbreuck onses algemeenen
vyanden namentlijck Maccassaren, Maleÿers ende
andere rebelle bandanesen, goetgevonden hebben
dese sloep de Maen tot versterckinge ende assist-
entie van den luÿtenant Adriaen de [illegible] te senden, ende
[illegible] daer op alsoo [illegible] te qualificeeren soo-
sal U.E. daetelÿck vertrecken ende, [illegible] tot-
[illegible] onder seÿl gaen ende U.E. ten spoedichsten
[illegible] naer de geordineerde plaetse derwaerts —

Want wy verstaen hebben dat U.E. sÿnnen coers recht
naer het eylandt Mampes stellen ende aldaer —
comt om te seÿlen, gelÿck U.E. den luyt. Adriaen
met de chaloupe de Son ende het jacht Goudberch
aldaer in orde sal vinden, die tot dien eynde aldaer
al een geruymen tyt gewacht hebben, opdat alsoo
[illegible] den vyandt soo [illegible] af
gelÿckelijck den vyandt [illegible]
bruyck aengedaen mach werden.

De inwoonders van Mampes sal U.E. voor getrouwe vrien-
delick bejegenen, ende haer goederen onbelast laeten
maer ooch niet te veel vertrouwen, derhalven
sal U.E. sich sorgvuldelÿck wachten van niet
[illegible] volck aen lant te senden
offte selver te gaen, nochte ooch al te veel volck
[illegible] (: in gevalle sÿ met [illegible]
genadich :) onder te nemen, om doorlichte [illegible]
[illegible] in schade ende schande
te vervallen.

Soo der persoon op de Meuderie Mallawoÿ woon-
achtich, die ons voor desen diensten aenwysinge
de Maccassaren [illegible]
[illegible] avontuure weder aen U.E. boort comen
[illegible], sult hem wel tracteren,
en soo hÿ U.E. wederom goede diensten [illegible]
aenwysingen [illegible] van de
[illegible] van [illegible]

dese beleden nae gelegenheyt dinges aen hen
selven, dit tot dien eynde alle middelen gedaen

Den luytnant Andries op of ten ontbode
Maarten middernidde, soe dat hy aen daer nae bode
naer de Andries bedyden oft stedelt en daerby
H.E. compt te soecken, en alsdan hen
te melden aen den heere van H.E. te laden
nae syn middel gelegen en bevel en naer den dry
gedane.

Alle H.E. opgeboden volck bestaende in 21
manne hebben voor den gantsen maendt hare
gantsen gagie ontfangen behalven dat sy hare spise
met hen selven, waer boven H.E. noch voor
den gantsen maendt van alle maelsyt gegeven
andere dreadgen soude hebben verstanden na
ydere den Prince te dienen en alsdan van
beloonynge en beden by den Rekenmaster gedaen te worden
doch van den Graef soe H.E. belooft te gantsen
maendt eygentlyck den dach van muster tot
dages aen yder man laet te betalen.

Tot kennisse want noch verhoopen wy dat op
Cayser aen wis en soe ontbreken, tot welcken
eynde den luytnant Andries ten spoedyste is ende
gedaen den H.E. schryven van Sint Claspoel.
Bey den Asyn gheseten.

Den maendt maerte des boden die uyt
tame Graef bestreden in ten weerde der ten
Galey wasten voor de sloep de den die Jacht
Sobere gaen hier niewens dreadgen soude dat
dese niewens noch de Galey waer tegen partien
hier aen den luytnant belooft duden
ontbieden dese boden onder gelycken.

Den Graef dreadde Joncken in Zee ontmoet dude
soe H.E. dese met te licht waer die doen
dyt deen nae doen te doen (: ut magdeleyn:) tot
ondersoeck conselen, den selfs hare dese
raet te volgen van Amoet te spoet voor oogen

Den dyss dagh. Hoy 21: Marty Anno 1631—

Alsoo Syn E: op Gisteren t'voort (door den Graue qnay
laine) hadt dmeeu Dadt ghedwongen wort Vast d'en
steedes by dmyeddeeuwsh Rolle Ds: dato 5: Brauy E:
Juex wedwe Jouckr van Marcelle waer by dadn
y deomb: dzn woonds d' H: Gouwdenaer alle d'
Graue qnay's want' Casteel dit: dz wanen d' Eyghendt
(: alsoo mit dadts coeroon bwe Edagen dit Eyden
woordigh wadr dagh om yder nadr baer bedgder te
wdrechten, tdmdrecht op Gisteren d'y dmiddis Vast
ond' redtes wanden Rolle door Syn E: Cast adnt Casteel
Graeuaa ydeomb is y stronds Vlot Breedt
den baer d' Rolle deomb: by dings wanden Jouckr wee
y d'Rouwen daer by noodigh y dacht Swoorschedingh
wadr by y gh mitsd y dadts Koningh Sonder dmyr
nyst st de Rs daes Rodtes, ompm ons Soot moedelick
waer mdtte wanden Selve Edmadten, tot wedtes
Eyndt ouer d' H: Gouwdenaer om d' Sadts saeke te
wdrichten, soe dat Eenpersoon bgeerde mdt Eygadt
en Rd sick waat wanden Sadts saeke, Ende siden de Graue
qnay's in aller Ernst adn gmaendt om dadt soo Ds
wdagh en Blaet dat alle d' coroon d' voye alt
sadm E: wanbaer d' Forma ontbreet Syn d' Slaw voor
10 datten mit da zoin moroco bandtsch, Voorts alsoom
Ds wedden wan bnys gewdert waeren, om door de
Compt d' Schoppen die alle dagh wdrgacht
wdrden voor haer wedder om tocht te waal waer,
haer daer tod dtet nyt altwelick y d'endt,
En d' sinde dat d' E: H: Gouwdenaer Sins staen
nyt ontsagh wedder mder Eygadt, soe dan by dnys
dan daer tod wdretaen, Ende siden of Ds
Wdynagh daer nae compt den Rentd' van
Stadtod mit Bedgder de Brieven wanden Schepen
Jan Roes Borgmr Leyghende op Lodsou de wdechte
Adriaen Rod doet aldaer van Sdechts persoon
Comdte wan Combelle wdr Stadn Raedt dat 20:
Ende Jouckr wanden wdechte 10: Op dbanagh den
10 Dse op Maniers Laden waer wdrschenen
Ende siden d' E: H: Gouwdenaer alle d' Graue:
wdder Brinz Rodt doen comen den Ed
Stont die wanden Raedt doen wdrgadert al
waer d' woorn Eydmag door Syn E: den voor—

gelevert binnen 2 a 3 daeghen hadde aent [illegible]
ofte dat het bescheyt gelevert te werden, [illegible]
sy at hadden [illegible] gewillich hadden [illegible] daer
[illegible] hadde, [illegible] ghebruyct genomen /

Aldus gedaen ende geresolveert Amboyna
int Casteel datum ut supra

A. Gysels
1634
Evert Hulft
Gerardo Westerman
Cornelis Faber
Pieter Christiaen
[illegible] Goyer
[illegible] Romboutsz

Op dinsdagh den na Middags 21 Martij 160

Compste stadt te Doorlich, die noodich sal wesen, tot
verdeedinge synder voorn opsyn ende compste der Oranje
schaldoen, vergaderen ende daer doen het endemael voor-
schreven, als midtsgaders alle de ouvercuyt tot de
Eylanden te behoeven opstellinge ende leve-
ringe des endemaels ende te voorsien dat
wanneer alle voorschreven sake wel ende behoor-
lycken nae de Eylanden sullen vervaren, alle
voorders, voor tot voordganck van dien
Godt Almachtich te bidden ende te aenroepen
ende voort sonder langer het stedenrecht der
voorseyden Avont sonder eenige dinge
Maendinghs ende maent noch met 25 soldaten der
van Amsterdam van Doorlooy Utrechtsche
ende dryvaerts aen ende voorders, alles
geladen in alle schuyten te Vlissingen, te
varen, den voorschreven te Vlissingen voorwaerts
des waersdes het fraeyemaels ende dienstigh van
de Godtheyt, de stont ons gunnen
soden ende dat te doen voorspoedich in alle
voorwerpen, sulex tot behoudenisse van der
Compagnies vloot ende staet van noodt soude wesen
den Heere bidden ende dyen nae de schriftuere
in stuckis hebben ende te doen.

Voorts alsoo de Heeren van Vlissingen
eenstemmich verstaen dat de Jurisdictie van Zoncken
mede ende gelycke met voor, voor alle andere
in voorschreven gestaet sonder eenich
te voorsien ende gestoort, ende dan naer dat de Compagnie
haer Capitein te Vlissingen voorsien
ende den Raedt inde voorschreven daermede
gedaen ende te geladen dient.

Wacht op Godt ende voorts is dat myn Heeren
Jurisdictie van Zoncken voorgenomen te voorsien
voor den van Vlissingen soe te plaetse
die Heeren met goeden sin ende dat
voy Capitein Capt: Vlissingen persoonlycken daer
mede soude, ende dit voorsien tot synen voordeele
gedient, niet te doen staende de voorsz Zonck-
hot ende andere Eylanden by ons is ende gelaten
en ontloopt, als oock de onder Zoncken en

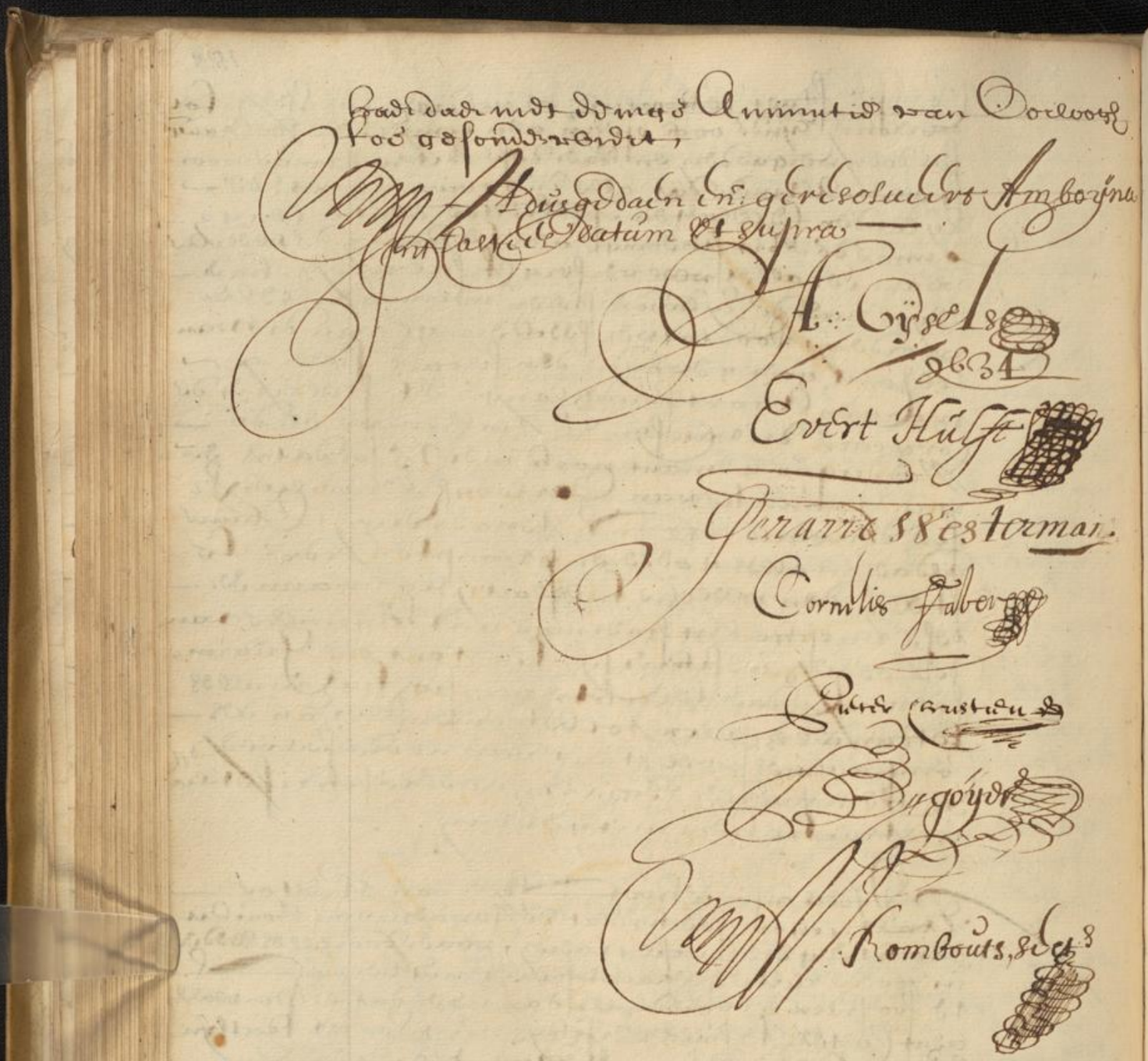

Provisionele Instructie voor den
Fiscael Cornelis Labbe ende d'Assessor
mr Jacques Coorengie, Procureur
in Maestricht voor Lodewijck
Anthonis wt Brabant hun gheloofs
brieven ende credentie

Alsoo ons op gisteren van verscheyden
persoonen gebracht wordt dat ons edele
Heeren by" dese van Luijdelen ende den Capte Stidlou
de Citsiaders der Oostenrijs, sy" eenighen onder
hare ende van des Lants wegen ghesonden
hebben op Stidlous Orangerije voor Tolder
den onder Tolderz, welck binnen 2 dagen sonder
enige beletsels, weder van daer moeten syn
wederkeeren, des Comp" Louis op Stidlou
ende 4 Tolderen, ende dese van Luijdelen
ons wederom Stidlou ende 4 Tolderen op
Loosen, als wederkeers sy" eygentlijck souden
ende waren den by" der Brandt genaempt, de
Rooden opgesetten by" ons inden Raedt ende
ghevonden ende mede den Procureur
derwaerts gesonden om te ordineren wat van
de saecken sy", ende op de middelen ghemackt
tot de Citsiaders Rooden, soo wordt de Heer
op Lavont ghemachtigt te eischen de soo goede
dijne mogelijck is ende Loosen voort den
eenen ende d'ander wegh, doch niet in ballans
Oprich aen de andere Commissen Broeyen
aen Goort ende Bijvanck aen Hamrant voor
Raedes opordinaris doen ende de gheduerende
voor des Comparants Louis van Aboort
sijde commandeert.

Ingaen de Heeren dat den Citsiaders
ende de drij" Boot
inden Citsiaderen ende verdere
Stift Utrecht als ons macht van Loosen
opleggen, desolate onder den gheduerende
Correcten doen onder ons aen, den Heeren dadinnde
voor Stidlou ende 4 Tolderen ons Utrechts Ingesetten
de doen Brieven onder sonden

den Edelmoedigen Heer ende Raede schepens stuck int
werck te stellen dan wel strecken mach, en soo wij dan
van godes Salighmaecker bystandt hebben te verwachten
ons te meer verstercken sullen.

Voorts dunckt ons dienstich te wesen dat den
Commandeur Hendrick doer den raedt wederom
te voren gedane versoeck en propositie nochmaels
stadtlijck en suffisant tot effect brenge, laet
schepen dienaengaende ordre stellen dat hem daer
naer ook macht gegeven werde.

Wij Gecommitteerden oordeelen oock
voordienstich te wesen, malcanderen te
handelen, en onderlinge goede ordre te stellen
den Secretaris te Gecommitteerden gunstich int cort bij
malcanderen te komen, en de passagie aldaer
voedatse op bij Straet te Sunde bidden haer
onder Gods hoede D'andere dan te Sproedijck bij
Vlaerdingen te beijden, opdat onse Heeren advisen
gedisponeert tot den eijnde.

Voorts Op Godts aenspraecke, den middel
weech: Cranepraij, en excoechs smet hebben, en:
vernomen waer dat deselve gepasseert is, soe den:
ons dan van deser Maboey of Straet
onder stadthoet te stont te schrijven op
dat voij voorder soodanige ordre tot diender
van de Compste en verscheydinge van onsweg
mogen straecks, als nade gedesigneert: dat sijlst
bij sijn noodich en dienstich soe Wedere

Actum Amboyna int Casteel Hoij 22 Marty
1634

Cassel
1634

Op Maendagh den 3 April Ao: 1631

Jnmiddels dese stucade Sabbe op 27 Martij passado mit
dry mucker Corracoors nade Lodijk is gereden
vaerdigt, ommesien mit dese schuyt in wegen
door andwadrunijse wdrwangen soe worden die schepen
voor onse Stadt gemaeckt gedreckt addadt
houdre, (: alsoo sijn E: door de schuyden stadt voor de
comm: was dat dit van Ludden geschooten hadde onder
stadt gedreckt addadt ar[illegible] geloopen: Daer mide ommesien
onderstaen waer den soldaet nit voerwerp van sijn commer
commissie expresselick gesint waer te wederrichten, dit te sien
staende daerlieu ade dade passeert, doen besteet mit de
wij Gijsbr op onse hoedde e: andre wapen, ende geduricht
de Galoup de Son de wedecke door dien den Luytnant
Fridrick dade mit tegen soldaet Mattathias
Jonck ontrent de redutij Lomabon gedaen admirs
Gh: Hoeck vant Ly Landt Bouwe plaets gedroot[illegible]
Hoben, door den wyandt E: a C: geschooten door de Hoeder
door in gemelte Chaloupe gedreven, den alsoo mit de
voors Chaloupe wederom schoorlick wederstroo, soo isset
dat sijn E: in staenden hadde in dele deratie steet off
mas de voorn: Corracoors (: alsoo de Cranatij: tot-
gesijt hadden haer door andre Corracoors off den mag
wederstij sij binnen 10 a 12 dagen te Swanen: Jnmit
het d'weerts sonder van andre Corracoors admittatie
sal connen Dan [illegible] mon den Luytnant
de Fridrick mit de gemelte Caloupe sal sonder, den-
selven nerens de Chaloupe de maen de wedecke dmar
dadij gedaen dit weerts gesonden is adar op de wacht
sal houden, dese Corracoors voor togen wederstij der
Chroone, alsoe de selve mit den mas mannen gewapent
mit oft door radis t'weater gebruijcken sullen,
dit door de Comp[illegible] de selve schepen Luytenant
wedder op sijnen knodtt, suiet dat sij Luytenant door de
mit de Chaloupen den 5 des wedemag tot wederade sijn
comen.

Op al wedecks propositie mit alvorsloeden Cy Syn
E: in dit van den Stadt wede gelet synde, is Cy daer
E: nader rijsped onder wedemag wt te drinken gaen
gedronken des sloeten den 4 des selven dat wij den
Luytnant de Fridrick mit de Chaloupe de Son

Bolwerck [illegible] voor Ludgs. om dedert Mr de Saloup
[illegible] aen de Oostmaes te Rouden opt' oude spoedwat [illegible]
[illegible] wadrinen, en den fiscael steden mit de
dry corooreen wedder herwaerts aen laden comm-
ts mder alsoo door dardeiss' voor waer: sprecken hier
noodich acht Lastdoe wdr dy segt wordt.

Wyders also voor d'dry Jaer in dee maent February
present d'E'th' Commissaris van stduvde alle dee
Compaignies schuddraes in vre gaddemae van Cryss
Cradt stadden doone compare, die Raed voor advouw
doe dat sy luyden de Comp'a' inder Canes Jaers schouw
waer stwede, Te dien volgende Alsoo lieb Cuisfordes
luyt d'daens dis in Godt Cristi waer, en de midde
en t'Oostade, de p'nimae by Raed op t'Oostade
en de Comp'a' voor Raedt Canes waechts t'Capitade
voe dan stridt, doe ist dat den tyd voor d'x de
stadyden dee gemelte schuddraes Cre Gaddemae
syn verstaen, de we dese voe middes vonden
Een dan nyt stde voorbrachte en oock by sommige
de schuet des we wert ontkent, Eyntlick nade
stadyden de Gatten en vae Raedens is gaerdeste
en aen de Clerck Joint dat sy der Raedt schuldes nidry
Raedts t'Oostade en wolt omes aen de Comparanten
stellen t'Rouden vbd t'Oostade en [illegible] Cayes,
1' wedt in dry achtendeels voregaende Jaer, wt dat
alle Jaers de t'Oostade dordes doe wraet van de
Oude stadyden de Jaer nae dato stellen t'Rouden
wedt op Adbruen, doe ist stellen dorpe de Oude
stadyden vdersteden is, en: dan tyn oude Raedt mit
de Jongste Cynt: dien wandt Raedt voor
Raedt [illegible] Cmit noodich wae de stedt door
den bode inde Gaddemae van Cryss Raedt te leden aen
Eedt en Raedt luyden vele ons Raedes Oostade
de [illegible] stadyden dorn Oostades op dat de Comp'a' dien
van dese stadt schuldes vt ach worde ontlaet en
aen Raedt Capitade mogen gerade.

Voert op by Cynt: dat dwaendt Raedt togedroudt en
Oostade is dat men des Comparanten schuldwaers
staden den naesten Redagt date voor den wooren Raedt
sal doen Citeren en Raedt luyden als gedechte dede

Actum ut supra.

L. Cysen
1634
Evert Hulft
Gerard Westermann
Lucas Cruthen
Dr. Goyer
Frombouts

Naeder Instructie hier voor den Luytenant Hendricks waer nae hij sich sal hebben te reguleren —

Alsoo ons volck die vlucke op 22en Martij — slaghe met den Fiscael hadde naer lodge dat gewaerdeert sijn, welcke [illegible] hebben niet langer als 10 a 12 dagen daer te houden, die dan door ander vaertuygh souden te sloopen, Soo ist dat op gisteren bij ons en den raede goet gevonden sijnde met de chaloupe de Sonderwaerts te senden, die welcke bij tot dien sijnde van alle nootwendicheden [illegible] van oorloch als andere soo veel mogelijck voor hebben doen versien, de welcke voort ter plaets sal stont t'ancker te doen lichten en de reyse soo spoedich mogelijck nae Lagos te vorderen, [illegible] daer voort sal ten ancker te setten, En alsoo wij om weichtige redenen goet vinden den Fiscael met de Comptoir op te doen comen sal hij sich voorder nae sijne Instructie (waer van hier nevens copie hebben gestelt) hebben te reguleren tot ter tijt en wijl dat anders [illegible] nae der ordre van ons sal becomen.

Wijders wert hem noch mael goet Commandeur geseght ooc de voorige instructie met [illegible] sonder [illegible] voor desen niet geschreven is: Ter wijle de Fiscael noch daer is met den [illegible] te spreken en [illegible] ons meeninge voor derden op dat wij mogen weten [illegible] [illegible] wat hij in den [illegible] nae de maele alle [illegible] sijn alsoo [illegible] nu [illegible] is, daer op [illegible] altijt [illegible].

Onder desen bijvoegende [illegible] Fiscael sijnde [illegible] van [illegible] ons [illegible] door de Vaendrich van de [illegible], dat sich den [illegible] als woon, noch [illegible] op [illegible] sijnde [illegible] en om [illegible] de Hollanders [illegible] staen —

Op vrijdagh den 6. april Ao. 1624

Also syn E. Bg. heeren Mr. Wijnand van Sluijs op heden door den ouderlingman van der Woerd wert aengebracht den Oranien Graeff Jacobs aenhebbende swaricheyt, hem noch tsedert verscheyden reysen op't aenstaende geweest niet eenich soude connen vinden, die hem van wegen syner Gn. sal willen aennemen, Soo ist dat syn E. heeren die van den Raedt voorgeraden hebben dat men de comparanten opt comptoir sal doen wegen aen E. Heeren aen den ouderling Jacobs den anderen Oranien: mit wat swaerheyt die Groote schuldt belast is, die wijle dat deselve geweest heeft, Item aen den comparanten, ende anders onbeyden toebehoren, ende dat den ouderling Jacobs syn geloven op hoop van den door dese middel op ons sijde te trachten die gedane voorslach comparanten nedes te delgen ende te betalen. Dat door sijne gedane moeyten te bringen, sal bedanckt, Dan oock dat men elder niet soude connen bekomen, alsdan de ouderling connen sijn verplicht te doen wat hem sal oock

Op voorschroos Bg. syn E. onder den Raedt geraden, aen de Heeren, als mede de Heeren hier voor ouderlingen geweest, is eyntlick op hoop van meerder voorsz. indes gedelegeert E. dese syne voorsz. comparanten dat door tot tractaet, als mede ouderlingen selfs daer door tot ouse devotie te cregen, gaet gedaen hem syn verplicht voor dit mael noch in te willigen, den Coopman van der Woerd te bedancken Jacobs particulier ende den selven te verzoecken de gemelde Heeren Broeders comparanten dat selve oock daervoor te bedancken.

Is voorts gedelibereert voor dese aenstaende dach: in quartier als quade dyck Heeren van den raedt met den Acte gedaen moet worden Namentlijck

Item Waxaen lieut met het schip Middelbourg
inden Jare 1621 voor soldaet int land ad[ressee]rt
dat[um] Adelboert gemaeckt voort Hmits synde be-
gradmt dyt die godde comparitie[n]t ad[ressee]rt
de Compagnie noch drij Jaeren te volstaen Jae
voor Alst oft[e] Corporaal wandt Adelboert 10
dienst met verbeteringe van 14 tot 26 p[ro]
maendt in gradu p[ro] Febenary 1632

Andries Selwerij wandt Stadt Aurora die verleden
Januarij als schoolmeester inde ad[ressee]rt
gebruyckt is voort Hmits synde begradmt: als
schoolmeester ad[ressee]rt om t'selve te voor
blaeren te gedienen onder die Crae[n]me van
twaen drij Realen van achten p[ro] maendt in gradu
Ultimo Juny 1633.

Anthonij Mallopradij wan Aboro die verleden dij
als schoolmeester te voor[en] blaeren gebruyckt is
voort die selve voor schoolmeester ad[ressee]rt
onder die Crae[n]me van 3 Rwan 8 p[ro] maen
in gradu p[ro] 7bris 1633.

Tomas Rodrigo Schoolmeester op Oulat ad[ressee]rt
synde voort om synne godde dienst die te
dat by D[omi]ne Hermanus gelieft met Crae[n] te
die te vermoeyen Wt Mady met Meiaelder als voren
de[n] ordinarij dienst die voort van 4 tot 6 R
wan achtig p[ro] maendt in gradu 20 p[ro] Feb: 1634

Ita[que] d[ata] in Civ[itate] Gelre[n] volumert Arnhemiae
Utrecht d[ie] datum Ut supra.

[signature] 1634
Evert Hulft
Gerard Westermany
Cornelis Faber
Lydia Christiaen
Frombouts Secret[aris]
[illegible]

Op dinsdagh den xxiij^ten april Ao: 1634

Gecomen op t'stuck van den swaren Cornelis Jacobsz in de
de drij Cooggeroz waer mede opden 22^en Maert^y gedaen
waer Lodewijck Crocken die tot de compt
de Heeren de Ordre aldaer voor ons in dupliquo
maeckte Stucks Boez ende Bloudy; Actum als voren
Gerrit Dirckz den Bedaghe ende Huijsbesoecker
Dielsitutie van de Cooghe ende drij mudde quart
zeecks roodrijs by ende tusschen Gerrit Dirckz
Schrijfbeyde ende met ende Bracht van Sijn E:
voor gelesen. Doet dat de Ed: Gerrit
ende den Bedaghe daer op Betroocklick te antwoorden wie van
die Raede hadde Et dom Bewogen, en den ende Cornelis
Jacobsz in de Plaets alsdan te verschijnen, ofte
zijne Procureur ten Respecte huijsheers daer die de Bedaghe voldaen
Rapport te doen, Dienvolgende alsdan de comparitie
der Partijen dat op Lodewijck de proesch waer dese
Similaria Facti^ij ende Articulen soude worden
Juex dese Dachuijnde ende Stedigh rijs nader Ordre
gemaeckt soude worden. Voorders Ordonnantie van
de Bedaghe Sijnde den Raet voorgedragen dat de
Commis van Lavenatie onder anders Middelen
Jacht dienste op t'Eijlandt Amboijna, de Heer drij
Oxen, Alde Heer Carriegie Wachtsiedels
Klaes Idesboy Konselmins en de Heer drij
Dade onder Stadhouw, houden Et: te gaene Eijlandt
Ouna, Noordlant, Omdat alle Weedeloon
Onbate: Op de Thijs Cram als Cabo Gedelegeerden
"te Lato Ethelon instructie Middelen mede op de
"te Stellen, als voorname: Cabo, Liebe Stadt,
"Middag, Feldmorij, Heldbos Et: de gelijcke Fielen
bij de oude gedruckte Memorij Gedaen Sijn
Wijders dat den Bedaghe noch Sal aen Houden, de Soldaet
van Lodewijck Thomasz niedere worde, want Sulck
dat Sijne Salvoren nicht en Sijn gedaen, dat hij
Sijn Sonneuse Last niet en can achterwegen, moet
Sijne voor gaende, alsdan te Hoornes soude dat
Sijne Commissie op recht de Soldye worden dese

Door opmerkt antwoordt: dat soo de Comm[issa]ris in Carnatz op t Landt van Hlstroz waar te spreken
hadde hem sulen eerst laten weten, wijde dat
hij noodt scheijnt aen den Comm[issa]ris van Carnatz
selfs diez waer adresseren, die mit van mit mij soude
dien adresseren ist wert te doen, dan Vandelick
kommen soude wesen wenn de Comm[issa]ris in Carnatz
mede dat hij op Hlstroz als Comm[issa]ris te verwachten
hadde, waerbij tresteert sonder verder woort weer
hem tot t spreken waer op ——— te mit

Hierop geantwoordt van Lichy Capt. Hlstroz dat sijne
edele door dem drij Comp[agnie]s mit macht versien
ware om de eijnde op Cuttack te soucken sonder
dat hij oock te Orissa, dat door de Commanders van
t Comp[agnie] mosson noch al dinas d'Orangie aen
t gewonnen sijn, dat sij mit beraet van hijsen
hadde de weer selfs doen onder pretext van eijn
die wel de wapen de selve aen te gripen, sij mit
gott t gewonnen dat mit door sijn Excellentie van
Capt: Hlstroz en de overmacht sijn selfs soude te
verlies gelden de presentie aen sijn waerdijgh aen
te stellen, aenbot mij t gelooven dat noch al dinas
materie van Comp[agnie] mossen aen t gelden sijn
op dat de verdrachten door soodanigen middel
dese niet tot verdruet en werden.

Wij hebben tot noch toe niet geschapen werden
Amoreus die ondanckbaer van daer tot dese hoede
verdragen, die mij nae alle apparentie mit
lange comen achter gelaten, en ondertal t' soldije
Mossen staet daardoen ick die mij t voorsz
dooren dat sijn Ed[elen] Raet mijn mijn[heeren]
t gedaen soude mij de Comm[issa]ris het de eijlanden wil
10 a 12 daegen t'inlaten soo verre ons
soodane te comen, en als de schepen daermit
hier weer ons door van t Oridius, die door t' weeghs
de Comm[issa]ris t gen tijt te gelijck daer en
mij mit de selve tot de comp[agnie] s van

Provisionele Instructie
voor den ondercoopman [illegible]
Gerrit [illegible]
[illegible] uijt antwoorden op
[illegible] [illegible] der Sadaha
[illegible] der Stadt [illegible]

Allereerst op [illegible] ten [illegible] incompste
[illegible] memorie en [illegible] Sadaha
[illegible] wij [illegible] daer op
ons [illegible] op alle [illegible]
en [illegible] in [illegible] daer op [illegible]
en [illegible] antwoort dient, [illegible]
[illegible] [illegible] op [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Sadaha [illegible] voor-
[illegible] antwoorden, [illegible] dat [illegible]
[illegible] wij als [illegible]
[illegible] en de [illegible]
[illegible] [illegible] en
niet [illegible] in
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Compste [illegible] [illegible]

Dewijle [illegible] met
den Luytenant van de [illegible] gesprooken, sal [illegible]
[illegible] Sadaha met [illegible] te
[illegible] hem [illegible] op [illegible]
antwoorden, [illegible] dat wij [illegible]
sijne pretentie [illegible] van Amboyna
[illegible] op de eylanden [illegible]
[illegible] Coninck voor [illegible]
[illegible] onder [illegible] daer inne besitz
[illegible] daer van niet [illegible] lants [illegible]
[illegible] den Coninck niet [illegible] daer op
[illegible] te pretenderen, en soo [illegible]
[illegible] daer voor [illegible] gesprooken
[illegible] en ons [illegible] in de [illegible]

[illegible] dat hij [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Op Woensdagh den 19 April 1634

Sondach wÿ dartelien vrwaar werdt dat het Casteel Moreton strack begÿnt door te graven, om nae ÿder Stadt van Batavia werdt gebracht, alsoo dat niet sonder Groot perykel is of alle de Stadt Amboyna selfs comt te vallen; waar door de Compe Stadt in dese quartieren (: soo de selve niet en komt dat God wederhoede :) seer swaarlÿckx en ongelucksalich te staen comt, alsoo ÿ root ÿ de waar van tracht de voor de handt is, en al redde de wÿse lieden in ÿ root de middelen niet daar toe en hielpen, hier op 't land hebben de wÿse niet te sorge macht — t'Hooft der selve niet selfs comt besien — Sunder alsoo ons alle ontbreckt de middelen om de waarheÿt in te coopen de wÿse niet aen de hant te geven, soo ist dat sÿne E: die van de Stadt de middelen niet en heeft om meer dan weinich reÿs de wÿse voor te staen niet en vrwaar 16 lasten tabbedraden, bÿ de handt van de Jonckers, voorts de compagnie niet te hoope op te coopen, ende Conÿnctoirs daar van soo gode 't selve het raden magh voor de tegenwoordige, sonder alsoo die niet tot de middelÿcke prÿs en 50 fl 't' last noch te hoge comt, dan de Compe door de compe — der selver goet ÿ de schade coede van de verwaerde stadt, dan oock comt selfs noch voor wÿnaer daer te soecken alsoo de schepen alle nÿet meer op donderen en mit langer waechten comen de wÿse ÿ de schade is 't' Casteel Moreton al dach door wrÿdt ÿ vermidts de waters schepen tegens Moreton — seer swaerlich op te comen sÿnde, daer van door Godes hulpe den Heer met Compe voor de compagnie Hooren.

Op welcke proposite sÿ door slaen bÿ

[illegible] Actum ut supra

L. Gysels
Evert Hülft
Gerard Westermans
Cornelis Faber
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Op Maendagh den 24.en April 1634

Is middelt op den 20 dese de Jacht Maen, gheer[en]de
Mouba voor Calloa, syn gheseylt als mede de Jacht
't Wapen van Horn voor Puerto Rico, dat van ons
de Offlieuw Capiteyn, dat op den 7.en dese de vloot
op de reede d'Hr van Kleuwe die achter als gheseydt
weder gheseylt, en d'Hr Loodewyn die onder de Hoeders
commandt by Bouton Cathe Hadde, gheseylt, en 't Hadde
van ons schepen is by noch gheen bericht, en Puerto
Rico aduertie voorhanden comen, hebben wy derwaerts
geen gheweten hebben, wy vernemen: anders als dat
de Jacht de Hoeds dat nae Brasilien gheseylt is ende
Arnhem wonder dry oft vier schepen by gheseylt
Besteyt is, d'Hr Baal met 10 schepen, de vierde tijdinghe door
't Wyt spoedelick soo nae Brasilien als Arnhem Boyna 10 schepen
opgecomen, Godt wolgheve dat by haer gode gheluck
Mouchen de vloote, dit eyndt dat dagelicx van ons
de gemeente Hoeds in't gebet Godes, dat Godt
Heere gode de ouer van Hoorne op sijn schepen geluck
gheven, is, soude schepen, en alsoo verstaen dit o Hoeds
Lant tot de Heeren Staten vleesch, water en lichten gheven
dry weken, onder tijden Amis p'mouthen van dat tot
dagh strecken door 't Lichteyelt van Bryde de
plaetse, soo wel om Boyna als Brasilien soude worden
ghetracht, oock dese om soo veel mer spoedelick by
te brengen, oock Raeden soo 't ymmediet voor Hoeds
schepen noch dinghes comen voort comptoir gheluck
gheven worden, off dat gheduldt Hoeds Cadut Castelle
off op Chili soo 't Jacht is bevonden, Endt
dan te doen Ladinge voor Jachten voor dese nae
Brasilien gheseylen, om dat met soo dadinge
gheen gheleghentheyt als om 't gheboden in de
steden van noode sal wesen, de wyt Brasilien vaudt
monsteren van de schepen worden sal gheseydt, Oock
sullen dat in nut de Hoeds und dese verstaen dient.

Op verders propositie om voor stede by syn E. den
dagh Hadde gheseydt, den onderwoop waerneden de
Compe de indoene dient soude gheschreven, J.S. gode
gheduren de gheraeden, sen aen sich gheluckinder
gheduren de gheraeden, door wedt
wordt door dienen de monsteren der door wedt
en de stroomen soo langes Hoeds de Hoeds Hadde

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

[illegible] gheloven hebben, de werck nu met alle groote [illegible]
ende W. advijs verdij, de jachten doort' gaten
van 16 a 20 daaghen by de Oesdeuren [illegible] ram als de
stroom soo wel ebbende als vloedende, de reysen nae
Engelandt, ofte [illegible] te belanghen, en [illegible]
dat den Coutwoordt [illegible] sal comen, als wanneer de [illegible]
dadinge den [illegible] van de jachten stillen te dechen, als mede
[illegible] de dienstige [illegible] Ghevalen [illegible] [illegible]
Mouche Bretont [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
van in passant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
met [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
provideren, en tot nader [illegible] [illegible]
[illegible] voor onse [illegible] [illegible]
[illegible]

Voorder is goet gevonden, dat men onder [illegible]
hare advertentie, de Heeren op [illegible] [illegible]
[illegible] Bretont [illegible] Monder Elias [illegible] [illegible]
de Chaloupe [illegible], met den [illegible] [illegible]
als [illegible] [illegible], en Bretont de Chaloupe nae
de Schrodes [illegible], omme de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] van de Chaloupe en de groote boot van
de Jonge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Hasgedain, [illegible] Amboyna
[illegible] Batam [illegible]

A. Gysels
1634

Evert Hulft

Gerard [illegible]

Cornelis Faber

[illegible]

Lieuen
1634

[illegible]

Donderdagh den 25 April 1634

Is inder tijt ons door den Luytenant Adriaen van Hodia voorgedragen bericht, hoe alreedts 12 Maccassaren Jonckers op Lombocq, den 8: en Lieuw waedry 9 d'selve arriveert, t'welck door den ouden Coopman Houtsma verstaen als onse Oranjequaey's die daselve alda hebben sijn opgehaelt, waar by nae het rapport van selver gesanten van Titil Tidore gebruyckt van Lieuw, 10 a 11 sil Tidore, gelijcke van Lieuw, 7 baij noch 10 andere Tidorense, t'samen 28 oder 30 Manschappen sonder Vrouwen: die wij door het Eylandt ons aen stadden noch 10 daegh gereijs om daselve alda tijtelijck aen te komen: soo ist dat d'21 st: Jonckers (: naer dese wij ons uyt 4 Jachten maeckte) de Raden der Stadt, Monicha den Radtspatnam ende de Hoofden alhier vergaderde, ende naer gelegentheyt van saecken met den Coninck van Ternaten, als oock met onse Officieren te Amboina, ons soude moeten reguleren: soo wierden wij ons van onse sijde, soo verre het onse Edelheden maecht soude mogelijck wesen, den Coninck van Ternaten, als oock onse Officieren te Amboina, ons best te bedancken, ende te betoonen, dat wij niet alleen om onse saecken, maer oock om de hare hier waeren gecomen, ende dat wij ons gaerne naer haer wilden reguleren, ende schicken, soo verre onse Edelheden ons niet anders en gelasten: Waer op de Heeren Raden ons antwoorden, dat sij ons niet anders en wisten te gelasten, als dat wij ons souden reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat sij ons daer in niet en wisten te voorschrijven, maer dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat sij ons daer in niet en wisten te gelasten.

Welcke propositie ende voorslach bij de Heeren Raden sijnde in consideratie gedaen, sijn de Heeren Raden eendrachtelijck met malcanderen t'samen getreden, ende hebben eendrachtelijck goetgevonden, dat de Jachten Monicha ende Radtspatnam met de Vloot des Coninx van Ternaten, ende oock met de Vloot van Amboina, ende oock met de Vloot van Banda, soo verre de Heeren Edelheden ons niet anders en gelasten, souden moeten reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten, als dat wij ons souden reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten.

Soo is dan goetgevonden, dat de Jachten Monicha ende Radtspatnam met de Vloot des Coninx van Ternaten, ende oock met de Vloot van Amboina, ende oock met de Vloot van Banda, soo verre de Heeren Edelheden ons niet anders en gelasten, souden moeten reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten, als dat wij ons souden reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten.

Soo is dan goetgevonden, dat de Jachten Monicha ende Radtspatnam met de Vloot des Coninx van Ternaten, ende oock met de Vloot van Amboina, ende oock met de Vloot van Banda, soo verre de Heeren Edelheden ons niet anders en gelasten, souden moeten reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten, als dat wij ons souden reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten.

Soo is dan goetgevonden, dat de Jachten Monicha ende Radtspatnam met de Vloot des Coninx van Ternaten, ende oock met de Vloot van Amboina, ende oock met de Vloot van Banda, soo verre de Heeren Edelheden ons niet anders en gelasten, souden moeten reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten, als dat wij ons souden reguleren naer de gelegentheyt der saecken, ende dat wij ons selven daer in wel souden weten te reguleren, ende dat wij ons daer in niet en wisten te gelasten.

dese met haer twee[n] Etz, sulcken de Rapporten te gedaen
met haer eedt[en] ons advis nemen, gelijck voor[s]z. wel
wel bidy op wat de[n] handt manieren nieuw[e] oppositie, die
d'inwoo[n]ers die wij door schrijven gesuyt[e]rt hebben, Oranje
van stucken ach[ter]laten. Item uit den advis
bij gelaeg. die andere van de predikey[en] mede, soo[ck]
dese[n]de saecken van Hitlo[n] voor eens andersins
te weilen gedresseert, en Capt[ein] sijn quade dispuyt voo[r]
te komen, waer toe sij selfs[z] die assistentie adviseert
soo ist mede dat Ed: Mo: Heeren in consideratie
stelt oft wij hier soude[n] laten Oranje suller in beleidi
gen, dan oft op myne macht die wij mede hebben
sullen doen, Waerbij sijn Ed: oock
gadts voor eine voorsz. stuck is gedelibereert aen
gesien ons aen de saecken van Hitlo[n] te breet
gelaeg is, het beste tot bestaen die binnen dese tijt
van gedaen, alle onse macht van Couverye te
water te brengen ende daer mede met gemeene Oranjes
van Ceram tot Negrij te gaen voorts voort te gaen
ins vijandelijcke te attenteren, mede alle de bootsl
die door gants Ceram tot beste vijdmaers gelegen
te brengen. Op dat wij van den kant gedruckt synde
mede macht souden hebben om wederdienstelijck voorz.
Employ[er]s, die in Ceram gedreven van Negrij mede
te helpen, verwachtende onderlinghe[n] goede correspo[n]
dentie dese[n]de schrijven

Actum dato ut supra.

Cyssel
1634
Evert Hülft
Gerard Westermans
Cornelis Faber
Pieter Cristiaen

Simon Lodewijcksz Gael
Steven Pietersz

Rombout Sgoer
Pieter Goyer

Instructie voor d'offreiders
van t'Jacht Monnikkendam gaende ge-
stationeert voor de Texelsche Lodyen

Alsoo tot voorkominge van alle onlusten
en differentien van onse Guarnisoen op de Lodyen
geweest, tussen t'Jacht Monnikkendam ende de Lodyen
te Texel, soo sullen de noch daer nacht, welke die
voort sullen tot Lantsdiep de Lodyen dewaerts brengen

Van hier t'Lodye gegaen synde, sullen de drie voor
Lantsdiep anckeren, en alsdan drie Lasten van de in-
comende ryse onder loosen.

Van daer sal de eerste door naer Lodyen seylen, en
Texel aen te stellen, en alsdan de Stellinge tot
onse naerder Last en ordre waerneminge.

Van de eerstgemelde Lasten, sal de voorst Schuyt
aen den onderkoopman Abraham van der plaets
dewelck sal worden gesonden dat hier Guarnisoen voor-
der daer van behoorlick kennisse geven
te weten yder man voor de maent f 100, als oock van
den Lossinge en Lichtinge der Lodyen kennisse geven,
en het eerstgemelde ten meesten profyte weten te
aen te richten, die ons tot behoorlycke tyt gelegentheyt
en gelegenheyt daer van geven.

Soude oft geschieden dat de onderkoopman door het
arriveren van de schepen oft andersints van
het Jacht genomen te worden, soo sullen de selve
voorts met yder schuyt in sijn plaetse sal worden gedaen.

Tot de Lossinge sullen den Lodsman met
gebracht, soo haesten de selve schuyten sal sijn ende
maecken de meeste spoet tot gesondt.

Soude oft geschieden de Heeren Gedeputeerde van
Amsterdam te varen naer Lillo en de Lodyen
souden willen sullen de beste Lodsen van hier
Amsterdam de eerste tyt weder brengen van hier
waerdoor te Enkhuysen maer de selve soo haest
de Lossinge en tot onder gaens toe
stemmen

Ende waartuÿge Sonder ende dat Zegel aen-
[illegible] hebben doen hangen.
[illegible] ons onder Schoonlichte Inventaris ende
[illegible] hier neven gedruckt de wedewaer
[illegible] ende reÿse toe weesen sonde ——.

Actum Amsterdam Int Cal. dec. 24 april 1634

[illegible]

Instructie voor Capn Hans
Leonhart Paeth, dat Officiers
vands Jachts Maen en Ltn —
gaende in Dienste van Hare
mat Liefde Lamma. ——

Nadien mat Wij volcomen lycke berichte
berichte sijn hoe dat verscheyden vrij gheleyde mede
brade Jonchers op Compostello en Liefde sijn gaende
wedert en dese vaert de hoop op te breken, waerby
brade noch dienstendich van Manips en Cadix
sonden worden, soo hebben goet gevonden dese Jacht
in alderbaet te verwaerts te depescheren om soo
soo wel mondelyck te Calais end voor te comen —

Waeromme U.E. wedr en wordt suller tot laetsten
Datelyck sult onder seyl gaen, en voor Liefde —
Lamma ter reede coopen: waerbe plaetse wij de
Ingenaemt hebben gheordert, om daer voren
van de Jonchers, soo sij passeeren, en voor sullen
onderwaes dese Vlaems dese te dienste te komen

Voorsz Liefde sal U.E. naer onse middernaet de wij
berichten sijn, gaen inniquit schroot van de Veal op
25 a 26 Vadem Ingenaemlich heimen ancker
naer de Veal en sal U.E. (: tensij dat noot:
mit hoorden te komen, om dat het Cos Inwoeck
te doen lieden middernaet Jonchers of dat ander weder
voert nijet verwonden; dit houd by de aenrade —
te observeren sonder veilen Swoegen, sullen U.E. dat
lycken anchorlichen niet soecken naer Vinoegen —
soecken te Calais, dese met U.E. gheschut soecken
te weinen en dat met eicken tot andren toe,
stiemen, U.E. altijt wel waechtende voor Lugt
waerdich ende en dat door dese patrie des Vlaems
U.E. gaen en keren onder en komen.

Tot U.E. Ordre mag sullen U.E. midden dreen noch
2 of 3 schoten laten vallen, opdat wij alreede
4 Convoeyen tenslotte Cyndt hebben ontwaer
dicht, dit U.E. alles tonsen en pandure wedr gedecom
mandeert te worden.

Dimas Jonckheer Soudrendt dat God [illegible]
[illegible] oirdenen, die Schouteth dan [illegible]
tarissen, ende daervan [illegible] te verwachten
de kosten.

Item op dat [illegible] dese reysen [illegible]
en dmag dyt maer verdr [illegible] soo [illegible]
[illegible] dan persoon van Frans Lodewyck [illegible]
Valck voor [illegible] ende dese Octroy [illegible]
Autorisen, ende die noot syende de [illegible]
[illegible] mede te [illegible], die met [illegible]
der, als [illegible] gemeene [illegible] nae dyt die [illegible]
[illegible] te verwerven, [illegible] anders [illegible]
[illegible] die [illegible] voor te [illegible]
ende te [illegible].

Item dese Octroy [illegible] tot naer der Heeren
Continuen, die reys [illegible] als dan [illegible] voor [illegible]
als hier mede [illegible] in [illegible] [illegible]
tot voorseyde.

Actum Amsterdam den 25en April 1634.

L. Cysel
1634

Donderdagh den 27.en April 1634.

Sondrecht syn E: op gisteren avont geadviseert hoort t' jaer-
de Abdts oplauringhe te Rode geeomen is, mede dat Hr
t' schoot nu ecrt bedacht tuschen Amstelr ende de Zwarte
oyen te weder bouwen, doe verdat syn
E: die waren Rade hier doen verdroyen en de schou
in de instructie geadviseert, boddamaz nu met gemeen
Abdts sälladen coorz, aeson t' schoot op wz bet de plaetse
en Rade verschreven dient, of hier dese by
de officiers gebrandt Jacht door den ge committeerden
der waerts te senden, en te verenigen de meer middel
of t' te apparent is by waer dyn elck te wed koom
hier adnt Casteele te comen, en soo sidert geschiedt
verdroonderlyck te syn, t' schoot soe onderhandt dan
of met maer saeltracten, dat men voor Oyens
der Rade te comen, Gunnes nu dan E: eindrecht doen
t' huldden der schepen Amboyna van acht out be oor
deyl: soo wel mogelick vant Casteele voor
Banda daer in geschepen syn te dienen, en de Comp.
te mer aeson de President Lecoey schryft
noch redelyck verssen te wed dry by wort te senden
comen Ridder, met de middel te goeder verdienen
hebben, soo vele dient te doen aerst mogelyck soe
wort. Waer op by syn E: en die vanden Raede vele
syns is goet te senden twee gecommitteerde uyt de
Raed als namentlyck d'Ht Fiscael Sabe en
Coopmans Goyer hier toe te committeren die for
stont met het Arnemuyden derwaerts te seylen, en met
de opgebroode dry vant gemeets Jacht te eind=
weder en broddamaz, t' sy dat men het Jacht en dar-
met hier adnt Casteele te comen offdes noot syns
voor Winde te en anchor te loopen en t' schoot ver-
sterckt bevonden, de Opp: soo dat by vant schip
met hier adnt Casteele te bedrogen, om te eindelyck
in vaet wonden ons tot de meest accommodatie
voorde Compe soo hier als in Banda de saecke
nelyck aen te legen, en voorder gesamentlick te ende
weder waer gedane Compe de min de schade te
gemoetz staet.

Wyder als voorby wert dat door Heeren wanden Gouv

Lopius de t'arrivement van: Boots Banda van syn
schouw uyt Batavia afgeschickt sal wesen, en ons bevinden
dat alsdan geen Jachtje of schuyt by syn, om dese
en sodyn met de schepen te laten, daerom syn E: door manequim
raets besluyt (: dit dit jaer wel groot gebrek is :) etc —
schouw naer t'patria sal comen schuyt, sullen voorstaen
met allemogelycke vlijt dese wel sullen comen oft
mogen by de Banda noyt meer voor gecomen hebben
laten syn E: den raet met voordracht, gemerkt by
voorige resolutie goet gevonden syn met het schuyt van
Jonge Jachtmaet Banda noch 16 a 20 daegen te —
voorder aldaer te laten want sy niet connen
weten, en alsdan wederom met schuyt
sal wesen de reyse alsdan sullen helpen, offemeer dienen
voorsien den overman Barent Jans aenzien met syn
Jachtje gemaekt pleyt hoofd gevonden, ende daer 40 last
te reden synde, met behoorlyck te voorsien, onder —
behoud van godes [illegible] compagnie den reyse voor-
de compagnie naer Banda te doen, dienende —
derhalven t'arrivement want cooga soon Jachtje doorluchtig
Banda gesonden wert met [illegible] brieven voor Banda gesonden wert met [illegible]
daerdoor de gedeputeerde van onsen staet daer mede —
bekent te maken, opdat want gemelde Boots gelaets
en in Banda gemist can worden ons moyden dien
dienvolgens gemelte Barent Jans met ons syn
stuyrman in Vaderlants boot doen afscheyn —
baer voege gedaen noch meer redens om —
Banda te helpen, en voorts spruit soude wesen met
het Jachtje tot dienst raden (comende den Jachtje te
Jorsom met 2 dertig gelegenheyt met notes en —
forlijs hier weerts aen te commen, alsoude comende
(gesonden met dese gelegenheyt:) de groote dienst soude
geschieden daer voor hem met goetheyt: boven
syn accoort en godes redemptie sal wesen —
gedaen sullen syn E: d E: ff: E: gemerkt in syn saet
geboot [illegible] met dagelycx te maken, waer op de
meeste Barent met goeden staet noch wel —
factorye gelaets is, alsoo en langes wat de Cingalen
Cramcompt sigt hebben gedreigt preten"
dert te laden, gebreeckt sy te selve te onder —
staen, den advis der comp: en daer [illegible] aen
[illegible] geschreven sal [illegible]

Sherüsdagh dts naer Middaghs den 28 Aprilis 1634

Vier Landstadwijs opgister, godt gedanckt, is den vrÿ[gh]e
der Aarent Jansoon met sÿn Jacht
nae Banda en Amsterdam, en heeft daer [...]
willigh geen, Omme den president Coen [...]
legerscheidts staent van Amboÿna [...]
mit der Jacht, en het noch [...]
woorts Wlot dairmit tadren, als oock andre
Officiers redens in dewoorÿ gesalueert mogen
werden Et.a Soo is mÿn [...] dat het Jacht de
Adts nae dat t'schip ontrent 8 dagen [...]
de Moores en Amboÿnas [...]
Eÿnde en Loucqnis gedanckt, de [...]
brief der Chalongon met Goedgeven opden
mudaer (: Godt loof :) daer in gedanckt
en te rade te comen, Ondertusschen sÿn E.a die van
Raadt, de oppercoopliÿden E.a La Chala E.a
Wÿntius en de Schippers van gemelte Adts
schÿpen en [...] doen beroepen en adu-
heert de genomen resolutie van gister den 27 deser
gemaeckt dat Banda ons hadt onderhouden
staet hier in Amb. voor geen, Raadt wie
Strat is geweest met inroat mannier de saecke Adts
stille bÿ der hant nemen, en met [...]
vreemde soucken, en de sÿne [...]
groot gevaer van Natale voort de hant te
nemen tot Coops des [...] soo wel van
Coopmanschap als oock als anders ons gedaen contant
te maken, en anders geen contant als de Negotie
Ordÿnantie daer van E.a door [...] Jacht Mouega
het doen Adts geliefft (daer van ontrent 1600
of 1700 [...] E.a geconsenteert te coopen :) sonder dat
Coopmanschap oock, als peper, [...] en
Moren mede den selven, Niemant mede sÿn E.a die
van de Raadt voor overgeset staet oock het de
Adts van Coopmanschap van Banda gedaen [...]
werden, en soo veel moeglick [...] dat de
Natie niet in [...] haer [...]
Praelen, oft dat gereedt sÿn men dese [...]
en soo ontbieden en het de Adts [...]
den geraden der [...] oock doen Laden en naer
Banda afsenden, op dat de Compagnie soo veel

hier als in Banda soo wijnigh inbrengt als mogelijck
sij aende daer wesende, Dan oock bij de adres
den Raet soo spoedigh mogelick sal werden verlaet
te worden, ende dat de factrijen daer met gheheele wooni
Als wanneer den president Nicolaes sijn cas wat
bij accomodatie ghemist sal connen worden, alsoo
sijn hier sonder ghelt en eedt, de treugen niet
connen in treden, die in Banda bij nootdoor
ftighe van Bridgkens ghedreven becommen
connen.

Voorts bij sijn E. die dese landen kundigh sijnde
debat, ende de saecken wel overgesien, den
Admirael goedt gevonden, besloten en gheresolveert
Cattoen op morgen vroegh den vaderlandt te
Varen mit den Hoecke, Ende voorderlick
Hier nae Banda sal overvaren ende de noodige
ordre daer met eenige saken als mede de Copija
Uyt de factrije van stroops Laedinge op dat soo
veel hier als in Banda de Compe. de munt
ondienst gheschiedt, eindelijck den vaderlandt
waerts Reet is sijn reijse soo cort temaecken
als mogelick sal wesen, op dat ons naer haer dueren
moogen begeven.

Aldus gedaen en gheresolveert Amboyne
in Casteel Datum Ut supra

L. Pijcke
Evert Hulft
Gerard Westerman
Jacques de la Salle
Balthazar Coyet
Cornelis Faber

Lucas Cristiaen

P. Goyer

Rombout Hoeck

Op Maendagh den 9 pro: May 1634

Is voorcomen de Compste van Adriaen Dircksz Bruyn
en Compagnie die van Adriaen Cornelisz Block
gedaen en onderteyckent synde, mede
gedaen en onderteyckent synde van Jacob Jansz
Schardeelnis die Schipper Jacob Jansz Block
synde: Ende alsoo dat nochtans de tot
bodem is toe gerechte ontleedinge der gedaene, die beyde
aen den Raedt hebben gedaen de Heeren van de Camer
der Edele en Mogende Heeren Staten Generael
mede voor de Stadt de Cautie gedaen mede soo
dat de Heeren Staten Generael de Cautie
hebben te kennen, Raedt ende te corrigeren,
Raedt hebben dat de Cautie daer toe den Schipper
Jacob Jansz Block
te radempt te nemen ende alles de Heeren
aen in de Stadt te kennen te geven
en Raedt in sijne Absentie in te denken
te worden of sij in dese manier sijne
insouderheyt op sijne Cautie gedaen gedreigde Boete te verbeuren
Cautie van Boete. Raedt dat de Heeren Staten Generael
ontlast mogen worden. Op't voorleesen verstaen van
de Heeren Staten Generael den Raedt sijnde, hebben
Raedt sijne Excellentie Willigen verstaen met consent
dese sijne Excellentie mede gedaen dat in dese
Stadt te gaen Woensdags Avondt Laetste sal verga
Raedtsaedt en hem t'verstaen voor te nemen op
den dese regens Contrarie te nijgen
Raedt hebben

Gerard Westerman
Jacques de la Salle.
Balthazar Gerbier
Cornelis Haber
Thomas Pietersz

Op heden worden mede de onderstaende meesters en
gheldersluyden verdeelt nadien eyck —

Adriaen Dircksz van Rotterdam mede Madrusse

1629 met wapen van Rotterdam voor assi: met landt
ende omb den wedercke de Gnarnepoon Broeder voor 't
weder genomen had Den also sijn tijt ende prijdt
is sijn wedersprekent dat adres compareren te Enckh
is dat also ist den aen sijn hot gaet rapport dat
van sijne persoon geschaden wert sij de reste aen ende
gedurende de compagnie nacht dreyachte of den volgende
gader voor onder koopman tot den onderste premie
van 20 tot 36 p.c. p.c. maent in gerade de Wedrijf
p.c. April 1634

Jan Cornelisz van Oudertruyten Biraet met de Gouds
Lodewijc inder gader 1629 met landt ende ontb. aende
sijn tijt alsnoch op Rotterdam a 15 ℔ 1 p.c. maent
vermaent, wedert mits sijn goet comportement
20 ℔ p.c. maent tot gelts tden aen sijn oudt de Assi?
dits aen landt gebenght wederom voor den Burg. de Kolm
dits 20 ℔ tot gelts sijn in gerade p.c. April 1634

Gijsbrecht van Mourlaer den wedercke mit ontrent 18
gaer de wapen aen de waer genomen had Cleyn
verschijnt Hooft met assi adres en Schepen
gebracht dat hem alt tijt Engelant gestaen had
wederpaer bal tot den wedrijf eegdes Schepen
by de compa sijn dit nacht ans op de rechte werf
Schepen Rotterdt dese allebaert inder plaetse van
Schiedam gedaen, mits gen dat dit sijne vorige
gage van 20 ℔ p.c. maent, en is gader gen omb
dermaten sijne premie koopman de wapen aen
voortaen selfwaer hem in gerade p.c. May 1634

A. Gijsels
1634

Gerard Stes 12 may.
Cornelis Faber
Dutch Britten

Thom Bouwsz

Saterdach den 3.ten Juny 1634.

Saerdich d'Ed: heer Arnus Gysbers Oudi
Maria Vaadt van Indien Schepene Gouv
ende Directeur der Geoctroyeerde
Landen van de Vereenichde Nederl
Adeliche heer Gysbert Vand heer Anthony
Landts Heeren Gouverneur Schepen
Gedaen, Is aerdich met Consent Rade
Rende is Heeft Bevonden noch Sijn Ed: willen
Edelen, en sien naer Staet, ofte Landen der
Staet Vandelinx Gouverneur, te
moghen vergeeren, ende dese halve Sonder eenige
Belastingen, te Verbinden, Doen Sijnde
Sijn Ed: alsdenach deen Dienst der Christe
Gouverneur der Landen Versteet Advienck Vande
Ed: heer Gouverneur Gevraecht
Die Sijn Ed: heer Vandelinx Gouverneur
Vaetsegte Vaerdt Gedaen te Amsterdam
en Sijn reyse Naer Gent te Vervolgen.

Ende aersomen Gedaen Is Bevonden dat
de Weerde van d'Ed: heer Ju
Gestelde Sijn Landen andere Gelegeyde als
Gespaerdt, waer en Sijn Sijn Vaetsa
Van Amb: Sijn Gewichten, Gelijck die alle
Ampanentie der Gemelte heer Edelh
met Sijn Vorderen Maecht Finde Staen
Van Buenos Dadem ontrent Wtrustich
Oxide Marrasen Vergelijnde Wee mocht
mit Gesicht Gewichten, Actes Mins
Gemelde Vaetsa Gedaen Ent Over
Waters Sonder eenige twij Gelegen Sun
en Mette Gerechte Commodeteijn Advijs
Van Amb: Gelaten.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

186 Bl. 30,2 x 19,6 cm

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

186 Ll.

Copyright 4/1999 YxyMaster GmbH www.yxymaster.com
VierFarbSelector Standard* - Euroskala Offset
BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg